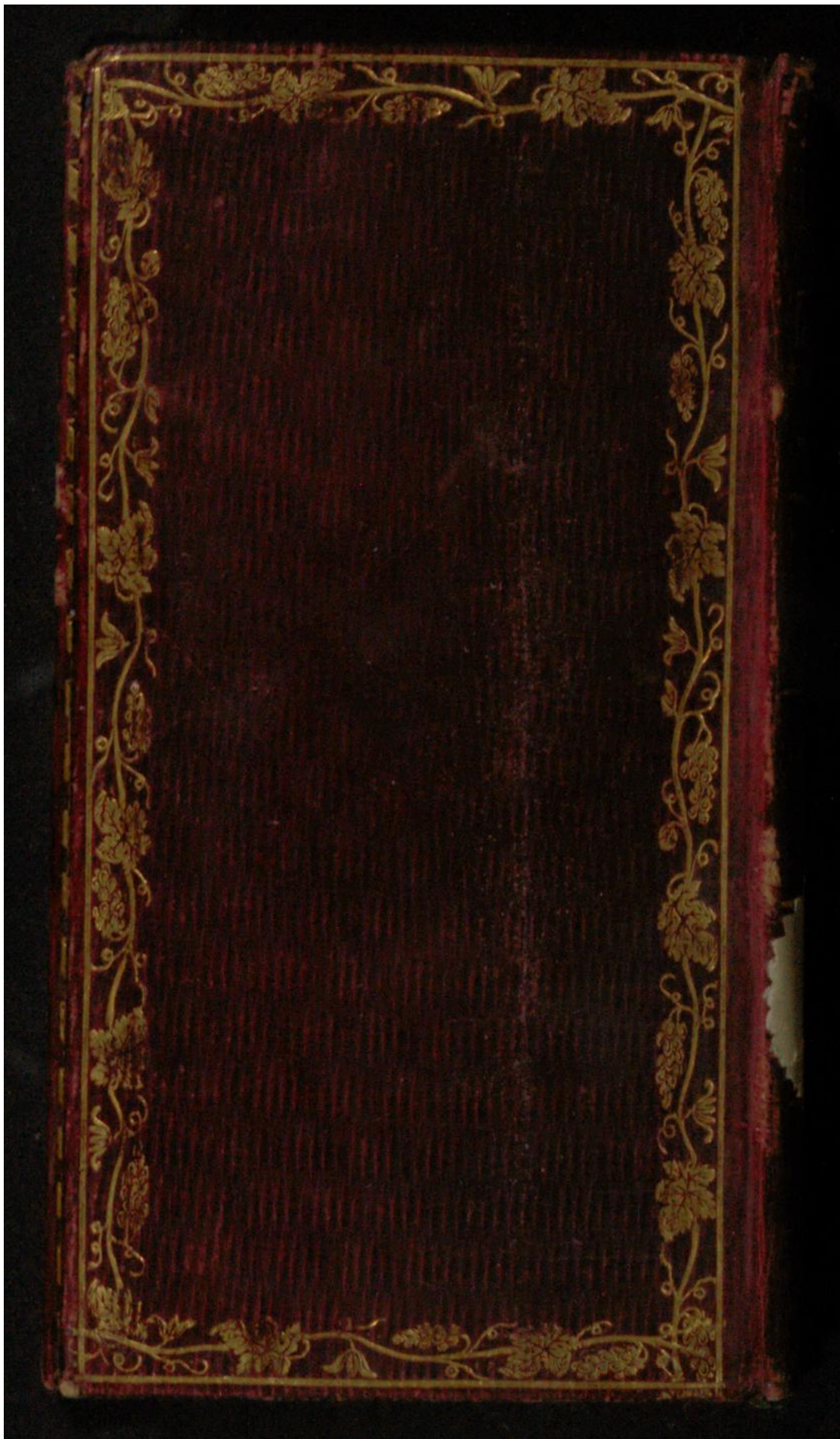
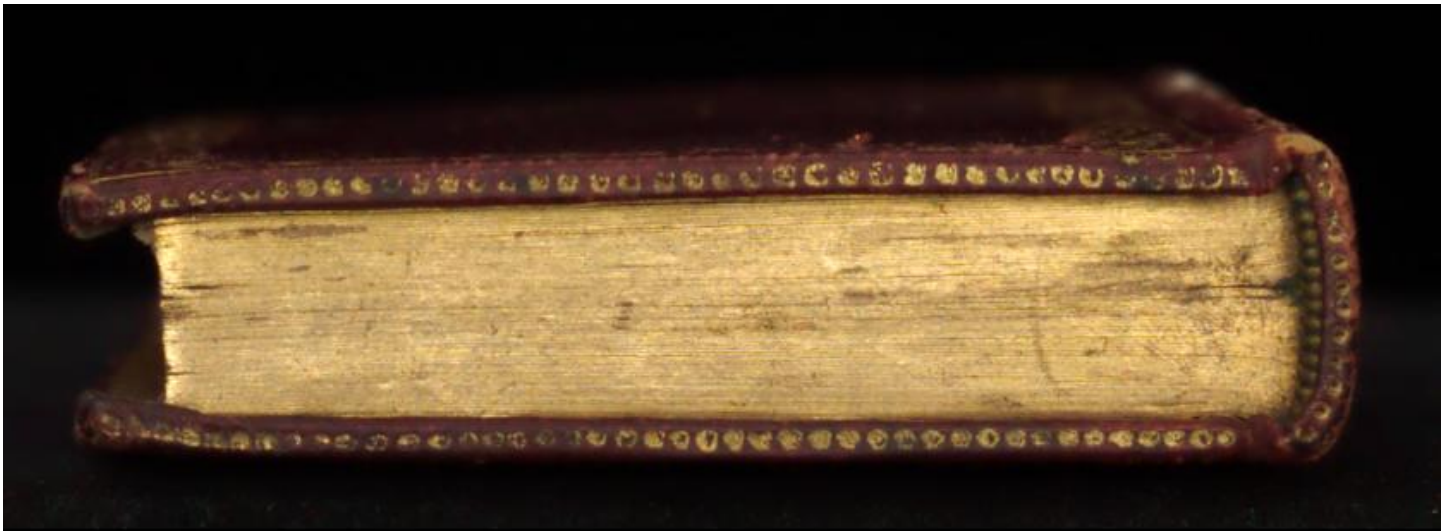

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 12

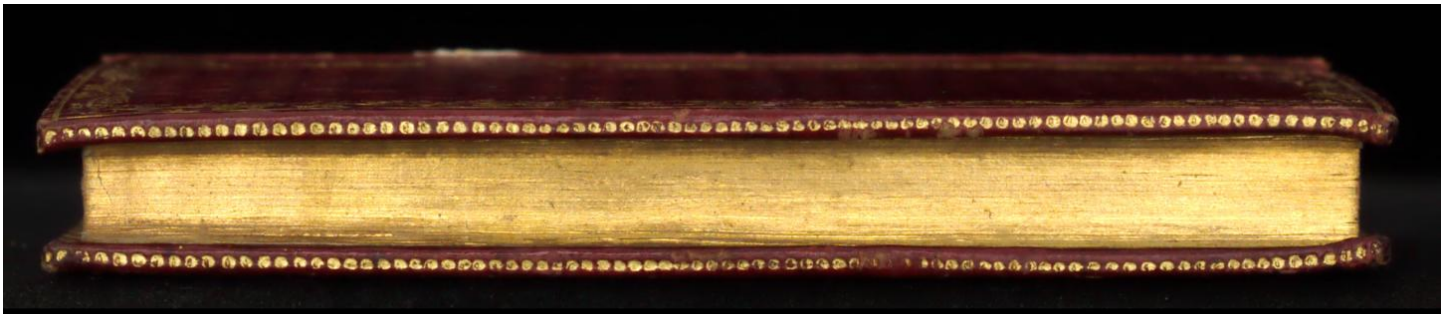

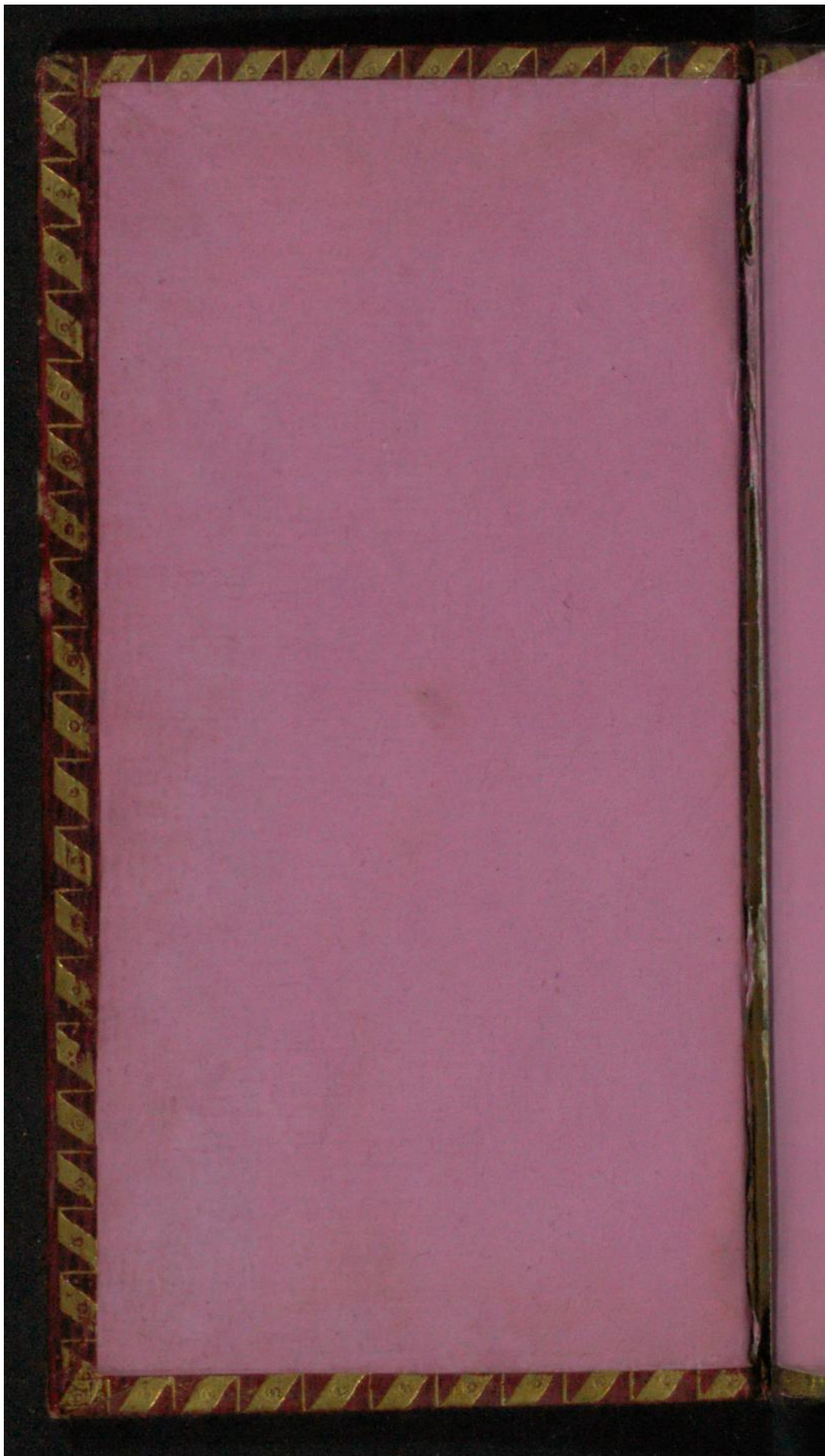
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 12

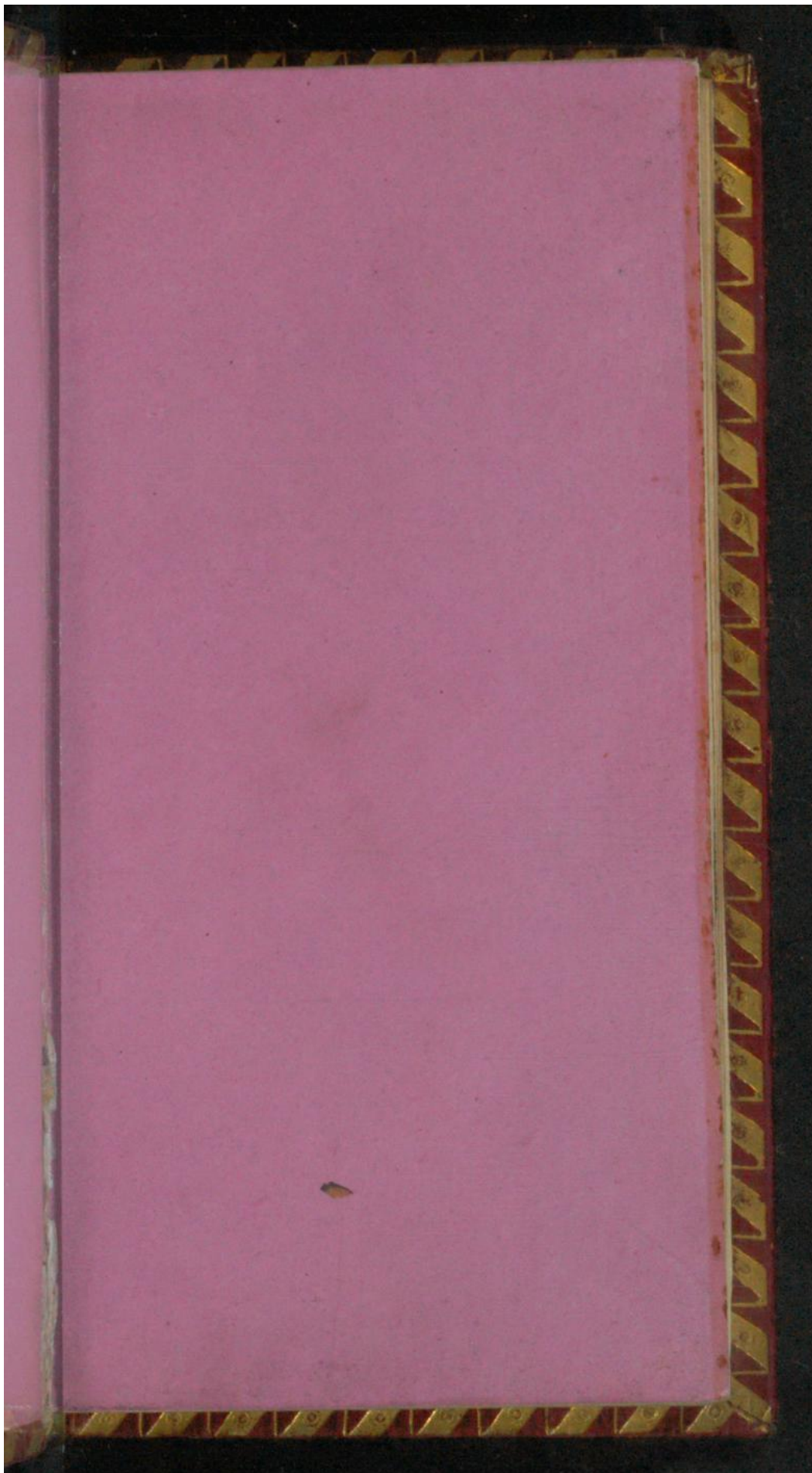

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 12

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 B 12

kk Poet. 500.

kk
235
B12

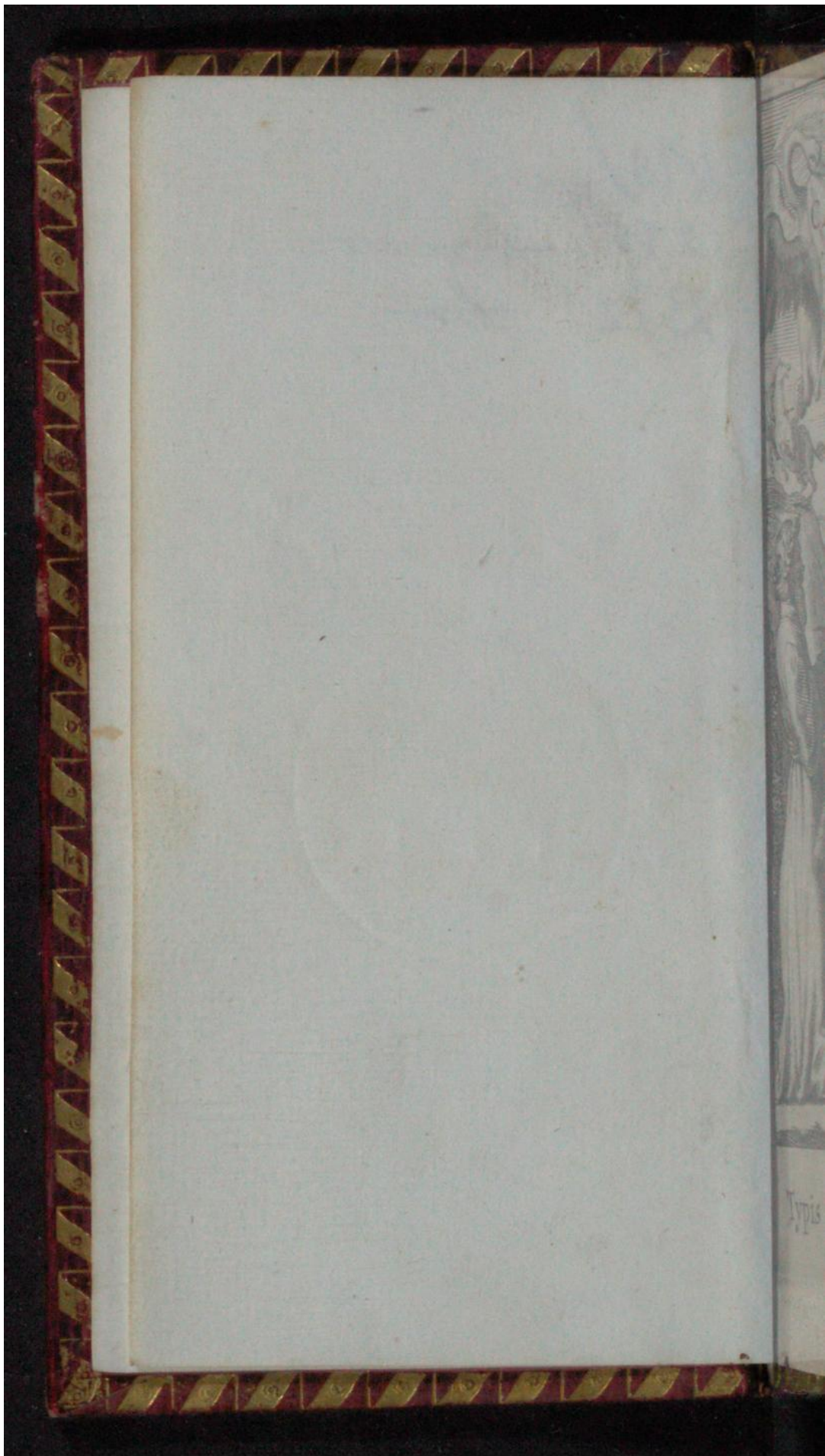
kw

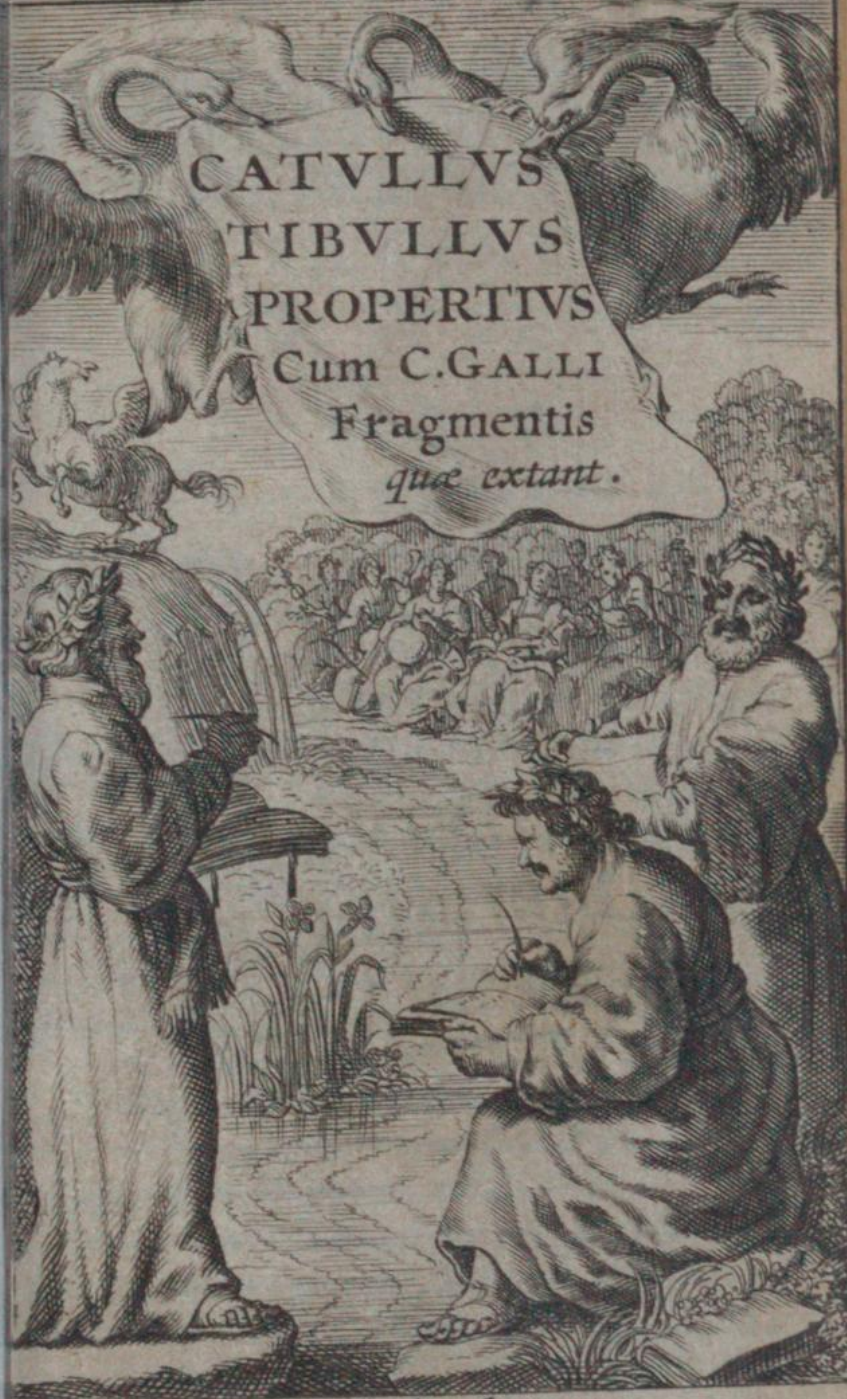
235

~~Linears~~

B12

~~A. 57~~

Amstelodami,
Typis LVDOVICI ELZEVIRII,
Sumptibus Societatis. 1651.

KONINKL.
BIBLIOTHEEK
TE SHAGE.

C A
Ex
Publ. Virg
ginti ann
males sep
te habetur
griam fuit
Si fuit
Magis
Ceterum
est, siquid
Caesari h
antem Ca
mens de
ret. Pan
ades E
fuit, ut M
hijam ele
est, quo

C. VALERII
CATULLI
VITA,
EX PETRO CRINITO.

Cajus Valerius Catullus Veronæ natus est, quo tempore Terentius Varro, in urbe claruit. Quidam Crispum Salustium Catullo supparem faciunt. A Catulli autem natalibus ad Publ. Virgilium paulo minus quam duodeviginti anni connumerantur, si quorundam annales sequimur: & quando illud pro comperito habetur, carmen de passere Lesbiæ ad Virgilium fuisse missum:

Si forsan tener ausus est Catullus
Magno mittere passerem Maroni.

Ceterum non humili loco aut obscuro natus est, siquidem ejus parens, autore Suetonio, Iulii Cæsaris hospitio familiariter usus est. Valerius autem Catullus primo traditur à Mallio Romam deductus, cum adhuc tenera ætate ageret. Paulo mox ingenii facilitate & doctrina adeo Romæ acceptus, atque civibus gratus fuit, ut M. Tullii patrocinium meruerit: quod ipsum eleganti epigrammate ingenue testatus est, quo gratias Ciceroni patrono egit:

A 2

Di-

VAL. CATULLI

Disertissime Romuli nepotum
 Quot sunt quotque fuere Marce Tulli,
 Quotque post aliis erunt in annis,
 Gratias tibi maximas Catullus
 Tanto pessimus omnium poeta,
 Agit pessimus omnium poeta,
 Quanto tu optimus omnium patronus.

Mallium vero, & ejus nuptias magno studio celebravit, cum quo se excusat parum sibi licere veteres amores, ut antea, decantare, quoniam fratrem amiserat, ex cujus interitu studium inquit suum scribendi carminis se abjecisse: sic enim ad Mallium:

Sed tibi ne mea sint ignota incommoda Malli,
 Neu me odisse putes hospitis officium,
 Accipe quam merfer fortunæ fluctibus ipse,
 Ne amplius à misero dona beata petas.
 Tempore quo primum vestis mihi tradita pura est,
 Lucundum cum ætas florida ver ageret,
 Multa satis lusi: non est dea nescia nostri,
 Quæ dulcem curis miscet amaritiem.
 Sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
 Abstulit, heu misero frater adempte mihi,
 Tu mea, tu moriens fregisti commoda frater,
 Tecum una tota est nostra sepulta domus.

Inter cæteros amicos Furium & Aurelium magnopere dilexit. Cinnam quoque, Cornificium, Fabullum & Verannium, quem alicubi & Veranniolum blanditer appellat. Puellam præterea Ipsitillam concivem suam, & Clodiam amavit, quam ficto nomine Lesbiam dicit. Is, sicuti Madaurensis Apulejus testatur in oratione ad Claudium Maximum, eruditorum consensu docti cognomen accepit: ita enim peculiari epitheto Catullus censetur. atque hunc quidem Ovidius Vergilianæ majestati opponit, tantum nominis apud eruditos ac laudis

est

est consecutus. Sed & versus ipsius quamquam ut duriusculi notantur, quod uterque Plinius asserit, tamen perelegantes habiti sunt, ac sectatores complures in his invenit, sicuti Pompejum, Saturninum, & Sentium Augurem, qui Catulli epigrammata ac Licinii mira diligentia ac studio sunt emulati, ut alias diximus. Val. Martialis Catullum sibi ipsi audacter præponit: sic enim ad Macrum;

Nec multos mihi præferas poëtas
Vno sed tibi sum minor Catullo.

Opus suum ad Cornelium Nepotem misit, virum doctrina & rerum cognitione egregium. Dividitur autem in libros tres, ut primus lyricos, secundus elegiacos, tertius epigrammata contineat. ad hunc enim modum ordinem fere meliorem custodiemus. Elegiam de coma Berenices ex poëta Callimacho in Latinos numeros convertit, eamque ad Ortalum amicum misit, quæ in Elegiarum adhuc libro legitur. Idem Valerius Catullus à Fabio Quintiliano & Diomede inter Iambicos reponitur, ab aliis, inter Lyricos. In Atticis vero noctibus, ut poëta elegantissimus ac vetustissimus à Gellio laudatur. Neque illud omittendum est, fuisse ab ipso Catullo alia complura composita, quæ vitio longæ vetustatis desiderantur. Cajus autem Plinius libro Historiæ Naturalis, Trigesimo Octavo, ad Cæsarem Vespasianum, cum de Magia differit, amatorium de incantamentis carmen à Catullo esse editum refert. Hinc Theocriti, inquit, apud Græcos, Catulli apud nos proximeque Virgilii incantamentorum amatoria imitatio. Sed carmen Ithyphallicum

scripsit, ut est optimus testis Maur. Terentian. ad Novatenum, qui hos Catulli versiculos citat:

Et ferme modus hic datur à plerisque Priapo
Inter quos cecinit carmen quoque tale Catullus.
Hunc tibi lucum dedico, consecroque Priape:
Nam te præcipue in suis urbibus colit ora
Hellepontia, cæteris ostreosior oris.

Cæsarem Maxime Iulium, Mamurræ, & Nonium Strumam jambicis nominatim proscidit ex veterum consuetudine, ut C. Lucul. jambicorum autor, Luciliusque & Nevius. Qua in re dignum illud memoria est, quod ipse Cæsar cum perpetua sibi stigmata (ut ait Suetonius) imposita videret, ex Catulliano carmine de Mamurra, eadem tamen die poëtam ipsum cœna adhibuit, simulque hospitio suo non secus atque antea uti eum permisit. Mortuus Romæ est juvenili admodum ætate, cum annum circiter trigesimum ageret, ut quidam putarunt: Quo tempore Publius Vergilius in urbe Cremona studiis operam daret. Vulgatum quoque de Val. Catullo illud:

Tantum parva suo debet Verona Catullo,
Quantum magna suo Mantua Virgilio.

Leges & Catulli vitam Dialogo X. Historia Poëtarum Lillii Gyraldi.

Ver Catulli nomine poëmation citat Pierius Valerianus Notis Virgilianis; ediditque Lipsius 5. c. libr. 1. Electorum.

7
C. VALERII
CATULLI
VERONENSIS

AD
CORNELIVM NEPOTEM

LIBER.

Carm. I

QUOI dono lepidum novum libellum,
Arida modo pumice expolitum?
Corneli, tibi. namque tu solebas
Meas esse aliquid potare nugas
Iam tum, quum ausus es unus Italorum
Omne ævum tribus explicare chartis
Doctis, Iuppiter, & laboriosis.
Quare habe tibi quicquid hoc libelli est
Qualecunque: quod, ô patrima virgo,
Plus uno maneat perenne sæclo.

Ad Passerem Lesbia. 2

PASSER delitiæ meæ puellæ;
Quicum ludere, quem in sinu tenere,
Quoi primum digitum dare adpetenti,
Et acris solet incitare morsus:
Quum desiderio meo nitenti
Carum nescio quid lubet joculari,
(Ut solatiolum sui doloris.
Credunt, quum gravis acquiescit ardor)
Tecum ludere, sicut ipsa, possem,
Et tristis animi levare curas:
Tam grata mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam solvit diu ligatam.

De passere mortuo Lesbia. 3

LVGETE ô Veneres, Cupidinesque,
Et quantum est hominum venustiorum.

A 4

Passer

CATULLI
 Passer mortuus est meæ puellæ,
 Passer delitiæ meæ puellæ,
 Quem plus illa oculis suis amabat.
 Nam mellitus erat, suamque norat
 Ipsam tam bene, quam puella matrem:
 Nec sese à gremio illius movebat,
 Sed circumfiliens modo huc, modo illuc,
 Ad solam dominam usque pipilabat.
 Qui nunc it per iter tenebricosum
 Illuc, unde negant redire quenquam.
 At vobis male sit malæ tenebræ
 Orci, quæ omnia bella devoratis:
 Tam bellum mihi passerem abstulistis.
 O factum male, ô miselle passer,
 Tua nunc opera meæ puellæ
 Flendo turgiduli rubent ocelli.

*De phasello, quo in patriam re-
 vectus est. 4*

PHASELLVS ille, quem videtis hospites,
 Ait fuisse navium celerrimus,
 Neque ullius natantis impetum trabis
 Nequisse præterire, sive palmulis
 Opus foret volare, sive linteo.
 Et hoc negat minacis Adriatici
 Negare litus, insulasve Cycladas,
 Rhodumve nobilem, horridamve Thraciam,
 Propontida, truce[m]ve ponticum sinum.
 Vbi iste postphasellus antea fuit
 Comata silva. nam Cytorio in jugo
 Loquente sæpe sibilum edidit coma.
 Amastri pontica, & Cytore buxifer,
 Tibi hæc fuisse, & esse cognitissima
 Ait phasellus. ultima ex origine
 Tuo steterisse dicit in cacumine:
 Tuo imbuisse palmulas in æquore:
 Et inde tot per impotentia freta
 Herum tulisse, læva, sive dextera
 Vocaret aura, sive utrumque Iuppiter
 Simul secundus incidisset in pedem:
 Neque ulla vota littoralibus Deis
 Sibi esse facta, quam veniret à mari

Na-

Novissimo hunc ad usque limpidum lacum.
 Sed hæc prius fuere, nunc recondita
 Tenet quiete, seque dedicat tibi
 Gemelle Castor, & gemelle Castoris.

Ad Lesbiam. 5

V I V A M V S, mea Lesbia, atque amemus,
 Lumoresque senum severiorum
 Omnis unius æstimemus assis.
 Males occidere, & redire possunt:
 Nobis, quum semel occidit brevis lux,
 Nox est perpetua una dormienda.
 Da mi basia mille, deinde centum,
 Dein mille altera, dein secunda centum,
 Dein usque altera mille, deinde centum,
 Dein quum millia multa fecerimus,
 Conturbabimus illa, ne sciamus:
 Aut ne quis malus invidere possit,
 Quum tantum sciat esse basiorum.

Ad Flavium. 6

F L A V I delitias tuas Catullo,
 Ni sint illepidæ, atque inelegantes,
 Velles dicere, nec tacere posses.
 Verum nescio quid febriculosi
 Scorti diligis, hoc pudet fateri.
 Nam te non viduas jacere noctes
 Nequicquam tacitum cubile clamat,
 Sertis ac Syrio flagrans olivo.
 Pulvinusque peræque & hic, & illic
 Attritus, tremulique quassa lecti
 Argutatio, inambulatioque.
 Nam ni stupra, valet nihil tacere,
 (Cur? non tam latera exfututa pandant?)
 Nec tu quid facias ineptiarum.
 Quare quicquid habes boni, malique,
 Dic nobis. volo te, ac tuos amores
 Ad cœlum lepidò vocare versu.

Ad Lesbiam. 7

Q V Æ R I S quot mihi basiationes
 Tuæ, Lesbia, sint satis, superque?
 Quam magnus numerus Libyis arenæ

Laerpiceris jacet Cyrenis
 Oraclum Iovis inter æstuosi,
 Et Batti veteris sacrum sepulchrum:
 Aut quam sidera multa, quum tacet nox,
 Furtivos hominum vident amores:
 Tam te basia multa basiare
 Vesano satis, & super Catullo est,
 Quæ nec pernumerare curiosi
 Possint, nec mala fascinare lingua.

Ad se ipsum. 8

MISER Catulle desinas ineptire,
 Et quod vides periisse, perditum ducas.
 Fulsero quondam candidi tibi soles,
 Quum ventitabas, quo puella ducebat
 Amata nobis, quantum amabitur nulla.
 Ibi illa multa tam jocosa fiebant,
 Quæ tu volebas, nec puella nolebat.
 Fulsero vere candidi tibi soles.
 Nunc jam illa non volt, tu quoque impote *
 Nec quæ fugit sectare, nec miser vive:
 Sed obstinata mente perfer, obdura.
 Vale puella, jam Catullus obdurat:
 Nec te requiret, nec rogabit invitam.
 At tu dolebis, quum rogaberis nulla.
 Scelesti rere, quæ tibi manet vita.
 Quis nunc te adibit? quoi videberis bella?
 Quem nunc amabis? cujus esse diceris?
 Quem basiabis? quoi labella mordebis?
 At tu Catulle destinatus obdura.

Ad Veranium. 9

VERANNI omnibus meis amicis
 Antistans mihi millibus trecentis:
 Venistine domum ad tuos penatis,
 Fratrisque unanimos, tuamque matrem?
 Venisti? ô mihi nuncii beati.
 Visam te incolumem, audiamque Hiberum
 Narrantem loca, facta, nationis.
 Ut mos est tuus, applicansque collum,
 Iucundum os, oculosque suaviabor.
 O quantum est hominum beatorum,
 Quid me lætius est, beatiusve?

De Varri scorto. IO

VARRVS me meus ad suos amores
 sum duxerat è foro otiosum :
 tortillum ut mihi tum repente visum est
 non fane inlepidum, nec inuenustum.
 tunc ut venimus, incidere nobis
 sermones varii : in quibus, quid esset
 in Bithynia, quomodo se haberet,
 quantum mihi profuisset ære,
 respondi, id quod erat : mihi neque ipsi,
 nec prætoribus esse, nec cohorti,
 ne quisquam caput unctius referret :
 præsertim quibus esset inrumator
 prætor, non facerent pili cohortem.
 certe tamen, inquit, quod illic
 amatum dicitur esse, comparasti
 ad lecticam homines. ego, ut puellæ
 munus me facerem beatiorem :
 non, inquam, mihi tam fuit maligne,
 ut, provincia quod mala incidisset,
 non possem octo homines parare rectos.
 nam mi nullus erat nec hic, neque illic,
 præsertim qui veteris pedem grabati
 in collo sibi collocare posset.
 illic illa, ut decuit cinædiorem :
 Quæso, inquit mihi, mi Catulle, paulum
 vestros. commodo nam volo ad Serapin
 deferri. mane, inquit puellæ :
 istud, quod modo dixeram me habere,
 fugit me ratio. meus sodalis
 Cinna est Cajus, is sibi paravit.
 Verum utrum illius, an mei, quid ad me ?
 Tor tam benè, quam mihi pararim.
 Sed tu insulsa male, & molesta vivis,
 Per quam non licet esse negligentem.

Ad Furium & Aurelium. II

FURI, & Aureli comites Catulli :
 Sive in extremos penetrabit Indos
 Litus ut longe resonante Eoa
 Tunditur unda :
 Sive in Hircanos, Arabasque mollis,

Sens

Seu Sacas, sagittiferosque Parthos,
Sive qua septem geminus colorat
Æquora Nilus:

Sive trans altas gradietur Alpis,
Cæsaris visens monumenta magni
Gallicum Rhenum, horribilis &, ulti-
mosque Britannos:

Omnia hæc, quæcunque feret voluntas
Cœlitum, tentare simul parati,
Pauca nunciate meæ puellæ
Non bona dicta:

Cum suis vivat, valeatque mœchis,
Quos simul complexa tenet trecentos,
Nullum amans vere, sed identidem omnium
Ilia rumpens.

Nec meum respectet, ut ante, amorem:
Qui illius culpa cecidit, velut prati
Ultimi flos, prætereunte postquam
Tactus aratro est.

Ad Asinium. 12

MARRVGINE Asini, manu sinistra
Non belle uteris in joco, atque vino.
Tollis lintea negligentiorum.
Hoc falsum esse putas? fugit te inepte,
Quamvis fordida res, & inuenta est.
Non credis mihi? crede Pollioni
Fratri, qui tua furta vel talento
Mutari velit. est enim leporum
Disertus puer, ac facetiarum.
Quare aut hendecasyllabos trecentos
Expecta, aut mihi linteam remitte,
Quod me non movet æstimatione;
Verum est mnemosynum mei sodalis.
Nam sudaria Setaba ex Hiberis
Miserunt mihi muneri Fabullus,
Et Veranius. hoc amem necesse est,
Ut Veraniolum meum, & Fabullum.

Ad Fabullum. 13

CÆNABIS bene, mi Fabulle, apud me
Paucis, si tibi dii favent, diebus:
Si tecum attuleris bonam, atque magnam

Cœ-

nam, non sine candida puella,
 ino, & sale, & omnibus cachinnis.
 si, inquam, attuleris, venite noster,
 habis bene. nam tui Catulli
 sacculus est aranearum.
 contra accipies meros amores:
 quid suavius, elegantiusve est.
 unguentum dabo, quod meæ puellæ
 arunt Veneres, Cupidinesque:
 quod tu quum olfacies, deos rogabis,
 ut eum ut te faciant, Fabulle, narium,

Ad Calvum Licinium Oratorem. 14

NON te plus oculis meis amarem,
 mundissime Calve, munere isto
 vissem te odio Vatiniano.
 quid feci ego, quidve sum locutus,
 ut me tot male perderes poëtis?
 dii mala multa dent clienti,
 si tantum tibi misit impiorum.
 quod si, ut suspicor, hoc novum, ac repertum
 minus dat tibi Sulla literator:
 non est mi male, sed bene, ac beate,
 quod non dispereunt tui labores.
 si magni horribilem, & sacrum libellum,
 quem tu scilicet ad tuum Catullum
 misisti, continuo ut die periret
 sternalibus optimo dierum.
 non non hoc tibi, false, sic abibit.
 nam si luxerit, ad librariorum
 curram scrinia. Cæstos, Aquinos,
 Cæffenum, omnia colligam venena,
 ac te his suppliciis remunerabor.
 vos hinc interea valetate, abite
 illuc, unde malum pedem tulistis,
 caeli incommoda, pessimi poëtæ.

Ad Aurelium. 15

COMMENDO tibi me, ac meos amores,
 Aureli, veniam peto pudentem,
 ut si quicquam animo tuo cupisti,
 quod castum expeteres, & integellum:
 Conserve puerum mihi pudice,

Non

præcipitem in lutum per caputque, pedesque :
 rum totius ut lacus putidæque paludis
 viridissima, maximeque est profunda vorago,
 ulissimus est homo, nec sapit pueri instar
 muli, tremula patris dormientis in ulna.
 moi quum sit viridissimo nupta flore puella,
 puella tenellulo delicatior hædo,
 servanda nigerrimis diligentius uvis :
 dere hanc sinit, ut lubet, nec pili facit uni,
 ec se subleuat ex sua parte : sed velut alnus
 fossa liguri jacet supernata securi,
 antundem omnia sentiens, quam si nulla sit usquã:
 alis iste meus stupor nil videt, nihil audit.
 se qui sit, utrum sit, an non sit, id quoque nescit,
 unc cum volo de tuo ponte mittere pronum.
 pote stolidum repente excitare veternum,
 supinum animum in gravi derelinquere cœno :
 erream ut soleam tenaci in voragine mula.

Ad Hortorum deum. 18

H VNC lucum tibi dedico, consecroque Priape.
 que domus tua Lampsaci est, quæque silva Priape.
 am te præcipue in suis urbibus colit ora
 ellepontia, cæteris ostreosior oris.

Hortorum deus. 19

Hunc ego juvenes locum, villulamque palustrem,
 etiam vimine junceo, caricisque manipulis,
 Quercus arida, rustica conformata securi
 Nutrivi: magis, & magis, ut beata quotannis.
 Hujus nam Domini colunt me, Deumque salutant,
 pauperis tugurii Pater, filiusque *
 Alter assidua colens diligentia, ut herba
 Dumosa, asperaque à meo sit remota sacello :
 Alter parva ferens manu semper munera larga.
 Florido mihi ponitur picta vere corolla
 Primitu, & tenera virens spica mollis arista :
 Lutea viola mihi, luteumque papaver,
 Pallentesque cuburbite, & suave olentia mala ;
 Vva pampinea rubens educata sub umbra.
 Sanguine hanc etiam mihi (sed jacebitis) aram
 Barbatu linit hirculus, cornipesque capella,
 Pro queis omnia honoribus hæc necesse Priapo

Priapo

*Præstare, & Domini hortulum, vineamque tueri.
Quare hinc s̄ pueri malas abstinete rapinas.
Vicinus prope dives est, negligensque Priapus.
Inde sumite, semita hæc deinde vos feret ipsa.*

Hortorum deus. 20

*EGO hæc, ego arte fabricata rustica,
Ego arida, o viator, ecce populus
Agellulum hunc, sinistra, tute quem vides,
Herique villulam hortulumque pauperis
Tuor, malasque furis arceo manus.
Mibi corolla picta Vere ponitur:
Mibi rubens arista Sole fervido:
Mibi vivente dulcis uva pampino:
Mibique glauca duro oliva frigore,
Meis capella delicata pascuis
In urbem adulta lacte portat ubera:
Meisque pinguis agnus ex ovilibus
Gravem domum remittit ære dexteram,
Tenerque, matre mugiente, vaccula
Deum profundit ante templa sanguinem.
Proin' viator hunc Deum vereberis,
Manumque forsium habebis. hoc tibi expedit.
Parata namque crux, sine arte mentula.
Velim pol, inquis: at pol ecce, villicus
Venit: valente cui revulsa brachio
In ista mentula, agis clara dextera.*

Ad Aurelium. 21

*AVRELI pater esuritionum,
Non harum modo, sed quot aut fuerunt,
Aut sunt, aut aliis erunt in annis:
Pædicare cupis meos amores,
Nec clam: nam simul exjocaris una
Hærens ad latus, omnia experiris.
Frustra, nam insidias mihi instruentem
Tangam te prius inrumatione.
Atqui si id faceres fatur, tacerem.
Nunc ipsum id doleo, quod esurire
Ah me me puer, & sitire discet.
Quare desine, dum licet pudico:
Ne finem facias, sed inrumatos.*

Ad Varrum. 22

SUFFENVS iste, Varre, quem probe nosti,
 Homo est venustus, & dicax, & urbanus,
 demaque longe plurimos facit versus.
 Puto esse ego illi millia aut decem, aut plura
 Per scripta: nec sic, ut fit, in palimpsesto
 Relata. chartæ regiæ, novi libri,
 Novi umbilici, lora rubra, membrana
 Directa plumbo, & pumice omnia æquata.
 Hæc quum legas, tum bellus ille, & urbanus
 Suffenus unus caprimulgus, aut fossor
 Rursus videtur: tantum abhorret, ac mutat.
 Hoc quid putemus esse? qui modo scurra,
 Aut si quid hac re tritius videbatur,
 Idem inficeto est inficetior rure:
 Simul poëmata attigit. neque idem unquam
 Æque est beatus, ac poëma quum scribit.
 Tam gaudet in se, tanique seipse miratur.
 Nimirum idem omnes fallimur. neq; est quisquam,
 Quem non in aliqua re videre Suffenum
 Possis. Suus quoique adtributus est error.
 Sed non videmus, manticæ quid in tergo est.

Ad Furium. 23

FURI, quoi neque servus est, neque arca,
 Nec cimex, neque araneus, neque ignis:
 Verum est & pater, & noverca, quorum
 Dentès vel silicem comesse possunt:
 Est pulchre tibi cum tuo parente,
 Et cum conjuge lignea parentis.
 Nec mirum. bene nam valetis omnes,
 Pulchre concoquitis, nihil timetis,
 Non incendia, non gravis ruinas,
 Non facta impia, non dolos veneni,
 Non casus alios periculorum.
 Atqui corpora sicciora cornu,
 Aut si quid magis aridum est, habetis,
 Sole, & frigore, & esuritione:
 Quare non tibi sit bene, ac beate?
 A te sudor abest, abest saliva,
 Muccusque, & mala pituita nasi.
 Quod ad munditiem adde mundiorum,

B

Quod

Quod culus tibi purior salillo est,
 Nec toto decies cacas in anno,
 Atque id durius est faba, & lapillis:
 Quod tu si manibus teras, fricesque,
 Non unquam digitum inquinare posses.
 Hæc tu commoda tam beata, Furi,
 Noli spernere, nec putare parvi.
 Et sestertia, quæ soles precari,
 Centum, desine, nam sat es beatus.

Ad Iuventium puerum. 24

O qui flosculus es Iuventiorum,
 Non horum modo, sed quot aut fuerunt,
 Aut posthac aliis erunt in annis:
 Mallem divitias mihi dedisses
 Isti, quoi neque servus est, neque arca:
 Quam sic te sineres ab illo amari.
 Qui? non est homo bellus, inquires? est:
 Sed bello huic neque servus est, neque arca
 Hæc tu quam lubet abjice, elevaque:
 Nec servum tamen ille habet, neque arcam.

Ad Thallum. 25

CINÆDE Thalle mollior cuniculi capillo,
 Vel anseris medullula, vel imula oricilla,
 Vel pene languido senis, situque araneoso:
 Idemque Thalle turbida rapacior procella,
 Quum de via mulier aves ostendit oscitantes.
 Remitte pallium mihi meum, quod involasti,
 Sudariumque serabum, catagraphosque thynos
 Inepte: quæ palam soles habere tanquam avita.
 Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina, & remitte,
 Ne lanæum latuseculum, natisque mollicellas
 Inlusa turpiter tibi flagella conscribillent.
 Et insolenter æstues, velut minuta magno
 Deprensa navis in mari vesaniente vento.

Ad Furium. 26

FURI, villula nostra non ad Austri
 Flatus opposita est, nec ad Favoni,
 Nec sævi Boreæ, aut Apeliotæ:
 Verum ad millia quindecim, & ducentos.
 O ventum horribilem, atque pestilentem.

Ad puerum suum. 27

MINISTER vetuli puer falerni,
 Inger mi calices amariores,
 Ut lex Posthumiaë jubet magistræ
 Ebriosa acina ebriosioris.
 At vos quo lubet hinc abite lymphæ,
 Vini pernicies, & ad severos
 Migrate. hic merus est Thyonianus.

Ad Veranium, & Fabullum. 28

PISONIS comites, cohors inanis,
 Aptis sarcinulis, & expeditis,
 Verani optime, tuque mi Fabulle:
 Quid rerum geritis? satisne cum isto
 Vappa, frigoraque, & famem tulistis?
 Ecquidnam in tabulis patet lucelli
 Expensum? ut mihi, qui meum secutus
 Prætozem, refero datum lucello:
 O Memmi bene me, ac diu supinum
 Tota ista trabe lentus inrumasti:
 Sed, quantum video, pari fuistis
 Casu. nam nihilo minore verpa
 Farti estis. pete nobiles amicos.
 At vobis mala multa Dii Deæque
 Dent, opprobria, Romuli, Remique.

In Casarem. 30

QV I S hoc potest videre, quis potest pati,
 Nisi impudicus, & vorax, & helluo:
 Mamurram habere, quod comata Gallia
 Habebat unctum, & ultima Britannia?
 Cinæde Romule hæc videbis & feres?
 Es impudicus, & vorax, & helluo.
 Et ille nunc superbus, & superfluens
 Perambulabit omnium cubilia,
 Ut albulus columbus, aut Adoneus?
 Cinæde Romule hoc videbis, & feres?
 Es impudicus, & vorax, & helluo.
 Eone nomine, imperator unice,
 Fuisti in ultima Occidentis insula:
 Ut ista vostra diffututa mentula
 Ducenties comisset, aut trecenties?

B 2

Quid

Quid est? an hæc, sinistra liberalitas?
 Parum expatratit? an parum helluatus est?
 Paterna prima lancinata sunt bona:
 Secunda præda Pontica: inde tertia
 Hibera: quas & amnis aurifer Tagus
 Hunc Gallix timent, timent Britannix.
 Quid hunc, malum, fovetis? aut quid hic potest,
 Nili uncta devorare patrimonia?
 Eone nomine, imperator unice,
 Socer, generque perdidistis omnia?

Ad Alphenum. 31

A L P H E N E immemor, atque unanimis falsis
 sodalibus:

Iam te nil miseret, dure, tui dulcis amiculi.
 Iam me prodere, jam non dubitas fallere, perfide.
 Nec facta impia fallacum hominũ cœlicolis placent.
 Quæ tu negligis, ac me miserum deseris in malis.
 Heu heu quid faciant, dic, homines, quoive ha-
 beant fidem?
 Certe tute jubebas animam tradere, inique me
 Inducens in amorem, quasi tuta omnia mi forent.
 Idem nunc retrahis te, ac tua dicta omnia, factaque
 Ventos inrita ferre, & nebulas aëreas finis.
 Si tu oblitus es, at dii meminerunt, meminit Fides.
 Quæ te ut pœniteat postmodo facti, faciet, tui.

Ad Sirmionem Peninsulam. 32

P E N I N S V L A R V M Sirmio, insularumque
 Ocelle, quascunque in liquentibus stagnis,
 Marique vasto fert uterque Neptunus:
 Quam te libenter, quamque lætus inviso,
 Vix mi ipse credens Thyniam, atque Bithynos
 Liquisse campos, & videre te in tuto.
 O quid solutis est beatius curis?
 Quum mens onus reponit, ac peregrino
 Labori fessi venimus larem ad nostrum,
 Desideratoque acquiescimus lecto.
 Hoc est, quod unum est pro laboribus tantis.
 Salve, ô venusta Sirmio, at que hero gaude,
 Gaudete, vosque ludix lacus undæ.
 Ridete quicquid est domi cachinnorum.

Ad Hypsithillam. 33

A M A B O mea dulcis Hypsithilla,
 Meæ delitiæ, mei lepores,
 Ube ad te veniam meridiatum.
 Quod si iusseris, illud adjuvato.
 Ne quis liminis obferet tabellam,
 Neu tibi lubeat foras abire:
 sed domi maneat, paresque nobis
 Novem continuas fututiones.
 Verum si quid ages, statim iubeto:
 Nam pransus jaceo, & satur supinus
 Pertundo tunicamque, palliumque.

*In Vibennium, & Furium
 cinadum. 34*

O F V R V M optime balneariorum
 Vibenni pater, & cinæde fili:
 Nam dextra pater inquinatiore,
 Culo filius est voraciore:
 Quur non exilium, malasque in oras
 Itris? quandoquidem patris rapinæ
 Notæ sunt populo, & natis pilosæ,
 Fili, non potes asse venditare?

Saculare carmen ad Dianam. 35

D I A N Æ sumus in fidē
 Puellæ, & pueri integri,
 Dianam pueri integri:
 Puellæque canamus.
 O Latonia maximi
 Magna progenies Iovis,
 Quam mater prope Deliam
 Deposivit olivam,
 Montium domina ut fores,
 Silvarumque virentium,
 Saltuumque reconditorum,
 Anniumque sonantium.
 Tu Lucina dolentibus
 Iuno dicta puerperis:
 Tu potens trivæ, & notho es
 Dicta lumine luna.

Tu cursu, dea, menstruo
Metiens iter anuum,
Rustica agricolæ bonis
Tecta frugibus explēs.

Sis quocunque tibi placet
Sancta nomine, Romulique
Ancique, ut solita es, bona
Sospites ope Gentem.

Ad Libellum. 36

POETÆ tenero meo sodali
Velim Cæcilio, papyre, dicas:
Veronam veniat, Novi relinquens
Comi mœnia, Lariumque littus.
Nam quasdam volo cogitationes
Amici accipiat sui, meique.
Quare si sapiet, viam vorabit.
Quamvis candida millies puella
Euntem revocet, manusque collo
Ambas injiciens roget morari:
Quæ nunc, si mihi vera nunciantur,
Illum deperit impotente amore.
Nam quo tempore legit inchoatam
Dindymi dominam: ex eo misellæ
Ignes interiorē edunt medullam.
Ignosco tibi Sapphica, puella,
Musa Doctior. est enim venuste
Magna Cæcilio inchoata mater.

In Annales Volusii. 37

ANNALES Volusi cacata charta,
Votum solvite pro mea puella.
Nam sanctæ Veneri, Cupidinique
Vovit, si sibi restitutus essem,
Desissemque trucidis vibrare jambos:
Electissima pessimi poetæ
Scripta, tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.
Et hæc pessima se puella vidit
Loco se lepide vovere divis.
Nunc ô cœruleo creata ponto,
Quæ sanctum Idalium, * Vriosque apertos,
Quæque Ancona, Cnidumque arundinosam

Colis,

p. a. u. l. i. s. , quæque Amathunta, quæque Golgos,
 quæque Durachium Adriæ tabernam :
 acceptum face, redditumque votum,
 non inlepidum, neque inuenustum est.
 At vos interea venite in ignem
 inleni ruris, & inficetiarum
 Volusi cacata charta.

Ad contubernales. 38

S A L A X taberna, vosque contubernales,
 pileatis nona fratribus pile,
 putatis esse mentulas vobis?
 licere, quicquid est puellarum
 Confutuere, & putare cæteros hircos?
 An, continenter quod sedetis insulsi
 Centum, aut ducenti, non putatis aufurum
 Me una ducentos inrumare seffores?
 Atqui putate. nanque totius vobis
 Frontem tabernæ scipionibus scribam.
 Puella nam mea, quæ meo sinu fugit,
 Amata tantum, quantum ambitus nulla,
 Pro qua mihi sunt magna bella pugnata,
 Confedit istic. hanc boni, beatique
 Omnes amatis : & quidem quod indignum est,
 Omnes pusilli, & semitarii mœchi.
 Tu præter omnis une de capillatis
 Cuniculosæ Celtiberiæ fili
 Egnati, opaca quem facit bonum barba,
 Et dens Hibera defricatus urina.

Ad Cornificium. 39

M A L E est Cornifici tuo Catullo,
 Male est mehercule, & laboriose :
 Magisque, & magis in dies, & horas
 Irascor tibi, sic meos amores,
 Quem tu, quod minimum, facillimumque est,
 Qua solatus es adlocutione?
 Paulum quidlibet adlocutionis,
 Mœstius lacrimis Simonideis.

In Egnatium. 40

E G N A T I V S, quod candidos habet dentis,
 Renidet usquequaque : seu ad rei ventum est

Subsellium, quum orator excitat fletum,
 Renidet ille: seu pii ad rogum filii
 Lugetur, orba quum flet unicum mater,
 Renidet ille: quicquid est, ubicunque est,
 Quodcunque agit, renidet. hunc habet morbum
 Neque elegantem, ut arbitror, neque urbanum.
 Quare monendus es mihi. bone Egnati,
 Si urbanus esses, aut Sabinus, aut Tiburs,
 Aut porcus Umber, aut obesus Hetruscus,
 Aut Lanuvinus ater, atque dentatus,
 Aut Transpadanus, ut meos quoque attingam,
 Aut quilibet, qui puriter lavit dentis:
 Tamen renidere usquequaque te nollem:
 Nam risu inepto res ineptior nulla est.
 Nunc Celtiber in Celtiberia terra
 Quod quisque minxit, hoc solet sibi mane
 Dentem, atque ruffam defricare gingivam.
 Ut quo iste vester expolitor dens est,
 Hoc te amplius bibisse prædicet lotii.

Ad Ravidum. 41

QVÆNAM te mala mens, miselle Ravide,
 Agit præcipitem in meos iambos?
 Quis Deus tibi non bene advocatus,
 Vecordem parat excitare rixam?
 Anne ut pervenias in ora volgi?
 Quid vis? qua lubet esse notus optas?
 Eris: quandoquidem meos amores
 Cum longa voluisti amare pœna.

De Acme. 42

AN me, an illa puella defutura
 Tota millia me decem poposcit?
 Ista turpiculo puella naso,
 Decoctoris amica Formiani?
 Propinqui, quibus est puella curæ:
 Amicos, medicosque convocate,
 Non est sana puella, nec rogate
 Qualis sit. solet hæc imaginofum.

In quandam. 43

ADESTE hendecasyllabi, quot estis
 Omnes undique quotquot estis omnes.

um me putat esse mœcha turpis,
 negat mihi voftra reddituram
 gillaria : fi pati potestis,
 fequamur eam, & reflagitemus.
 fit, quæritis ? illa, quam videtis
 rpe incedere mimice, ac molefte,
 dentem catuli ore Gallicani.
 cumfiftite eam, & reflagitate :
 mœcha putida redde codicillos,
 dde putida mœcha codicillos.
 on affis facis ? ô lutum, lupanar,
 t fi perditius potest quid eſſe.
 non eſt tamen hoc ſatis putandum.
 od fi non aliud potest, ruborem
 rreo canis exprimamus ore,
 onclamate iterum altiore voce :
 mœcha putida redde codicillos,
 dde putida mœcha codicillos.
 id nil proficimus, nihil movetur.
 utanda eſt ratio, modusque vobis,
 quid proficere amplius potestis.
 dica, & proba redde codicillos.

In amicam Formiani. 44

SALVE nec nimio puella naſo,
 nec bello pede, nec nigris ocellis,
 nec longis digitis, nec ore ſicco,
 nec ſane nimis elegante lingua,
 coctoris amica Formiani.
 en? provincia narrat eſſe bellam?
 cum Leſbia noſtra comparatur?
 ſæclum inſipiens, & inſicetum.

Ad Fundum. 45

O FVND E noſter ſeu Sabine, ſeu Tiburs,
 nam te eſſe Tiburtem autumant, quibus non eſt
 Tibordi Catullum lædere. at quibus cordi eſt,
 Sabinum pignore eſſe contendunt.
 ſeu Sabine, ſive verius Tiburs,
 mihi libenter in tua ſuburbana
 illa, malamque pectore expui tuſſim :
 non immerenti quam mihi meus venter,
 nam ſumptuoſas appeto, dedit, cœnas.

B 5

Nam

Nam Sextianus dum volo esse conviva,
 Orationem in Attium petito rem
 Plenam veneni, & pestilentiae legit,
 Hic me gravedo frigida, & frequens tussis
 Quassavit, usquedum in tuum sinum fugi,
 Et me procuravi ocimoque, & urtica.
 Quare refectus maximas tibi gratis
 Ago, meum quod non est ultra peccatum.
 Nec deprecor jam, si nefaria scripta
 Sexti recepso, quin gravedinem, & tussim
 Non mi, sed ipsi Sextio ferat frigus,
 Qui tunc vocat me, quum malum legit librum.

De Acme & Septimio. 46

ACMEN Septimius suos amores
 Tenens in gremio, Mea inquit Acme,
 Ni te perdit amo, atque amare porro
 Omnis sum assidue paratus annos,
 Quantum qui pote plurimum perire:
 Solus in Lybia, Indiaque tosta,
 Caesio veniam obvius leoni.
 Hoc ut dixit, Amor sinistra * ut ante,
 Dextram sternuit adprobationem.
 At Acme leviter caput reflectens,
 Et dulcis pueri ebrios ocellos
 Illo purpureo ore suaviata,
 Sic, inquit, mea vita Septimille,
 Huic uno domino usque serviamus:
 Ut multo mihi major, acriorque
 Ignis mollibus ardet in medullis.
 Hoc ut dixit, Amor sinistra, ut ante,
 Dextram sternuit adprobationem.
 Nunc ab auspicio bono profecti,
 Mutuis animis amant, amantur.
 Vnam Septimius misellus Acmen
 Mavult, quam Syrias, Britanniasque.
 Vno in Septimio fidelis Acme
 Facit delitias, libidinesque,
 Quis ullos homines beatiore
 Vidit? quis Venerem auspiciorem?

Ad seipsum de adventu veris. 47

I AM ver egelidos refert tepores.

in coeli furor æquinoctialis
 secundis Zephyri filescit auris.
 loquantur Phrygii, Catulle, campi,
 ceæque ager uber æstuosæ.
 el claras Asiæ volemus urbis.
 in meus prætrepidans avet vagari.
 in læti studio pedes vigescunt.
 duices comitum valetæ cœtus,
 onge quos simul à domo profectos,
 verse variæ viæ reportant.

Ad Porcum, & Socrationem. 48

PORCI, & Socration, duæ sinistra
 sonis scabies, famesque * Memmi:
 os Veraniolo meo, & Fabullo
 erpus præposuit Priapus ille?
 os convivia lauta sumptuose
 e die facitis, mei sodales
 uærun in trivio vocations?

Ad Iuventium. 49

MELLITOS oculos tuos, Iuventi,
 quis me sinat usque basiare,
 sique ad millia basiem trecenta,
 nec unquam saturum inde cor futurum est:
 non si densior aridis aristis
 nostræ seges osculationis.

Ad M. T. Ciceronem. 50

DISERTISSIME Romuli nepotum
 Quot sunt, quotque fuere, Marce Tulli,
 quotque post aliis erunt in annis:
 gratias tibi maximas Catullus
 agit pessimus omnium poëta,
 tanto pessimus omnium poëta:
 Quanto tu optimus omnium patronus.

Ad Licinium. 51

HESTERNO, Licini, die otiosi
 Multum lusimus in meis tabellis,
 ut convenerat esse delicatos.
 scribens versiculos uterque nostrum,
 ludebat numero modo hæc, modo illoc,

Red-

Reddens mutua per jocum, atque vinum,
 Atque illinc abii, tuo lepore
 Incensus, Licini, facetiisque,
 Ut nec me miserum cibus juvaret,
 Nec somnus tegetet quiete ocellos:
 Sed toto indomitus furore lecto
 Versarer, cupiens videre lucem,
 Ut tecum loquerer, simulque ut essem.
 At defessa labore membra postquam
 Semimortua lectulo jacebant,
 Hoc, jucunde, tibi poëma feci,
 Ex quo perspiceres meum dolorem.
 Nunc audax, cave, sis: precesque nostras
 Oramus, cave despuas ocello,
 Ne pœnas Nemesis reposcat à te.
 Est vehemens dea, lædere hanc caveto.

Ad Lesbiam. 52

Ille mi par esse deo videtur,
 Ille si fas est, superare divos,
 Qui sedens adversus identidem te
 Speçtat, & audit
 Dulce ridentem, misero quod omnis
 Eripit sensus mihi: nam simul te
 Lesbia adspexi, nihil est super mi

* * *

Lingua sed torpet. tenuis sub artus
 Flamma demanat, sonitu suopte
 Tintinant aures. gemina teguntur
 Lumina nocte.
 Otium, Catulle, tibi molestum est.
 Otio exultas, nimiumque gaudes.
 Otium reges prius, & beatas
 Perdidit urbes.

In Nonium, & Vatinius. 53

QV I D est, Catulle, quid moraris emori?
 Sella in curuli Struma Nonius sedet:
 Per consulatum pejerat Vatinius.
 Quid est, Catulle, quid moraris emori?

De quodam, & Calvo. 54

R I S I nescio quem modo in corona,

Qui,

i, quum mirifice Vatiniana
 eus crimina Calvus explicasset,
 admirans ait hæc, manusque tollens:
 magni, salaputium disertum.

* * * 55

O T H O N I S caput oppido pusillum
 eri, rustice. semilauta crura,
 elcabile, & leve peditum Libonis:
 non omnia displicere vellem
 bi, & suffitio seni recocto.
 nascere iterum meis jambis
 numerentibus, unice imperator.

Ad Camerium. 56

O R A M V S, si forte non molestum est,
 monstres ubi sunt tuæ tenebræ.
 e campo quæsimus minore,
 e in circo, te in omnibus libellis.
 e in templo superi Iovis sacrato,
 Magni simul ambulatione:
 emellas omnis, amice, prendi.
 tuas voltu vidi tamen sereno,
 las vel te sic ipse flagitabam:
 amerium mihi, pessimæ puellæ.
 quædam, inquit, nudum sinum reducens
 hic in roseis latet papillis.
 ed te jam ferre Herculei labos est.
 anto te in fastu negas, amice.
 ic nobis ubi sis futurus. ede hoc
 audacter: committe, crede luci.
 dum te lacteolæ tenent puellæ?
 i linguam clauso tenes in ore,
 ructus projicies amoris omnis.
 erbosa gaudet Venus loquela.
 el si vis, licet obsæres palatum,
 dum vestri sim particeps amoris:
 on custos si fingar ille Cretum,
 on si Pegaseo ferar volatu,
 on Ladas si ego, pennipesve Perseus,
 on Rhesi niveæ citæque bigæ:
 Adde huc plumipedes, volatilesque,
 entorumque simul require cursum,
 Quos junctos, Cameri, mihi dicares:

De-

Defessus tamen omnibus modullis,
Et multis languoribus peresus
Essem, te, mi amice, quæritando.

Ad M. Catonem Porcium 57

O REM ridiculam, Cato, & jocosam,
Dignamque auribus, & tuo cachinno.
Ride, quicquid amas, Cato, Catullum:
Res est ridicula, & nimis jocosa.
Deprendi modo populum puellæ
Trufantem. hunc ego, si placet Dionæ,
Pro telo rigida mea cecidi.

In Mamurræ & Cæsarem. 58

PULCHRE convenit improbis cinædis
Mamurræ, pathicoque, Cæsarique,
Nec mirum: maculæ paræ utrisque,
Urbana altera, & illa Formiana,
Impressæ resident, nec eluentur.
Morbosi pariter, gemelli utrique.
Vno in lectulo, erudituli ambo:
Non hic, quam ille magis vorax adulter,
Rivales focii puellularum,
Pulchre convenit improbis cinædis.

Ad Cælium de Lesbia. 59

CÆLI, Lesbia nostra, Lesbia illa,
Illa Lesbia, quam Catullus unam
Plus, quam se, atque suos amavit omnis:
Nunc in quadriviis, & angiportis,
Glubit magnanimos Remi nepotes.

De Rufa, & Rufulo. 60

BONONIENSIS Rufa Rufulum fallat:
Vxorne Meni, sæpe quam in sepulchretis
Vidistis ipso rapere de rogo cœnam,
Quam devolutum ex igne prosequens panem
Ab semiraso tunderetur ustore?

* * *

Num te læna montibus Libyftinis,
Aut Scylla latrans infima inguinum parte,
Tam mente dura procreavit, ac tetra:

supplicis vocem in novissimo casu
 tentam haberes? ô nimis fero corde.

V L I Æ E T M A L L I I

Epithalamium. 62

C O L L I S ô Heliconci
 Cultor, Vranix genus,
 Qui rapis teneram ad virum
 Virginem ô Hymenæ Hymen,
 O Hymen Hymenæ.

Cinge tempora floribus
 Suaveolentis amaraci.

Flammeum cape. lætus huc
 Huc veni niveo gerens
 Luteum pede foccum.

Excitusque hilari die
 Naptialia concinens
 Voce carmina tinnula,
 Pelle humum pedibus. manu
 Pineam quate tedam.

Namque Iulia Manlio,
 Qualis Idalium colens
 Venit ad Phrygium Venus
 Iudicem, bona cum bona
 Nubit alite virgo,

Floridis velut enitens
 Myrtus Asia ramulis,
 Quos Hamadryades deæ
 Ludicrum sibi roscido
 Nutriunt humore.

Quare age huc aditum ferens
 Perge linquere Thespix
 Rupis Aonios specus,
 Lympha quos super inrigat
 Frigerans Aganippe.

Ac domum dominam voca
 Conjugis cupidam novi,
 Mentem amore revinciens,
 Vt tenax hedera huc & huc
 Arborem implicat errans.

Vos item simul integræ
 Virgines, quibus advenit

Par

Par dies, agite, in modum
Dicite, ô Hymenæe Hymen,
Hymen ô Hymenæe:

Vt lubentius audiens,
Se citarier ad suum
Munus, huc aditum ferat
Dux bonæ Veneris, boni
Conjugator amoris.

Quis Deus magis an magis
Est petendus amantibus?
Quem colent homines magis
Cœlitum? ô Hymenæe Hymen,
Hymen ô Hymenæe.

Te suis tremulus parens
Invocat, tibi virgines
Zonula solvunt sinus,
Te timens cupida noyos
Captat aure maritos.

Tu vero juveni in manus
Floridam ipse puellulam
Matris è gremio suæ
Dedis. ô Hymenæe Hymen,
Hymen ô Hymenæe.

Nil potest sine te Venus
Fama quod bona comprobet,
Commodi capere. at potest
Te volente. quis huic deo
Compararier ausit?

Nulla quit sine te domus
Liberos dare, nec parens
Stirpe jungier. at potest,
Te volente. quis huic Deo
Compararier ausit?

Quæ tuis careat sacris
Non queat dare præsides
Terra finibus. at queat,
Te volente. quis huic deo
Compararier ausit?

Claustra pandite januæ.
Virgo adest. viden, ut faces
Splendidas quatiunt comas?
Sed moraris, abit dies,
Prodeas nova nupta.

Tardet inge nuus pudor,
 Quæ tamen magis audiens
 Flet, quod ire necesse sit.
 Sed moraris, abit dies,
 Prodeas nova nupta.

Flere desine. non tibi
 Aurunculeja periculum est,
 Nequa foemina pulchrior
 Clarum ab Oceano diem
 Viderit venientem.

Talis in vario solet
 Divitis domini hortulo.
 Stare flos Hiacynthinus.
 Sed moraris, abit dies,
 Prodeas nova nupta.

Prodeas nova nupta sis:
 (Iam videtur) ut audias
 Nostra verba, viden? faces:
 Aureas quatiunt comas.)
 Prodeas nova nupta.

Non tuus levis in mala
 Deditus vir adultera
 Proca, turpia persequens,
 A tuis teneris volet
 Secubare papillis:

Lenta qui velut assitas
 Vitis implicat arbores,
 Implicabitur in tuum
 Complexum. sed abit dies,
 Prodeas nova nupta.

* * *
 O cubile, quot (ô nimis
 Candido pede Lecti)

Quæ tuo veniunt hero,
 Quanta gaudia, quæ vaga
 Nocte, quæ media die
 Gaudeat, sed abit dies,
 Prodeas nova nupta.

Tollite, ô pueri faces,
 Flammeum videor venire.
 Ite, concinate in modum,

Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe.

Nec diu taceat procax
Fescenina locutio,
Neu nucis pueris neget
Desertum domini audiens
Concubinus amorem.

Da nucis pueris iners
Concubine, satis diu
Lusisti nucibus. lubet
Iam servire Thalasio.
Concubine, nucis da.

Sordebam tibi villice,
Concubine hodie atque heri,
Nunc tuum cinerarius
Tondet os, miser ah miser
Concubine, nucis da.

Diceris male te à tuis
Vnguentate glabris marite
Abstinerere, sed abstine,
Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe.

Scimus hæc tibi, qua licent
Sola cognita: sed marito
Ista non eadem licent.
Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe.

Nupta tu quoque, quæ tuus
Vir peret, cave ne neges,
Ne peritum aliunde eat.
Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe.

En tibi domus ut potens,
Et beata viri tui,
Quæ tibi sene serviet:
Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe.

Vsq̄ dum tremulum movens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus annuit.
Io Hymen Hymenæe io,
Io Hymen Hymenæe.

Transfer omine cum bono

Lin

Limen aureolos pedis ,

Rasilemque subi forem.

Io Hymen Hymenæe io ,

Io Hymen Hymenæe.

Adspice imus ut accubans

Vir tuus Tyrio in toro ,

Totus immineat tibi.

Io Hymen Hymenæe io ,

Io Hymen Hymenæe.

Illi non minus, ac tibi

Pectore uritur intimo

Flamma, sed penite magis.

Io Hymen Hymenæe io ,

Io Hymen Hymenæe.

Mitte brachiolum teres ,

Prætextate, puellulæ.

Iam cubile adeant viri.

Io Hymen Hymenæe io ,

Io Hymen Hymenæe.

Vos bonæ senibus viris

Cognitæ breve fœminæ ,

Collocate puellulam.

Io Hymen Hymenæe io ,

Io Hymen Hymenæe.

Iam licet venias, marite.

Vxor in thalamo est tibi

Ore floridulo nitens :

Alba parthenice velut ,

Luteumve papaver.

At, marite, ita me juvent

Cœlites, nihilominus

Polcher es: neque te Venus

Negligit. sed abit dies :

Perge, ne remorare.

Non diu remoratus es.

Iam venis. bona te Venus

Iuverit: quoniam palam

Quod cupis, capis, & bonum

Non abscondis amorem.

Ille pulveris * erithei

Siderumque micantium

Subducât numerum prius,

Qui vestri numerare volt

Multa millia ludi.

Ludite, ut lubet, & brevi
Liberos date. non decet
Tam vetus sine liberis
Nomen esse: sed indidem
Semper ingenerari.

Torquatus volo parvulus
Matris, è gremio suæ
Porrigens teneras manus,
Dulce rideat ad patrem
Semihiaute labello.

Sit suo similis patri
Manlio, & facile insciis
Noscitur ab omnibus,
Et pudicitiam suæ
Matris indicet ore.

Talis illius à bona
Matre laus genus approbet,
Qualis unica ab optima
Matre Telemacho manet
Fama Penelopeo.

Claudite ostia virgines.
Lusimus satis. at boni
Conjuges bene vivite, &
Munere assiduo valentem
Exercete juventam.

CARMEN NYPTIALE. 63

VE SP ER adest, juvenes, consurgite: vesper O
lympe

Expectata diu vix tandem lumina tollit.
Surgere jam tempus, jam pinguis linquere mensas
Iam veniet virgo, jam dicetur Hymenæus.
Hymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.

Cernitis, innuptæ, juvenes? consurgite contra.
* Nimirum Eoos ostendit Noctifer imbres. *

Sic certe: viden' ut perniciouser exiluire?

* Non temere exiluire: canent quo vincere par est
Hymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.

Non facilis nobis, æquales, palma parata est.

Adspicite, innuptæ secum ut meditata requirant.

Nô frustra meditantur: habent memorabile quod sit

Nos alio mentis, alio divisimus auris.

Iure

re igitur vincemur. amat victoria curam.
 mare nunc animos saltem committite vestros :
 cere jam incipient, jam respondere decebit :
 ymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.
 Hespere, qui cælo fertur crudelior ignis ?
 ni natam possis complexu avellere matris,
 complexu matris retinentem avellere natam,
 juveni ardenti castam donare puellam ?
 uid faciant hostes capta erudelius urbe ?
 ymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.
 Hespere, qui cælo lucet jucundior ignis ?
 ui desponsa tua firmes connubia flamma ?
 uod pepigere viri, pepigerunt ante parentes,
 nec junxere prius, quam se tuus extulit ardor.
 uid datur à divis felici optatus hora ?
 ymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.
 Hesperus è nobis, æquales, abstulit unam.

* *

lamque tuo adventu vigilat custodia semper.
 nocte latent fures, quos idem sæpe revertens
 Hespere mutato comprehendis nomine eosdem.
 At lubet innuptis ficto te carpere quæstu.
 Quid tum si carpunt tacita quem mente requirunt ?
 ymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.
 Ut flos in septis secretus nascitur hortis,
 ignotus pecori, nullo contusus aratro,
 quem mulcent auræ, firmat sol, educat imber :
 Multi illum pueri, multæ optavere puellæ.
 idem quam tenui carptus defloravit ungui,
 Nulli illum pueri, nullæ optavere puellæ :
 Sic virgo dum intacta manet, tum cara suis. sed
 Quam castam amisit polluto corpore florem ;
 Nec pueris jucunda manet, nec cara puellis.
 Hymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.
 Ut vidua in nudo vitis quæ nascitur arvo,
 Nunquam se extollit, nunquam mitem educat uvam,
 Sed tenerum prono defleētens pondere corpus,
 iam jam contingit summum radice flagellum,
 Hanc nulli agricolæ, nulli accollere juvenci :
 At si forte eadem est ulmo conjuncta marito,
 Multi illam agricolæ, multi accollere juvenci :
 Sic virgo, dum intacta manet, dum inculta senescit,

C 3

Quum

Quum par connubium maturo tempore adeptæ est
Cara viro magis, & minus est inuila parenti.

At tu ne pugna cum tali conjugæ virgo,
Non æquum est pugnare, pater quod tradidit ipse,
Ipse pater cum matre, quibus parere necesse est.
Virginitas non tota tua est: ex parte parentum est.
Tertia pars matri data, pars data tertia patri,
Tertia sola tua est: noli pugnare duobus,
Qui genero sua jura simul cum dote dederunt.
Hymen, ô Hymenæe Hymen ades, ô Hymenæe.

DE BERECYNTHIA, & ATY. 64

SUPER alta vectus Atys celeri rate maria
Phrygium nemus citato cupide pede tetigit,
Adiitque opaca silvis redimita loca deæ:
Stimulatus ubi furenti rabie, vagus animi
Devolvit illa acuta sibi pondera silice.
Itaque ut relicta sensit sibi membra sine viro:
Et jam recente terræ sola sanguine maculans,
Niveis citata cœpit manibus leve tympanum.
Tympanum, tubam, Cybelle, tua, mater, initia:
Quatiensque terga tauri teneris cava digitis,
Canere hoc suis adorta est tremebunda comitibus:
Agite, ite ad alta, Gallæ, Cybeles nemora simul,
Simul ite, Dindymenæ dominæ vaga pecora,
Aliena quæ petentes, velut exules, loca
Sectam meam executæ duce me, mihi comites
Rapidum salum tulistis, truculentaque pelagi,
Et corpus evirastis Veneris nimio odio.
Hilarate excitatis erroribus animum.*
Mora tarda mente cedat. simul ite: sequimini (deæ,
Phrygiam ad domum. Cybelles Phrygia ad nemora
Vbi cymbalum sonat vox, ubi tympana reboant.
Tibicen ubi canit Phryx curvo grave calamo,
Vbi capita Mænades vi jaciunt hederigeræ,
Vbi sacra sancta acutis ululatus agitant,
Vbi suevit illa divæ volitare vaga cohors.
Quo nos decet citatis celerare tripudiis.
Simul hæc comitibus Atys cecinit nova mulier,
Thiasus repente linguis trepidantibus ululat.
Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant:
Viridem citus adit Idam properante pede chorus,
Furibunda simul anhelans vaga vadit animo egens

Co-

imitata tympano Atys per opaca nemora dux,
 pluti juvenca vitans onus indomita jugi.
 Epidæ ducem sequuntur Gallæ pede propero.
 que, ut domum Cybelles tetigere lassulæ,
 nio è labore somnum capiunt sine Cerere.
 ger his labante languore oculos sopor operit.
 bit in quiete molli ravidus furor animi.
 d ubi oris aurei sol radiantibus oculis
 stravit æthera album, sola dura, mare ferum:
 pulitque noctis umbras vegetis sonipedibus,
 i somnus excitum Atyn fugiens citus abiit,
 epidantem eum recepit dea Pasithea sinu.
 a de quiete molli rabida sine rabie
 mul ipsa pectore Atys sua facta recoluit,
 quidaque mente vidit sine queis, ubique foret,
 nimo æstuante rursum reditum ad vada tetulit.
 i maria vasta visens lacrimantibus oculis,
 patriam adlocuta voce est ita mœsta miseriter:
 patria ô mea creatrix, patria ô mea genetrix,
 ego quam miser relinquens, dominos ut heri fugas
 amuli solent, ad Idæ tetuli nemora pedem.
 t apud (miser) ferarum gelida stabula forem,
 t ut omnia earum adirem furibunda latibula:
 binam, aut quibus locis te positam, patria, rear?
 upit ipsa pupula ad te sibi dirigere aciem,
 abie fera carens dum breve tempus animus est,
 gone à mea remota hæc ferar in nemora domo?
 ateria, bonis, amicis, genitoribus abero?
 abero foro, palæstra, stadio, & gymnasiis? (me.
 miser ah miser querendum est etiam atq; etiam ani-
 Quod enim genus figuræ est, ego nō quod habuerim?
 Ego puber, ego adolescens, ego ephœbus, ego puer,
 Ego gymnasii sui flos, ego eram decus olei:
 Mihi januæ frequentes, mihi limina tepida,
 Mihi floridis corollis redimita domus erat.
 Linquendum ubi esset orto mihi sole cubiculum,
 Egone deum ministra, & Cybeles famula ferar?
 Ego Mænas, ego mei pars, ego vir sterilis ero?
 Ego viridis algida Idæ nive amicta loca colam?
 Ego vitam agam sub altis Phrygiæ columinibus:
 Vbi cerva silicultrix, ubi aper nemorivagus?
 Iam jam dolet, quod egi, jam jamque pœnitet.
 Roseis ut huic labellis palans sonitus abiit,

Ibi juncta juga resolvens Cybele leonibus,
 Geminas eorum ad auris nova nunciat ferens,
 Lævumque pecoris hostem stimulans ira loquitur
 Agedum inquit, age ferox, i, face ut hinc furoribus
 Face ut hinc furoris ictu reditum in nemora ferat,
 Mea liber ah nimis qui fugere imperia cupit.
 Age, cæde terga cauda: tua verbera patere.
 Face cuncta mugienti fremitu loca retonent.
 Rutilam ferox torosa cervice quate jubam.
 Ait hæc minax Cybelle, religatque juga manu,
 Ferus ipse sese adhortans rapidum incitat animum
 Vadit, fremit, refringit virgulta pede vago.
 At ubi ultima albicantis loca littoris adiit,
 Tenerumque vidit Atyn prope marmora pelagi:
 Facit impetum. ille demens fugit in nemora fera.
 Ibi semper orane vitæ spatium famula fuit.
 Dea, magna dea, Cybele, Didymi, dea, domina,
 Procul à mea tuus sit furor omnis, hera, domo.
 Alios age incitatos, alios age rabidos.

ARGONAVTICA. 65

PELIACO quondam prognatæ vertice pinus
 Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
 Phasidos ad fluctus, & finis Ætæos:
 Quum læti juvenes Argivæ robora pubis
 Auratam optantes Colchis avertere pellem
 Ausi sunt vada falsa cita decurrere puppi,
 Cærule verrentes abiegnis æquora palmis:
 Diva quibus retinens in summis urbibus arces
 Ipsa levi fecit volitantem flamine currum,
 Pineæ conjungens inflexæ texta carinæ.
 Illa rudem curlu primæ imbuit Amphitriten.
 Quæ simul ac rostro ventosum proscidit æquor,
 Totaque remigio spumis incanuit unda,
 Emerlere feri candente è gurgite vultus
 Æquoreæ monstrum Nereides admirantes,
 Illaque atque alia viderunt luce marinas
 Mortales oculi nudato corpore Nymphas
 Nutricum tenus extantis è gurgite cano.
 Tum Thetidis Peleus incensus fertur amore,
 Tum Thetis humanos non despexit hymenæos,
 Tum Thetidi pater ipse jugandum Pelea sensit.
 O nimis optato sæclorum tempore nati

He-

Heroes salvete, deum genus, o bona mater :
 vos ego saepe meo vos carmine compellabo ,
 neque adeo eximia redis felicibus aucte
 thessaliae columen Peleu, quoi Iuppiter ipse ,
 o se suos divum genitor concessit amores.
 Vene Thetis tenuit pulcherrima Neptunine ?
 Vene suam Thetys concessit ducere neptem ?
 Oceanusque mari totum qui amplectitur orbem ?
 Quae simul optatae finito tempore luces
 Advenere, domum conventu tota frequentat
 Thessalia. oppletur laetanti regia coetu,
 Dona ferunt : praese declarant gaudia vultu.
 Deseritur Scyros: linquunt Phthiotica Tempe,
 Grajugenasque domus, ac moenia Larissaea.
 Pharsalon coeunt, Pharsalia tecta frequentant.
 Rura colit nemo, mollescunt colla juvenis.
 Non humilis curvis purgatur vinea rastris.
 Non glebam prono convellit vomere taurus.
 Non falx attenuat frondatorum arboris umbram.
 Squalida desertis robigo infertur aratris.
 Ipsius at sedes, quacunque opulenta recessit
 Regia, fulgenti splendent auro, atque argento,
 Candet ebur solis, collucent pocula mensae,
 Tota domus gaudet regali splendida gaza.
 Pulvinar vero divae geniale locatur
 Sedibus in mediis, Indo quod dente politum
 Tincta tegit roseo conchilis purpura fuco.
 Haec vestis priscis hominum variata figuris,
 Heroum mira virtutes indicat arte.
 Namque fluentis sono prospectans littore Diae
 Thesea cedentem celeri cum classe tuetur
 Indomitos in corde gerens Ariadna furores,
 Necdum etiam, seseque sui cui * credet.
 Vtpote fallaci quae tum primum excita somno
 Desertam in sola miseram se cernit arena.
 Immemor at juvenis fugiens pellit vada remis,
 Inrita ventosae linquens promissa procellae.
 Quem procul ex alga moestis Minois ocellis.
 Saxea ut effigies bacchanteis prospicit Evae,
 Prospicit, & magnis curarum fluctuat undis,
 Non flavo retinens subtilem vertice mitram.
 Non contacta levi velatum pectus amictu,
 Non tereti strophio lanctantis vincta papillas :

Omnia quæ toto delapsa è corpore passim
 Ipsius ante pedes fluctus salis allidebat.
 Sed neque tum mitræ, neque tum fluitantis amictus
 Illa vicem curans, toto te pectore, Theseu,
 Toto animo, tota prodebat perdita mente.
 Ah miseram assiduis quam luctibus externavit
 Spinosas Erycina ferens in pectore curas.
 Illa tempestate ferox, & tempore Theseus
 Egressus curvis è littoribus Piræi
 Attigit injusti regis Gortynia tecta.
 Nam perhibent olim crudeli peste coactam,
 Androgonæ pœnas exolvere cædis,
 Electos juvenes simul & decus inuuptarum
 Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro.
 Quæis angusta malis quum mœnia vexarentur,
 Ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
 Projicere optavit potius, quam talia Cretam
 Funera Cecropiæ ne funera portarentur.
 Atque ita nave levi nitens, ac lenibus auris,
 Magnanimum ad Minoa venit, sedesque superbas.
 Hunc simulac cupido conspexit lumine virgo
 Regia, quam suavis expirans castus odores
 Lectulus in molli complexu matris alebat:
 Qualis Eurotæ progignunt flumina myrtus,
 Aurave distinctos educit verna colores:
 Non prius ex illo flagrantia declinavit
 Lumina quam cuncto concepit pectore flammam
 Funditus, atque imis exarsit tota medullis,
 Heu misere exagitans immiti corde furores.
 Sancte puer, curis hominum qui gaudia misces,
 Quæque regis Golgos, quæque Idalium frondosam,
 Qualibus incensam jactastis mente puellam
 Fluctibus, in flavo sæpe hospite suspirantem?
 Quantos illa tulit languenti corde timores?
 Quantum sæpe magis fulgore expalluit auri?
 Quum sævum cupiens contra contendere monstrum;
 Aut mortem oppeteret Theseus, aut præmia laudis.
 Non ingrata, tamen frustra, munuscula divis
 Promittens, tacito suspendit vota labello.
 Nam velut in summo quatientem brachia Tauro
 Quercum, aut conigeram sudanti cortice pinum,
 Indomitus turbo contorquens flamine robur
 Eruit: illa procul radicibus exturbata

Pro-

sona cadit, lateque & cominus obvia frangens :
 domito sævum prosternt corpore Theseus
 quicquam vanis jactantem cornua ventis.
 de pedem sospes multa cum laude reflexit,
 rabunda regens tenui vestigia filo,
 labyrintheis è flexibus egredientem
 lecti frustraretur inobservabilis error.
 sed quid ego à primo digressus carmine, plura
 commemorem? ut linquens genitoris filia voltum,
 consanguineæ complexum, ut denique matris,
 quæ misera ingrata * deperdita leta
 omnibus his Thesei dulcem præoptarit amorem?
 ut ut vecta ratis spumosa ad littora Diæ?
 ut ut eam tristi devictam lumina somno
 liquerit immemori discedens pectore conjunx?
 cepe illam perhibent ardenti corde furentem
 larificas imo fuisse è pectore voces.
 ut tum præruptos tristem conscendere montis,
 inde aciem in pelagi vastos protenderet æstus :
 tum tremuli salis adversas procurrere in undas
 solia nudatæ tollentem tegmina suræ :
 atque hæc extremis mœstam dixisse querelis,
 rigidulos udo singultus ore cientem :
 micine me patriis abvectam, perfide, ab oris,
 perfide deserto liquisti in littore Theseu?
 micine discedens neglecto numine divum
 immemor ah devota domum perjuriam portas?
 Nullane res potuit crudelis flectere mentis
 Consilium? tibi nulla fuit clementia præsto,
 immite ut nostri vellet miserescere pectus?
 At non hæc quondam nobis promissa dedisti
 Vocæ : mihi non hoc miseræ sperare jubebas :
 sed connubia læta, sed optatos hymenæos.
 Quæ cuncta aërii discerpunt irrita venti.
 Cum jam nulla viro juranti fœmina credat,
 Nulla viri speret sermones esse fidelis :
 Qui, dum aliquid cupiens animus prægestit apisci,
 Nil metuunt jurare, nihil promittere parcunt.
 Sed simulac cupidæ mentis satiata libido est,
 Dicta nihil metuere, nihil perjuriam curant.
 Certe ego te in medio versantem turbine leti
 Eripui, & potius germanum amittere crevi,
 Quam tibi fallaci supremo in tempore deessem :

Pro

Pro quo dilaceranda feris dabor, alitibusque
 Præda, neque injecta tumulabor mortua terra.
 Quænam te genuit sola sub rupe leæna?
 Quod mare conceptum spumantibus expuit undis?
 Quæ Syrtis, quæ Scylla vorax, quæ vasta Charybdis?
 Talia qui reddis pro dulci præmia vita?
 Si tibi non cordi fuerant connubia nostra,
 Sæva quod horrebas prisce præcepta parentis,
 Attamen in vestras potuisti ducere sedes,
 Quæ tibi jucundo famularer serua labore,
 Candida permulcens liquidis vestigia lymphis,
 Purpureave tuum consternens veste cubile.
 Sed quid ego ignaris nequicquam conqueror auri?
 Externata malo, quæ nullis sensibus auctæ
 Nec missas audire queunt, nec reddere voces?
 Ille autem prope jam mediis versatur in undis,
 Nec quisquam apparet vacua mortalis in alga,
 Sic nimis insultans extremo tempore sæva
 Fors etiam nostris invidit questibus auris.
 Iuppiter omnipotens utinam ne tempore primo
 Gnosia Cecropiæ tetigissent littora puppes:
 Indomito nec dira ferens stipendia tauro
 Pærfidus in Cretam religasset navita funem:
 Nec malus hic celans dulci crudelia forma
 Consilia in nostris requiescet sedibus hospes.
 Nam quo me referam? quali spe perditam nitar?
 Isthmon, eosne petam montis, ah gurgite lato
 Discernens pontum truculentum ubi dividit æquos
 An patris auxilium sperem, quemve ipsa reliqui
 Respersum juvenem fraterna cæde secuta?
 Conjugis an fido consolor memet amore,
 Quine fugit lentos incurvans gurgite remos?
 Præterea nullo littus, sola insula, tecto.
 Nec patet egressus pelagi cingentibus undis,
 Nulla fugæ ratio, nulla spes, omnia muta,
 Omnia sunt deserta, ostentant omnia letum.
 Non tamen ante mihi languescunt lumina morte,
 Nec prius à fessio secedent corpore sensus:
 Quam justam à divis exposcam prodita multam,
 Cœlestumque fidem postrema comprecser hora.
 Quare facta virum multantes vindice pœna
 Eumenides, quibus anguineo redimita capillo
 Frons expirantis præportat pectoris iras,

Ho

hic huc adventate, meas audite querelas,
 quas ego, ve miseræ, extremis proferre medullis,
 cogor inops, ardens, amenti cæca furore.
 Quæ quoniam vere nascuntur pectore ab imo,
 vos nolite pati nostrum vanescere luctum :
 sed quali solam Theseus me mente reliquit,
 tali mente, deæ, funestet seque suosque.
 Has postquam mæsto profudit pectore voces,
 supplicium sævis exposcens anxia factis :
 annuit invictæ cœlestum numine rector,
 quo tunc & tellus, atque horrida contremuerunt
 Equora, concussitque micantia sidera mundus.
 Ipse autem cæca mentem caligine Theseus
 confusus oblito demisit pectore cuncta,
 quæ mandata prius constanti mente tenebat :
 Dulcia nec mæsto sustollens signa parenti,
 hospitem, & ereptum se ostendit visere portum.
 Namque ferunt, olim classi quum mœnia divæ
 inquentem gnatum ventis concrederet Ægeus,
 Talia complexum juveni mandata dedisse :
 Gnate mihi longa jucundior unice vita,
 Gnate, ego quem in dubios cogor dimittere casus.
 Reddite in extremæ nuper mihi sine senectæ :
 Quandoquidem fortuna mea, ac tua fervida virtus
 Eripit invito mihi te, quoi languida nondum
 Lumina sunt gnati cara saturata figura :
 Non ego te gaudens lætanti pectore mittam,
 Nec te ferre sinam Fortunæ signa secundæ.
 sed primum multas expromam mente querelas,
 Canitiem terra, atque infuso polvere fœdans,
 inde infecta vago suspendam lintea malo,
 Nostros ut luctus, nostræque incendia mentis,
 Carbasus obscura dicat ferrugine Hibera.
 Quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
 Quæ nostrum genus, ac sedes defendere fretis
 Annuit, ut tauri respargas sanguine dextram :
 Tum vero facito, ut memori tibi condita corde
 Hæc vigeant mandata, nec ulla obliteret ætas.
 Ut simulac nostros invisent lumina collis,
 Funestam antennæ deponant undique vestem,
 Candidaque intorti sustollant vela rudentes,
 Quam primam cernens ut læta gaudia mente
 Agnoscam, quum te reducem ætas prospera sistet.

Hæc

Hæc mandata prius constanti mente tenentem
 Thesea, ceu pulsæ ventorum flamine nubes
 Aërium nivei montis liquere cacumen.

At pater, ut summa prospectum ex arce petebat
 Anxia in assiduos absumens lumina fletus:
 Quum primum inflati conspexit lintea veli,
 Præcipitem sese scopulorum è vertice jecit,
 Amissum credens immiti Thesea fato.

Sic funesta domus ingressus tecta paterna
 Morte ferox Theseus, qualem Minoïdia luctum
 Obtulerat mente immemori, talem ipse recepit.

Quæ tamen adspectans cedentem mœsta carinam
 Multiplicis animoolvebat faucia curas.

At parte ex alia florens volitabat Iacchus,
 Cum thiaso Satyrorum, & Nyfigenis Silenis.

Te quærens, Ariadna, tuoque incensus amore:

Qui tum alacres passim lymphata mente furebant

Eucæ bacchantes, eucæ capita inflectentes,

Horum pars tecta quatiebant cuspide thyrsos,

Pars è divolso raptabant membra juvenco.

Pars sese tortis serpentibus incingebant.

Pars obscura cavis celebrabant orgia cistis,

Orgia quæ frustra cupiunt audire profani.

Plangebant aliæ proceris tympana palmis,

Aut tereti tenuis tinnitus ære ciebant.

Multis raucifonos efflabant cornua bombos,

Barbaraque horribili stridebat tibia cantu,

Talibus amplifrice vestis decorata figuris

Pulvinar complexa suo velabat amictu.

Quæ postquam cupide spectando Thessala pubes

Expleta est, sanctis cœpit decedere divis.

Hic qualis flatu placidum mare matutino

Horrificans Zephyrus proclivas incitat undas

Aurora ex oriente vagi sub lumina solis:

Quæ tarde primum clementi flamine pulsæ

Procedunt, leni resonant plangore cachinni:

Post vento crescente, magis magis increbrescunt.

Purpureaque procul nantes à luce refulgent:

Sic tum vestibuli linquentes regia tecta

A se quisque vago passim pede discedebant,

Quorum post abitum, princeps è vertice Pelii

Advenit Chiron portans silvestria dona.

Nam quocumque ferunt campi, quos Thessala ma

Mon

montibus ora creat, quos propter fluminis undas
 pura parit floris tepidi fecunda Favoni,
 quos indistinctis plexos tulit ipse corollis,
 quibus permulsa domus jucundo risit odore.
 confestim Peneos adest. viridantia Tempe,
 Tempe, quæ silvæ cingunt superimpedentes,
 Helyasin relinquens Doris celebranda choreis,
 Aranona erisonamque, tulit radicitus altas
 Agagos, ac recto proceras stipite laurus,
 non sine nutanti platano fletaque sorore
 inflammati Phaëthontis, & aëria cupressu,
 Ithacæ circum sedes late contexta locavit,
 vestibulum ut molli velatum fronde vireret.
 Post hunc consequitur solerti corde Prometheus
 extenuata gerens veteris vestigia pœnæ:
 Quam quondam filici restrictus membra catena
 persolvit, pendens è verticibus præruptis.
 Unde pater divûm sancta cum conjuge, natisque
 Advenit cœlo, te solum Phœbe relinquens,
 Unigenamque simul cultricem montibus hydri,
 Pelea nam tecum pariter soror aspernata est,
 Nec Thetidis tedas voluit celebrare jugalis.
 Qui postquam niveos flexerunt sedibus artus,
 Large multiplici constructæ sunt dape mensæ.
 Quum interea infirmo quatientes corpora motu
 Veridicos Parcæ cœperunt edere cantus.
 His corpus tremulum complectens undique vestis
 Candida purpurea Tyrios intexerat ora.
 At rosæo niveæ residebant vertice vittæ,
 Eternumque manus carpebant rite laborem.
 Læva colum molli lana retinebat amictum,
 Dextera tum leviter deducens fila supinis
 Formabat digitis: tum pronò in pollice torquens
 Libratum tereti versabat turbine fusum:
 Atque ita decerpens æquabat semper opus dens:
 Lanæque aridulis hærebant morsâ labellis,
 Quæ prius in leni fuerant extantia filo.
 Ante pedes autem candentis mollia lanæ
 Vellera virgati custodibant calathifci.
 Hæ tum clarifona pellentes vellera voce
 Talia divino fuderunt carmine fata,
 Carmine, perfidiæ quod post nulla arguet ætas:
 O Decus eximium, magnis virtutibus augens,
 Ema-

Emathiae columen Peleu, clarissime nato :
 Accipe, quod læta tibi pandunt luce sorores ,
 Veridicum oraculum. sed vos, quæ fata sequuntur
 Currite ducentes subtemina , currite fusi.

Adveniet tibi jam portans optata maritis
 Hesperus, adveniet fausto cum sidere conjunx ,
 Quæ tibi flexanimo mentem perfundat amore ,
 Languidosque paret tecum conjungere somnos
 Lævia subiternent robusto brachia collo.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Nascetur vobis expers terroris Achilles ,
 Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus :
 Qui per læpe vago victor certamine cursus
 Flammea prævertet celeris vestigia cervæ.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Non illi quisquam bello se conferet heros ,
 Quum Phrygii Teucro manabant sanguine rivus :
 Troïcaque obsidens longinquo mœnia bello
 Perjuri Pelôpis vastabit tertius hæres ,
 Currite ducentes subtemina , currite fusi.

Illius egregias virtutes, claraque facta
 Sæpe fatebuntur gnatorum in funere matres :
 Quum cinere in canos solvent à vertice crinis,
 Putridaque infirmis variabunt pectora palmis.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Namque velut densas præsternens cultor arista
 Sole sub ardenti flaventia demetit arva :
 Trojugenûm infesto prosterneat corpora ferro.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Testis erit magnis virtutibus unda Scamandri,
 Quæ passim rapido diffunditur Helleponto :
 Quo jus iter cæsis angustans corporum acervis
 Alta tepefaciet permista flumina cæde.
 Currite ducentes subtemina , currite fusi.

Denique testis erit morti quoque reddita præda
 Quum teres excelso coacervatum aggere bustum
 Excipiet niveos percussæ virginis artus.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Nam simulac fessis dederit fors copiam Achivis
 Urbis Dardaniæ Neptunia solvere vincla :
 Alta Polyxenia madefient cæde sepulchra.
 Quæ velut ancipiti succumbens, victima ferro
 Projiciet truncum submisso poplite corpus.

Cur

currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Quare agite optatos animi conjungite amores,
 accipiat conjunx felici foedere divam.
 sedatur cupido jam dudum nupta marito.
 currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Non illam nutrix oriente luce revisens
 aetherno collum poterit circumdare filo.
 currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Anxia nec mater discordis mœsta puellæ
 cubitu caros mittet sperare nepotes.
 currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Talia præfantes quondam felicia Pelei
 armina divino cecinerunt omine Parcæ.
 præfentes namque ante domos invisere castas
 cepius, & sese mortali ostendere cœtu
 pelicolæ nondum sprete pietate solebant.
 cepe pater divum templo in fulgente revisens,
 manna dum festis venissent sacra diebus,
 conspexit terra centum procurrere currus.
 cepe vagus Liber Parnassi vertice summo
 hyadas effusis evantis crinibus egit:
 quum Delphi tota certatim ex urbe ruentes
 acciperent læti divum fumantibus aris.
 cepe in letifero belli certamine Mavors,
 ut rapidi Tritonis Hera, aut Rhamnusia virgo
 matas hominum est præfens hortata catervas.
 sed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
 stitiamque omnes cupida de mente fugarunt:
 confudere manus fraterno sanguine fratres:
 restitit extinctos natus lugere parenteis:
 otavit genitor primævi funera nati,
 ber ut innuptæ potiretur flore novercæ:
 maro mater substernens se impia nato
 apia non verita est divos scelerare parentes.
 omnia fanda, nefanda malo permista furore
 stificam nobis mentem avertere deorum.
 quare nec tales dignantur visere cœtus,
 nec se contingi patiuntur lumine claro.

Ad Ortalum. 66

r s i me adsiduo confectum cura dolore
 Sevocat à doctis, Ortale, virginibus:
 nec potis est dulcis Musarum expromere fœtus.

D

MENS

Mens animi, tantis fluctuat ipsa malis.
 Namque mei nuper Lethæo gurgite fratris
 Pallidulum manans alluit unda pedem,
 Troia Rhoeteo quem subter littore tellus
 Ereptum nostris obterit ex oculis

* * *

Nunquam ego te vita frater amabilior
 Aspiciam posthac? at certe semper amabo,
 Semper mœsta tua carmina morte legam:
 Qualia sub densis ramorum concinit umbris
 Daulias absumpti fata gemens Ityli.
 Sed tamen in tantis mœroribus, Ortale, mitto
 Hæc excerpta tibi carmina Battiadæ:
 Ne tua dicta vagis nequicquam credita ventis
 Effluxisse meo forte putes animo:
 Vt missum sponsi furtivo munere in alium
 Procurrit casto virginis è gremio,
 Quod miseræ oblitæ molli sub veste locatum,
 Dum adventu matris profilit, excutitur,
 Atque illud prono præceps agitur decursu.
 Hinc manat tristi conscius ore rubor.

De Coma Berenices. 67

OMNIA qui magni dispexit lumina mundi.
 Qui stellarum ortus comperit, atque obitus:
 Flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur,
 Vt cedant certis sidera temporibus,
 Vt Triviam furtim sub Latmia saxa relegans
 Dulcis amor gyro devocet aërio:
 Idem me ille Conon cœlesti lumine vidit
 E Berenicéo vertice cæsariem
 Fulgentem clare: quam multis illa decorum
 Levia protendens brachia pollicita est.
 Qua rex tempestate novo auctus Hymenæo
 Vastatum finis iverat Assyrios,
 Dulcia nocturnæ portans vestigia rixæ,
 Quam de virgineis gesserat exuviis.
 Estne novis nuptis odio Venus? ane parentum
 Frustrantur falsis gaudia lacrimulis,
 Vbertim thalami quas intra limina fundunt?
 Non, ita me divi, vera gemunt, juverint.
 Id mea me multis docuit regina querelis,
 Invisente novo prælia torva viro:

A

et tu non orbem luxta deferta cubile,
 Sed fratris cari flebile discidium:
 Quum penitus mœstas exedit cura medullas,
 Ut tibi nunc toto pectore sollicitæ.
 Mensibus ereptis mens excidit? atqui ego certe
 Cognoram à parva virgine magnanimam.
 Anne bonum oblita es facinus, quod regium adepta
 Conjugium? quod non fortior auxit avis? (es
 Sed tum mœsta virum mittens, quæ verba locuta es?
 Iuppiter, ut tersti lumina sæpe manu
 Quis te mutavit tantus deus? an quod amanteis
 Non longe à caro corpore abesse volunt?
 At quæ ibi, proh, cunctis pro dulci conjuge divis
 Non sine taurino sanguine pollicita es,
 Si reditum tetulisset is, aut in tempore longo
 Captam Asiam Ægypti finibus adjiceret?
 Quis ego pro factis cœlesti reddita cœtu
 Pristina vota novo munere dissoluo.
 Invita, ô regina, tuo de vertice cessi,
 Invita adjuro teque, tuumque caput.
 Digna ferat, quod si quis inaniter adjuravit.
 Sed qui se ferro postulet esse parem?
 Ille quoque; eversus mons est, quem maximum in oris
 Progenies Phthiæ clara supervehitur: (ventus
 Quum Medi properare novum mare: quumque ju-
 Per medium classi barbara navit Athon.
 Quid facient crines, quum ferro talia cedant?
 Iuppiter, ut * . . . omne genus pereat.
 Et qui principio sub terra quærere venas
 Instatit, ac ferri frangere duritiem.
 Abruptæ paulo ante comæ mea fata sorores
 Lugebant, quam se Memnonis Æthiopis
 Unigena impellens nutantibus aëra pennis
 Obtulit Arsinoes Chloridos ales equus:
 Et per ætherias me tollens advolat umbras,
 Et Veneris casto conlocat in gremio.
 Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat,
 Grata Canopeis incola littoribus.
 Ludit ubi, vario ne solum in lumine cœli
 Aut Ariadneis aurea temporibus
 Fixa corona foret: sed nos quoque fulgeremus
 Devotæ flavi verticis exuviæ.
 Vividulo à flatu cedentem ad templa deum me

Sidus in antiquis diva novum posuit,
 Virginis & sævi contingens namque leonis
 Lumina, Callisto iusta Lycaonida,
 Vertor in occasum tardum dux ante Booten,
 Qui vix sero alto mergitur Oceano.
 Sed quanquam me nocte premunt vestigia divum,
 Luce autem canæ Tethyi restitutor:
 (Pace tua fari hæc liceat Rhannusia virgo:
 Namque ego non ullo vera timore tegam,
 Non si me infestis discerpant sidera dictis,
 Condita quin veri pectoris evoluam)
 Non his tam lætor rebus, quam me abfore semper,
 Abfore me à dominæ vertice discrucior. (expers
 Quicum ego, quum virgo quondam fuit, omnibus
 Vnguentis, una millia multa bibi:
 Nunc vos, optato quæ junxit lumine tæda
 Non post unanimis, corpora, conjugibus:
 Tradite nudantes rejecta veste papillas,
 Qua jucunda mihi munera libet onyx:
 Vester onyx, casto petitis quæ jura cubili.
 Sed quæ se impuro dedit adulterio,
 Illius ah mala dona levis bibat inrita polvis.
 Namque ego ab indignis præmia nulla peto.
 Sed magis, ô nuptæ, semper concordia vestras,
 Semper amor sedis incolat adfiduus.
 Tu vero, regina, tuens quum sidera divam
 Placabis festis luminibus Venerem:
 Sanguinis expertem non siveris esse tuam me;
 Sed potius largis adfice muneribus.
 Sidera quur iterent? utinam coma regia fiam.
 Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion.

Ad Ianuam. 68

O dulci jucunda viro, jucunda parenti,
 Salve, teque bona Iuppiter auctet ope
 Ianua: quam Balbo dicunt servisse benigne
 Olim, quum sedis ipse senex tenuit:
 Quamque ferunt rursus voto servisse maligno,
 Postquam es porrecto facta marita sene.
 Dic agedum nobis, quare mutata feraris
 In dominum veterem deseruisse fidem.
 Non, ita Cæcilio placeam, quoi tradita nunc sum,
 Culpa mea est, quanquam dicitur esse mea.

Nec

Nec peccatū à me quisquam pote dicere quidquam.
 Verum isti populi nœnia, Quinte, facit :
 Qui quacunq̃ aliquid reperitur non bene factum,
 Ad me omnes clamant : Ianua culpa tua est ,
 Non istuc satis est uno te dicere verbo :
 Sed facere, ut quivis sentiat, & videat.
 Quid possis, nemo quærit, nec scire laborat.
 Nos volumus vobis dicere, ne dubita.
 Primum igitur, virgo quod fertur tradita nobis,
 Falsum est. non qui illam vir prior attigerit.
 Languidior tenera quoi pendens sicula beta
 Nunquam se mediam sustulit ad tunicam.
 Sed pater ille sui nati violasse cubile
 Dicitur, & miseram conscelerasse domum :
 Sive quod impia mens cœco flagrabat amore :
 Seu quod iæers sterili semine natus erat.
 Et quærendum unde unde foret nervosius illuc,
 Quod posset Zonam solvere virgineam.
 Gregium narras mira pietate parentem,
 Qui ipse sui gnati minxerit in gremium.
 Atqui non solum hoc se dicit cognitum habere
 Brixia Chinæ supposita specula :
 Flavus quam molli percurrit flumine Mela :
 Brixia Veronæ mater amata meæ :
 Sed de Posthumio, & Corneli narrat amore :
 Cum quibus illa malum fecit adulterium.
 Dixerit hic aliquis, Qui tu isthæc, Ianua, nosti,
 Quoi nunquam domini limine abesse licet,
 Nec populum auscultare. sed huic suffixa tigillo
 Tantum operire soles, aut aperire domum ?
 sæpe illam audivi furtiva voce loquentem
 Solam consciolis hæc sua flagitia,
 Nomine dicentem, quos diximus : ut pote quæ mi
 Speraret nec linguam esse, nec auriculam.
 Præterea addebat quendam, quem dicere nolø
 Nomine, ne tollat rubra supercilia.
 Longus homo est, magnas quoi lites intulit olim
 Falsum mendaci ventre puerperium.

Ad Mallium. 69

Quod mihi fortuna, casique oppressus acërbo,
 Conscriptum hoc lacrimis mittis epistolium :
 Naufragum ut ejectum spumantibus æquoris undis

Sublevem, & à mortis limine restituum :
 Quem neq; sancta Venus molli requiescere somno
 Desertum in lecto cœlibe perpetitur :
 Nec veterum dulci scriptorum carmine Musæ
 Oblectant, quum mens anxia pervigilet :
 Id gratum est mihi, me quoniam tibi ducis amicum
 Muneraque, & Musarum hinc petis, & Veneris.
 Sed tibi ne mea sint ignota incommoda, Manli,
 Neu me odisse putes hospitis officium :
 Accipe queis merfer fortunæ fluctibus ipse,
 Ne amplius à misero dona beata petas.
 Tempore quo primum vestis mihi tradita pura est,
 Iucundum quum ætas florida ver ageret :
 Multa satis lusi. non est dea nescia nostri,
 Quæ dulcem curis miscet amaritiam.
 Sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
 Abscidit. ô misero frater adempte mihi.
 Tu mea, tu moriens fregisti commoda frater.
 Tecum una tota est nostra sepulta domus.
 Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
 Quæ tuus in vita dulcis alebat amor.
 Quo jus ego interitu tota de mente fugavi
 Hæc studia, atque omnis delicias animi.
 Quare, quod scribis Veronæ turpe Catullo
 Esse, quod hic quisquis de meliore nota
 Frigida deserto tepescit membra cubili :
 Id, Manli, non est turpe : magis miserum est.
 Ignoscas igitur, si, quæ mihi luctus ademit,
 Hæc tibi non tribuo munera, quum nequeo.
 Nam quod scriptorū non magna est copia apud me,
 Hoc fit, quod Romæ vivimus : illa domus,
 Illa mihi sedes, illic mea carpitur ætas :
 Huc una ex multis capsula me sequitur.
 Quod quum ita sit, nolim statuas me mente maligna
 Id facere, aut animo non satis ingenuo :
 Quod tibi non utriusque petiti copia facta est :
 Vltro ego deferrem, copia si qua foret.
 Non possum reticere, deæ, qua Mallius in re
 Iuverit, aut quantis juverit officiis :
 Ne fugiens sæclis obliviscentibus ætas
 Illius hoc cœca nocte tegat studium.
 Sed dicam vobis. vos porro dicite multis
 Millibus : & facite hæc charta loquatur anus.

Notescatque magis mortuus, atque magis :
 e tenuem texens sublimis aranea telam
 Deserto in Malli nomine opus faciat.
 Nam mihi quam dederit duplex Amathusia curam,
 Scitis, & in quo me corruerit genere :
 Num tantum arderem, quantum Trinacria rupes,
 Lymphaque in Oetæis Mallia Thermopylis.
 celta neque assiduo tabescere lumina fletu
 Cessarent, tristisque imbre madere genæ :
 ualis in aërii pellucens vertice montis
 Rivus, muscoso profilit è lapide.
 Qui quum de prona præceps est valle volutus,
 Per medium denso transit iter populi,
 Pulce viatori lasso in sudore levamen,
 Quum gravis exustos æstus hiuleat agros.
 c velut in nigro jactatis turbine nautis
 Lenius aspirans aura secunda venit,
 Nam prece Pollucis, jam Castoris implorata :
 Tale fuit nobis Mallius auxilium.
 s laxum lato patefecit limite campum,
 Isque domum nobis, isque dedit dominam :
 Ad quam communes exerceremus amores,
 Quo mea se molli candida diva pede
 intulit, & trito fulgentem in limine plantam
 Innixa, arguta constituit solea :
 Conjugis ut quondam flagrans advenit amore,
 Protefilæam Laodamia domum
 nceptam frustra, nondum quum sanguine sacro
 Hostia cœlestis pacificasset heros.
 Nil mihi tam valde placeat, Rhamnusia virgo,
 Quam temere invitis suscipiatur heris.
 Quam jejuna pium desideret ara cruorem,
 Docta est amisso Laodamia viro
 Conjugis ante coacta novi dimittere collum,
 Quam veniens una atque altera rursus hyems,
 Noctibus in longis avidum saturasset amorem,
 Possset ut abrupto vivere conjugio.
 Quod scribant Parcæ non longo tempore abesse,
 Si miles muros isset ad Iliacos.
 Nam tum Helenæ raptu primores Argivorum
 Cœperat ad sese Troja ciere viros :
 Troja nefas, commuare sepulchrum Asiæ, Europæq

Troja virum, & virtutum omnium acerba cinis
 Quæ (ut te) nostro letum miserabile fratri
 Attulit. hei misero frater adempte mihi.
 Hei misero fratri jucundum lumen ademptum.
 Tecum una tota est nostra sepulta domus.
 Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
 Quæ tuus in vita dulcis alebat amor.
 Quem nunc tam longe non inter nota sepulchra,
 Nec prope cognatos compositum cineres,
 Sed Troja obscœna, Troja infelice sepultum
 Detinet extremo terra aliena solo.
 Ad quam tum properans fertur * undique pubes
 Græca penetralis deseruisse focos:
 Ne Paris abducta gavisus libera mœcha
 Otia pacato degeret in thalamo.
 Quo tibi tum casu, pulcherrima Laodamia,
 Ereptum est vita dulcius, atque anima
 Conjugium. tanto te absorbens vortice amoris
 Æstus in abruptum detulerat barathrum:
 Quale ferunt Graji Pheneum pro Cylleneum
 Siccari è mulsâ pingue palude solum.
 Quod quondam cæsis montis fodisse medullis
 Audet falsiparens Amphitryoniades:
 Tempore quo certa Stymphalia monstra sagitta
 Perculit, imperio deterioris heri:
 Pluribus ut cœli tereretur janua divis,
 Hebe nec longa virginitate foret.
 Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo,
 Quod divum domitum ferre jugum docuit.
 Nam neque tam carum confecto ætate parenti
 Vna caput seri nata nepotis alit:
 Qui quum divitiis vix tandem inventus avitis
 Nomen testatas intulit in tabulas,
 Impia derisi gentilis gaudia tollens
 Suscitât ah cano volturium capiti.
 Nec tantum niveo gavisa est ulla columbo
 Compar, quæ multo dicitur improbius
 Oscula mordenti semper decerpere rostro,
 Quamquam præcipue multivola est mulier.
 Sed tu olim magnos vicisti sola furores,
 Ut semel es flavo conciliata viro.
 Aut nihil aut paulo quoi tum concedere digna
 Lux mea se nostrum contulit in gremium.

Quam

nam circumcursans hinc illinc sæpe Cupido
 Fulgebat crocina candidus in tunica.
 hæc tamen etsi uno non est contenta Catullo,
 Rara verecundæ furta feremus heræ :
 nimium simus stultorum more molesti.
 Sæpe etiam Iuno maxima cœlicolum
 in jugis in culpa flagravit quotidiana,
 Noscens omnivoli plurima furta Iovis :
 qui nec divis homines componier æquum est :
 Ingratum tremuli tolle parentis onus.
 hæc tamen illa mihi dextra deducta paterna
 Fragrantem Assyrio venit odore domum ;
 id furtiva dedit mira munuscula nocte
 Ipsius ex ipso dempta viri gremio.
 quare illud satis est, si nobis id datur unis :
 Quod lapide illa dies candidiore notat.
 hoc tibi quod potui confectum carmine munus
 Pro multis, Malli, redditur officiis :
 hoc vestrum scabra tangat robigine nomen
 Hæc atque illa dies, atque alia, atque alia,
 hoc addent divi quam plurima, quæ Themis olim
 Antiquis solita est munera ferre piis.
 his felices & tu simul, & tua vita,
 Et domus, ipse in qua lusimus, & domina.
 qui principio nobis te tradedit aufert
 A quo primo sunt omnia nata bona.
 longe ante omnis mihi quæ me carior ipso est
 Lux mea : qua viva vivere dulce mihi est.

In Rufum. 70

soli admirari, quare tibi fœmina nulla
 Rufe, velit tenerum supposuisse femur.
 non illam raræ labefactes munere vestis,
 Aut perluciduli delitiis lapidis.
 dedit te quædam mala fabula, qua tibi fertur
 Valle sub alarum trux habitare caper.
 hanc metuunt omnes : neque mirum. nam mala
 Bestia, nec quicum bella puella cubet. (valde est
 quare aut crudelem nasorum interfice pestem :
 Aut admirari desine, quur fugiunt.

De inconstantia fœminei amoris. 71

Malli se dicit mulier mea nubere malle,

D 5

Quam

Quam mihi : non si se Iuppiter ipse petat.
Dicit : sed mulier cupido quod dicit amanti ,
In vento , & rapida scribere oportet aqua.

Ad Virronem. 72

Si qua, Virro, bono sacrorum obstitit hircus
Aut si quem merito tarda podagra secat :
Æmulus iste tuus , qui vestrum exercet amorem ,
Mirifice est à te nactus utrumque malum.
Nam quoties futuunt , toties ulciscitur ambo.
Illam affligit odore, ipse perit podagra.

Ad Lesbiam. 73

Dicebas quondam, solum te nosse Catullum,
Lesbia : nec, præ me, velle tenere Iovem.
Dilexi tum te, non tantum ut vulgus amicam,
Sed pater ut gnatos diligit, & generos.
Nunc te cognovi. quare etsi impensius uror,
Multo mi tamen es vilior, & levior.
Quis potis est? inquis. quod amantem injuria talis
Cogit amare magis, sed bene velle minus.

In ingratum. 74

Desine de quoquam quicquam bene velle mereri,
Aut aliquem fieri posse putare pium.
Omnia sunt ingrata : nihil fecisse benigne est :
Imo etiam tædet, statque magisque magis.
Ut mihi, quem nemo gravius, nec acerbius urget
Quam modo qui me unum, atque unicum ami-
cum habuit.

In Gellium. 75

Gellius audierat, patrum objurgare solere,
Si quis delitias diceret, aut faceret.
Hoc ne ipsi accideret, patrum perdepsit ipsam
Vxorem, & patrum reddidit Harpocratem.
Quod voluit, fecit. nam, quamvis inrumet ipsum
Nunc patrum, verbum non faciet patruus.

In Lesbiam. 76

Nulla potest mulier tantum se dicere amatam,
Vere, quantum à me, Lesbia, amata mea es.
Nulla fides ullo fuit unquam foedere tanta,

Quanta

Quanta in amore tuo ex parte reperta mea est.
 Hinc est mens adducta tua, mea Lesbia, culpa,
 Atque ita se officio perdidit ipsa pio:
 Nam nec bene velle queam tibi, si optima fias,
 Nec desistere amare, omnia si facias.

Ad seipsum. 77

Sua recordanti bene facta priora voluptas
 Est homini, quum se cogitat esse pium:
 Sic sanctam violasse fidem, nec fœdere in ullo
 Divum ad fallendos numine abusum homines:
 Multa parata manent in longe ætate Catulle
 Ex hoc ingrato gaudia amore tibi. (re possunt,
 In quæcunque homines bene quoiquam aut dice-
 Aut facere: hæc à te dictaque factaque sunt.
 Omnia quæ ingrata perierunt credita menti,
 Quare jam te quæ amplius exercucies?
 Min te animo affirmas itaque instructuq; reducis?
 Et, diis invitis, desinis esse miser?
 Difficile est, longum subito deponere amorem.
 Difficile est: verum hoc qua lubet, efficias.
 Quia salus hæc est, hoc est tibi pervincendum.
 Hoc facies, sive id non pote, sive pote.
 O dii, si vostrum est misereri, aut si quibus unquam
 Extremam jam ipsa in morte tulistis opem:
 Me miserum adspicite: & si vitam puriter egi,
 Eripite hanc pestem, perniciemque mihi.
 Tu mihi subrupens imos, ut torpor, in artus,
 Expulit ex omni pectore lætities.
 Non jam illud quæro, contra ut me diligit illa,
 Aut, quod non potis est, esse pudica velit:
 Me se valere opto, & tetrū hunc deponere morbum.
 O dii reddite mi hoc pro pietate mea.

Ad Rufum. 78

Quæse mihi frustra, ac nequicquam cognite amice.
 Frustra? imo magno cum precio, atque malo:
 Accine subrepisti mi, atque intestina perurens
 Mi misero eripuisti? omnia nostra bona
 Eripuisti, heu heu nostræ crudele venenum
 Vitæ, heu heu nostræ pestis amicitia?
 Sed nunc id ideo, quod puræ pura puellæ
 Savia comminxit spurca saliva tua.

Verum id non impune ferēs. nam te omnia scē
Noscent, & qui sis, fama loquetur anus.

De Gallo. 79

Gallus habet fratres: quorū est lepidissima conjur
Alterius: lepidus filius alterius.
Gallus homo est bellus: nam dulcis jungit amor
Cum puero ut bello bella puella cubet.
Gallus homo est stultus, nec se videt esse maritum
Qui patruus patrum monstrat adulterium.

De Lesbia. 80

Gellius est polcher: quidni? quem Lesbia malit
Quam te cum tota gente, Catulle, tua.
Sed tamen hic polcher vendat cum gente Catullus
Si tria notorum sāvā reppererit.

Ad Gellium. 81

Quid dicam, Gelli, quare rosea ista labella
Hiberna fiant candidiora nive?
Mane domo quum exis, & quum te octava quies
Et mollis longo suscitāt hora die:
Nescio quid certe est, an vere fama susurrat,
Grandia te mediū tenta vorare viri?
Sic certe. clamant Victoris rupta miselli
Ilia, & emulso labra notata fero.

Ad Iuventium. 82

Nemone in tanto potuit populo esse, Iuventi,
Bellus homo, quem tu diligere inciperes?
Præterquam iste tuus moribunda à sede Pisauri
Hospes, inaurata pallidior statura,
Qui tibi nunc cordi est, quem tu præponere noli
Audes? Ah nescis, quod facinus facias.

Ad Quintium. 83

Quinti, si tibi vis oculos debere Catullum,
Aut aliud, si quid carius est oculis:
Eripere ei noli, multo quod carius illi
Est oculis, seu quid carius est oculis.

De Mulo Lesbia marito. 84

Lesbia mi præsentē viro mala plurima dicit.

Hoc illi fatuo maxima lætitia est,
 Male nihil sentis. si nostri oblita taceret,
 Sana esset. quod nunc gannit, & obloquitur,
 Non solum meminit: sed, quæ multo acrior est res,
 Irata est: hoc est uritur & loquitur.

De Ario. 85

Commoda dicebat, si quando commoda vellet
 Dicere, & hinc insidias Arius insidias.
 Tum mirifice sperabat se esse locutum,
 Quum, quantum poterat, dixerat hinc insidias.
 Cedo sic mater, sic Liber avunculus ejus,
 Sic maternus avus dixerit, atque avia.
 Hoc misso in Syriam, requierant omnibus aures,
 Audibant eadem hæc leniter, & leviter.
 Nec sibi post illa metuebant talia verba,
 Quum subito adfertur nuntius horribilis:
 Ionios fluctus, postquam illuc Arius isset,
 Nam non Ionios esse, sed Hionios.

De amore suo. 86

Mihi, & amo. quare id faciam, fortasse requiris.
 Nescio: sed fieri sentio, & excrucior.

De Quintia, & Lesbia. 87

Quintia formosa est multis: mihi candida, longa,
 Recta est. hoc ego. sic singula confiteor.
 Tum illud, formosa, nego. nam nulla venustas,
 Nulla in tam magno est corpore mica salis.
 Lesbia formosa est: quæ cum pulcherrima tota est,
 Tum omnibus una omnis surripuit Veneres.

De suo in Lesbiam amore. 88

V L L A potest mulier tantum se dicere amatam
 Vere, quantum à me Lesbia amata mea est.
 Nulla fides ullo fuit unquam fœdere tanta,
 Quanta in amore tuo ex parte reperta mea est.

In Gellium. 89

Quid facit is, Gelli, qui cum matre, atque sorore
 Prurit, & abjectis pervigilat tunicis?
 Quid facit is, patrum, qui non sinit esse maritum?
 Ecquid scis, quantum suscipiat sceleris?

Susci-

CATULLI

Suscipit, ô Gelli, quantum non ultima Tethys,
Non genitor Nympharum abluit Oceanus.
Nam nihil est quicquâ sceleris, quod prodeat ult
Non si dimisso se ipse voret capite.

De Gellio. 90

GELLIVS est tenuis, quidni? quoi tam bona mat
Tamque valens vivat, tamque venusta foror,
Tamque bonus patruus, tamque omnia plena pue
Cognatis. quare is desinat esse macer?
Qui ut nihil adtingit, nisi quod fas tangere non
Quantum vis quare sit macer, invenies.

In eundem. 91

NASCA TVR Magus ex Gelli, matrisque nefand
Conjugio, & discat Persicum haruspicium.
Nam Magus ex matre & gnato gignatur oportet
Si vera est Persarum impia religio;
Gnatus ut accepto veneretur carmine divos
Omentum in flamma pingue liquefaciens.

In Gellium. 92

NON ideo, Gelli, sperabam te mihi fidum
In misero hoc nostro perduto amore fore:
Qui te cognossem bene, constanterque putarem
Haud posse à turpi mentem inhibere probro.
Sed neq; quod matrem, nec germanam esse vide
Hanc tibi, quojus me magnus edebat amor.
Et quamvis tecum multo conjungerer usu,
Non satis id causæ credideram esse tibi.
Tu satis id duxti, tantum tibi gaudium in omni
Culpa est, in quacunque est aliquid sceleris.

De Lesbia. 93

LESBIA mi dicit semper male, nec tacet unqua
De me: Lesbia me, dispeream, nisi amat.
Quo signo? quasi non totidem mox deprecor ill
Assidue: verum dispeream, nisi amo.

In Casarem. 94

NIL nimium studeo, Cæsar, tibi velle placere
Nec scire utrum sis albus, an ater homo.

In Mentulam. 95

mentula mœchatur, mœchatur mentula. certe
Hoc est, quod dicunt, Ipsa olera olla legit.

De Smyrna Cinnæ Poëtæ. 96

SMYRNA mei Cinnæ nonam post deniq; messem
Quam cœpta est, nonamque edita post hiemem:
Illia quum interea quingenta Hortensius uno

Smyrna cavas Atracis penitus mittetur ad undas.
Smyrnam incana diu sæcula pervoluent.

Volusii Annales
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
Smyrna mei mihi sunt cordi monumenta laboris.
At populus tumido gaudeat Antimacho

Ad Calvum de Quintilia. 97

Quicquam mutis gratum acceptumve sepulchris
Accidere à nostro, Calve, dolore potest,
quo desiderio veteres renovamus amores,
Atque olim missas flemus amicitias:
erte non tanto mors immatura dolori est
Quintiliæ, quantum gaudet amore tuo.

De Æmilio. 98

non, ita me dii ament, quicquam referre putavi;
Vtrumne os an culum olfacerem Æmilio.
nil immundius hoc, nihiloque immundius illud.
Verum etiam culus mundior, & melior.
tam sine dentibus est. hoc dentis sesquipedalis,
Gingivas vero ploxemi habet veteris.
æterea rictum, qualem defessus in æstum
Mejensis mulæ cunnus habere solet.
sic futuit multas, & se facit esse venustum,
Et non pistrino traditur atque asino?
quem si qua attingit, non illam posse putemus
Ægroti culum lingere carnificis?

Ad Victium. 99

te si quicquam, dici pote, putide Victi,
Id quod verbosis dicitur, & fatuis:
ta cum lingua, si usus veniat tibi, possis

Cu-

Culos & crepidas lingere carbatinas.
Si nos omnino vis omnis perdere Victi,
Dicas. omnino quod cupis efficies.

Ad Iuventium. 100

SVBRIPVI tibi, dum ludis, mellite Iuventi,
Saviolum dulci dulcius ambrosia.
Verum id non impune tuli. namque amplius hora
Suffixum in summa me memini esse cruce;
Dum tibi me purgo, nec possum fletibus ullis
Tantillum vestræ demere scævitiæ.
Nam simul id factum est, multis diluta labella
Guttis absterfisti omnibus articulis.
Ne quicquam nostro contractum ex ore maneret
Tanquam comminctæ spurca saliva lupæ.
Præterea infesto miserum me tradere amori
Non cessasti, omnique excruciare modo.
Ut mi ex ambrosia mutatum jam foret illud
Saviolum tristi tristius helleboro.
Quam quoniam pœnam misero proponis amori,
Non unquam posthac basia subripiam.

De Cælio, & Quintio. 101

COELIVS Aufilenum, & Quintius Aufilena
Flos Veronensium depercut juvenum,
Hic fratrem, ille sororem, hoc est, quod dicitur
Fraternum vere dulce sodalitiū. (illu
Quoi faveam potius? Cæli, tibi. nam tua nobis
Perspecta exigitur unica amicitia:
Quam vesana meas torreret flamma medullas.
Sis felix Cæli, sis in amore potens.

Inferiæ ad fratris tumulum. 102

MULTAS per gentes, & multa per æquora vectus
Advenio has miseræ, frater, ad inferias:
Ut te postremo donarem munere mortis,
Et mutum nequicquam alloquerer cinerem.
Quandoquidem fortuna mihi tete abstulit ipsum.
Heu miser indigne frater ademte mihi.
Nunc tamen interea prisco quæ more parentum
Tradita sunt tristis munera ad inferias,
Accipe fraterno multum manantia fletu:
Atque in perpetuum, frater, ave, atque vale.

Ad Cornelium. 103

quicquam tacito commissum est fido ab amico,
 Quo jus sit penitus nota fides animi.
 Neque esse invenies illorum jure sacratum,
 Corneli, & factum me esse puta Harpocratem.

Ad Silonem. 104

ut sodes mihi redde decem sestertia, Silo,
 Deinde esto quamvis sævus & indomitus;
 ut, si te nummi delectant, desine quæso
 Leno esse, atque idem sævus & indomitus.

Ad quendam de Lesbia. 105

redis, me potuisse meæ maledicere vitæ,
 Ambobus mihi quæ carior est oculis?
 non potui, nec si possem, tam perditæ amarem:
 Sed tu cum Tappone omnia monstra facis.

In Mentulam. 106

mentula conatur Pimplæum scandere montem,
 Musæ furcillis præcipitem ejiciunt.

De puero, & præcone. 107

um puero bello præconem qui videt esse,
 Quid credat, nisi se vendere discupere?

Ad Lesbiam. 108

quicquam cupidoque, optantique obtigit unquam
 Insperanti, hoc est gratum animo proprie.
 Quæ hoc est gratum, nobis quoque carius auro:
 Quod te restituis Lesbia mi cupido.
 Restituis cupido, atque insperanti ipsa refers te
 Nobis. ô lucem candidiore nota.
 Quis me uno vivit felicior, aut magis est me
 Optandus vita, dicere quis poterit?

In Cominium. 109

si, Comini, populi arbitrio tua cana senectus.
 Spureata impuris moribus intreat:
 Non equidem dubito, quin primum inimica bonorū
 Lingua exacta avido sit data volturio:

E

E f f o f

Effossos oculos voret atro gutture corvus :
Intestina canes, cætera membra lupi.

Ad Lesbiam. 110

Iucundum, mea vita, mihi proponis amorem
Hunc nostrum inter nos, perpetuumque fore.
Dii magni, facite, ut vere promittere possit :
Atque id sincere dicat, & ex animo,
Ut liceat nobis tota perducere vita
Alternum hoc sanctæ fœdus amicitia.

Ad Aufilenam. 111.

Aufilena, bonæ semper laudantur amicæ,
Accipiunt precium, quæ facere instituunt.
Tu quod promisti mihi, quod mentita inimica es,
Quod nec das, & fers sæpe, facis facinus.
Aut facere ingenuæ est, aut non promisse pudicæ
Aufilena, fuit. Sed data corripere
Fraudando, effexit plusquam meretricis avaræ,
Quæ sese toto corpore prostituit.

Ad Aufilenam. 112

Aufilena, viro contentas vivere solo
Nuptarum laus è laudibus eximiis.
Sed quovis quamvis potius succumbere fas est,
Quam matrem fratres efficere ex patruo.

In Nasonem. 113

Multus homo est, Naso, (nam tecum multus homo
es) qui
Descendit? Naso, multus es & pathicus?

In Cinnam. 114

Consule Pompejo primum duo, Cinna, solebant
Mæchi. illi ah facto consule nunc iterum
Manserunt duo. sed creverunt millia in unum
Singula. fœcundum semen adulterio.

In Formianum. 115

Formianus saltus non falso, Mentula, dives
Fertur. qui quot res in se habet egregias?
Aucupia omne genus, piscis, prata, arva, ferasque.
Nequicquam. fructus sumtibus exuperas.

Quæ

uare concedo sit dives, dum omnia defint.
Saltum laudemus, dum tamen ipse egeas.

In eundem. 116

mentula habet iusta triginta jugera prati,
Quadraginta arvi, cætera sunt maria.
Quur non divitiis Cræsum superare potis sit,
Vno qui in saltu tot bona possideat?
Prata, arva, ingentis silvas, saltusque, paludesque
Vsque ad Hyperboreos, & mare ad Oceanum.
Omnia magna hæc sunt. tamen ipse est maximus,
Iustro,
Non homo, sed verè mentula magna, minax.

Ad Gellium. 117

ÆPE tibi studioso animo venanda requirens
Carmina uti possem mittere Battiadæ,
Queis te lenirem nobis, neu conarere
Telis infesto mi icere musca caput:
Hunc video mihi nunc frustra sumptum esse laborè
Gelli, nec nostras hinc valuisse preces.
Contra nos tela ista tua evitamus amictu.
At fixus nostris tu dabi, supplicium.

F I N I S.

E 2 PER.

PERVIGILIVM VENERIS

quod quidam Catullo tribuunt.

CRas amet qui nunquam amavit; quique amavit,
vit, cras amet. (orbis est)

Ver novum, ver jam canorum, ver natum
Vere concordant amores, vere nubent alites.

Et nemo comam resolvit de maritis imbribus.

Cras amorem copulatrix inter umbras arborum

Implicat gazas virentes de flagello myrteo.

Cras Dione jura dicit, fulsa sublimi trono.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Tuno quivore desuper hoc spumeo pont de globo

Cæulas inter cætervas, inter & bipedes equos

Fecit undantem Dione de maritis imbribus.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Ipsa gemmas purpurantem pingit annua floribus,

Ipsa surgentis papillas de Faboni paritu

Virgnet in totos pentes, ipsa roris lucidi

Noctis aura quem relinquit, spargit umentis aquas,

Et me canat lacrimæ trementes de tadum pondere.

Gutta præceps orbe parvo sustinet casus suos.

In pudorem florulentæ prodiderunt purpuræ :

Vmor ille quem serenis astra rorant noctibus.

Mane virgineas papilla solvit umentis peplo.

Ipiussit mane tuæ virgines nubant rosæ.

Fulsa prius de cruore, deque amoris oculis,

Deque gemmis, deque flammis, deque solis purpuris.

Cras ruborem qui latebat veste tectus ignea

Vnica marito nodo non pudent solvere.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Ipsa nimfas diva loco jussit ire mirteo

Et puer comis puellis. nec tamen credi potest.

Esse amorem feriatum, si sagittas vexerit.

Ite nimfæ, posuit arma, feriatum est Amor;

Iussus est inermis ire, purus ire jussus est,

Neu quid arcu, neu sagitta, neu quid igne læderet.

Sed tamen nimfæ cavete, quod Cupido pulcer est.

Totus est in armis idem quando nudus est Amor.

Cras.

PERVIGILIVM VENERIS. 69

Cras amet, qui numquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Tempari Venus pudore mittit ad te virgines:
na res est quam rogamus. cede virgo Delia
t nemus sit incruentum de ferinis stragibus.
osa vellet ut venires, si deceret virginem:
ma tribus choros videres feriatos noctibus,
ongreges inter catervas ire per saltus tuos,
loreas inter coronas, mirteas inter casās.
lec Ceres nec Bacchus absunt, nec poëtarum deus,
etinent & tota nox est pervigila cantibus.
egnet in silvis Dione, tu recede Delia.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Iussit hyblæis tribunal stare Diva floribus,
Præses ipsa jura dicit, adsederunt Gratia.
Hibla totos funde flores. quicquid annus attulit,
Hibla florum rumpere est equantethne camp.
Ruris hic erunt puellæ, vel puellæ montium,
Quæque silvas, quæque lucos, quæque montes in-
colunt.

Iussit omnis ad sidere pueri mater alitis,
Iussit & nudo puellas nil Amori credere.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Et rigentibus vegetes ducat umbras floribus.
Cras erit qui primus æther copulavit nuptias,
Ut pant totis crearet vernis annum nubibus,
In sinum maritus imber fluctus alma & conjugis.
Ut fletus immixtus omnis aleret magno corpore,
Ipsa venas atque mentem permeant spiritu
Intus occultis gubernat procreatrix viribus,
Perque cælum, perque terras, perque pontum sub-
Pervium sui tenorem seminali tramite (ditum.
Imbuit, jussitque mundum nosse nascendi vias.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Ipsa Trøjanos nepotes in Latinos transtulit:
Ipsa Laurentem puellam conjugem nato dedit.
Moxque Marti de sacello dat pudicam virginem.
Romulæas ipsa fecit cum Sabinis nuptias:
Vnde Ramnes & Quirites, proque prole posterum
Romoli matrem crearet & nepotem Cæsarem.

70 PERVIGILIVM VENERIS.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Rura fecundat voluptas : rura Venerem sentiunt:
Ipse Amor puer Dionæ rure natus dicitur.
Hunc ager cum parturiret, ipsa suscepit sinu,
Ipsam florum delicatis educavit osculis.

Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

Ecce jam super genistas explicant agni latus
Quisque tuus quo tenetur conjugali fœdere.
Subter umbras cum maritis ecce balantum gregem:
Et canoras non tacere Diva jussit alites.

Iam loquaces ore rauco stagna cygni perstrepunt:
Adsonant Terei puellæ subter umbram populi
Ut putes motus amoris ore dici musico:

Et neges quæri sororem de marito Barbaro.
Illa cantat. nos tacemus. quando ver venit meum:
Quando faciam ut celidon ut taceret desinam.

Perdidi Musam tacendo, nec me Phœbus respicit.
Sic Amyclas cum tacerent perdidit silentium.

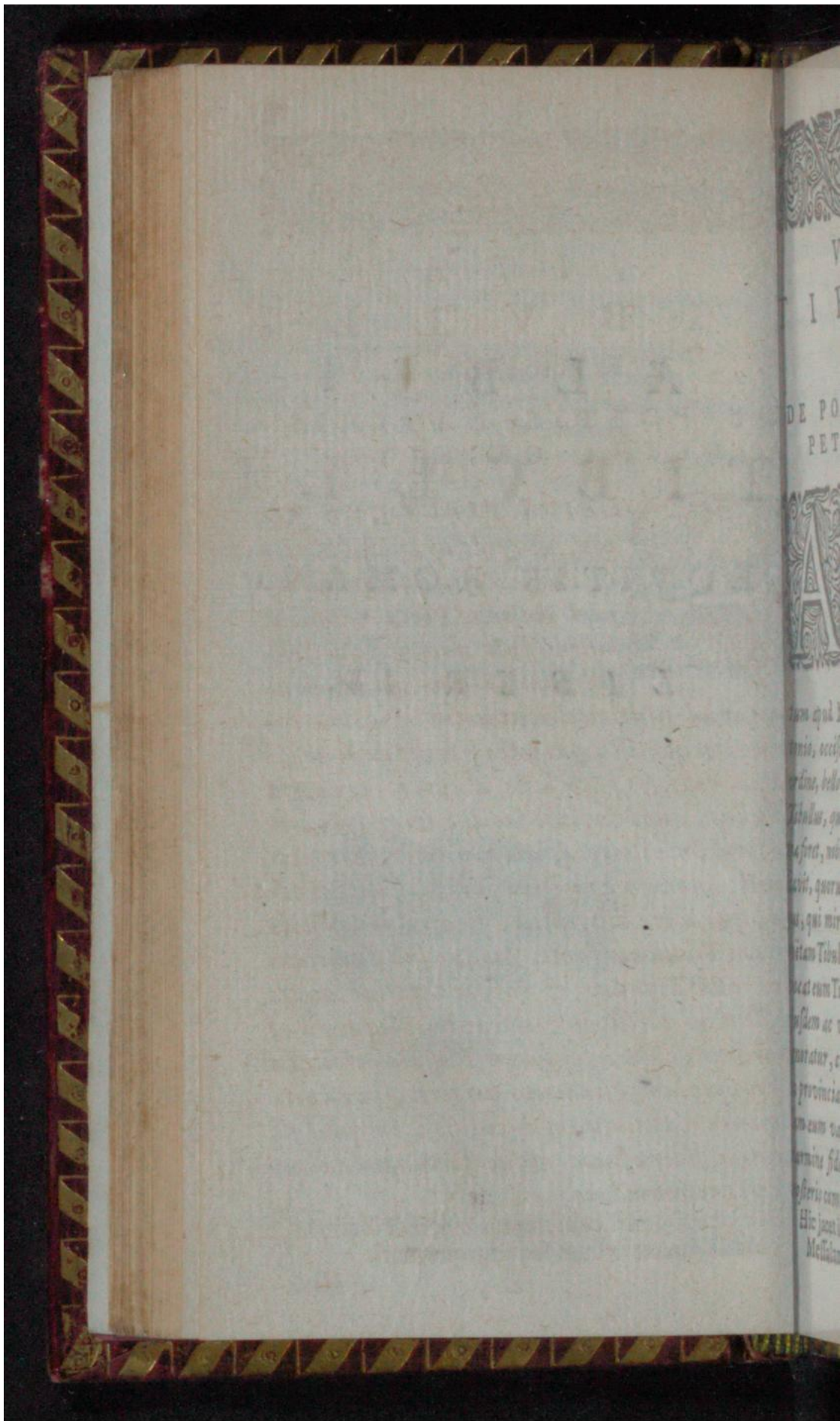
Cras amet, qui nunquam amavit; quique amavit,
cras amet.

F I N I S.

AL

A L B I I
T I B V L L I
E Q V I T I S R O M A N I
L I B E R I V .

V
I
DE PO
PET
A
tum apud
onia, ecci
ordina, bel
Tabular, qu
na ficut, no
avit, quora
ui, qui mi
itam Tibi
locat enim T
slem ac
notatur, c
provincia
um cum va
normine fid
sferis cum
Elic jacob
Melitina

V I T A
I B V L L I

Ex libro tertio

DE POETIS LATINIS
PETRI CRINITI.

ALBIUS TIBULLVS Roma, ut creditur, natus Hircio & Pansa Cos. qui annus etiam Nasonis Poeta natalibus insignis fuit: nam uterque Consul cum ad liberandum Bruttum apud Mutinam mitteretur, fugato Anonio, occisus est: parentes habuit ex equestri ordine, bello & pace satis illustres. Is autem Tibullus, quod ingenio facili, & egregia foret, nobiliores etiam civitatis sibi concivit, quorum è numero fuit Messala Corvinus, qui mira diligentia, & assiduis officiis vitam Tibullum fovit. Itaque sui studiosum fovit eum Tibullus, & insigni carmine laudes ejusdem ac virtutem celebravit. Neque illud miratur, cum in ejusdem Messalæ comitatu provinciam Phæacum pergeret, in adversum eum valetudinem incidisse: ex quo tali periculis fidem suam atque fortunam voluit committere.

Hic jacet immiti consumptus morte Tibullus,
Messalam terra dum sequiturque mari.

E 5

Hora-

Horatium quoque Flaccum & Macrum
 tam, qui de herbis libros conscripsit, famili-
 riter dilexit. Eumque hortatur ut relictis ci-
 stris, & militia, ad amores & Veneres redeat.
 Albius enim Tibullus in amoribus & delin-
 (ut apparet) paulo proclivior fuit, ut quod
 Marathum, & Cherinthum pueros maximè
 affectu dilexerit, sicuti Deliam, Sulpitiam,
 Neram, & Nemesim, de cujus forma & mor-
 bus frequens in veterum libris mentio est, ut
 de illud notum:

Vidit amatorem Nemesi lasciva Tibullum,
 In tota jovit quem nihil esse domo.

Sed & L. Apulejus quo loco de amoribus di-
 serit apud Claudium Maximum proconsule,
 fictum Delia nomen à poëta Tibullo refer-
 cum Plancia vocaretur. Quinetiam Flaccus
 liberè illum hortatur amicitia nomine, ut f-
 ti animo & constanti, immitis Glyceræ
 stum & insolentiam præferat, tum aliorum
 exemplo discat, quanta sit in amore varietas.
 scribendo autem carmine, Cassio Parmensi e-
 dem præponit, quo loco suorum sermonum
 dicem facit, bonaque animi & corporis
 ascribit:

Albi nostrorum sermonum candide iudex,
 Non tu corpus eras sine pectore: dii tibi fo-
 mam,
 Dii tibi divitias dederant, artemque fruendi,
 Quid voveat dulci nutricula majus alumno,
 Quam sapere, & fari possit quæ sentiat, & cui
 Gratia, fama, valetudo, contingat abunde,
 Et mundus victus non deficiente crumena.

vero Tibullus in carmine ad Messalam, con-
 se ostendit, parum sibi licere in otio versari,
 od ipsa fortuna iniquitas nimium illi ob-
 sset. & cum satis illi opes florere, condi-
 ne temporum factum, ut ad paupertatem
 igeretur.

Cui fuerant flavi ditantes ordine fulci,
 Horrea fœcundis indeficientia mensis:
 Cuique pecus denso pascebant agmine colles.
 Et domino satis, & nimium furique lupoque,
 Nunc desiderium superest.

iros quatuor Elegiarum si Amorum com-
 uit, in quibus facile probatur quàm ele-
 is, & candidum sit ejus carmen ut in ejus-
 di caloribus describendis Latinos omnes vi-
 tur superasse, tum affectibus exprimendis,
 n suavitate ingenii, quod ipsum & Fab.
 intilianus ad Marcellum Victorium refert,
 n poëtam Tibullum & elegantem imprimis,
 tersum existimarit. Obiit autem cum ad-
 e junior esset: neque sine maximo mœrore
 idii poëta, quod ille testatus est longo car-
 ne: in quo probatur quanta litterarum ja-
 ra Tibullus occiderit, eoque molestior fuit
 interitus, quo immaturior visus est. In
 s vero funere & parens & soror pietatis of-
 um præstiterunt, quod & Nemesis & De-
 pari animo fecerunt, sicuti ab Ovidio refer-
 : Vulgarumque illud est de elegantia, &
 mine Tibulli;

Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma
 Discantur numeri culte Tibulle tui.

Vitam

*Vitam quoque Tibulli leges Dialogo quoad
historia Poëtarum, auctore Lilio Gyraldo.*

*Commentarii in suavissimum hunc Poëta
feruntur M. Antonii Mureti, Achillis Stadi
Lusitani. Venetiis uterque est editus.*

*Iosephi Scaligeri, & Iani Douse junioris
Nota.*

A L B I I

I B V L L I

E Q V I T I S R O M A N I

L I B E R I.

E L E G I A I.

QU I V I T I A S alius fulvo sibi congerat auro,
 Et teneat culti jugera multa soli.
 Quem labor assiduus vicino terreat hoste :
 Martia cui somnos classica pulsa fugent.
 Mea paupertas vitæ traducat inertem,
 Dum meus assiduo luceat igne focus :
 Ne spes destituat, sed frugum semper acervos
 Præbeat, & pleno pingua multa lacu.
 Ne feram teneras maturo tempore vites
 Rusticus, & facili grandia poma manu.
 Tamen interdum pudeat tenuisse bidentem,
 Aut stimulo tardos increpuisse boves.
 Non agnamve sinu pigeat foetumve capellæ
 Desertum oblita matre referre domum.
 Ego pastoremque meum lustrare quotannis,
 Et placidam soleo spargere lacte Palem.
 Veneror, seu stipes habet desertus in agris,
 Seu vetus in trivio florea ferta lapis.
 Quodcumque mihi pomum novus educat annis,
 Libatum agricolæ ponitur ante Deo.
 Nova Ceres, tibi sit nostræ de rure corona
 Spicea, quæ templi pendeat ante fores.
 Formosisque ruber custos ponatur in hortis,
 Terreat ut sæva falce Priapus aves.
 Quos quoque felicitis quondam, nunc pauperis agrum
 Custodes, fertis munera vestra, Lares.
 Nunc vitula innumeros lustrabat cæsa juvencos.
 Nunc agna exigui est hostia magna soli.
 Agna cadet vobis : quam circum rustica pubes
 Clamet : io messes, & bona vina date.
 Sitis, Divi, nec vos è paupere mensa.

De-

Dona, nec è parvis spernite fictilibus.
 Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis
 Pocula, de facili composuitque luto.
 At vos exiguo pecori furesque, lupique
 Parcite, de magno est præda petenda grege.
 Non ego divitias patrum fructusque requiro,
 Quos tulit antiquo condita messis avo.
 Parva seges satis est. satis est, requiescere lecto
 Si licet, & solito membra levare toro.
 Quam juvat immites ventos audire cubantem,
 Et dominam tenero continuisse sinu!
 Aut gelidas hibernus aquas quum fuderit Auster
 Securum somnos imbre juvante sequi.
 Hoc mihi contingat. sit dives jure furorem
 Qui maris, & tristes ferre potest pluvias.
 Quippe ego jam possum contentus vivere parvo
 Nec semper longæ deditus esse viæ;
 Sed Canis æstivos ortus vitare sub umbra
 Arboris, ad rivos prætereuntis aquæ.
 O quantum est auri pereat, potiusque smaragdi,
 Quam fleat ob nostras ulla puella vias.
 Te bellare decet terra, Messala, marique,
 Ut domus hostiles præferat exuvias.
 Me retinent vinctum formosæ vincla puellæ,
 Et sedeo duras janitor ante fores.
 Non ego laudari cupio, mea Delia, tecum
 Dum modo sim, quæso segnis, inersque voceris
 Ipse boves, mea sim tecum modo, Delia, possim
 Iungere, & in solo pascere monte pecus.
 Et, te dum teneris liceat retinere lacertis,
 Mollis & inculta sit mihi somnus humo.
 Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
 Prodest, quum fletu nox vigilanda venit?
 Nam neque tum plumæ, nec stragula picta sopore
 Nec sonitus placidæ ducere possit aquæ.
 Ferreus ille fuit, qui, te quum possit habere,
 Maluerit prædas stultus, & arma sequi.
 Ille licet Cilicum victas agat ante catervas,
 Ponat & in capto Martia castra solo:
 Totus & argento contextus, totus & auro
 Insideat celeri conspiciendus equo.
 Te spectem, suprema mihi quum venerit hora.
 Te teneam moriens deficiente manu.

ebis & arfuro positum me, Delia, lecto,
 Tristibus & lacrimis oscula mista dabis.
 ebis, non tua sunt duro præcordia ferro
 Vinc̃ta, nec in tenero stat tibi corde silex.
 o non juvenis poterit de funere quisquam
 Lumina, non virgo sicca referre domum.
 manes ne læde meos: sed parce solutis
 Crinibus, & teneris, Delia, parce genis.
 terea, dum fata sinunt jungamus amores.
 lam veniet tenebris mors adoperta caput.
 n subrepet iners ætas, nec amare decebit,
 Dicere nec cano blanditias capite.
 nc levis est tractanda Venus: dum frangere postes
 Non pudet, & rixas inseruisse juvat.
 c ego dux milesque bonus, vos signa, tubæque
 Ite procul, cupidis vulnera ferte viris.
 rte & opes. ego composito securus acervo
 Dites despiciam, despiciamque famem.

ELEGIA III.

D D E merum vinoque novos compesce dolores
 Occupet ut fessi lumina victa sopor.
 u quisquam multo perfusum tempora Bacho
 Excitet, infelix dum requiescit amor.
 m posita est nostræ custodia sæva puellæ,
 Clauditur & dura janua firma sera.
 ua difficilis domini, te verberet imber,
 Te Iovis imperio fulmina missa petant.
 ua jam pateas uni mihi victa querelis,
 Neu furtim verso cardine aperta fones.
 mala si qua tibi dixit dementia nostra,
 Ignoscas. capiti sint precor illa meo.
 meminisse decet quæ plurima voce peregi
 Supplice, quum postea florida ferta darem.
 quoque ne timide custodes Delia falle.
 Audendum est. Fortes adjuvat ipsa Venus.
 a favet, seu quis juvenis nova limina tentat,
 Seu referat fixo dente puella fores.
 a docet furtim molli decedere lecto.
 Illa pedem nullo ponere posse sono.
 a viro coram nutus conferre loquaces,
 Blanda que compositis abdere verba notis.

Nec

Nec docet hoc omnes : sed quos nec inertia taret,
 Nec vetat obscura surgere nocte timor;
 Nec finit occurrat quisquam, qui corpora ferro
 Vulneret, aut rapta præmia veste petat.
 Quisquis amore tenetur, eat tutusque sacerque
 Qua libet, insidias non timuisse decet.
 Non mihi pigra nocent hibernæ frigora noctis,
 Non mihi, quum multa decidit imber aqua.
 Non labor hic lædit, referet modo Delia postes
 Et vocat ad digiti me taciturna sonum.
 Parcite luminibus, seu vir, seu fœmina fias
 Obvia, celari vult sua furta Venus.
 Neu strepitu terrete pedum, neu quærite nomen
 Neu prope fulgenti lumina ferte face.
 Si quis & imprudens aspexerit, occulat ille,
 Perque deos omneis se meminisse neget.
 Nam fuerit quicumque loquax, is sanguine natanus
 Is Venerem è rapido sentiet esse mari.
 Nec tamen huic credet conjunx tuus, ut mihi verum
 Pollicita est magico saga ministerio.
 Hanc ego de cœlo ducentem sidera vidi,
 Fluminis hæc rapidi carmine vertit iter.
 Hæc cantu finditque solum, manesque sepulchri
 Elicit, & tepido devocat ossa rogo.
 Iam ciet infernas magico stridore catervas.
 Iam jubet aspersas lacte referre pedem.
 Quum libet, hæc tristi depellit nubila cœlo :
 Quum libet, æstivo convocat orbe nives.
 Sola tenere malas Medæ dicitur herbas:
 Sola feros Hecates perdomuisse canes.
 Hæc mihi composuit cantus, queis fallere posse
 Ter cane, ter dictis despue carminibus.
 Ille nihil poterit de nobis credere cuiquam
 Non sibi, si in molli viderit ipse toro.
 Tu tamen abstineas aliis. nam cætera cernet
 Omnia, de me uno sentiet esse nihil.
 Quid credam? nempe hæc eadem se dixit amor
 Cantibus, aut herbis solvere posse meos.
 Et me lustravit tædis, & nocte serena
 Concidit ad magicos hostia pulla Deos.
 Non ego, totus abesset amor, sed mutuus esset,
 Orabam: nec te posse carere velim.

L I B E R I.
I N M E S S A L A M:

31

E L E G I A I I I.

BITIS Ægeas sine me, Messala, per undas,
O utinam memores ipse, cohorsque mei.
se tenet ignotis ægrum Phæacia terris.
Abstineas avidas mors modò nigra manus.
Abstineas, mors atra, precor. non hic mihi uater,
Quæ legat in mœstos ossa perusta sinus:
Non soror, Assyricos cineri quæ dedat odores,
Et fleat effusis ante sepulchra comis:
Delia non usquam, quæ me quum mitteret urbe,
Dicitur ante meos consuluisse Deos.
Illa sacras pueri sortes ter sustulit. illi
Rettulit è triviis omnia certa puer.
Cuncta dabunt reditus. tamè est deterrita nunquam,
Quin fleret, nostras respiceretque vias.
Ipse ego solator, quum jam mandata dedissem,
Quærebam tardas anxius usque moras.
Aut ego sum caussatus aues, aut omnia dira,
Saturni aut sacram me tenuisse diem.
O quoties ingressus iter mihi tristia dixi
Offensum in porta signa dedisse pedem.
Audeat invito ne quis discedere amore.
Aut sciat egressum se prohibente Deo.
Quid tua nunc Isis tibi, Delia, quid mihi profunt
Illa tua toties æra repulsâ manu?
Quidve, pie dum sacra colis, pureque lavari
Te memini, & puro secubuisse toro?
Nunc, dea, nunc succurre mihi. nam posse mederi
Picta docet templis multa tabella tuis.
Et mea votivas persolvens Delia noctes
Ante sacras lino tecta fores sedeat;
Bisque die resoluta comas tibi dicere laudes
Insignis turba debeat in Pharia.
At mihi contingat patrios celebrare penates,
Reddereque antiquo menstrua thura Lari.
Quam bene Saturno vivebant rege prius quam
Tellus in longas est patefacta vias.
Nondum cœruleas pinus contempserat undas,
Effusum ventis præbueratque sinum:
Nec vagus ignotis repetens compendia terris
Præferat externa navita merce ratem.

F

Ilo

Illo non validus subiit iuga tempore taurus.
 Non domito frenos ore momordit equus :
 Non domus ulla fores habuit, non fixus in agris
 Qui regeret certis finibus arva, lapis.
 Ipsæ mella dabant quercus, ultroque ferebant
 Obvia securis ubera lactis oves.
 Non acies, non ira fuit, non bella, nec enses
 Immiti sævus duxerat arte faber.
 Nunc Iove sub domino cædes, & vulnera semper
 Nunc mare, nunc læti mille repente viæ.
 Parce pater. timidum non me perjuria terrent,
 Non dicta in sanctos impia verba deos.
 Quod si fatales jam nunc explevimus annos,
 Fac lapis inscriptis stet super ossa notis:
 Hic jacet immiti consumptus morte Tibullus,
 Messalam terra dum sequiturque mari.
 Sed me, quod facilis tenero sum semper amor
 Ipsa Venus campos ducet in Elysios.
 Hic choreæ, cantusque vigent, passimque vagantur
 Dulce sonant tenui guttore carmen aves.
 Fert casiam non culta seges, totosque per agros
 Floret odoratis terra benigna rosis.
 Ac juvenum series teneris immista puellis
 Ludit, & assidue prælia miscet Amor.
 Illic est cuicumque rapax mors venit amanti,
 Et gerit insigni myrtea ferta coma.
 At scelerata jacet sedes in nocte profunda
 Abdita, quam circum flumina nigra sonant.
 Tisiphoneque impexa feros pro crinibus angues
 Sævitur, & huc illuc impia turba fugit.
 Tum niger in porta Serpens: tum Cerberus oculus
 Stridet, & æratas excubat ante fores.
 Illic Iunonem tentare Ixionis ausi
 Versantur celeri noxia membra rota.
 Porrectusque novem Tityus per jugera terræ
 Assiduas atro viscere pascit aves.
 Tantalus est illic, & circum stagna, sed acrem
 Iam jam poturi deserit unda sitim.
 Et Danaï proles, Veneris quod numina læsit,
 In cava lethæas dolia portat aquas.
 Illic sit, quicumque meos violavit amores,
 Optavit lentas & mihi militias.
 At tu casta, precor, maneat, sanctique pudoris

Adfideat custos sedula semper anus.
 hæc tibi fabellas referat, positaque lucerna
 Deducat plena stamina longa colo.
 c circa gravibus pensis affixa puella
 Paulatim somno fessa remittat opus.
 hunc veniam subito, nec quisquam nunciet ante.
 Sed videar cælo missus adesse tibi.
 hunc mihi qualis eris longos turbata capillos
 Obvia nudato, Delia, curre pede.
 hoc precor. hunc illum nobis aurora nitentem
 Luciferum roseis candida portet equis.

A D P R I A P V M.

E L E G I A I V.

I c umbrosa tibi contingant tecta, Priape,
 Ne capiti soles, ne noceantque nives:
 Quæ tua formosos cœpit solertia? certe
 Non tibi barba nitet, non tibi culta coma est.
 Nudus & hibernæ producis frigora brumæ,
 Nudus & æstivi tempora sicca canis.
 sic ego. tum Bacchi respondit rustica proles
 Armatus curva sic mihi falce Deus:
 tu, puero quodcumque tuo tentare libebit,
 Cedas. Obsequio plurima vincit amor.
 sed ne te capiant, primo si forte negabit,
 Tædia, paulatim sub juga colla dabit.
 longa dies homini docuit parere leones,
 Longa dies molli saxa peredit aqua.
 Annus in apricis maturat collibus uvas,
 Annus agit certa lucida signa vice.
 Nec jurare time: Veneris perjuria venti
 Irrita per terras, & freta summa ferunt.
 Gratia magna jovi. vetuit pater ipse valere,
 Iurasset cupide quicquid ineptus amor.
 perque suas impune finit Dictynna sagittas
 Affirmes, crines perque Minerva suos.
 At si tardus eris, errabis. transiet ætas.
 Quam cito non segnis stat remeatque dies:
 Quam cito purpureos deperdit terra colores,
 Quam cito formosas populus ante comas.
 Quam jacet, infirmæ venere ubi fata senectæ,
 Qui prior Elæo est carcere missus equus.

Vidi jam juvenem, premeret quum ferior ætas,
 Mœrentem stultos præteriisse dies.
 Crudeles divi, serpens novus exiit annos.
 Formæ non ullam fata dedere moram.
 Solis æterna est Phœbo, Bacchoque juventa:
 Nam decet intonsus crinis utrumque deum.
 Neu comes ire neges, quamvis via longa paretur,
 Et canis arenti torreat arva siti.
 Quamvis prætexens picta ferrugine cœlum
 Venturam admittat imbrifer arcus aquam.
 Vel si cœruleas puppi volet ire per undas,
 Ipse levem remo per freta pelle ratem.
 Nec te pœniteat duros subiisse labores,
 Aut operi insuetas adteruisse manus.
 Nec, velit insidiis altas si claudere valles,
 Dum placeas, humeri retia ferre negent:
 Si volet arma, levi tentabis ludere dextra,
 Sæpe dabis nudum, vincat ut ille, latus.
 Tunc tibi mitis erit, rapias tum cara licebit
 Oscula, pugnabit, sed tamen apta dabit.
 Rapta dabit primo: post offeret ipse volenti,
 Post etiam collo se implicuisse volet.
 Heu male nunc artes miseras hæc secula tractant
 Iam tener assuevit munera velle puer.
 Iam tua, qui Venerem docuisti vendere primus,
 Quisquis es, infelix urgeat ossa lapis.
 Piæridas pueri, doctos & amate poëtas.
 Aurea nec superent munera Piæridas.
 Carmine purpurea est Nisi coma; carmina ni sint
 Ex humero Pelopis non nituisset ebur.
 Quem referent Musæ, vivet: dum roborat tellus,
 Dum cœlum stellas, dum vehet amnis aquas.
 At qui non audit Musas, qui vendit Amorem:
 Idææ currus ille sequatur Opis:
 Et ter centenas erroribus expleat urbes.
 Et secet ad Phrygios vilia membra modos.
 Blanditis vult esse locum Venus ipsa querelis:
 Supplicibus miseris flentibus illa favet.
 Hæc mihi, quæ canerem Titio, Deus edidit ore,
 Sed Titium conjux hæc meminisse vetat:
 O fuge te teneræ puerorum credere turbæ:
 Nam caussam justis semper amoris habent.
 Hic placet, angustis quod equum compefcit habeni

Hic placidam niveo pectore pellit aquam.
 ic, quia fortis adest audacia, cœpit. at illi
 Virgineus teneras stat pudor ante genas.
 areat ille suæ. vos me celebrate magistrum,
 Quos male habet multa callidus arte puer.
 gloria cuique sua est. me, qui spernentur amantes,
 Consultent. cunctis janua nostra patet.
 tempus erit, quum me Veneris præcepta ferentem:
 Deducat juvenum sedula turba senem.
 heu quam Marathus lentò me torquet amore.
 Deficiunt artes, deficiuntque doli.
 arce puer quæso ne turbis fabula fiam:
 Quum mea ridebunt vana magisteria:

E L E G I A V.

A Sper eram, & bene diffidiū me ferre loquebar,
 At mihi nunc longe gloria fortis abest.
 lamq; agor, ut per plana citus sola verberare turben,
 Quem celer assueta versat ab arte puer.
 re ferum, & torque: libeat ne dicere quicquam:
 Magnificum posthac, horrida verba doma.
 arce tamen, per te furtivi fœdera lecti,
 Per Venerem quæso, compositumque caput:
 lle ego, quum tristi morbo defessa jaceres,
 Te dicor votis eripuisse meis.
 pseque te circum lustravi sulfure puro,
 Carmine quum magico procubisset anus.
 pse procuravi, ne possent sæva nocere
 Somnia, ter sancta deveneranda mola.
 pse ego velatus filo, tunicisque solutis
 Vota novem Triviæ nocte silente dedi.
 Omnia persolvi, fruitur nunc alter amore,
 Et precibus felix utitur ille meis.
 At mihi felicem vitam, si salva fuisses,
 Fingebam demens, sed renuente Deo:
 Rura colam, frugumque aderit mea Delia custos,
 Area dum messes sole calente teret.
 Aut mihi servabit plenis in lintribus uvas,
 Pressaque veloci candida musta pede.
 Consuescet numerare pecus, consuescet amantis
 Garrulus in dominæ ludere verna sinu.
 Illa Deo sciet agricolæ pro viribus uvam,
 Pro segete spicas, pro grege ferre dapem.

Illa

Illa regat cunctos, illi sint omnia curæ.
 Et juvet in tota me nihil esse domo.
 Huc veniet Messala meus, cui dulcia poma
 Delia selectis detrahet arboribus.
 Et tantum venerata virum, hunc sedula curet.
 Huic paret, atque epulas ipsa ministra gerat.
 Hæc mihi fingebam. quæ nunc Caurusq; Notusq;
 Iactat odoratos vota per Armenios.
 Num Veneris magnæ violavi numina verbo?
 Et mea nunc pœnas impia lingua luit?
 Num feror incestus sedes adiiisse Deorum,
 Sertaque de sanctis deripuisse focis?
 Non ego tellurem genibus perrepere supplex,
 Et miserum sancto tundere poste caput:
 Non ego, si merui, dubitem procumbere templi
 Et dare sacratis oscula liminibus.
 At tu, qui lætus rides mala nostra, caveto
 Mox tibi, non unus sæviet usque Deus.
 Vidi ego, qui juvenum miseros lusisset amores,
 Post Veneris vinclis subdere colla senem.
 Et sibi blanditias tremula componere voce,
 Et manibus canas fingere velle comas.
 Stare nec ante fores puduit. caræve puellæ
 Ancillam medio detinuisse foro.
 Hunc puer, hunc juvenis turba circumstrepit arcti
 Despuit in molles & sibi quisque sinus.
 At mihi parce, Venus. semper tibi dedita serviit
 Mens mea, quid messes uris acerba tuas?

E L E G I A VI.

SÆPE ego tentavi curas depellere vino,
 At dolor in lacrimas verterat omne merum:
 Sæpe aliam tenui: sed jam quum gaudia adirem,
 Admonuit dominæ, deseruitque Venus.
 Tunc me discedens devotum fœmina dixit.
 Et, pudet heu, narrat scire nefanda mea.
 Non facit hoc verbis. facie tenerisque lacertis
 Devovet, & flavis nostra puella comis.
 Talis ad Æmonium Nereis Pelea quondam
 Vecta est frenato cærula pisce Thetis.
 Hæc nocuere mihi quod adest huic dives amator,
 Venit in exitium callida leixa meum.

Sa

sanguineas edat illa dapes, atque ore cruento
 Tristia cum multo pocula felle bibat.
 Hanc volitent animæ circum sua fata querentes
 Semper, & è tectis strix violenta canat.
 Osa fame stimulante furens herbasque sepulchris
 Quærat, & à sævis ossa relicta lupis.
 Urrat & inguinibus nudis, ululetque per urbes,
 Post agat à triviis aspera turba canum.
 Veniet. dat signa Deus. sunt numina amanti.
 Sævit & injusta lege relicta Venus.
 At tu quam primum sagæ præcepta rapacis
 Defere. nam donis vincitur omnis amor.
 Pauper erit præsto tibi, præsto pauper adibit.
 Primus, & in tenero fixus erit latere.
 Pauper in angusto fidus comes agmine turbæ
 Subjicietque manus, efficietque viam.
 Pauper ad occultos furtim deducit amicos;
 Vinclaque de niveo detrahit ipse pede.
 Heu canimus frustra, nec verbis victa patefecit
 Ianua, sed plena est percutienda manu.
 At tu qui potior nunc es, mea furta caveto,
 Versatur celeri fors levis orbe cito.

ELEGIA VII.

SEMPER ut inducas, blandos offers mihi vultus,
 Post tamen es misero tristis & asper, Amor.
 Quid tibi sævitæ mecum est? an gloria magna est,
 Insidias homini composuisse Deum?
 Jam mihi tenduntur castes. jam Delia furtim
 Nescio quem tacita callida nocte fovet.
 Illa quidem tam multa negat. sed credere durum est.
 Sic etiam de me pernegat usque viro.
 Ipse miser docui, quo posset ludere pacto
 Custodes. cheu nunc premor arte mea.
 Fingere nunc didicit caussas, quæ sola cubaret:
 Cardine nunc tacito vertere posse fores.
 Tum succos, herbasque dedi, queis livor abiret,
 Quem facit impresso mutua dente Venus:
 At tu fallacis conjunx incaute puellæ,
 Me quoque servato, peccet ut illa nihil,
 Neu juvenes celebret multo sermone caveto,
 Neve cubet laxo pectus aperta sinu:

Neu te decipiat nutu, digitoque liquorem
 Ne trahat, & mensæ ducat in urbe notas.
 Exhibet quam sæpe, time: seu visere dicet
 Sacra Bonæ maribus non adeunda Deæ.
 At mihi si credas, illam sequar unus ad aram,
 Tunc mihi non oculis sit timuisse meis.
 Sæpe velut gemmas ejus, signumque probarem,
 Per causam memini me tetigisse manum.
 Sæpe mero somnum peperit tibi. at ipse bibebam
 Sobria supposita pocula victor aqua.
 Non ego te læsi prudens. ignosce fatenti.
 Iussit amor. Contra quis ferat arma Deos?
 Ille ego sum, nec me jam dicere vera pudebit,
 Instabat tota cui tua nocte canis.
 Non frustra quidam jam nunc in limine perstat
 Sedulus, ac crebro prospicit, ac refugit:
 Et simulat transire domum: mox deinde recurrit
 Solus, & ante ipsas excreat usque fores.
 Nescio quid furtivus amor parat, utere quæso
 Dum licet. in liquida nat tibi linter aqua.
 Quid tenera tibi conjuge opus, tua si bona nescit
 Servare? frustra clavis inest foribus.
 Te tenet, absentes alios suspirat amores,
 Et simulat subito condoluisse caput.
 At mihi servandum credas. non sæva recuso
 Verbera, detrecto non ego vincla pedum.
 Tunc procul abstitis quisquis colit arte capillos,
 Effluit effuso cui toga laxa sinu.
 Quisquis & occurret, ne possit crimen habere,
 Stet procul, aut alia stet procul ante via.
 Sic fieri jubet ipse Deus. sic magna sacerdos
 Est mihi divino vaticinata sono.
 Hæc ubi Bellonæ motu est agitata, nec acrem
 Flammam, non & amans verbera torta timet.
 Ipsa bipenne suos cædit violenta lacertos,
 Sanguinèque effuso spargit inulta Deam.
 Statque latus præfixa veru, stat saucia pectus:
 Et canit eventus, quos dea magna monet.
 Parcite, quam custodit amor, violare puellam:
 Ne pigeat magno post didicisse malo.
 Attigerit, labentur opes: ut vulnere nostro
 Sanguis, ut hic ventis diripiturque cinis.
 Et tibi nescio quas dixit, mea Delia, pœnas.

Si tamen admittas, sit precor illa levis.
 Non ego te propter parco tibi, sed tua mater
 Me monet, atque iras aurea vincit anus.
 Hæc mihi te adducit tenebris, multoque timore
 Conjungit nostros clam taciturna manus.
 Hæc foribusque manet noctu me affixa, proculque
 Cognoscit strepitus me veniente pedum.
 Vive diu, mi dulcis anus. proprios ego tecum,
 Sit modo fas, annos contribuuisse velim.
 Te semper, natamque tuam te propter amabo.
 Quicquid agit, sanguis est tamen illa tuus.
 Sit modo casta doce, quamvis non vitta ligatos
 Impediat crines, nec stola longa pedes,
 Ut mihi sint duræ leges, laudare nec ullam
 Possim ego, quin oculos appetat illa meos.
 Et si quid peccasse putor, ducterque capillis
 Immerito, properas proripiarque vias:
 Non ego te pulsare velim. sed venerit iste
 Si furor, optarim non habuisse manus,
 Ne scæro sis casta metu, sed mente fideli
 Mutuus absenti te mihi servet amor.
 At quæ fida fuit nulli, post victa senecta
 Ducit inops tremula stamina torta manu:
 Firmaque conductis adnectit licia telis,
 Teستاque de niveo vellere ducta putat.
 Hanc animo gaudente vident, juvenumque catervæ
 Commemorant merito tot mala ferre serem:
 Hanc Venus ex alto flentem sublimis Olympo
 Spectat, & insidiis quod sit acerba monet.
 Hæc aliis maledicta cadant, nos, Delia, amoris
 Exemplum cana simus uterque coma.

ELEGIA VIII.

HUNC cecinere diem Parcæ fatalia nentes
 Stamina, non ulli dissoluenda Deo,
 Hunc fore, Aquitanas posset qui fundere gentes,
 Quem tremeret forte milite victus Atur.
 Evener. novos pubes Romana triumphos
 Vidit, & evinctos brachia capta duces,
 At te victrices lauros Messala gerentem
 Portabat nitidis currus eburnus equis:
 Non sine me est tibi partus honos. Tarbella Pyrene
 Testis, & Oceani littora Santonici.

Testis Arar, Rhodanusq; celer, magnusq; Garumna
 Carnuti & fluvii cœrula lympha Liger.
 At te Cydne canam, tacitis qui leniter undis
 Cœruleus placidis per vada serpis aquis.
 Quantus & æthero contingens vertice nubes
 Frigidus intonsos Taurus arat Cilicas.
 Quid referam, ut volitet crebras intacta per urbes
 Alba Palæstino sancta columba suo?
 Utque maris vastum prospectet turribus æquor,
 Prima ratem ventis credere docta Tyros?
 Qualis &, arentes quum fundit Sirius agros,
 Fertilis æstiva Nilus abundet aqua?
 Nile pater, quam possum te dicere caussa,
 Aut quibus in terris oculuisse caput?
 Te propter nullos tellus tua postulat imbres,
 Arida nec pluvio supplicat herba Iovi.
 Te canit, atque suum pubes miratur Osirim
 Barbara, Memphiten plangere docta bovem.
 Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
 Et teneram ferro sollicitavit humum.
 Primus inexpertæ commisit semina terræ,
 Pomaque non notis legit ab arboribus.
 Hic docuit teneram palis adjungere vitem.
 Hic viridem dura cedere falce comam.
 Illi jucundos primum matura sâpores
 Expressa incultis uva dedit pedibus,
 Ille liquor docuit voces inflectere cantu,
 Movit & ad certos nescia membra modos,
 Bacchus & agricolæ magno confecta labore
 Pectora tristitiæ dissoluenda dedit.
 Bacchus & afflictis requiem mortalibus affert,
 Crura licet dura compepe pulsa sonent.
 Non tibi sunt tristes curæ, nec luctus Osiri:
 Sed chorus, & cantus, & levis aptus Amor,
 Sed varii flores, & frons redimita corymbis,
 Fusa sed ad teneros lutea palla pedes,
 Et Tyriæ vestes, & dulcis tibia cantu,
 Et levis occultis conscia cista sacris.
 Huc ades, & centum ludos, Geniumque choræis
 Concelebra, & multo tempora funde mero.
 Illius & nitido stillent unguenta capillo,
 Et capite & collo mollia ferta gerat.
 Sic venias hodiernæ tibi dem thuris honores,

Liba & Mopsopio dulcia melle feram.
 t tibi suberefcatur proles, quæ facta parentis
 Augeat, & circa stet venerata senem.
 ee taceant monimenta viæ, quæ Tuscula tellus,
 Candidaque antiquo detinet Alba Lare.
 amque opibus congesta tuis hic glareæ dura
 Sternitur. hic apra jungitur arte filex.
 e canit agricola è magna quum venerit urbe
 Serus in offensum retuleritque pedem.
 t tu; natalis, multos celebraade per annos,
 Candidior semper, candidiorque veni.

ELEGIA IX.

Non ego celari possim, quid nutus amantis,
 Quidve ferant mihi lenia verba sono.
 Nec mihi sunt sortes, nec conscia fibra deorum,
 Præcinit eventus nec mihi cantus avis.
 ipsa Venus magico religatum brachia nodo
 Perdocuit multis non sine verberibus.
 Desine dissimulare. Deus crudelius urit,
 Quos videt invitos succubuisse sibi.
 Quid tibi nunc molles prodest coluisse capillos?
 Sæpeque mutatas disposuisse comas?
 Quid fuco splendente comas ornare? quid ungues
 Artificis docta subsecuisse manu?
 Frustra jam vestes, frustra mutantur amictus,
 Ansaque compressos colligat arta pedes.
 ipsa placet, quamvis inculto venerit ore,
 Nec nitidum tarda compserit arte caput.
 Num te carminibus, num te pallentibus herbis
 Devovit tacito tempore noctis anus?
 Cantus vicinis fruges traducit ab agris:
 Cantus & iratae detinet anguis iter:
 Cantus & è curru Lunam deducere tentat,
 Et faceret, si non æra repulsa sonent. (bas?
 Quid queror heu misero carmen nocuisse? quid her-
 Forma nihil magicis utitur auxiliis.
 sed corpus tetigisse nocet, sed longa dedisse
 Oscula. sed femori conseruisse femur.
 Nec tu difficilis puero tamen esse memento.
 Persequitur pœnis tristitia facta Venus,
 Munera ne poscas. det munera canus amator:
 Ut foveat molli frigida membra sinu.

Ca-

Carior est auro juvenis, cui levia fulgent
 Ora, nec amplexus aspera barba terit.
 Huic tu caudentes humero suppone lacertos,
 Et regum magnæ despiciantur opes.
 At Venus inveniet puero succumbere furtim,
 Dum tumet, & teneros confert usque sinus:
 Et dare anhelanti pugnantibus humida linguis
 Oscula, & in collo figere dente notas.
 Non lapis hanc, geminæque juvent, quæ frigore fo
 Dormiet: & nulli sit cupienda viro.
 Heu sero revocatur Amor, seroque juvena,
 Quum vetus infecit cana senecta caput.
 Tum studium formæ est, comâ tum mutatur,
 annos
 Dissimulet viridi cortice tineta nucis.
 Tollere tunc cura est albos à stirpe capillos,
 Et faciem demta pelle referre novam.
 At tu dum primi floret tibi temporis ætas,
 Vtere, non tardo labitur illa pede.
 Neu Marathum torque. puero quæ gloria victo es
 In veteres esto dura puella senes.
 Patce precor tenero. non illi fontica caussa est,
 Sed nimius luto corpora tingit amor.
 Veh miser, absenti mœstas quam sæpe querelas
 Conjicit, & lacrimis omnia plena madent.
 Quid me spernis? ait. poterat custodia vinci,
 Ipse dedit cupidus fallere posse Deus.
 Nota Venus furtiva mihi est, ut lenis agatur
 Spiritus, ut nec dent oscula rapta sonum.
 Et possum media quamvis obrepere nocte,
 Et strepitu nullo clam reserare fores.
 Quid profunt artes, miserum si spernit amantem,
 Et fugit ex ipso sæva puella toro?
 Vel quum promittit subito, sed perfida fallit:
 Est mihi nox multis evigilanda modis,
 Dum mihi venturam fingo, quodcunque movetur,
 Illius credo tunc sonuisse pedem.
 Ah pereant artes, & mollia jura colendi,
 Horrida villosa corpora veste tegam.
 Nunc, si clausa mea est: si copia nulla videndi,
 Me miserum, laxam quid juvat esse togam?
 Desistas lacrimare puer, non frangitur illa,
 Et tua jam fletu lumina fessa tument.

derunt Phœloe, moneo, fastidia divi:
 Nec prodest sanctis thura dedisse focis.
 Sic Marathus quondam miseros ludebat amantes,
 Nescius ultorem post caput esse Deum.
 Nepe etiam lacrimas fertur risisse dolentis,
 Et cupidum ficta detinuisse mora.
 Nunc omneis odit fastus, nunc displicet illi
 Quæcunque opposita est janua dura fera.
 Te te pœna manet, nisi desinis esse superba.
 Quam cupies votis hunc revocare diem?

ELEGIA X.

Quid mihi, si fueras miseros læsurus amantes,
 Fœdera per divos jam violanda dabas?
 Ah miser, etsi quis primo perjuriam celat,
 Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.
 Arcite cœlestes. æquum est impune licere?
 Numina formosis lædere vestra semel.
 Jura petens habili tauros adjungit aratro,
 Et durum terræ rusticus urget opus.
 Jura perituras freta per parentia ventis
 Ducunt instabiles sidera certa rates.
 Muneribus meus est captus puer: at Deus illa
 In cinerem & liquidas munera vertat aquas.
 Nam mihi persolves pœnas, pulvisque decorem
 Detrahet, & ventis horrida facta coma.
 Retur facies, urentur sole capilli.
 Deteret invalidos & via longa pedes.
 Admonui quoties? auro ne pollue formam:
 Sæpe solent auro multa subesse mala.
 Invitiis captus si quis violavit Amorem,
 Asperaque est illi, difficilisque Venus.
 Cor meum potius flamma caput, & pete ferro
 Corpus, & intorto verberare terga seca.
 Nec tibi celandi spes sit peccare paranti.
 Est Deus, occultos qui vetat esse dolos.
 Possit Deus tacito permisit vela ministro,
 Ederet ut multo libera verba mero.
 Possit Deus somno domitos emittere vocem
 Iussit, & invitos facta tegenda loqui.
 Hæc ego dicebam. nunc me flevisse loquentem,
 Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes.

Tunc

Tunc mihi jurabas, nullo te divitis auri
 Ponderè, non geminis vendere velle fidera :
 Non tibi si pretium Campania terra daretur,
 Non tibi si Bacchi cura Falernus ager.
 Illis eriperes verbis mihi, sidera cœli
 Lucere, & puras fluminis esse vias.
 Quinetiam flebas. at non ego fallere doctus
 Tergebam humentes credulus usque genas.
 Quid faceres nisi & ipse fores in amore puellæ ?
 Sit precor exemplo sed levis illa tuo.
 O quoties, verbis ne quisquam conscius esset,
 Ipse comes multa lumina nocte tuli.
 Sæpe insperanti venit tibi munere nostro,
 Sed latuit clausas post adoperta fores.
 Tum miser interii stulte confisus amari,
 Non poteram ad laqueos cautior esse tuos.
 Quinetiam attonita laudes tibi mente canebam.
 At me nunc nostri, Piëridumque pudet.
 Illa velim rapida Volcanus carmina flamma
 Torreat, & liquida delet amnis aqua.
 Sit procul à nobis, formam cui vendere cura est,
 Et precium plena grande referre manu.
 At te, qui puerum donis corrumpere es ausus,
 Rideat assiduis uxor inulta dolis.
 Et quum furtivo juvenem lassaverit usu,
 Tecum interposita languida veste cubet.
 Sint externa tuo semper vestigia lecto,
 Et pateat cupidis semper aperta domus,
 Nec lasciva soror dicatur plura bibisse
 Pocula vel plures emeruisse viros.
 Illam sæpe ferunt convivia ducere Baccho,
 Dum rota Luciferi provocet orta diem.
 Illa nulla queat melius consumere noctem,
 Atque operum varias disposuisse vices.
 At tua perdidicit, nec tu stultissime sentis,
 Quum tibi non solita corpus ab arte movet.
 Tunc putas illam pro te disponere crines ?
 Aut tenues denso pectore dente comas ?
 Ista hæc persuadet facies, auroque lacertos
 Vinciat, & Tyrio prodeat apta sinu ?
 Non tibi, sed juveni cuidam vult bella videri :
 Devoveat pro quo remque, domumque tuam.
 Non facit hoc vitio ; sed corpora sæda podagra,

Et senis amplexus culta puella fugit.
 hic tamen accubuit noster puer. hunc ego credam
 Cum trucibus venerem jungere posse feris.
 landitiasne meas aliis tu vendere es ausus?
 Tunc aliis demens oscula ferre mea?
 tunc flebis, quum me vinctum puer alter habebit,
 Et geret in gremio regna superba tuo.
 at tua tum me pœna juvet, Venerique merenti
 Fixa notet calus aurea palma meos:
 hanc tibi fallaci resolutus amore Tibullus
 Dedicat: & grata sis, Dea, mente, rogat.

ELEGIA IX.

Vis fuit horrendos primus qui protulit enses?
 Quam ferus, & vere ferreus ille fuit.
 tunc cædes hominum generi, tunc prælia nata,
 Tunc brevior diræ mortis aperta via est.
 at nihil ille miser meruit: nos ad mala nostra
 Vertimus, in sævas quod dedit ille feras.
 Divitis hoc vitium est auri. nec bella fuerunt,
 Faginus astant quum scyphus ante dapes.
 Non arces, non vallus erat, somnumque petebat
 Securus varias dux gregis inter oves.
 tunc mihi vita foret, vulgi nec tristia nossem
 Arma, nec audissem corde micante tubam.
 tunc ad bella trahor, & jam quis forsitan hostis
 Hæsurus in nostro tela gerit latere.
 sed patrii servate Lares: aluistis & iidem,
 Cursum vestros quum tener ante pedes.
 Ne pudeat prisco vos esse è stipite factos,
 Sic veteres ædes incoluistis avi.
 tunc melius tenuere fidem, quum paupere cultu
 Stabat in exigua ligneus æde Deus.
 hic placatus erat, seu quis libaverat uvam,
 Seu dederat sanctæ spicea ferta comæ.
 Atque aliquis voti compos liba ipsa ferebat,
 Postque comes purum filia parva favum.
 At nobis ærata, Lares depellite tela,
 Hostiaque è plena rustica porcus hara.
 hunc pura cum veste sequar, myrtoque canistra
 Vincta geram, myrto vinctus & ipse caput.
 sic placeam vobis, alius sit fortis in armis,
 Sternat & adversos Marte favente duces.

Ut mihi potanti possit sua dicere facta
 Miles, & in mensa pingere castra mero.
 Quis furor est atram bellis arcessere mortem?
 Imminet, & tacito clam venit illa pede.
 Non seges est infra: non vinea culta, sed audax
 Cerberus, & Stygiæ navita puppis aquæ.
 Illic perscissisque genis, ulloque capillo
 Errat ad obscuros pallida turba lacus.
 Quam potius laudandus hic est, quem prole parva
 Occupat in parva pigra senecta casa.
 Ipse suas sectatur oves, at filius agnos,
 Et calidam fesso comparat uxor aquam.
 Sic ego sim, liceatque caput candescere canis,
 Temporis & prisci facta referre senem.
 Interea Pax arva colat. Pax candida primum
 Duxit araturos sub juga curva boves.
 Pax aluit vites, & succos condidit uvæ,
 Funderet ut nato testa paterna merum.
 Pace bidens, vomerque vigent. at tristia duri
 Militis in tenebris occupat arma situs.
 Rusticus è lucoque vehit male sobrius ipso
 Vxorem plastro, progeniemque domum.
 Sed Veneris tunc bella calent, scissosque capilli
 Fœmina, perfractas conqueriturque fores,
 Flet teneras sub fusa genas, sed victor & ipse
 Flet, sibi dementes tam valuisse manus.
 At lascivus Amor rixæ mala verba ministrat,
 Inter & iratum lentus utrunque sedet.
 Ah lapis est, ferramque, suam quicumque puella
 Verberat, è cœlo deripit ille Deos.
 Sit satis è membris tenuem perscindere vestem,
 Sit satis ornatas dissoluisse comas.
 Sit lacrimas movisse satis. quater ille beatus,
 Quo tenera irato flere puella potest,
 Sed manibus qui sævus erit, scutumque, suderna
 Is gerat, & miti sit procul à Venerere.
 At nobis Pax alma veni, spicamque teneto,
 Præfluat & pomis candidus ante sinus.

A L B I I
I B V L L I
E Q V I T I S R O M A N I
L I B E R I I.

E L E G I A I.

Q V I S Q V I S adest, faveat. fruges lustra-
 mus, & agros,
 Ritus ut à prisco traditus extat avo.
 Bacche veni, dulcisque tuis è cornibus uva
 Pendeat, & spicis tempora cinge Ceres.
 uce sacra requiescat humus, requiescat arator,
 Et grave suspensò vomere cesset opus.
 solvite vincla jugis. nunc ad præsepia debent
 Plena coronato stare boves capite.
 omnia sint operata Deo. non audeat ulla
 Lanificam pensis imposuisse manum.
 Vos quoque abesse procul jubeo (discedite ab aris)
 Queis tulit hesternæ gaudia nocte Venus.
 स्ता placent superis. pura cum veste venite,
 Et manibus puris sumite fontis aquam.
 ternite, fulgentes ut eat sacer agnus ad aras,
 Vinctaque post olea candida turba comas.
 dii patrii, purgamus agros, purgamus agrestes.
 Vos mala de nostris pellite limitibus:
 Neu seges eludat messem fallacibus herbis,
 Neu timeat celeres segnior agna lupos.
 Tunc nitidus plenis confusus rusticus areis
 Ingerat ardenti grandia ligna foco.
 Turbaque vernarum saturi bona signa coloni
 Ludet, & ex virgis extruet ante casas.
 Eventura precor, viden' ut felicibus extis
 Significet placidos nuncia fibra Deos?
 Nunc mihi fumosum veteris proferte Falernum
 Consulis, & Chio solvite vincla cado.
 Vina diem celebrent. non festa luce madere
 Est rubor, errantes & malè ferre pedes.
 Sed bene Messalam sua quisque ad pocula dicat,
 Nomen & absentis singula verba sonent.

G

Gen-

Gentis Aquitanæ celeberrimus Messala triumphis
 Et magna intonsis gloria victor avis,
 Huc ades, adspiraque mihi, dum carmine non
 Redditur agricolis gratia cælitibus.
 Rura cano, rurisque Deos, his vita magistris
 Destituit quærna pellere glande famem.
 Illi compositis primum docuere tigillis
 Exiguam viridi fronde operire domum.
 Illi etiam tauros primum docuisse feruntur
 Servitium, & plastro supposuisse rotam.
 Tunc victus abiere feri, tunc consita pomus,
 Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas.
 Aurea tunc pressos pedibus dedit uva liquorem
 Mistaque securo est sobria lympha mero.
 Rura ferunt messes, calidi cum sideris æstu
 Deponit flavas annua terra comas.
 Rure levis verno flores apis ingerit alveo,
 Compleat ut dulci sedula melle favos.
 Agricola assiduo primum satiatus aratro
 Cantavit certo rustica verba pede:
 Et satur arenti primum est modulatus avena
 Carmen, ut ornatos duceret ante Deos,
 Agricola & minio suffusus, Bacche, rubenti
 Primus inexperta duxit ab arte choros:
 Huic datus à pleno memorabile munus ovili
 Dux pecoris hircus, duxerat hircus oves.
 Rure puer verno primum de flore coronam
 Fecit, & antiquis imposuit Laribus.
 Rure etiam teneris curam exhibitura puellis
 Molle gerit tergo lucida vellus ovis.
 Hinc & fœmineus labor est, hinc pessa, colu
 Fusus & apposito pollice versat opus.
 Atque aliqua adfidue textrix operata Minerva
 Cantat, & adpulso tela sonant latere.
 Ipse quoque inter agros, interque armenta C
 Natus, & indomitas dicitur inter equas.
 Illic indocto primum se exercuit arcu.
 Hei mihi quam doctas nunc habet ille manus
 Nec pecudes velut ante petit, fixisse puellas
 Gestit, & audaces perdomuisse viros.
 Hic juveni detraxit opes, hic dicere iussit
 Limen ad iratæ verba pudenda senem.
 Hoc duce custodes furtim transgressa jacentes

Ad juvenem tenebris sola puella venit.
 pedibus prætentat iter suspensa timore,
 Explorat cœcas cui manus ante vias.
 h miser, quos hic graviter Deus urget. at ille
 Felix, cui placidus leniter afflat Amor.
 inerte veni dapibus festis, sed pone sagittas,
 Et procul ardentem hinc procul abde faces.
 os celebrem cantate Deum, pecorique vocate
 Voce, palam pecori, clam sibi quisque vocet:
 ut etiam sibi quisque palam. nam turba jocosa
 Obstrepit, & Phrygio tibia curva sono.
 audite. jam nox jungit equos, currumq; sequuntur
 Matris lascivo sidera fulva choro.
 ostque venit tacitus fulvis circumdatus alis
 Somnus, & incerto somnia nigra pede.

ELEGIA II.

Dicamus bona verba. venit natalis ad aras.
 Quisquis ades, lingua vir, mulierque fave.
 rantur pia thura focis, urantur odores,
 Quos tenere terra divite mittit Arabs.
 psc suos Genius adfit visurus honores,
 Cui decorent sanctas mollia sarta comas.
 Illius puro distillent tempora nardo,
 Atque satur libo sit, madeatque mero.
 annuat & Cerinthè tibi quodcumque rogabis.
 En age, quid cessas? annuit ille, roga.
 Auguror, uxoris fidos optabis amores,
 Iam reor hoc ipsos edidicisse deos.
 Nec tibi malueris totum quæcumque per orbem
 Fortis arat valido rusticus arva bove.
 Nec tibi gemmarum quicquid felicibus undis
 Nascitur, Eoi qua maris unda rubet.
 Nota cadunt. utinam strepitantibus advolet alis,
 Flavaque conjugio vincula portet Amor
 Vincula quæ maneant semper, dum tarda senectus
 Inducat rugas, inficiatque comas.
 Huc veniat natalis avis, prolemque ministret,
 Ludat & ante tuos turba novella pedes.

ELEGIA III.

RVRA tenent, Cornute, meam villæque puellam,
 Ferreus est eheu quisquis in urbe manet.

Ipsa Venus lætos jam nunc migravit in agros,
Verbaque aratoris rustica discit Amor.

O ego, quum dominam adspicerem, quam foras
illic

Verfarem valido pingue bidente solum:
Agricolæque modo curvum sectarer aratrum,
Dum subigunt steriles arva serenda boves.

Nec quererer, quod sol graciles exureret artus
Læderet & teneras pultula rupta manus.

Pavit & Admeti tauros formosus Apollo:
Nec cithara, intonsæ profueruntve comæ.

Nec potuit curas sanare salubribus herbis.

Quicquid erat medicæ vicerat artis Amor.

Tunc fiscella levi detexta est vimine junci,
Raraque per nexus est via facta sero.

O quoties illo vitulum gestante per agros
Dicitur occurrens erubuisse soror.

O quoties ausæ, caneret dum valle sub alta,
Rumpere mugitu carmina docta boves.

Sæpe duces trepidis petiere oracula rebus:
Venit & è templis irrita turba domum.

Sæpe horrere sacros doluit Latona capillos,
Quos admirata est ipsa noverca prius.

Quisquis inornatumque caput, crinesque soluto
Adspiceret, Phœbi quæreret ille comam. (t

Delos ubi nunc, Phœbe, tua est? ubi Delphica
Nempe Amor in parva te jubet esse casa.

Felices olim, Veneri quum fertur aperte
Servire æternos non puduisse Deos.

Fabula nunc ille est. sed cui sua cura puella est,
Fabula sit, mavult, quam sine amore Deus.

At tibi dura seges, Nemesin quæ abducis ab u
Persolvat nulla semina terra fide.

Et tu, Bacche tener, jucundæ consitor uvæ,
Tu quoque devotos, Bacche, relinque lacus

Haud impune licet formosas tristibus agris
Abdere. non tanti sunt tua musta, pater.

O valeant fruges. ne sint modò rure puellæ,
Glans alat, & prisco more bibantur aquæ.

Glans aluit veteres, & passim semper amarunt.
Quid nocuit, sulcos non habuisse satos?

Tum quibus adspirabat amor, præbebat aperte
Mitis in umbrosa gaudia valle Venus.

Nullus erat custos, nulla exclusura volentes
 Ianua, si fas est, mos, precor, ille redi.
 Vocite. ad imperium dominæ sulcabinus agros,
 Non ego me vinclis verberibusque nego.

ELEGIA IV.

Hic mihi servitium video, dominamq; paratam:
 Iam mihi libertas illa paterna vale.
 Servitium sed triste datur, teneorque catenis,
 Et nunquam misero vincla remittet Amor.
 Ut, seu quid merui, seu quid peccavimus, urit.
 Vror. io remove, sæva puella, faccs.
 O ego ne possim tales sentire dolores,
 Quam mallet in gelidis montibus esse lapis,
 Tare vel infanis cautes obnoxia ventis,
 Naufraga quam vasti tunderet unda maris.
 Nunc & amara dies, & noctis amarior umbra est,
 Omnia nam tristi tempora felle madent.
 Nec profunt Elegi, nec carminis auctor Apollo.
 Illa cava precium flagitat usque manu.
 Ite procul Musæ, si non prodestis amanti,
 Non ego vos, ut sint bella canenda, colo.
 Nec refero Solisque vias, & qualis, ubi orbem
 Complevit, versis Luna recurrit equis.
 Ad dominam faciles aditus per carmina quaero.
 Ite procul Musæ, si nihil ista valent.
 At mihi per cædem & facinus sunt dona paranda,
 Ne jaceam clausam flebilis ante domum.
 Aut rapiam suspensa focis insignia sacris;
 Sed Venus ante alios est violanda mihi.
 Illa malum facinus suadet, dominamque rapacem
 Dat mihi: sacrilegas sentiat illa manus.
 O pereat quicumque legit viridesque smaragdos,
 Et niveam Tyrio murice tingit ovem.
 Hic dat avaritiæ causas, & Coa puellis
 Vestis, & è rubro lucida concha mari.
 Hæc fecere malas. hinc clavim janua sensit,
 Et cœpit custos liminis esse canis.
 Sed precium si grande feras, custodia victa est:
 Nec prohibent claves, & canis ipse tacet.
 Heu quicumque dedit formam cœlestis avaræ,
 Quale bonum multis attulit ipse malis?

Hinc fletus, rixæque sonant. hæc denique causæ
 Fecit, ut infamis hic Deus esset Amor.
 At tibi, quæ precio victos excludis amantes,
 Eripiant partas ventus & ignis opes.
 Quin tua tunc juvenes spectent incendia læti,
 Nec quisquam flammæ sedulus addat aquam.
 Seu veniat tibi mors, nec erit qui lugeat ullus,
 Nec qui det mœstas munus in exequias.
 At bona, quæ nec avara fuit, centum licet anno
 Vixerit, ardentem flebitur ante rogam.
 Atque aliquis senior veteres veneratus amores,
 Annua constructo ferta dabit tumulo.
 Et bene discedens dicet, placideque quiescas.
 Terraque securæ sit super ossa levis.
 Vera quidem moneo. sed profunt quid mihi verum
 Illius est nobis lege colendus Amor.
 Quinetiam sedes jubeat si vendere avitas:
 Ite sub imperium, sub titulumque lares.
 Quicquid habet Circe, quicquid Medea veneni
 Quicquid & herbarum Thessala terra gerit: (1)
 Et quod, ubi indomitis gregibus Venus afflat an-
 Hippomanes cupidæ stillat ab inguine equæ:
 Si modo me placido videat Nemesis mea vultu,
 Mille alias herbas misceat illa: bibam.

ELEGIA V.

PHœbe fave, novus ingreditur tua tēpla sacerdos.
 Huc age cum cithara, carminibusque veni.
 Nunc te vocales impellere pollice chordas,
 Nunc precor ad laudes flectere verba meas.
 Ipse triumphali devictus tempora lauro,
 Dum cumulant aras, ad tua sacra veni.
 Sed nitidus, pulcherque veni. nunc indue vestem
 Sepositam: longas nunc bene pecte comas.
 Qualem te memorant Saturno rege fugato
 Victori laudes concinuisse Iovi.
 Tu procul eventura vides. tibi debitus augur
 Scit bene quid fati provida cantet avis.
 Tuque regis sortes. per te præsentit aruspex,
 Lubrica signavit quum Deus exta notis.
 Te duce Romanos nunquam frustrata Sibylla est.
 Abdita quæ senis fata canit pedibus.

Phœ

Ænebe sacras Messalinum sine tangere chartas
 Vatis : & ipse, precor, quod canat illa, doce.
 Æc dedit Æneæ sortes, postquam ille parentem
 Dicitur, & raptos sustinuisse Lares.
 Æc fore credebat Romam, quum mœstus ab alto
 Ilium, arduos respiceretque Deos.
 Romulus æternæ nondum formaverat urbis
 Mœnia consorti non habitanda Remo.
 Sed tunc pascebant herbosa palatia vaccæ,
 Et stabant humiles in Iovis arce casæ.
 Facte madens illic suberat Pan ilicis umbræ,
 Et facta agresti lignea falce Pales :
 Pendebatque vagi pastoris in arbore votum
 Garrula silvestri fistula sacra Deo.
 Istula cui semper decrevit arundinis ordo.
 Nam calamus cera jungitur usque minor.
 At qua Velabri regio patet, ire solebat
 Exiguus pulsa per vada linter aqua.
 Illa sæpe gregis ditis placitura magistro
 Ad juvenum festa est vecta puella die.
 Dum qua fœcundi redierunt munera ruris
 Caseus, & nivæ candidus agnus ovis.
 Impiger Ænea volitantis frater Amoris,
 Troïca qui profugis sacra vehis ratibus,
 Iam tibi Laurentes adsignat Iuppiter agros.
 Iam vocat errantes hospita terra Lares.
 Troja quidem tum se mirabitur, & sibi dicet
 Vos bene tam longa consuluisse via.
 Illic sanctus eris, quum te veneranda Numici
 Vnda Deum cœlo miserit indigetem.
 Ecce super fessas volitat Victoria puppes.
 Tandem ad Trojanos diva superba venit.
 Ecce mihi lucent Rutulis incendia castris.
 Iam tibi prædico, barbare Turne, necem.
 Ante oculos Laurens castrum, murusque Lavini est,
 Albaque ab Ascanio condita longa duce.
 Te quoque jam video Marti placitura sacerdos
 Ilia, vestales deseruisse focos :
 Concubitusque tuos furtim, vittasque jacentes,
 Et cupidi ad ripas arma relicta Dei.
 Carpite nunc tauri de septem montibus herbas,
 Dum licet. hic magnæ jam locus urbis erit.
 Roma tuum nomen terris fatale regendis,

Qua sua de cœlo prospicit arva Ceres :
 Quaque patent ortus, & qua fluitantibus undis
 Solis anhelantes abluit amnis equos.
 Vera cano. sic usque sacras innoxia lauros
 Vescar, & æternum sit mihi virginitas.
 Hæc cecinit yates, & te sibi, Phœbe, vocavit,
 Iactavit fusa sed caput ante coma.
 Quicquid Amalthea, quicquid Marpeffia dixit,
 Herophile Phœbo grata quod admonuit :
 Quodque Albuna sacras Tiberis per flumina sors
 Portarit, sicco perlueritque sinu :
 Hæc fore dixerunt belli mala signa cometen,
 Multus ut in terras deplueretque lapis :
 Atque tubas, atque arma ferunt strepitantia cœci
 Audita, & lucos præcinuisse fugam.
 Ipsum etiam Solem defectum lumine vidit
 Iungere pallentes nubilus annus equos.
 Et simulachra Deum lacrimas fudisse tepentes,
 Fataque vocales præmonuisse boves.
 Hæc fuerunt olim. sed tu jam, mitis Apollo,
 Prodigia indomitis merge sub æquoribus.
 Ut succensa sacris crepitet bene laurea flammis,
 Omine quo felix, & sacer annus eat.
 At laurus bona signa dedit. gaudete coloni.
 Distendet spicis horrea plena Ceres.
 Oblitus & musto feriet pede rusticus uvas,
 Dolia dum, magni deficiuntque lacus.
 At madidus Baccho sua festa Palilia pastor
 Concinet. à stabulis tunc procul este lupi.
 Ille levis stipulæ solenneis potus acervos
 Accendet, flammam transilietque sacras.
 Et foetus matrona dabit, natusque parenti
 Oscula comprehensis auribus eripiet.
 Nec tædebit avum parvo advigilare nepoti,
 Balbaque cum puero dicere verba senem.
 Tunc operata Deo pubes discumbet in herba,
 Arboris antiquæ qua levis umbra cadet.
 Aut è veste sua tendent umbracula fertis
 Vincita, coronatus stabit & ipse calix.
 At sibi quisque dapes, & festas extruet alte
 Cespitibus mensas, cespitibusque torum.
 Ingeret hic potus juvenis maledicta puellæ,
 Postmodò quæ votis irrita facta velit.

Nam ferus ille suæ plorabit sobrius idem ,
 Et se jurabit mente fuisse mala.
 Face tua pereant arcus, pereantque sagittæ
 Phœbe : modò in terris erret inermis Amor.
 Ars bona, sed postquam fumsit sibi tela Cupido ,
 Eheu quam multis ars dedit illa malum ,
 Et mihi præcipue, jaceo quum saucius annum :
 Et faveo morbo, quum juvat ipse dolor ,
 Fixque cano Nemesim, sine qua versus mihi nullus
 Verba potest, justos aut reperire pedes.
 Macer Amor, fractas utinam tua tela sagittas
 Si licet, extinctas adspiciamque faces.
 Tu miserum torques, tu me mihi dira precari
 Cogis, & insana mente nefanda loqui.
 At tu (nam divum servat tutela poetas)
 Præmoneo vati parce, puella, sacro,
 Et Messalinum celebrem, quum præmia belli
 Ante suos currus oppida victa feret ,
 Ipse gerens laurus, lauro devinctus agresti
 Miles io magna voce triumphæ canam.
 Tunc Messala meus pia det spectacula turbæ ,
 Et plaudat curru prætereunte pater.
 Annue, sic tibi sint intonsi, Phœbe, capilli :
 Sic tua perpetuo sit tibi casta soror.

ELEGIA VI.

O Astra Macer sequitur. tenero quid fiet Amori?
 Si comes & collo fortiter arma geret,
 Et, seu longa virum terræ via, seu vaga ducent
 Æquora, cum telis ad latus ire volet :
 Ire, puer, quæso, tua qui ferus otia liquit.
 Atque iterum erronem sub tua signa voca.
 Quod si militibus parces, erit hic quoque miles
 Ipse, levem galea qui sibi portet aquam :
 Castra peto, valeatque Venus, valeantque puellæ :
 Et mihi sunt vires, & mihi facta tuba est.
 Magna loquor : sed magnifice mihi magna locuto
 Excutiunt clausæ fortia verba fores.
 Juravi quoties rediturum ad limina nunquam?
 Quum bene juravi, pes tamen ipse redit.
 At tu, quisquis is es, cui tristi fronte Cupido
 Imperitat, nostra sint tua castra domo.

Ferrea non Venerem, sed prædam secula laudant
 Præda tamen multis est operata malis.
 Præda feras acies cinxit discordibus armis.
 Hinc cruor, hinc cædes, mors propiorque ves
 Præda vago iussit geminare pericula ponto,
 Bellica quum dubiis rostra dedit ratibus.
 Prædator cupit immensos obsistere campos,
 Ut multa innumera jugera pascat ove.
 Cui lapis externus curæ est, urbisque tumultu
 Portatur validis mille columna jugis:
 Claudit & indomitum moles mare, lentus ut in
 Negligat hibernas piscis adesse minas.
 At tibi læta trahant Samiæ convivia testæ,
 Fictaque Cumana lubrica terra rota.
 Heu heu divitibus video gaudere puellas.
 Iam veniant prædæ, si Venus optat opes:
 Ut mea luxuria Nemesis fluat: utque per urbem
 Incedat donis conspicienda meis.
 Illa gerat vestes tenues, quas fœmina Coa
 Texuit, auratas disposuitque vias.
 Illi sint comites fuscæ, quos India torret,
 Solis & admotis inficit ignis equis.
 Illi selectos certent præbere colores
 Africa puniceum, purpureumque Tyros.
 Nota loquor: regnum ipse tenet, quem sæpe coëg
 Barbara gypsatos ferre catasta pedes.

ELEGIA VII.

Finirent multi leto mala. credula vitam
 Spes fovet, & melius cras fore semper ait.
 Spes alit agricolas, spes fulcis credit aratis
 Semina, quæ magno fœnore reddat ager.
 Hæc laqueo volucres, hæc captat arundine pisces
 Quum tenues hamos abdidit ante cibus.
 Spes etiam valida solatur compede vinctum.
 Crura sonant ferro, sed canit inter opus.
 Spes facilem Nemesis spondet mihi. sed negat illi
 Hei mihi, ne vincas, dura puella, deam.
 Parce per immatura tuæ precor ossa fororis.
 Sic bene sub tenera parva quiescat humo.
 Illa mihi sancta est, illius dona sepulchro,
 Et madefacta meis ferta feram lacrimis.

litus ad tumulum fugiam, supplexque sedebo,
 Et mea cum muto fata querar cinere.
 Non feret usque suum te propter flere clientem,
 Illius ut verbis sis mihi lenta, veto.
 Et tibi neglecti mittant nova somnia manes,
 Mœstaque sopitæ stet soror ante torum.
 Qualis ab excelsa præceps delapsa fenestra
 Venit ad infernos sanguinolenta lacus.
 Desino, ne dominæ luctus renoventur acerbi.
 Non ego sum tanti, ploret ut illa semel.
 Nec lacrimis oculos digna est fœdare loquaces.
 Lena nocet nobis, ipsa puella bona est.
 Lena vetat miserum Phryne, furtimque tabellas
 Occulto portans itque reditque sinu.
 Cæpe, ego quum dominæ dulces à limine dire
 Agnosco voces, hæc negat esse domi.
 Cæpe, ubi nox promissa mihi est, languere puellam
 Nunciat, aut aliquas extimuisse minas.
 Tunc morior curis: tunc mens mihi perdita fingit,
 Quisve meam teneat, quot teneatve modis.
 Tunc tibi, lena, precor diras. satis anxia vivas,
 Moverit è votis pars quotacunque deos.

A L B I I

T I B V L L I

E Q V I T I S R O M A N I

L I B E R I I I .

E L E G I A I .

MARTIS Romani festæ venere calendæ:
 Exoriens nostris hinc fuit annus avis.
 Et vaga nunc certa discurrunt undique
 pompa

Perque vias urbis munera, perque domos.
 Dicite Piærides, quonam donetur honore
 Seu mea, seu fallor, cara Neæra tamen.
 Carmine formosæ, precio capiuntur avaræ.
 Gaudeat, ut digna est, versibus illa meis.

Lutea sed niveum involvat membrana libellum
 Pumex & canas tondeat ante comas :
 Summaque prætexat tenuis fastigia chartæ ,
 Indicet ut nomen littera facta tuum.
 Atque inter geminas pingantur cornua frontes.
 Sic etiam comptum mittere oportet opus.
 Per vos auctores hujus mihi carminis oro ,
 Castaliamque umbram , Piëriosque lacus ,
 Ite domum, cultumque illi donate libellum
 Sicut erit. nullus defluat inde color.
 Illa mihi referet , si nostri mutua cura est ,
 An minor, an toto pectore deciderim.
 Sed primum meritam longa donate salute ,
 Atque hæc submisso dicite verba sono :
 Hæc tibi, vir quondam , nunc frater , casta Neæra
 Mittit, & accipias munera parva, rogat.
 Teque suis jurat caram magis esse medullis :
 Sive sibi conjunx ; sive futura soror.
 Sed potius conjunx. hujus spem nominis illi
 Auferet extincto pallida Ditis aqua.

ELEGIA II.

QVI primum caram juveni, carumque puellæ
 Eripuit juvenem, ferreus ille fuit.
 Durus & ille fuit, qui tantum ferre dolorem ,
 Vivere & crepta conjuge qui potuit.
 Non ego firmus in hoc , non hæc patientia nostræ
 Ingenio. frangit fortia corda dolor.
 Hæc mihi verba loqui pudor est, vitæque fateri
 Tot mala perpeffæ tædia nota meæ.
 Ergo ego quum tenuem fuero mutatus in umbram
 Candidaque ossa super nigra favilla teget ,
 Ante meum veniat longos incomta capillos ,
 Et fleat ante meum mœsta Neæra rogam.
 Sed veniat caræ matris comitata dolore.
 Mœreat hæc genero, mœreat illa viro.
 Præfatæ ante meos manes, animamque, rigatæ ,
 Perfusæque pias ante liquore manus.
 Pars quæ sola mei superabit corporis, ossa
 Incinctæ nigra candida veste legant.
 Et primum annoso spargant collecta Lyæo ,
 Mox etiam niveo funderè lacte parent.
 Post hæc carbascis humorem tollere ventis ,

At-

Atque in marmorea ponere sicca domo.
 hic quas mittit dives Panchaia merces,
 Eoque Arabes, dives & Assyria:
 nostri memores lacrimæ fundantur eodem.
 Sic ego componi versus in ossa velim.
 ut tristem mortis demonstrat littera causam,
 Atque hæc in celebri carmina fronte notet:
 quædam hic situs est dolor huic, & causa Neæræ
 Conjugis ereptæ, causa perire fuit.

ELEGIA III.

Quid prodest cælum votis impleſſe, Neæra?
 Blandaque cum multa thura dedisse prece?
 Non ut marmorei prodirem è limine tecti
 Insignis clara, conspicuusque domo:
 ut ut multa mei, renovarent jugera tauri,
 Et magnas messes terra benigna daret:
 sed tecum ut longæ satiarem gaudia vitæ,
 Inque tuo caderet nostra senecta sinu.
 Nunc, quum permenſo defunctus tempore lucis
 Nudus Lethæa cogerer ire rate.
 Nam grave quid prodest pondus mihi divitis auri?
 Arvaque si findant pingua mille boves?
 quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis,
 Tænare sive tuis, sive Caryste tuis?
 nemora in domibus sacros imitantia lucos?
 Auratæque trabes, marmoreumque solum?
 quidve in Erythræo legitur quæ littore concha,
 Tinctaque Sidonio murice lana juvat.
 quæ præterea populus miratur? in illis
 Invidia est. falso plurima volgus amat.
 Non opibus mentes hominum curæque levantur.
 Nam fortuna sua tempora lege regit.
 At mihi paupertas tecum jucunda, Neæra.
 At sine te, regum munera nulla volo.
 niveam, quæ te poterit mihi reddere, lucem.
 O mihi felicem terque, quaterque diem.
 At si pro dulci reditu quæcunque voventur,
 Audiat averſa non meus aure Deus:
 nec me regna juvant, nec Lydius aurifer annis,
 Nec quas terrarum sustinet orbis opes.
 hæc alii cupiant, liceat mihi paupere cultu
 Securo cara conjuge posse frui.

Ad-

Adsis, & timidis faveas, Saturnia, votis,
 Et faveas concha Cypria vecta tua.
 Aut si fata negant reditum, tristesque sorores
 Stamina quæ ducunt, quæque futura neunt:
 Me vocet in vastos amnes, nigramque paludem
 Dives in ignava luridus Orcus aqua.

ELEGIA IV.

DI meliora ferant, nec sint insomnia vera,
 Quæ tulit extrema proxima nocte quies.
 Ite procul. vanum falsumque avertite visum.
 Desinite in vobis quærere velle fidem.
 Divi vera monent. venturæ nuncia sortis
 Vera monent Thuscis exta probata viris.
 Somnia fallaci ludunt temeraria nocte,
 Et pavidas mentes falsa timere jubent,
 Et vanum ventura hominum genus omnia nocti
 Farre pio placant, & saliente sale.
 Et tamen, utcunque est, sive illi vera moneri,
 Mendaci somno credere sive volent:
 Efficiat vanos noctis Lucina timores,
 Et frustra immeritum pertimuisse velit,
 Si mea nec turpi mens est obnoxia factis,
 Nec læt magnos impia lingua Deos.
 Jam nox æthereum nigris emensa quadrigis
 Mundum cœruleas laverat amne rotas:
 Nec me sopierat menti Deus utilis agræ
 Somnus. sollicitas deficit ante domos.
 Tandem quum summo Phœbus prospexit ab oris
 Pressit languentis lumina sera quies.
 Hic juvenis casta redimitus tempora lauro
 Est visus nostra ponere sede pedem.
 Non illo quicquam formosius ulla priorum
 Ætas, humanum nec videt illud opus.
 Intonsi crines longa cervice fluebant,
 Stillabat Tyrio myrtea rore coma.
 Candor erat, qualem præfert Latonia Luna,
 Et color in niveo corpore purpureus:
 Ut juveni primum virgo deducta marito
 Inficitur teneras ore rubente genas:
 Ut quum contexunt amarantis alba puellæ
 Lilia, & Autumno candida mala rubent.
 Ima videbatur talis illudere palla.

Namque hæc in nitido corpore vestis erat.
 Artis opus raræ fulgens testudine & auro
 Pendebat læva garrula parte lyra.
 Hanc primum veniens plectro modulatus eburno
 Felices cantus ore sonante dedit.
 Sed postquam fuerant digiti cum voce locuti,
 Edidit hæc tristi dulcia verba modo:
 Nil alve cura deum. casto nam rite poetæ
 Phœbusque, & Bacchus, Piëridesque favent.
 Sed proles Semeles Bacchus, doctæque sorores
 Dicere non norunt, quid ferat hora sequens.
 At mihi fatorum leges, ævique futuri
 Eventura pater posse videre dedit.
 Quare ego quæ dico non fallax, accipe, vates:
 Quodque Deus vero Cynthius ore ferat.
 Quantum cara tibi, quantum nec filia matri,
 Quantum nec cupido bella puella viro:
 Pro qua sollicitas cœlestia numina votis,
 Quæ tibi securos non finit ire dies:
 Et quum te fusco somnus velavit amictu,
 Vanum nocturnis fallit imaginibus:
 Carminibus celebrata tuis formosa Neæra
 Alterius mavult esse puella viri.
 Diversasque suas agitât mens impia curas,
 Nec gaudet casta nupta Neæra domo.
 Ah crudele genus, nec fidum fœmina nomen.
 Ah pereat, didicit fallere si qua virum.
 Sed flecti poterit. mens est mutabilis illis.
 Tu modo cum multa brachia tende fide.
 Sævus Amor docuit validos tentare labores.
 Sævus Amor docuit verbera sæva pati.
 Me quondam Admeti niveas pavisse juvencas
 Non est in vanum fabula ficta jocum.
 Tunc ego nec cithara poteram gaudere sonora,
 Nec similes chordis reddere voce sonos:
 Sed perluceni cantus meditabar avena,
 Ille ego Latonæ filius, atque Iovis.
 Nescis quid sit Amor, juvenis, si ferre recusas
 Immitem dominam, conjugiumque ferum.
 Ergo ne dubita blandas adhibere querelas.
 Vincuntur molli pectora dura prece.
 Quod si vera canunt sacris oracula templis,
 Hæc illi nostro nomine dicta refer:

Hoc

Hoc tibi conjugium promittit Delius ipse.
 Felix hoc. alium desine velle virum.
 Dixit, & ignavus defluxit pectore somnus.
 Ah ego non possum tanta videre mala.
 Nec tibi crediderim votis contraria vota,
 Nec tantum erimen pectori inesse tuo.
 Nam te nec vasti genuerunt æquora Ponti,
 Nec flammam volvens ore Chimæra fero:
 Nec canis anguinea redimitus terga caterva,
 Cui tres sunt linguæ, tergeminumque caput:
 Scyllaque virgineam canibus subcineta figuram
 Nec te conceptam sæva læna tulit:
 Barbara nec Scythiæ tellus, horrendave Syrtis
 Sed culta, & duris non habitanda domus:
 Et longe ante alios omnes mitissima mater,
 Isque pater, quo non alter amabilior.
 Hæc Deus in melius crudelia somnia vertat,
 Et jubeat tepidos irrita ferre Notos.

E L E G I A V.

V O s tenet, Etruscis manat quæ fontibus va
 Vnda sub æstivum non adeunda Canem,
 Nunc autem sacris Bajarum maxima lymphis,
 Quum se purpureo fere remittit hiems.
 At mihi Persephone nigram denunciat horam.
 Immerito juveni parce nocere, Dea.
 Non ego tentavi nulli temeranda virorum
 Audax laudandæ sacra docere Deæ.
 Nec mea mortiferis infecit pocula succis
 Dexterâ, nec cuiquam tetra venena dedit.
 Nec nos sacrilegi templis admovimus ergo,
 Nec cor sollicitant facta nefanda meum.
 Nec nos insanæ meditantis jurgia linguæ
 Impia in adversos solvimus ora deos.
 Et nondum cani nigros læsere capillos,
 Nec venit tardo curva senecta pede.
 Natalem primo nostrum videre parentes
 Quum cecidit fato consul uterque pari.
 Quid fraudare juvat vitem crescentibus uvis?
 Et modò nata mala vellere poma manu?
 Parcite, pallentes umbras quicumque tenetis,
 Duraque sortiti tertia regna Dei.
 Elysios olim liceat cognoscere campos,

Lethæamque ratem, Cimmeriosque lacus,
 cum mea rugosa pallebunt ora senecta,
 Et referam pueris tempora prisca senex.
 que utinam vano nequicquam terrear æstu.
 Languent ter quinos sed mea membra dies.
 vobis Thuscæ celebrantur numina lymphæ,
 Et facilis lenta pellitur unda manu.
 vite felices, memores & vivite nostri:
 Sive erimus, seu nos fata fuisse velint.
 terea nigras pecudes promittite Diti,
 Et nivei lactis pocula mista mero.

ELEGIA VI.

Andide Liber ades. sic sit tibi mystica vitis
 Semper. sic edera tempora vineta feras.
 ufer & ipse meum pariter medicando dolorem.
 Sæpe tuo cecidit munere victus Amor.
 are puer, madeant generoso pocula Baccho,
 Et nobis prona funde Falerna manu.
 e procul durum curæ genus, ite labores.
 Fulserit hic niveis Delius alitibus.
 os modò proposito dulces faveatis amici,
 Neve neget quisquam me duce se comitem.
 ut si quis vini certamen mite recuset,
 Fallat eum tecto cara puella dolo.
 le facit dites animos Deus. ille ferocem
 Contudit, & dominæ misit in arbitrium.
 rmenias tigres, & fulvas ille lænas
 Vicit, & indomitis mollia corda dedit.
 æc Amor, & majora volet. sed poscite Bacchi
 Munera. quem vestrum pocula sicca juvant?
 onvenit ex æquo, nec torvus Liber in illos,
 Qui se, quique una vina jocosa colunt.
 am venit iratus nimium, nimiumque severus.
 Qui timet irati numina magna, bibat.
 uales his pœnas qualis quantusque minetur,
 Cadmææ matris præda cruenta docet.
 ed procul à nobis hic sit timor: illaque, siqua est,
 Quid valeat læsi, sentiat, ira Dei.
 Quid precor ah demens? venti temeraria vota,
 Aëriæ & nubes diripienda ferant.
 quamvis nulla mei superest tibi cura, Neæra:
 Sis felix, & sint candida fata tua.

H.

At

At nos securæ reddamus tempora mensæ.
 Venit post multos una serena dies.
 Hei mihi, difficile est imitari gaudia falsa,
 Difficile est tristi fingere mente jocum.
 Nec bene mendaci risus componitur ore,
 Nec bene sollicitis ebria verba sonant.
 Quid queror infelix? turpes discedite curæ:
 Odit Lenæus tristitia verba pater.
 Gnosia, Theseæ quondam perjuria linguæ
 Flevisti ignoto sola relicta mari.
 Sic cecinit pro te doctus, Minoi, Catullus
 Ingrati referens impia facta viri.
 Vos ego nunc moneo: Felix, quicumque dolore
 Alterius disces posse carere tuo.
 Non vos decipiant pendentia brachia collo,
 Nec capiat blanda fordida lingua prece.
 Etsi perque suos fallax juravit ocellos,
 Iunonemque suam, perque suam Venerem,
 Nulla fides inerit. perjuriam ridet amantum
 Iuppiter, & ventos irrita ferre iubet.
 Ergo qui toties fallacis verba puellæ
 Conqueror, ite à me seria verba, precor.
 Quam vellem tecum longas requiescere noctes,
 Et tecum longos pervigilare dies:
 Perfida nec merito nobis inimica merenti.
 Perfida, sed quamvis perfida, cara tamen.
 Naida Bacchus amat. cessas ô lente minister?
 Temperet annosum Martia lympha merum.
 Non ego, si fugiat nostræ convivia mensæ
 Ignotum cupiens vana puella torum,
 Sollicitus repetam tota suspiria nocte.
 Tu pueri, liquidum fortius adde merum.
 Iamdudum Tyrio madefactus tempora nardo
 Debueram fertis implicuisse comas.

A L B I I
T I B V L L I
E Q V I T I S R O M A N I
L I B E R I V.
P A N E G Y R I C V S A D
M E S S A L A M.

TE, Messala, canam. Quanquam me cognita
virtus
Terret, ut infirmæ nequeant subsistere vires,
Incipiam tamen. At meritas si carmina lau-
Deficiant: humilis tantis sim conditor actis: (des
Nec tua præter te chartis intexere quisquam
Facta queat, dictis ut non majora supersint:
Est nobis voluisse satis. Nec carmina parva
Respueris, etiam Phœbo gratissima dona
Cres tulit, & cunctis Baccho jucundior hospes
Icarus, ut puro testantur sidera cœlo.
Erigoneque, Canisque neget ne longior ætas.
Quinetiam Alcides Deus ascensurus Olympum
Læta Molochis posuit vestigia tectis.
Parvaque cœlestes pacavit mica. nec illis
Semper inaurato taurus cadit hostia cornu.
Hic quoque sit gratus parvus labor, ut tibi possim
Inde alios, aliosque memor componere versus.
Alter dicet opus magni mirabile mundi,
Qualis in immensum defederit aëra tellus.
Qualis & in curvum pontus confluerit orbem,
Et vagus è terris qua surgere nititur aër,
Huic & contextus passim fluat igneus aether,
Pendentique super claudantur ut omnia cœlo.
Ad quodcunque meæ poterunt audere camcensæ,
Seu tibi par poterunt, seu, quod spes abnuit, ultra,
Sive minus, certeque canent minus, omne vovemus
Hoc tibi, nec tanto careat mihi carmine charta.
Nam, quanquam antiquæ gentis superant tibi lau-
Non tua majorum contenta est gloria fama: (des,
Nec quæris quid quaque index sub imagine dicat.
Sed generis priscos contendis vincere honores,
Quam tibi majores, majus decus ipse futurus.

H 2 At

At tua non titulus capiet sub nomine facta,
 Æterno sed erunt tibi magna volumina versu,
 Convenientque tuas cupidi componere laudes
 Undique quippe canent victo pede, quique solu
 Queis potius certamen erit. sim victor in illis,
 Ut nostrum tantis inscribam nomen in actis.
 Nam quis te majora gerit castrisve, forove?
 Nec tamen hinc aut hinc tibi laus majorve, minorve
 Iusta pari premitur veluti quum pondere libra
 Prona, nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illa
 Qualis, inæquatam si quando onus urget utrinque
 Instabilis natat alterno depressior orbe.
 Nam seu diversi fremat inconstantia vulgi,
 Non alius sedare queat. seu iudicis ira
 Sit placanda, tuis poterit mitescere verbis.
 Non Pylos aut Ithace tantos genuisse feruntur
 Nestora, vel parvæ magnum decus urbis Vlyffer
 Vixerit ille senex quamvis, dum terna per orbem
 Sæcula fertilibus Titan decurrerit horis:
 Ille per ignotas audax erraverit urbes,
 Qua maris extremis tellus includitur undis.
 Nam Ciconumque manus adversis reppulit armis:
 Non valuit Lotos captos avertere curius:
 Cessit & Ætnææ Neptunius incola rupis
 Victa Maroneo foedatus lumina Baccho.
 Vexit & Æolios placidum per Nereæ ventos.
 Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatenque,
 Mobilis Artaciæ gelidos quos irrigat unda.
 Solum nec doctæ verterunt pocula Circes:
 Quamvis illa foret Solis genus, apta vel herbis,
 Aptaque vel cantu veteres mutare figuras.
 Cimmericorum etiam obscuras accessit ad arces:
 Queis nunquam candente dies apparuit ortu.
 Sive supra terras Phœbus, seu curreret infra.
 Vidit ut inferno Plutoni subdita regna
 Magna Deum proles levibus discurreret umbris.
 Præteritque cita Sirenum littora puppi.
 Illum inter geminæ nantem confinia mortis
 Nec Scyllæ sævo conterruit impetus ore,
 Quum canibus rapidas inter freta serperet undas,
 Nec violenta suo consumpsit more Charybdis,
 Vel si sublimis fluctu consurgeret imo,
 Vel si interrupto nudaret gurgite pontum.

Non

Non violata vagi sileantur pascua solis,
 Non Amor, & fœcunda Atlantidos arva Calypsus,
 Minus & erroris miseri Phœacia tellus.
 Atque hæc seu nostras inter sunt cognita terras,
 Tabula siue novum dedit his erroribus orbem,
 At labor illius, tua dum facundia major.
 Nam te non alius belli tenet aptius artes,
 Quæ deceat tutam castris præducere fossam,
 Qualiter adversos hosti defigere cervos:
 Quenivē locum ducto melius sit claudere vallo,
 Fontibus ut dulces erumpat terra liquores:
 Ut facilisque tuis aditus sit, & arduus hosti,
 Laudis & assiduo vigeat certamine miles.
 Quis tardamve sudem melius, celeremve sagittam
 Cecerit, aut lento perfregerit obvia pilo?
 Aut quis equum celeremve arcto compescere freno
 Possit, & effusas tardo permittere habenas,
 Anque vicem modò directo contendere passu,
 Seu libeat curvo melius contendere gyro?
 Quis parma seu dextra velit, seu læva tueri,
 Sive hac, sive illac veniat gravis impetus hasta,
 Amplior, aut signata cita loca tangere funda?
 Nam simul audacis veniant certamina Martis,
 Adversisque parent acies concurrere signis,
 Tunc tibi non desit faciem componere pugnae,
 Seu sit opus quadratum acies consistat in agmen,
 Rectus ut æquatis decurrat frontibus ordo,
 Seu libeat duplicem, seu junctum cernere Martem,
 Dexter uti lævum teneat, dextrumque sinister
 Miles, sitque duplex gemini victoria casus.
 At non per dubias errant mea carmina laudes.
 Nam bellis experta cano: testis mihi victæ
 Fortis Iapidiæ miles: testis quoque fallax
 Pannonius, gelidas passim disiectus in Alpes.
 Testis Arupinis & pauper natus in armis.
 Quem si quis videat, vetus ut non fregerit ætas,
 Terna minus Pylia miretur sæcula famæ.
 Centum fœcundos Titan renovaverit annos,
 Ipse tamen velox celerem super edere corpus
 Audet equum, validisque sedet moderator habenis.
 Te duce non alias conversus terga domator
 Libera Romanæ subjecit colla catenæ.
 Nec tamen his contentus eris, majora peractis

Instant, compertum est veracibus ut mihi signis,
 Quis Amythaonius nequeat certare Melampus
 Nam modò fulgentem Tyrio subtemine vestem
 Indueras, oriente die duce fertilis anni,
 Splendidior liquidis quum Sol caput extulit unda
 Et fera discordes tenuerunt flamina venti,
 Curva nec assuetos egerunt flumina cursus.
 Quin rapidum placidis etiam mare constitit unda
 Vlla nec aërias volucris perlabitur auras,
 Nec quadrupes densas depascitur aspera silvas.
 Quin largita tuis sunt multa silentia votis.
 Iuppiter ipse levi vectus per inania curru
 Adfuit, & cœlo vicinum liquit Olympum,
 Intentaque tuis precibus se præbuit aure,
 Cunctaque veraci capite annuit abditus aris.
 Lætior eluxit structos super ignis acervos.
 Quin hortante Deo magnis insistere rebus
 Incipe. non iidem tibi sint, aliisque triumpho.
 Non te vicino remorabitur obvia Marte
 Gallia, nec latis audax Hispania terris.
 Nec fera te Tyrio tellus obsessa colono.
 Nec qua vel Nilus, vel regia lympha Choaspes
 Profluit, aut rapidus Cyri dementia Gyndes,
 Ardet Arcetis aut unda perhospita campis.
 Nec qua regna vago Tomyris finivit Araxe,
 Impia nec sævis celebrans convivia mensis
 Vltima vicinus Phœbo tenet arva Padæus.
 Quaque Hebrus, Tanaisque Getas rigat, atque Mæ-
 gynos.
 Quid moror? Oceanus ponto qua continet orbem
 Nulla tibi adversis regio sese offeret armis.
 Te manet invictus Romano Marte Britannus,
 Teque interjecto mundi pars altera sole.
 Nam circumfuso consistit in aëre tellus,
 Et quinque in partes toto disponitur orbe.
 Atque duæ gelido vastantur frigore semper.
 Illic & densa tellus absconditur umbra,
 Et nulla incepto perlabitur unda liquore,
 Sed durata riget densam in glaciemque, nivemque
 Quippe ubi non unquam Titan superegerit ortus.
 At media est Phœbi semper subjecta calori,
 Seu propior terris æstivum fertur in orbem,
 Seu celer hibernas properat decurrere luces.

No

Non ergo presso tellus confurgit aratro,
 Nec frugem segetes præbent, nec pabula terræ.
 Non illic colit arva Deus, Bacchusve, Ceresve,
 Nulla nec exustas habitant animalia partes.
 Fertilis hanc inter posita est, interque rigentes,
 Ostraq; & huic adversa solo pars altera nostro,
 Quas similis utrinque tenens vicinia cœli
 Imperat, alter & alterius vires necat aër.
 Hinc placidus nobis per tempora vertitur annus.
 Illic & colla iugo didicit summittere taurus,
 Et lenta excelsos vitis conscendere ramos.
 Ondeturque seges maturos annua partus,
 Et ferro tellus, pontus confinditur ære.
 Quinetiam structis exurgunt oppida muris.
 Ergo ubi per claros ierint tua facta triumphos,
 Solus utroque idem diceris magnus in orbe.
 Non ego sum satis ad tantæ præconia laudis,
 Ipse mihi non si præscribat carmina Phœbus.
 Est tibi qui possit magnis se accingere rebus
 Valgius, æterno propior non alter Homero,
 Languida non noster peragit labor otia, quamvis
 Fortuna, ut mos est illi, me adversa fatiget.
 Nam mihi quum magnis opibus domus alta niteret,
 Cui fuerant flavi ditantes ordine sulci
 Horrea, fœcundas ad deficientia messes:
 Cuique pecus denso pascebant agmine colles,
 Et domino fatis, & nimium furique, lupoque:
 Nunc desiderium superest. nam cura novatur, (nos.
 Quum memor anteaictos semper dolor admonet an-
 Sed licet asperiora cadant, spolietque relictis:
 Non te deficient nostræ memorare camœnæ.
 Nec solum tibi Piërii tribuentur honores.
 Pro te vel rapidas ausim maris ire per undas,
 Adversis hiberna licet tumeant freta ventis.
 Pro te vel solus densis subsistere turmis,
 Vel parvum Ætnææ corpus committere flammæ,
 Dum quodcunque tuum est, nostri si parvula cura
 Sit tibi quanta libet. si sit modò, non mihi regna
 Lydia, non magni potior sit fama Gylippi.
 Posse Meleteas nec malle[m] vincere chartas. }
 Quod tibi si versus noster totusve minusve,
 Vel bene si totus summo vel ineret in ore:
 Nulla mihi statuent finem te fata canendi.

Quinetiam mea tunc tumulus quum texerit offa
 Seu matura dies celerem properat mihi mortem
 Longa manet seu vita tamen mutata figuram,
 Seu me finget equum rigidos percurrere campo
 Doctum, seu tardi pecoris sim gloria taurus:
 Sive ego per liquidum volucris vehar aëra penes
 In quemcunque hominem me longa receperit ætas
 Inceptis de te subtexam carmina chartis.

*L A V S S V L P I T I Æ A D
 M A R T E M I I.*

S V L P I T I A est tibi culta tuis, Mars magne, calendis.

Spectatum è cœlo, si sapis, ipse veni.

Hoc Venus ignoscet. at tu, violente, caveto,
 Ne tibi miranti turpiter arma cadant.

Illius ex oculis, quum vult exurere divos,
 Accendit geminas lampadas acer Amor.

Illam, quicquid agit, quoquo vestigia movit,
 Componit furtim, subsequiturque decor.

Seu solvit crines, fufis decet esse capillis:
 Seu comsit, comitis est veneranda comis.

Vrit, seu Tyria voluit procedere palla:
 Vrit, seu nivea candida veste venit.

Talis in æterno felix Vortumnus Olympo
 Mille habet ornatus, mille decenter habet.

Sola puellarum digna est, cui mollia caris
 Vellera det succis bis madefacta Tyros,

Possideatque, metit quicquid bene olentibus arvis
 Cultor odoratæ dives Arabs segetis:

Et quascunque niger rubro de littore conchas
 Proximus Eois colligit Indus equis.

Hanc vos, Piærides, festis cantate calendis,
 Et testudinea Phœbe superbe lyra.

Hoc solenne sacrum multos consumet in annos,
 Dignior est vestro nulla puella choro.

*S V L P I T I A A D C H E R I N -
 T H V M I I I.*

Parce meo juveni, seu quis bona pascua campi,
 Seu colis umbrosi devia montis aper.

Nec

e tibi sit duros acuisse in proelia dentes.
 incolumem custos hunc mihi seruet Amor.
 procul abducit venandi devia cura.
 O pereant silvæ, deficientque canes.
 nis furor est, quæ mens, densos indagine colles
 Claudentem, teneras lædere velle manus?
 idve iuvat furtim latebras intrare ferarum,
 Candidaque hamatis crura notare rubis?
 Id tamen, ut tecum liceat, Cerinthe, vagari,
 Ipsa ego per montes retia torta feram.
 Iam ego velocis quæram vestigia cervi,
 Et demam celeri ferrea vincla cani.
 Inc mihi tunc placeant silvæ, si, lux mea, tecum
 Arguar ante ipsas concubuisse plagas.
 Inc veniat licet ad casses, illæsus abibit,
 Ne Veneris cupidæ gaudia turbet, aper.
 Inc sine me sit nulla Venus. sed lege Dianæ
 Caste puer casta retia tange manu.
 quæcunque meo furtim subrepat amori,
 Incidat in sævas diripienda feras.
 Et tu venandi studium concede parenti,
 Et celer in nostros ipse recurre sinus.

AD PHOEBVM IV.

Huc ades, & teneræ morbos expelle puellæ:
 Huc ades intonsa Phœbe superbe coma.
 Prede mihi propera, nec te jam Phœbe pigebit
 Formosæ medicas applicuisse manus.
 Certe, ne macies pallentes occupet artus,
 Neu notet informis pallida membra color.
 Et quodcunque mali est, & quicquid triste timemus
 In pelagus rapidis evehat amnis aquis.
 Sancte veni, tecumque feras quicunque sapes,
 Quicunque & cantus corpora fessa levant.
 Neu juvenem torque, metuit qui fata puellæ,
 Votaque pro domina vix numeranda facit.
 Interdum vovet: interdum, quod langueat illa,
 Dicit in æternos aspera verba Deos.
 Nonne metum, Cerinthe: Deus non lædit amantes.
 Tu modò semper ama. salva puella tibi est.
 Et nunc tota tua est. te solum candida secum
 Cogitat, & frustra credula turba sedet.

H 5

Phœbe

Phœbe fave. laus magna tibi tribuetur, in uno
 Corpore servato restituisse duos.
 Nil opus est fletu. lacrimis erit aptius uti,
 Si quando fuerit tristior illa tibi.
 Iam celebrer, jam lætus eris, quum debita redd
 Certatim sanctis lætus uterque focus.
 Tunc te felicem dicet pia turba Deorum.
 Optabunt artes & sibi quisque tuas.

AD CERINTHYM V.

Qui mihi te, Cerinthe, dies dedit, hic mihi sanctus
 Atque inter festos semper habendus erit.
 Te nascente novum Parcæ cecinere puellis
 Servitium: & dederant regna superba tibi.
 Vror ego ante alias. juvat hoc Cerinthe, quod ut
 Si tibi de nobis mutuus ignis adest.
 Mutuus adsit amor, per te dulcissima furta,
 Perque tuos oculos, pet geniumque rogo.
 Magne Geni, cape thura libens, votisque favete
 Si modò quum de me cogitat ille, volet.
 Quod si forte alios jam nunc suspirat amores,
 Tunc precor, infidos, sancte, relinque focos.
 Nec tu sis injusta Venus. vel serviat æque
 Vincetus uterque tibi, vel mea vincla leva.
 Sed potius valida teneamur uterque catena,
 Nulla queat posthac nos soluisse dies.
 Optat idem juvenis, quod nos: sed tutius optat.
 Nam pudet hæc illum dicere verba palam.
 At tu Natalis, quoniam Deus omnia sentis,
 Adnué. quid refert clamve palamve roget?

AD IVNONEM VI.

NATALIS Iuno, sanctos cape thuris acervos,
 Quos tibi dat tenerâ docta puella manu.
 Tota tibi est hodie, tibi se lætissima comsit:
 Staret ut ante tuos conspicienda focos.
 Illa quidem ornandi causas tibi, diva, relegat.
 Est tamen, occulte cui placuisse velit.
 At tu, sancta, fave, ne quis divellat amantes:
 Sed juveni, quæso, mutua vincla para.
 Sic bene compones. ullæ non ille puellæ
 Servire, aut cuiquam dignior illa viro:

e possit cupidos vigilans deprendere custos,
 allendique vias mille ministrat amor.
 nue, purpureaque veni perlucida palla.
 ter tibi fit libo, ter, dea casta, mero.
 ecipit & natæ mater studiosa, quod optet.
 illa aliud tacita jam sua mente rogat.
 tur, ut celeres urunt altaria flammæ,
 Nec, liceat quamvis, sana fuisse velit.
 juveni grata, veniet quum proximus annus:
 Hic idem votis jam vetus esset amor.

AD VENEREM VII.

ANDEM venit Amor, qualem texisse pudori,
 Quam nudasse alicui, sit mihi, fama, magis.
 corata meis illum Cytherea camœnis
 Attulit in nostrum, deposuitque sinum.
 xolvit promissa Venus. mea gaudia narret,
 Dicitur si quis non habuisse sua.
 on ego signatis quicquam mandare tabellis,
 Ne legat id nemo, quam meus ante, velim.
 ed peccasse juvat. vultus componere famæ
 Tædet, cum digno digna fuisse ferar.

AD MESSALAM VIII.

NVISVS natalis adest, qui rure molesto,
 Et sine Cerintho tristis agendus erit.
 dulcius urbe quid est? an villa sit apta puellis,
 Atque Eretino frigidus annus agro?
 am nimium, Messala, mei studiose quiescas,
 Non tempestivæ sæpe propinque viæ.
 Hic animum, sensusque meos abducta relinquo,
 Arbitrio quamvis non finis esse meo.

DE NATALI DIE IX.

Scis iter ex animo sublatum triste puellæ,
 Natali Romæ jam licet esse tuo.
 Omnibus ille dies nobis natalis agatur,
 Qui nec opinanti nunc tibi forte venit.

AD SVLPITIAM X.

GRATVM est, securus multum quod jam mihi de
 Permittis subito, ne male inepta cadam. (me
 Sit

Sit tibi cura togæ potior, pressumque quasilla
 Scortum, quam servi filia Sulpitia.
 Solliciti sunt pro nobis, quibus illa dolori est
 Ne credam ignoto, maxima causa, toro.

AD CERINTHVM XI.

EST NE tibi, Cerinthe, tuæ placiture puella
 Qui mea nunc vexat corpora fessa calor?
 Ah ego non aliter tristes evincere morbos
 Optarim, quam te si quoque velle putem.
 Ah mihi quid profit morbos evincere, quod tu
 Nostra potes lentè pectore ferre mala?
 NE TIBI sim, mea lux, æque tam fervida cura
 Ut videor paucos ante fuisse dies,
 Si quicquam tota commisi stulta juventa,
 Cujus me fatear pœnituisse magis,
 Hesternam quam te solum quod nocte reliqui,
 Ardorem cupiens dissimulare meum.

AD AMICAM XII.

NVLLA tuum nobis subducet fœmina lectum
 Hoc primum juncta est fœdere nostra Venus
 Tu modò sola places: nec jam, te præter, in urbe
 Formosa est oculis ulla puella meis.
 Atque utinam posses uni mihi bella videri
 Displiceas aliis, sic ego tutus ero.
 Nil opus invidia est. procul absit gloria vulgi.
 Qui sapit, in tacito gaudeat ille sinu.
 Sic ego secretis possum bene vivere silvis,
 Qua nulla humano sit via trita pede.
 Tu mihi curarum requies, tu nocte vel atra
 Lumen, & in solis tu mihi turba locis.
 Nunc licet è cœlo mittatur amica Tibullo:
 Mittetur frustra, deficientque Venus.
 Hæc tibi sancta tuæ Iunonis numina juro,
 Quæ sola ante alios est mihi magna deos.
 Quid facio demens? heu heu mea pignora cedo.
 Iuravi stulte. proderit iste timor.
 Nunc tu fortis eris, nunc tu me audacius ures,
 Hoc peperit misero garrula lingua malum.
 Iam faciam quodcunque voles. tuus usque manebis
 Nec fugiam notæ servitium dominæ.

Veneris sanctæ confidam vinctus ad aras.
 hæc notat injustos, supplicibusque favet.

*DE INFAMIA SVÆ
 PVELLÆ XIII.*

nor ait, crebro nostram peccare puellam,
 hunc ego me surdis auribus esse velim.
 mina non hæc sunt nostro sine fista dolore.
 quid miserum torques? rumor acerbe tace.

AD PRIAPVM.

icus ærari quondam, nunc cultor agelli
 hæc tibi Perspectus templa, Priape, dico.
 quibus officiis, si fas est, sancte, pacifcor,
 Adfiduus custos ruris ut esse velis.
 orobus ut si quis nostrum violarit agellum,
 hunc tu, sed taceo. scis, puto, quod sequitur.

AD PRIAPVM.

Quid hoc novi est? quid ira nunciat Deum?
 ente nocte candidus mihi puer
 oente quum jaceret abditus sinu,
 us fuit quieta, nec viriliter
 rs senile penis extulit caput.
 cet, Priape? qui sub arboris coma
 rum soles revincte pampino caput
 ber sedere cum rubente fascino.
 ô Tripalle, sæpe floribus novis
 as sine arte deligavimus comas,
 egimusque voce sæpe, quum tibi
 nexve corvus, impigerv e gracculus
 rum feriret ore corneo caput.
 e nefande destitutor inguinum,
 e, Priape. debeo tibi nihil.
 ebis inter arva pallidus situ.
 nisque sæva, susque ligneo tibi
 to sus adfricabit oblitum latus.
 leste penis, ô meum malum grave;
 avi, piaque lege noxiam lues.
 et quærere. nec tibi tener puer
 cebit ullus, imminente qui toro,
 ante verset arte mobilem natem.
 ella nec jocosa te levi manu

Fove-

Fovebit, ad primæve lubricum femur.
 Bidens amica Romuli senis memor
 Paratur, inter atra cujus inguina
 Latet jacente pantice abditus specus,
 Vagaque pelle tectus annuo gelu
 Aranæosus obsidet forem situs.
 Tibi hæc paratur, ut tuum ter, aut quater
 Voret profunda fossa lubricum caput.
 Licebit æger angue lentior cubes.
 Tereris usque, donec ah miser miser
 Triplexque, quadruplexque compleas specus
 Superbia ista proderit nihil, simul
 Vagum sonante merseris caput luto.
 Quid est, iners? piget ne lentitudinis?
 Licebit hoc inultus auferas semel.
 Sed ille quum redibit aureus puer,
 Simul sonante senseris iter pede,
 Rigente nervus excubet libidine,
 Et inquietus inguina adrigat tumor.
 Neque incitare cesset, usque dum mihi
 Venus jocosâ molle ruperit latus.

DOMITI MARSI.

Te quoque, Virgilio comitem non æqua, Tibullus
 Mors juvenem campos misit ad Elyfios:
 Ne foret, aut elegis molles qui fleret amores,
 Aut caneret forti regia bella pede.

F I N I S.

OVIDII
ASSONIS
ELEGIA

Deflens Tibulli immaturam mortem.

MEMNONA si mater, mater ploravit Achil-
 Et tangunt magnas tristitia fata deas, (lem
 bilis indignos Elegia solve capillos,
 Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit.
 e tui vates operis, tua fama Tibullus
 Ardet in extructo corpus inane rogo.
 ce puer Veneris fert everfamque pharetram,
 Et fractos arcus, & sine luce facem.
 pice, demissis ut eat miserabilis alis,
 Pectoraque infesta tundat aperta manu.
 cipiunt lacrymas sparsi per colla capilli,
 Oraque singultu concutiente sonant.
 atris in Æneæ sic illum funere dicunt
 Egressum castris pulcher Iule tuis.
 e minus est confusa Venus moriente Tibullo,
 Quam juveni rupit cum ferus inguen aper.
 sacri vates, & divum cura vocamur,
 Sunt etiam qui nos numen habere putent.
 illicet omne sacrum mors importuna profanat,
 Omnibus obscuras injicit illa manus.
 quid pater Ismario, quid mater profuit Orpheo?
 Carmine quid victas obstupuisse feras?
 Linum in sylvis idem pater edidit altis,
 Dicitur invicta concinuisse lyra.
 spice Mæoniden, à quo ceu fonte perenni
 Vatum Piëriis ora rigantur aquis.
 tunc quoque summa dies nigro summersit Averno,
 Effugiunt avidos carmina sola rogos.
 turat opus vatum Trojani fama laboris,
 Tarda que nocturno tela retexta dolo.
 sic Nemesis longum, sic Delia nomen habebit,
 Altera cura recens altera primus amor.
 Quid nos sacra juvant? quid nos Ægyptia profunt
 Sistra? Quid in vacuo secubuisse toro?

D. 1111

128 DE MORTE TIBULLI.
Dum rapiant mala fata bonos ignoscite fasso.
Sollicitor nullos esse putare deos.
Vive pius, moriere tamen: cole sacra, colente
Mors gravis à templis in cava busta trahet.
Carminibus confide bonis, jacet ecce Tibullus
Vix manet è toto parva quod urna capit.
Tene facer vates flammæ rapuere rogales:
Pectoribus pasci nec timuere tuis?
Aurea sanctorum potuissent templa deorum
Vrere, quæ tantum sustinere nefas.
Avertit vultus Erycis quæ possidet arces:
Sunt quoque qui lacrimas continuisse negent
Sed tamen hoc melius, quam si Phæacia tellus
Ignotum vili supposuisset humo.
Hic certe manibus fugientes pressit ocellos
Mater, & in cineres ultima dona tulit.
Hic soror in partem misera cum matre doloris
Venit inornatas dilaniata comas.
Cumque tuis sua junxerunt Nemesisque priorque
Oscula, nec solos destituere rogos.
Delia discedens, felicius, inquit, amata
Sum tibi, vixisti dum tuus ignis eram.
Cui Nemesis, quid ais? tibi sunt mea damna dolere
Me tenuit moriens deficiente manu.
Si tamen è nobis aliquid nisi nomen, & umbra
Restat, in Elysia valle, Tibullus erit.
Obvius huic venies edera juvenilia cinctus
Tempora, cum Calvo, docte Catulle, tuo.
Tu quoque, si falsum est temerari crimen amici,
Sanguinis, atque animæ prodige Galle tuæ,
His comes umbra tua est, si qua est modò corporis
umbra,
Auxisti numeros culte Tibulle pios.
Ossa quieta precor tuta requiescite in urna,
Et sit humus cineri non onerosa tuo.

F I N I S.

SEX

SEX. AVREL.

PROPERTII

ELEGIARVM

LIBER IV.

V
P R O
E X
P E T R

chi patriam
Vt nostris
Vnibus
Lust qui scri
lucratam
tam inter es
pium fecit
in autoritat
des occisi
Aurelianus
omifia bonis
quasi in tem
la veritas
Altra me
Nillan

V I T A

P R O P E R T I I,

E X L I B R O I I I.

P E T R I C R I N I T I

De Poëtis Latinis.

*Ex. Aurelius Propertius ex
Mevania oppido oriundus,
quod in Umbria est: hoc e-
nim & ipse autor alicubi te-
statur, sicuti cum ipsam
Umbriam Romani Callima-*

chi patriam vocat:

*Vt nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi.*

*Sunt qui scribant ejus patrem equestri digni-
tate ornatum, ac Triumvirali potestate fuisse,
tum inter eos connumeratum, qui L. Anto-
nium secuti (Perusia capta) ex Octavii Casa-
ris autoritate ad aram divi Iulii perducti, ibi-
dem occisi fuerunt. Illud omnino constat,
Aurelium hunc Propertium, magna ex parte
amissis bonis, Romam se recepisse, cum patrem
suum in tenera adhuc etate amisisset, quod il-
lis versibus apparet,*

*Aspice me cui parva domus fortuna relicta est,
Nullus & antiquo Marte triumphus avi.*

I 2

E

Et alibi clarius :

Offaque legisti, non illa ætate legenda
 Patris, & in tenues cogeris ïsse Lares.
 Nam tua cum multi versarent rura juvenci,
 Abstulit excultas pertica tristis opes.
 Mox ubi bulla rudi demissa est aurea collo
 Matris, & ante deos libera sumpta toga;
 Tum mihi pauca suo de carmine dictat Apollo
 Et vetat infano verba tonare foro.

In urbe autem brevi nominis celebritatem adeptus est, cum ingenii comitate, tum elegantia carminum. Mæcenati & Cor. Gallo maxime acceptus fuit, quod uterque pœta studiis, & doctrinæ pro similitudine professionis farent. Ovidium quoque, Tibullum & Bassum inter principes amicos coluit, ad quos suis caloribus & puellæ ingenio sapius scripsit. C. vero Plinius in Epistola ad Romanum Paulum refert Passienum in scribendis elegiis eruditum habuisse inter suos majores Propertium: itaque id, inquit, Passieno gentile est, nam & ex eodem municipio est quo Propertius: Vnde maximum studium Passieno fuisse calores Propertii, atque ingenium suo carmine exprimere, cum in elegiis (ut inquit Plinius) foret egregius, atque præcipuus Propertius. Libros quatuor elegiarum composuit, in quibus fere suos calores, & Hostiam laudem, atque formam celebrat. Nam puellam Hostiam miro quodam affectu exarsit, quam mutato nomine (ut est auctor L. Apulejus) Cynthiam appellare maluit: ex quo Silius Apollinaris sic ad Hesperum scribit:

M. 2.

meminere, inquit, quod saepe versum Corinna
 suo Nasone complevit, Lesbia cum Catul-
 lo, Casennia cum Getulio, Argentaria cum
 Lucano, & Cynthia cum Propertio, Delia cum
 Tibullo. Callimachum praecipue, Cyrenum
 Mimnermum, & Philelam Gracos poetas in
 armine secutus est, quorum manibus comi-
 tum se profitetur: nam ut illi apud Gracos in
 elegia consensu omnium praestiterunt, ita Pro-
 pertius quidem apud Latinos, eorum imita-
 tione primas videtur quorundam iudicio con-
 cinctus. Fabius autem Quintilianus censor
 in literis acerrimus, cum Tibullum maxime
 commendaverit, non deesse tamen, inquit, qui
 Propertium malint, cum sit Ovidius lasci-
 vior, Gallus in elegia durior. Ovidius certe
 saepe de ipso Propertio agat, blandum, te-
 nerum ac dulcem appellat, multumque illius
 armini semper concessit, cum eundem poetam
 suos ignes recensentem audiret, ut ipse testatur:

Saepe suos solitus recitare Propertius ignes,
 Iure sodalitiū qui mihi junctus erat.

Sed & Valerius Martialis Propertii ingenio,
 & amoribus plurimum tribuit, tum eo maxi-
 me loco quo Galli Lycoridem, Tibulli Neme-
 sim, & Lesbiam Catulli celebrat: nam & in
 Apophoretis sic de eodem:

Cynthia facundi carmen juvenile Propertii
 Accipit famam, nec minus ipsa dedit.

De obitu ejus parum compertum. Quidam scri-
 bserunt illum annos alterum & XL natum
 periisse. Alium verò Propertium fuisse Ful-

gentius ostendit, qui in libro ad Calcidum de
 prisco sermone verba hæc ex Propertio refert
 Catillata geris vadimonia publicum prosti-
 bulum.

Vitam Propertii è Lili Gyraldi Dialo-
 go I I I I. haurias licet.

Commentarii in doctum hunc Poëtam ex-
 stant: Philippi Beroaldi, M. Ant. Muretii
 Iosephi Scaligeri, Iani Doufa F. Gul. Canten-
 apud Plantinum, & Lipsii Nota In variis.

SEX

SEX. AVR.

PROPERTII
ELEGIARVM
LIBER I.

AD TVLLVM I.

CYNTHIA prima suis miserum me cepit
ocellis
Contactum nullis ante cupidinibus.
Tum mihi constantis dejecit lumina fastus,
Et caput impositis pressit Amor pedibus.
Donec me docuit castas odisse puellas
Improbis, & nullo vivere consilio.
Et mihi jam toto furor hic non deficit anno,
Quum tamen adversos cogor habere deos.
Minalion nullos fugiendo, Tulle, labores
Sævitiã duræ contudit Iasidos.
Nam modò Partheniis amens errabat in antris,
Ibat & hirsutas ille videre feras.
Ille etiam Hylæi percussus vulnere rami
Saucius Arcadiis rupibus ingemuit.
Ergo velocem potuit domuisse puellam.
Tantum in amore preces, & bene facta valent.
In me tardus Amor non ullas cogitat artes:
Nec meminit notas, ut prius, ire vias.
At vos, deductæ quibus est fallacia Lunæ,
Et labor in magicis sacra piare focis:
En agedum dominæ mentem convertite nostræ,
Et facite illa meo palleat ore magis.
Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes
Possẽ Cytæis ducere carminibus.
Et vos, qui sero lapsum revocatis, amici,
Quærite non sani pectoris auxilia.
Fortiter & ferrum, sævos patiemur & ignes:
Sit modò libertas, quæ velit ira, loqui.
Ferte per extremas gentes, & ferte per undas,
Qua non ulla meum semina norit iter.
Vos remanete, quibus facili Deus annuit aure,
Sitis & in tuto semper amore pares.

In me nostra Venus noctes exercet amaras,
 Et nullo vacuus tempore deficit Amor.
 Hoc, moneo, vitate malum. sua quemque moretur
 Cura, neque assueto mutet amore locum.
 Quod si quis monitis tardas adverterit aures,
 Heu referet quanto verba dolore mea.

A D C Y N T H I A M I I.

Quid iuvat ornato procedere, vita, capillo?
 Et tenues Coa veste movere sinus?
 Aut quid Orontea crines perfundere myrrha?
 Teque peregrinis vendere muneribus?
 Naturæque decus mercato perdere cultu?
 Nec sinere in propriis membra nitere bonis?
 Crede mihi, non ulla tuæ medicina figuræ est.
 Nudus amor formæ non amat artificem.
 Adspice quos summittit humus formosa colores,
 Et veniant ederæ sponte sua melius:
 Surgat & in solis formosius arbutus antris,
 Et sciat indociles currere lympha vias:
 Littora nativos per se dent picta lapillos,
 Et volucres nulla dulcius arte canant.
 Non sic Leucippis succendit Castora Phœbe,
 Pollucem cultu non Telaira soror.
 Non Idæ, & cupido quondam discordia Phœbo
 Eveni patriis filia littoribus.
 Nec Phrygium falso traxit candore maritum
 Aveستا externis Hippodamia rotis:
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 Qualis Apelleis est color in tabulis.
 Non illis studium vulgo conquirere amantes.
 Illis ampla satis forma, pudicitia.
 Non ego nunc vereor, ne sis mihi vilior istis,
 Vni si qua placet, culta puella sat est.
 Quam tibi præsertim Phœbus sua carmina donet,
 Aoniamque libens Calliopea lyram:
 Unica nec deficit jucundis gratia verbis,
 Omnia quæque Venus quæque Minerva probat.
 His tu semper eris nostræ gratissima vitæ,
 Tædia dum miseræ sint tibi luxuriæ.

A D

AD CYNTHIAM III.

Valis Thesea jacuit cedente carina
 Languida desertis Gnosia littoribus :
 Qualis & accubuit primo Cephæia somno ,
 Libera jam duris cotibus Andromede :
 Nec minus assiduis Edonis fessa choreis
 Qualis in herbofo concidit Apidano :
 Talis visa mihi mollem spirare quietem
 Cynthia non certis nixa caput manibus.
 Libria quum multo traherem vestigia Baccho ,
 Et quaterent sera nocte facem pueri.
 Hanc ego nondum etiam sensus deperditus omneis
 Molliter impresso conor adire toro.
 Et quamvis duplici correptum ardore juberent
 Hac Amor, hac Liber, durus uterque Deus,
 Subiecto leviter positam tentare lacerto ,
 Osculaque admota sumere, & arma manu :
 Non tamen ausus eram dominæ turbare quietem ,
 Expertæ metuens verbera sævitæ.
 Sed sic intentis hærebam fixus ocellis ,
 Argus uti notis cornibus Inachidos.
 Et modò solvebam nostra de fronte corollas ,
 Ponebamque tuis Cynthia, temporibus.
 Et modò gaudebam lapsos formare capillos ,
 Nunc furtiva cavis poma dabam manibus.
 Omniaque ingrato largibar munera somno ,
 Munera de pronò sæpe voluta sinu.
 Et quoties raro duxti suspiria motu ,
 Obstupui vano credulus auspicio :
 Neque tibi insolitos portarent visa timores ,
 Neve quis invitam cogeret esse suam.
 Donec divisas percurrens Luna fenestras ,
 Luna moraturis sedula luminibus,
 Compositos levibus radiis patefecit ocellos.
 Sic ait in molli fixa toro cubitum ;
 Tandem te nostro referens injuria lecto
 Alterius clausis reppulit è foribus.
 Namque ubi longa meæ consumpsisti tempora noctis
 Languidus exactis hei mihi sideribus ?
 O utinam tales perducas, improbe, noctes,
 Me miseram quales semper habere jubes.

Nam modò purpureo fallebam stamine somnum
 Rursus & Orpheæ carmine fessa lyræ.
 Interdum graviter mecum deserta querebar
 Externo longas sæpe in amore moras :
 Dum me jucundis lapsam sopor impulit alis.
 Illa fuit lacrymis ultima cura meis.

AD BASSVM IV.

Quid mihi tam multas laudando, Bassæ, puella
 Mutatum domina cogis abire mea?
 Quid me non pateris, vitæ quodcunque sequetur
 Hoc magis assueto vivere servitio?
 Tu licet Antiopæ formam Nyctæidos, & tu
 Spartanæ referas laudibus Hermionæ.
 Et quascunque tulit formosi temporis ætas,
 Cynthia non illas nomen habere sinat :
 Ne dum, si levibus fuerit collata figuris,
 Inferior duro iudice turpis eat.
 Hæc sed forma mei pars est extrema furoris,
 Sunt majora, quibus, Bassæ, perire juvat.
 Ingenuus color, & multis decus artibus, & quæ
 Gaudia sub tacita dicere veste libet.
 Quo magis & nostros contendis solvere amores,
 Hoc magis accepta fallit uterque fide.
 Non impune feres. sciet hæc insana puella,
 Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.
 Nec tibi me post hæc committet Cynthia, nec te
 Quæret. erit tanti criminis illa memor,
 Et te circum omneis alias irata puellas
 Differet. heu nullo limine carus eris.
 Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
 Et quicunque facer, qualis ubique, lapis.
 Non ullo gravius tentatur Cynthia damno,
 Quam sibi cum raptò cessat amore Deus,
 Præcipue nostri. maneat sic semper, adoro :
 Ne quicquam ex illa quod quæræ, inveniam.

AD ÆMVLVM SVVM
 GALLVM V.

Invide tu tandem voces compesce molestas,
 Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.

Quic

Quid tibi vis, insane? meos sentire furores?
 Infelix, properas ultima nosse mala:
 Et miser ignotos vestigia ferre per ignes,
 Et bibere è tota toxica Thessalia.
 Non est illa vagis similis conlata puellis,
 Molliter irasci non sciet illa tibi.
 Aut si forte ausis non est contraria nostris,
 At tibi curarum millia quanta dabit?
 Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos.
 Illa feros animis adligat una viros.
 Ah mea contentus quoties ad limina cures,
 Quum tibi singulta fortia verba cadent:
 Et tremulus mœstis orietur fletibus horror,
 Et timor informem ducet in ore notam:
 Et quæcunque voles fugient tibi verba querenti:
 Nec poteris qui sis, aut ubi, nosse miser.
 Tum grave servitium nostræ cogere puellæ
 Discere, & exclusum quid sit abire domum.
 Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
 Aut cur sim toto corpore nullus ego:
 Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti.
 Nescit amor prisca cedere imaginibus.
 Quod si parva tuæ dederis vestigia culpæ,
 Quam cito de tanto nomine rumor eris?
 Non ego tum potero solatia ferre roganti,
 Quum mihi nulla mei sit medicina mali.
 Sed pariter miseri socio cogemur amore
 Alter in alterius mutua flere sinu.
 Quare quid possit mea Cynthia, desine, Galle,
 Quærere, non impune illa rogata venit.

AD TULLVM VI.

Non ego nunc Hadriæ vereor mare noscere te-
 Tulle, neque Ægæo ducere vela salo: (cum
 Cum quo Riphæos possim conscendere montes,
 Vltcriusque domos vadere Memnonias.
 Sed me complexæ remorantur verba puellæ,
 Mutatoque graves sæpe colore preces.
 Illa mihi totis argutat noctibus ignes,
 Et queritur nullos esse relicta deos.
 Illa meam mihi jam se denegat, illa minatur,
 Quæ solet irato tristis amica viro.

His

His ego non horam possum durare querelis.
 Ah pereat, si quis lentus amare potest.
 Ah mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
 Atque Asiæ veteres cernere divitias:
 Ut mihi deducta faciat convicia puppi
 Cynthia, & infanis ora notet manibus:
 Osculaque opposito dicat sibi debita vento,
 Et nihil infido durius esse viro?
 Tu patrui meritas conare anteire secures?
 Et vetera oblitis jura refer sociis.
 Nam tua non ætas unquam cessavit Amori,
 Semper at armatæ cura fuit patriæ.
 Et tibi non unquam nostros puer iste labores
 Adferat, & lacrimis omnia nota meis.
 Me sine, quem semper voluit Fortuna jacere,
 Hanc animam extremæ reddere nequitia.
 Multi longinquo periere in amore libenter,
 In quorum numero me quoque terra tegat.
 Non ego sum laudi, non natus idoneus armis,
 Hanc me militiam fata subire volunt.
 At tu seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
 Lydia Pactoli tinguit arata liquor:
 Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
 Ibis, & accepti pars eris imperii:
 Tum tibi si qua mei veniet non immemor hora,
 Vivere me duro sidere certus eris.

A D P O N T I C V M P O E -
 T A M V I I .

DVm tibi Cadmeæ ducuntur, Pontice, Thebæ,
 Armaque fraternæ tristia militia:
 Atque, ita sim felix, primo contendis Homero,
 Sint modò fata tuis mollia carminibus:
 Nos, ut consuemus, nostros agitamus amores,
 Atque aliquid duram quærimus in dominam.
 Nec tantum ingenio, quantum servire dolori
 Cogor, & ætatis tempora dura queri.
 Hic mihi conteritur vitæ modus, hæc mea fama est,
 Hinc cupio nomen carminis ire mei.
 Me laudent doctæ solum placuisse puellæ
 Pontice, & injustas sæpe tulisse minas.
 Me legat assidue post hæc neglectus amator,
 Et profint illi cognita nostra mala.

Te

Te quoque si certo puer hic concusserit arcu,
 Quod nolim nostros eviolasse deos:
 Longe castra tibi, longe miser agmina septem
 Flebis in æterno surda jacere situ,
 Et frustra cupies mollem componere versum,
 Nec tibi subjiciet carmina ferus Amor.
 Tunc me non humilem mirabere sæpe poëtam.
 Tunc ego Romanis præferar ingeniis.
 Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulchro,
 Ardoris nostris magne poëta vale.
 Tu cave nostra tuo contempnas carmina fastu.
 Sæpe venit magno fœnore tardus Amor.

AD CYNTHIAM VIII.

TUne igitur demens? nec te mea cura moratur?
 An tibi sum gelida vilior Illyria?
 Et tibi jam tanti quicumque est iste, videtur:
 Ut sine me vento quo libet ire velis?
 Tunc audire potes vesani murmura ponti
 Fortis, & in dura nave jacere potes?
 Tu pedibus teneris positas fulcire ruinas?
 Tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
 O utinam hibernæ duplicentur tempora brumæ,
 Et sit iners tardis navita Vergiliis:
 Ne tibi Tyrrhena solvatur funis arena,
 Neve inimica meas elevet aura preces:
 Et me defixum vacua patiatur in ora
 Crudelem infesta sæpe vocare manu.
 Atque ego non videam tales subsidere ventos,
 Quum tibi provectas auferet unda rates.
 Sed quocumque modo de me, perjura, mereris,
 Sit Galatea tuæ non aliena viæ:
 Ut te felici prævecta Ceraunia remo,
 Accipiat placidis Oricos æquoribus.
 Jam me non ullæ poterunt corrumpere, de te
 Quin ego, vita tuo lumine acerba querar.
 Nec me deficiet nautas rogitare citatos:
 Dicite, quo portu clausa puella mea est.
 Et dicam, licet Atracis confidat in oris,
 Et licet Eleis, illa futura mea est.
 Sic erit hic. jurata mea est. rumpantur iniqui.
 Vicimus, assiduas non tulit illa preces.

Fal-

Falsa licet cupidus deponat gaudia livor.
 Destitit ire novas Cynthia nostra vias.
 Illi carus ego. per me carissima Roma
 Dicitur: & sine me dulcia regna negat.
 Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
 Et quocunque modo maluit esse mea:
 Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
 Et quas Elis opes ante pararat equis:
 Quamvis magna daret, quamvis majora daturus,
 Non tamen ille meos fugit avara sinus.
 Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
 Sed potui blandi carminis obsequio.
 Sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo:
 Quis ego fretus amo. Cynthia rara mea est.
 Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis,
 Sive dies seu nox venerit, illa mea est.
 Nec mihi rivalis certos subducat amores.
 Ista meam norit gloria canitiem.

A D P O N T I C V M I X.

D I C E B A M tibi venturos, inrisor, amores,
 Nec tibi perpetuo libera verba fore.
 Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellae,
 Et tibi nunc quovis imperat emta modo.
 Non me Chaoniae vincant in amore columbae
 Dicere quos juvenes quaeque puella domet.
 Me dolor & lacrimae merito fecere peritum.
 Atque utinam posito dicar amore rudis.
 Quid tibi nunc misero prodest grave dicere carminibus
 Aut Amphioniae moenia flere lyrae?
 Plus in Amore valet Mimnermi versus Homero
 Carmina mansuetus lenia quaerit Amor.
 I, quaeso, & tristes istos depone libellos:
 Et cane, quod quaeris nosse puella velit.
 Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu
 Insanus medio flumine quaeris aquam.
 Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni,
 Haec est venturi prima favilla mali.
 Tunc magis Armenias cupies accedere tigres,
 Et magis infernae vincula nosse rotae:
 Quam pueri totis arcum sentire medullis,
 Et nihil iratae posse negare tuae.

Illus Amor cuiquam facileis ita præbuit alas,
 Ut non alterna prefferit ille manu.
 Ne te decipiat, quod sit satis illa parata.
 Acrius illa subit, Pontice, si qua tua est.
 Nippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
 Nec vigilare alio nomine cedat Amor.
 Si non ante patet, donec manus attigit ossa,
 Quisquis es, assiduas aufuge blanditias.
 Quis & silices, & possunt cedere quercus:
 Nedum tu possis spiritus iste levis.
 Fruare, si pudor est, quam primum errata fatere.
 Dicere quo pereas sæpè in amore levat.

AD GALLV M X.

IVCVND A quies, primo quum testis amori
 Affueram vestris conscius in lacrimis!
 Noctem meminisse mihi jucunda voluptas!
 O quoties votis illa vocanda meis!
 Num te complexa morientem, Galle, puella
 Vidimus in longam ducere verba moram.
 Quamvis labentis premeret mihi somnus ocellos,
 Et mediis cælo luna ruberet equis:
 Non tamen à vestro potuit secedere lusu,
 Tantus in alternis vocibus ardor erat.
 Sed quoniam non es veritus concedere nobis,
 Accipe commissæ munera lætitiæ.
 Non solum vestros didici reticere dolores,
 Est quiddam in nobis majus, amice, fide.
 Possum ego divisos iterum conjungere amantes,
 Et dominæ tardas possum aperire fores:
 Et possum alterius curas sanare recentis,
 Nec levis in verbis est medicina meis.
 Cynthia me docuit semper quæcunque petenda,
 Quæque verenda forent, non nihil egit Amor.
 Tu cave ne tristi cupias pugnare puellæ,
 Neve superba loqui, neve tacere diu:
 Ne si quid petiit, ingrata fronte negaris,
 Ne tibi pro vano verba benigna cadant.
 Irritata venit, quando contemnitur illa:
 Nec meminit justas ponere læsa minas.
 Et quo sis humilis magis, & subjectus Amori,
 Hoc magis effectu sæpe fruare bono.

Is

Is poterit felix una remanere puella,
Qui nunquam vacuo pectore liber erit.

A D C Y N T H I A M X I.

EC Q V I D te mediis cessantem, Cynthia, Ba-
Qua jacet Herculeis semita littoribus,
Et modò Thesproti mirantem subdita regno
Et modò Misenis æquora nobilibus,
Nostri cura subit memores ah ducere noctes?
Ecquis in extremo restat amore locus?
An te nescio quis simulatis ignibus hostis
Sustulit è nostris, Cynthia, carminibus?
Atque utinam mage te remis confisa minutis-
Parvula Lucrina cymba moretur aqua:
Aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda.
Alternæ facilis cedere lymphæ manu:
Quam vacet alterius blandos audire susurros-
Molliter in tacito littore compositam,
Vt solet amotò labi custode puella
Perfida, communes nec meminisse deos.
Non quia perspecta non es mihi cognita fama,
Sed quod in hac omnis parte timetur amor.
Ignoscas igitur, si quid tibi triste libelli
Attulerint nostri: culpa timentis erit.
An mihi non major caræ custodia matris
Aut sine te vitæ cura sit ulla meæ?
Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,
Omnia tu nostræ tempora lætitiæ.
Seu tristis veniam, seu contra lætus amicis,
Quicquid ero, dicam, Cynthia causa fuit.
Tu modò quamprimum corruptas desere Bajas.
Multis ista dabunt littora diffidium:
Littora quæ fuerunt castis inimica puellis.
Ah pereant Bajæ crimen amoris aquæ.

A D C Y N T H I A M X I I.

QV I D mihi desidiæ non cessas fingere crimen?
Quod faciat nobis conscia Roma moram?
Tam multa illa meo divisa est millia lecto,
Quantum Hypanis Veneto diffidet Eridano.
Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores
Cynthia, nec nostra dulcis in aure sonat.

Oli

olim gratus eram. non illo tempore cuiquam
 Contigit, ut simili posset amare fide.
 avidiæ fuimus. num me Deus obruit? an quæ
 Lecta Prometheis dividit herba jugis?
 non sum ego, qui fueram. mutat via longa puellas.
 Quantus in exiguo tempore fugit Amor.
 hunc primum longas solus cognoscere noctes
 Cogor, & ipse meis auribus esse gravis.
 Felix qui potuit præsentem flere puellam.
 Non nihil aspersis gaudet Amor lacrimis.
 aut si despectus potuit mutare calores,
 Sunt quoque translato gaudia servitio.
 si neq; amare aliam, neq; ab hac discedere fas est:
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

AD GALLVM XIII.

TV, quod sæpe soles nostro lætabere casu,
 Galle, quod abrepto solus amore vacem,
 at non ipse tuas imitabor, perfide, voces.
 Fallere te nunquam, Galle, puella velit.
 dum tibi deceptis augetur fama puellis,
 Certus & in nullo quæris amore moram:
 perditus in quadam tardis pallefcere curis
 Incipis, & primo lapsus adire gradu.
 hæc erit illarum contemti pœna doloris.
 Multarum miseras exigit una vices.
 hæc tibi vulgares istos compefcet amores.
 Nec nova quærendo semper amicus eris.
 hæc ego non rumore malo, non augure doctus,
 Vidi ego, me, quæso, teste negare potes?
 Vidi ego te toto vinctum languescere collo,
 Et flere injectis, Galle, diu manibus:
 Et cupere optatis animam deponere verbis,
 Et quæ deinde meus celat, amice, pudor.
 Non ego complexus potui diducere vestros,
 Tantis erat demens inter utrosque furor.
 Non sic Æmonio Salmonida mixtus Enipeo,
 Tænarius facili pressit amore Deus:
 Nec sic cœlestem flagrans amor Herculis Hebe
 Sensit in Oetæis gaudia prima jugis.
 Vna dies omneis potuit præcurrere amantes.
 Nam tibi non tepidas subdidit illa faces.

K

Nec

Nec tibi præteritos passa est succedere fastus,
 Nec sinet abduci. te tuus ardor aget.
 Nec mirum, quum sit Iove digna, & proxima Leda.
 Et Ledaë partu gratior una tribus
 Illa sit Inachiis, & blandior Heroïnis,
 Illa suis verbis cogat amare Iovem.
 Tu vero quoniam semel es periturus amore,
 Vtere; non alio lumine dignus eras.
 Quæ tibi sit felix, quoniam novus incidit error;
 Et quodcunque voles, una fit ista tibi.

A D T V L L V M X I V.

T licet abjectus Tiberina molliter unda
 Lesbica Mentoreo vina bibas opere:
 Et modò tam celeres mireris currere lintres,
 Et modò tam tardas funibus ire rates:
 Et nemus omne satas intendat vertice silvas,
 Urgetur quantis Caucasus arboribus:
 Non tamen ista meo valeant contendere amanti.
 Nescit Amor magnis cedere divitiis.
 Nam sive optatam mecum trahit illa quietem,
 Seu facili totum ducit amore diem:
 Tunc mihi Pactoli veniunt sub tecta liquores,
 Et legitur rubris gemma sub æquoribus.
 Tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges,
 Quæ maneant dum me fata perire volent.
 Nam quis divitiis adversò gaudet amore?
 Nulla mihi tristi præmia sint Venere.
 Illa potest magnas heroum infringere vires.
 Illa etiam duris mentibus esse dolor.
 Illa neque Arabium metuit conscendere limen,
 Nec timet ostrino, Tulle, subire toro,
 Et miseram toto juvenem versare cubili.
 Quid relevant variis serica textilibus?
 Quæ mihi dum placata aderit, non ulla verebor
 Regna, vel Alcinoi munera desplicere.

A D C Y N T H I A M X V.

SÆPE ego multa tuæ levitatis dura timebam?
 Hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.
 Adspice me quanto rapiat Fortuna periclo.
 Tu tamen iu nostro lenta timore venis:

Et potes externos manibus componere crines,
 Et longa faciem quærere desidia:
 Nec minus Eois pectus variare lapillis,
 Ut formosa novo quæ parat ire viro.
 At non sic Ithaci digressu mota Calypso
 Desertis olim fleverat æquoribus.
 Multos illa dies incomptis mæsta capillis
 Sederat, injusto multa locuta salo,
 Et, quamvis nunquam posthac visura dolebat,
 Illa tamen longæ conscia lætitiæ.
 Alphefibœa suos ulta est pro conjugè fratres,
 Sanguinis & cari vincula rupit Amor.
 Nec sic Æsoniden rapientibus anxia ventis
 Hypsipyle vacuo constitit in thalamo.
 Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
 Ut semel Æmonio tabuit hospitio.
 Conjugis Evadne miseros elata per ignes
 Occidit Argivæ fama pudicitia.
 Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
 Tu quoque uti fieres nobilis historia.
 Desine jam revocare tuis perjurâ verbis
 Cynthia, & oblitos parce movere Deos.
 Audax ah nimium, nostro dolitura periclo,
 Si quid forte tibi durius inciderit.
 Multa prius vasto labentur flumina ponto,
 Annus & inversas duxerit ante vices:
 Quàm tua sub nostro mutetur pectore cura,
 Sis quodcumque voles, non aliena tamen:
 Quamve mihi viles isti videantur ocelli,
 Per quos sæpe mihi credita perfidia est.
 Hos tu jurabas, si quid mentita fuisses,
 Ut tibi suppositis exciderent manibus.
 Et contra magnum potes hos attollere solem?
 Nec tremis admixtæ conscia nequitia?
 Quis te cogebat multos pallere colores,
 Et fletum invitis ducere luminibus?
 Queis ego nunc perco, similes moniturus amantes,
 O nullis tutum credere blanditiis.

VERBA IANVÆ CONQV-
RENTIS XVI.

QVÆ fueram magnis olim patefacta triumphis
 Ianua Tarpejæ nota pudicitia,

K 2

Cujus

Cujus inaurati celebrarunt limina currus
 Captorum lacrimis humida supplicibus :
 Nunc ego nocturnis pоторum faucia rixis
 Pulsata indignis sæpe queror manibus.
 Et mihi non desunt turpes pendere corollæ
 Semper, & exclusi signa jacere faces.
 Nec possum infamis dominæ defendere noctes
 Nobilis obscœnis tradita carminibus.
 Nec tamen illa suæ revocatur parcere famæ,
 Turpior & sæcli vivere luxuria.
 Has inter gravius cogor deflere querelas
 Supplicis à longis tristior excubiis.
 Ille meos nunquam patitur requiescere postes,
 Arguta referens carmina blanditia :
 Ianua vel domina penitus crudelior ipsa,
 Quid mihi tam duris clausa taces foribus ?
 Quir nunquam referata meos admittis amores
 Nescia furtivas reddere mota preces ?
 Nullane finis erit nostro concessa dolori ?
 Tristis & in tepido limine somnus erit ?
 Me mediæ noctes, me sidera prona jacentem,
 Frigidaque Eoo me dolat aura gelu.
 Tu sola humanos nunquam miserata labores
 Respondens tacitis mutua cardinibus.
 O utinam trajecta cava mea vocula rima,
 Percussas dominæ vertat in auriculas.
 Sit licet & saxo patientior illa Sicano,
 Sit licet & ferro durior, & chalybe :
 Non tamen illa suos poterit compescere ocellos.
 Surget & invitis spiritus in lacrimis.
 Nunc jacet alterius felici nixa lacerto :
 At mea nocturno verba cadunt Zephyro.
 Sed tu sola mei tu maxima causa doloris
 Victa meis nunquam, janua, muneribus.
 Te non ulla meæ læsit petulantia linguæ
 Quæ solet iratus dicere tuta loco :
 Vt me tam longa raucum patiare querela
 Sollicitas trivio pervigilare moras.
 At tibi sæpe novo deduxi carmina versu,
 Osculaque impressis nixa dedi gradibus.
 Ante tuos quoties verti me perfida postes,
 Debitaque occultis vota tuli manibus ?
 Hæc ille, & si quæ miseri novistis amantes,

Et

Et matutinis obstrepit alitibus.
Sic ego nunc dominæ vitiiis, & semper amantis
Fletibus æterna differor invidia.

*AD CYNTHIAM DE MARIS
TEMPESTATE XVII.*

ET merito, quoniam potui fugisse puellam,
Nunc ego desertas alloquor Alcyonas.
Nec mihi Cassiope solito visura carinam;
Omniaque ingrato littore vota cadunt.
Quinetiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti:
Aspice quam sævas increpat antra minas.
Nullane placatæ veniet fortuna procellæ?
Hæcine parva meum funus arena teget?
Tu tamen in melius sævas converte querelas.
Sat tibi sit pœnæ nox, & iniqua vada.
An poteris siccis mea fata reponere ocellis?
Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu?
Ah pereat quicumque rateis, & vela paravit
Primus, & invito gurgite fecit iter.
Nonne fuit melius dominæ pervincere mores?
Quamvis dura tamen rara puella fuit:
Quam sic ignotis circumdata littora silvis
Cernere, & optatos quærere Tyndaridas?
Illic si qua meum sepelirent fata dolorem,
Ultimus & posito staret amore lapis:
Illa meo caros donasset funere crines:
Molliter & tenera poneret ossa rosa.
Illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
Ut mihi non ullo pondere terra fores.
At vos æquoreæ formosa Doride natæ
Candida felici solvite vela choro.
Si quando vestras labens Amor attigit undas,
Manfuetis socio parcite littoribus.

AD CYNTHIAM XVIII.

HÆc certe deserta loca, & taciturna querenti,
Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
Hic licet occultos proferre impune dolores,
Si modo sola queant saxa tenere fidem.
Vnde tuos primum repetam, mea Cynthia, fastus?
Quod mihi das flendi, Cynthia, principium?

Qui modò felices inter numerabar amantes,
 Nunc in amore tuo cogor habere notam.
 Quid tantum merui? quæ te mihi carmina mutant?
 An nova tristitiæ causa puella tuæ?
 Sic mihi te referas levis, ut non altera nostro
 Limine formosos intulit ulla pedes.
 Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
 Non ita sæva tamen venerit ira mea:
 Ut tibi sim merito semper furor, & tua flendo
 Lumina dejectis turpia sint lacrimis.
 An quia parva damus mutato signa calore?
 Et non ulla meo clamat in ore fides?
 Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,
 Fagus, & Arcadio pinus amata Deo.
 Ah quoties teneras resonant mea verba sub umbras,
 Scribitur & vestris Cynthia corticibus.
 An, tua quod peperit nobis injuria curas,
 Quæ solum tacitis cognita sunt foribus?
 Omnia consuevi timidus perferre superbie
 Iussa, neque arguto facta dolore queri.
 Pro quo, Di, vivi fontes, & frigida rupes,
 Et datur inculto tramite dura quies.
 Et, quodeunque meæ possunt narrare querelæ,
 Cogor ad argutas dicere solus aves.
 Sed qualiscunque es, resonant mihi, Cynthia, silvæ,
 Nec deserta tuo nomine faxa vacant.

A D C Y N T H I A M X I X.

NON ego nunc tristes vereor, mea Cynthia,
 manes;
 Nec moror extremo debita fata rogo.
 Sed ne forte tuo careat mihi funus amore,
 Hic timor est ipsis durior exequiis.
 Non adeo leviter nostris puer hæsit ocellis,
 Ut meus oblito pulvis amore vacet.
 Illic Phylacides jucundæ conjugis heros
 Non potuit cæcis immemor esse locis:
 Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis
 Thessalis antiquam venerat umbra domum.
 Illic quicquid ero, semper tua dicar imago.
 Trajicit & fati littora magnus amor.
 Illic formosæ veniant chorus heroinæ,

Quas

Quas dedit Argivis Dardana præda viris,
 Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
 Gravior. & tellus hoc ita iusta sinat.
 Quamvis te longæ remorentur fata senectæ,
 Cara tamen lacrimis ossa futura tuis,
 Quæ tu viva mea possis sentire favilla.
 Tum mihi non ullo mors sit amara loco.
 Quam vereor, ne te contemto, Cynthia, busto,
 Abstrahat à nostro pulvere iniquus Amor:
 Cogat & invitam lacrimas siccare cadentes.
 Flectitur assiduis certa puella minis.
 Quare, dum licet, inter nos lætemur amantes,
 Non satis est ullo tempore longus amor.

AD GALLVM XX.

Hoc pro continuo te, Galle, monemus amore.
 Id tibi ne vacuo defluat ex animo.
 Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti
 Crudelis Minyis dixerit Ascanius.
 Est tibi non infra speciem, non nomine dispar
 Thiodamantéo proximus ardor Hylæ.
 Nunc tu sive leges umbrosæ flumina silvæ,
 Sive Amerina tuos tinxerit unda pedes:
 Sive Gigantea spatia litte oris,
 Sive ubicunque vago fluminis hospitio:
 Nympharum semper cupidus defende rapinas.
 Non minor Ausoniis est amor ah Dryasin.
 Ne tibi sit duro montes & frigida saxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus:
 Quæ miser ignotis error perpeffus in oris
 Herculis indomito fleverat Ascanio.
 Namque ferunt olim Pagasæ navalibus Argo
 Egressam longe Phasidos îsse viam.
 Et jam præteritis labentem Athamantidos undis
 Mysorum seopulis adplicuisse ratem.
 Hic manus heroum placidis ut constitit oris,
 Mollia composita littora fronde tegit.
 At comes invicti juvenis processerat ultra
 Raram sepositi quærere fontis aquam.
 Hunc duo sectati fratres Aquilonia proles.
 Hunc super & Zethes, hunc super & Calais
 Oscula suspensis inibatant carpere palmis,

Oscula & alterna ferre supina fuga.
 Ille sub extrema pendens secluditur ala,
 Et volucres ramo submovet insidias.
 Iam Pandionæ cesset genus Orithyæ :
 Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin.
 Hic erat Arganthei Pegæ sub vertice montis
 Grata domus Nymphis humida Thyniasin.
 Quam supra nullæ pendebant debita curæ
 Roscida desertis poma sub arboribus.
 Et circumriguo surgebant lilia prato
 Candida purpureis mista papaveribus.
 Quæ modò decerpens tenero pueriliter ungui.
 Proposito florem prætulit officio.
 Et modò formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus.
 Tandem haurire parat demissis flumina palmis
 Innixus dextro plena trahens humero.
 Cujus & accensæ Dryades candore puellæ
 Miratæ solitos destituere choros.
 Prolapsum leviter facili traxere liquore.
 Tum sonitum raptò corpore fecit Hylas.
 Cui procul Alcides iterat responsa : sed illi
 Nomen ab extremis fontibus aura refert.
 His, ô Galle, tuos monitis servabis amores,
 Formosum Nymphis credere tutus Hylam.

GALLVS LOQVITVR XXI.

TV, qui consortem properas evadere casum,
 Miles ab Hetruscis faucibus aggeribus,
 Quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
 Pars ego sum vestræ proxima militiæ.
 Sic te servato possint gaudere parentes,
 Hæc soror Acca tuis sentiat è lacrimis,
 Gallum per medios ereptum Cæsaris enses
 Effugere ignotas non potuisse manus.
 Et quæcunque super dispersa invenerit ossa
 Montibus Hetruscis, hæc sciat esse mea.

AD TVLLVM DE PATRIA
SVA XXII.

QVALIS, & unde genus, qui sint mihi, Tulle,
 penates,
 Quæris pro nostra, semper amicitia.

Si

i Perusina tibi patriæ sunt nota sepultæ
 Italiæ duris funera temporibus,
 Quum Romana suos egit discordia cives:
 (Sis mihi præcipue pulvis Hetrusca dolor.
 Tu projecta mei perpeffa es membra propinqui,
 Tu nullo miseri contegis ossa solo:)
 Proxima supposito contingens Umbria campo
 Me genuit, terris fertilis uberibus.

SEX. AVREL.

PROPERTII

ELEGIARVM

LIBER II.

AD MECŒNATEM.

ELEGIA I.

QUÆRITIS unde mihi toties scribantur
 amores?

Vnde meus veniat mollis in ore liber?

Non hoc Calliope, non hoc mihi cantat A-

Ingenium nobis ipsa puella facit. (pollo.

Sive togis illam fulgentem incedere Cois,

Hoc totum è Coa veste volumen erit.

Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos,

Gaudet laudatis ire superba comis.

Sive lyræ carmen digitis percussit eburnis,

Miramur, faciles ut premat arte manus.

Seu quum poscentes somnum declinat ocellos,

Invenio caussas mille poëta novas.

Seu nuda erepto mecum luctatur amictu,

Tunc vero longas condimus Iliadas.

Seu quicquid fecit, sive est quodcunque locuta,

Maxima de nihilo nascitur historia.

Quod mihi si tantum, Mecœnas, fata dedissent,

Vt possem heroas ducere in arma manus:

Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo

Impositum, ut cœli Pelion esset iter:

K 5

Non

Non veteres Thebas, nec Pergama nomen Homerion
 Xerxis & imperio bina coïsse vada :
 Regnaq; prima Remi, aut animos Carthaginis altæ
 Cimbrorumque minas, & benefacta Mari.
 Bellaque, resque tui memorarem Cæsaris. & tu
 Cæsare sub magno cura secunda fores.
 Nam quoties Mutinam, aut civilia busta Philippos
 Aut canerem Siculæ classica bella fugæ :
 Everfosque focos antiquæ gentis Hetruscæ,
 Et Ptolemaeæ littora capta Phari :
 Aut canerem Ægyptum, & Nilum, quum tractus in æ
 Septem captivis debilis ibat aquis : (urbem
 Aut regum auratis circumdata colla catenis,
 Actiaque in Sacra currere rostra via :
 Te mea Musa illis semper contexeret armis,
 Et sumpta, & posita pace fidele caput.
 Thefeus infernis, superis testatur Achilles,
 Hic Ixionidem, ille Menœtiaden.
 Sed neque Phlegræos Iovis, Enceladique tumultus
 Intonet angusto pectore Callimachus.
 Nec mea conveniunt duro præcordia versu
 Cæsaris in Phrygios condere nomen avos.
 Navita de ventris, de tauris narrat arator,
 Enumerat miles vulnera, pastor oves.
 Nos contra angusto versamus prælia lecto.
 Qua pote quisque in ea conterat arte diem.
 Laus in amore mori. laus altera, si datur uno
 Possè frui. fruar ô solus amore meo,
 His saltem ut tenear jam finibus : aut, mihi si quis
 Venerit alter amor, acrius ut moriar.
 Si memini, solet illa leves culpâre puellas :
 Et totam ex Helena non probat Iliada.
 Seu mihi sint tangenda novercæ pocula Phædræ,
 Pocula privigno non nocitura suo :
 Seu mihi Circæo pereundum est gramine, sive
 Colchis Colchiacis urat æna focis :
 Vna meos quoniam prædata est fæmina sensus,
 Ex hac ducentur funera nostra domo.
 Omnes humanos sanat medicina dolores.
 Solus Amor morbi non amat artificem.
 Tarda Philoëtetæ sanavit crura Machaon,
 Phœnicis Chiron lumina Phillyrides,
 Et deus extinctum Cressis Epidaurius herbis

Re-

Restituit patriis Androgeona focis.
 Ius & Hæmonia juvenis qua cuspide vulnus
 Senferat, hac ipsa cuspide sensit opem.
 Nec si quis vitium potuit mihi demere, solus
 Tantaleæ poterit tradere poma manu.
 Nilia virginis idem ille repleverit urnis,
 Ne tenera assidua colla graventur aqua.
 Nil em Caucafea solvet de rupe Promethei
 Brachia, & à medio pectore pellet avem.
 Non hic herba valet: non hic nocturna Cytæis:
 Non Perimedea gramina cocta manu.
 Quippe ubi nec caussas, nec apertos cernimus ictus,
 Unde tamen veniant tot mala, cæca via est.
 Non eget hic medicis, non lectis mollibus æger,
 Huic nullum cæli tempus, & aura nocet.
 Ambulat, & subito mirantur funus amici.
 Sic est incautum quicquid habetur amor.
 Quandoque igitur vitam mea fata reposcent,
 Et breve in exiguo marmore nomen ero:
 Ecœnas nostræ spes invidiosa juventæ,
 Et vitæ & morti gloria justa meæ.
 Te forte meo ducet via proxima busto,
 Effeda cælatis siste Britannia jugis.
 Illaque illacrimans mutæ jace verba favillæ:
 Huic misero fatum dura puella fuit.

ADVERSVM SE III.

QVI nihilum tibi dicebas jam posse nocere,
 Hæsisti. cecidit spiritus ille tuus.
 Nil unum potes infelix requiescere mensum,
 Et turpis de te jam liber alter erit.
 Liber eram, & vacuo quærebam vivere lecto,
 At me composita pace fefellit Amor.
 Quærebam sicca si posset piscis arena,
 Nec solitus ponto vivere torvus aper,
 Aut ego si possem studiis vigilare severis.
 Differtur, nunquam tollitur ullus amor.
 Sic veluti primo taurus detractat aratra,
 Mox venit adsueto mollis ad arva jugo:
 Sic primo juvenes trepidant in amore feroces,
 Dehinc domiti post hæc æqua, & iniqua ferunt.
 Turpia perpeffus vates est vincla Melampus
 Cognitus Iphicli subripuisse boves:

Quem

Quem non lucra, magis Pero formosa coëgit,
 Mox Amythaonia nupta futura domo.
 Nec me tam facies, quamvis sit candida, coëpit,
 Lilia non domina sint magis alba mea:
 Ut Mæotica nix minio si certet Hiberno,
 Utque rosæ puro lacte natant folia:
 Nec de more comæ per lævia colla fluentes,
 Non oculi geminæ sidera nostra faces:
 Nec si qua Arabio lucet bombyce puella.
 Non sum de nihilo blandus amator ego.
 Quantum quod posito formosè saltat Iacho,
 Egit ut enantes dux Ariadna choros.
 Et quantum, Æolio quum tentat carmina plectro
 Par Aganippeæ ludere docta lyræ.
 Et sua quum antiquæ committit scripta Corinnæ,
 Carminaque æquævis non putat esse suis.
 Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus
 Aridus argutum sternuit omen amor?
 Hæc tibi contulerunt cœlestia munera divi,
 Hæc tibi: ne matrem forte dedisse putes.
 Non non humani sunt partus talia dona.
 Ista decem menses non peperere bona.
 Gloria Romanis una es tu rara puellis.
 Romano accumbes prima puella loco.
 Nec semper mecum Romana cubilia vives,
 Post Helenam hæc terris forma secunda redit.
 Hac ego non mirer si flagret nostra Juventus.
 Pulchrius hæc fuerat, Troja, perire tibi.
 Olim mirabar, quod tanti ad Pergama belli
 Europæ, atque Asiæ caussa puella fuit.
 Nunc, Pari, tu sapiens, & tu, Menelae, fuisti:
 Tu, quia poscebas: tu, quia lentus eras.
 Digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles,
 Vel Priamus, belli caussa probanda fuit.
 Si quis vult fama tabulas anteire vetustas,
 Hic dominam exemplo ponat in arte meam.
 Sive illam Hesperiiis, sive illam ostendet Eois,
 Vret & Eois, uret & Hesperios.
 Quis hæc in terris facies humana moratur?
 Iuppiter, ignosco pristina furta tua.
 Fulva coma est, longæque manus, & maxima tota
 Corpore: & incedit vel Iove digna soror:
 Aut quum Dulichias Pallas spatiat ad aras,

Gorgonis anguiferæ pectus operta comis.
 alis & Ischomache Lapithæ genus heroinæ
 Centauris medio grata rapina mero:
 Mercurio & sanctis fertur Bœbeidos undis
 Virgineum Brimo composuisse latus.
 Adite jam, Divæ, quas pastor viderat olim
 Idæis tunicas ponere verticibus.
 Nunc utinam faciem nolit mutare vetustas,
 Et si Cumææ sæcula vatis aget.

AD AMANTEM IV.

MVLTA prius dominæ delicta queraris oportet:
 Sæpe roges aliquid, sæpe repulsus eas:
 Sæpe immeritos corrumpas dentibus ungues,
 Et crepitum dubio suscitet ira pede:
 Quicquam perfusa meis unguenta capillis.
 Ibat & expenso planta morata gradu.
 Num cui non ego sum fallaci præmia vati?
 Quæ mea non decies somnia versat anus?
 Postis si quis erit nobis, amet ipse puellas.
 Gaudeat in puero si quis amicus erit.
 Tranquillo tuta descendis flumine cymba.
 Quid tibi tam parvi littoris unda nocet?
 Inter sæpe uno mutat præcordia verbo.
 Altera vix ipso sanguine mollis erit.

AD CYNTHIAM V.

HOC verum est tota te ferri, Cynthia, Roma,
 Et non ignota vivere nequitia?
 Nec merui sperare? dabis mihi, perfida, pœnas,
 Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus erit.
 Veniam tamen è multis fallacibus unam,
 Quæ fieri nostro carmine nota velit:
 Nec mihi tam duris insultet moribus, & te
 Vellicet. heu misero flebis amata diu.
 Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus.
 Si dolor abfuerit, crede, redibit amor.
 Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus undæ,
 Nec dubio nubes vertitur atra Noto.
 Quam facile irati verbo mutantur amantes.
 Dum licet, injusto subtrahere colla iugo.
 Nec tu non aliquid, sed prima nocte dolebis.
 Omne in amore malum, si patiare, leve est.

At

At tu per dominæ Iunonis dulcia jura
 Parce tuis animis, vita, nocere tibi.
 Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,
 Verum etiam instanti læsa repugnat ovis.
 Nec tibi perjuro scindam de corpore vestes;
 Nec mea præclusas fregerit ira fores:
 Nec tibi connexos iratus carpere crines,
 Nec duris ausim lædere pollicibus.
 Rusticus hæc aliquis tam turpia prælia quærat,
 Cujus non ederæ circumiere caput.
 Scribam igitur quod non unquam tua deleat ætas
 Cynthia forma potens, Cynthia verba lues.
 Crede mihi, quamvis contemnis murmura famæ,
 Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit.

A D E A N D E M V I.

NON ita complebant Ephyreæ Laidos ædes,
 Ad cuius jacuit Græcia tota fores:
 Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim
 Tanta, in qua populus lusit Erichthonius.
 Nec quæ deletas potuit componere Thebas
 Phryne tam multis facta beata viris:
 Quinetiam falsos fingis tibi sæpe propinquos,
 Oscula nec desunt qui tibi jure ferant.
 Me juvenum facies pictæ: me nomina lædunt:
 Me tener in cunis, & sine voce puer:
 Me lædit, si multa tibi dedit oscula, mater.
 Me soror, & cum qua dormit, amica simul:
 Omnia me lædent. timidus sum. ignosce timori,
 Et miser in tunica suspicor esse virum.
 Felix Admeti conjunx, & lectus Vlyffis,
 Et quæcunque viri fœmina limen amat.
 Tempa pudicitix quid opus statuisse puellis,
 Si cuivis nuptæ quidlibet esse licet?
 Quæ manus obscœnas depinxit prima tabellas,
 Et posuit casta turpia visa domo:
 Illa puellarum ingenuos corruptit ocellos,
 Nequitixque suæ noluit esse rudes.
 Ah gemat in terris ista qui protulit arte
 Iurgia sub tacita condita lætitia.
 Non istis olim variabant tecta figuris,
 Quam paries nullo crimine pictus erat.

Sec

sed non immerito velavit aranea fanum,
 Et mala desertos occupat herba Deos.
 Quos igitur tibi custodes, quæ limina ponam,
 Quæ nunquam supra pes inimicus eat?
 Nam nihil invitæ tristis custodia prodest:
 Quam peccare pudet, Cynthia, tuta fat est.

AD CYNTHIAM VII.

GAVIS A est certe sublatam Cynthia legem,
 Qua quondam edicta stemus uterque diu,
 Ne nos divideret; quamvis diducere amanteis
 Non queat invitos Iuppiter ipse duos.
 At magnus Cæsar, sed magnus Cæsar in armis.
 Devictæ gentes nil in amore valent.
 Nam citius paterer caput hoc discedere collo,
 Quàm possem nuptæ perdere amore faces,
 Aut ego transirem tua limina clausa maritus
 Respiciens udis prodita luminibus:
 Aut mea quum taleis caneret tibi Cynthia somnos
 Tibia, funesta tristior illa tuba.
 Vnde mihi patriis gnatos præbere triumphis?
 Nullus de nostro sanguine miles erit.
 Quod si Romanæ comitarent castra puellæ,
 Non mihi sat magnus Castoris iret equus.
 Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen,
 Gloria ad hibernos lata Borysthenidas.
 Tu mihi sola places, placeam tibi Cynthia solus,
 Hic erit & patrio sanguine pluris amor.
 Vxor me nunquam, nunquam me ducet amica.
 Semper amica mihi, semper & uxor eris.

AD AMICVM VIII.

ERIPITVR nobis jam pridem cara puella;
 Et tu me lacrimas fundere, amice, vetas?
 Nullæ sunt inimicitia, nisi amoris, acerbæ.
 Ipsum me jugula, lenior hostis ero.
 Possum ego in alterius positam spectare lacerto?
 Nec mea dicetur, quæ modò dicta mea est?
 Hic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Atridæ magno quum stetit alter amor.
 His olim, ut fama est, vitiis ad prælia ventum est,
 His Trojana vides funera principis.

Aspera

Aspera Centauros eadem dementia iussit
 Frangere in adversum pocula Pirithoum.
 Cur exempla petam Grajum? tu criminis auctor
 Nutritus duro, Romule, lacte lupæ.
 Tu rapere intactas docuisti impune Sabinas.
 Per te nunc Romæ quodlibet audet amor.
 Ille etiam abrepta desertus conjugæ Achilles
 Cessare in tectis pertulit arma sua.
 Viderat ille fuga tractos in littore Achivos
 Fervere & Hæctorea Dorica castra face.
 Viderat informem multa Patroclon arena
 Porrectum, & sparsas cæde jacere comas,
 Omnia formosam propter Briseida passus.
 Tantus in erepto sævit amore dolor:
 At postquam sera captiva est reddita pœna,
 Fortem illum Hæmoniis Hæctora traxit equis.
 Inferior multo quum sim vel Marte, vel armis,
 Mirum si de me jure triumphat amor?
 Magni sæpe duces, magni cecidere tyranni.
 Et Thebæ steterunt, altaque Troja fuit.
 Omnia vertuntur. certe vertuntur amores.
 Vincis, aut vincis: hæc in amore rota est.
 Ille quod est ego sæpe fui. sed fors & in hora
 Hoc ipso ejecto carior alter erit.
 Munera quanta dedi, vel qualia carmina feci?
 Illa tamen nunquam ferrea dixit, amo.
 Ergo jam multos nimium temerarius annos,
 Improba, qui tulerim teque, tuamque domum.
 Ecquandone tibi liber sum visus? an usque
 In nostrum jacies verba superba caput?
 Penelope poterat bis denos salva per annos
 Vivere, tam multis fœmina digna procis:
 Conjugium falsa poterat differre Minerva,
 Nocturno solvens texta diurna dolo.
 Visura & quamvis nunquam speraret Vlyssæm,
 Illum expectando facta remansit anus.
 Nec non exanimem amplectens Briseis Achillem,
 Candida vesana verberat ora manu.
 Et dominum lavit mœrens captiva cruentum,
 * Appositum fluvii in Simoënta vadis. *
 Fœdavitque comas. & tanti corpus Achillis,
 Maximaque in parva substulit ossa manu.
 Quum tibi nec Peleus aderat, nec cœrula mater,
 Scyria

Seyria nec viduo Deïdamia toro.
 Tunc igitur veris gaudebat Græcia natis.
 Tunc etiam felix inter & arma pudor.
 At tu non una potuisti nocte vacare
 Impia : non unum sola manere diem.
 Quinetiam multo duxisti pocula luxu.
 Forsitan & de me verba fuere mala.
 Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit.
 Dî faciant isto capta fruare viro.
 Hæc mihi vota tuam propter suscepta salutem,
 Quum capite hoc Stygiæ jam peterentur aquæ:
 Et lectum flentes circumstaremus amici.
 Hic ubi tum, pro dî ! perfida, quisve fuit ?
 Quid si longinquos retinerer miles ad Indos ?
 Aut mea si staret navis in Oceano ?
 Sed vobis facile est verba, & componere fraudes.
 Hoc unum didicit fœmina semper opus.
 Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,
 Nec folia hiberno tam tremefacta Noto :
 Quam citò fœminea non constat fœdus in ira,
 Sive ea caussa gravis : sive ea caussa levis.
 Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam.
 Tela precor pueri promite acuta magis.
 Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam.
 Sanguis erit vobis maxima palma meus.
 Sic igitur prima moriere ætate, Properti.
 Sed morere. interitu gaudeat illa tuo.
 Exagitet nostros manes, sectetur & umbras,
 Insultetque rogis, calcet & ossa mea.
 Quid ? non Antigones tumulo Bœotius Hæmon
 Conruit ipse suo faucibus ense latus ?
 Et sua cum miseræ permiscuit ossa puellæ,
 Qua sine Thebanam noluit ire domum ?
 Sed non effugies, mecum moriaris oportet,
 Hoc eodem telo stillet uterque cruor.
 Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura,
 Mors inhonesta quidem, tu moriere tamen.
 Sidera sunt testes, & matutina pruina,
 Et furtim misero janua aperta mihi :
 Te nihil in vita nobis acceptius unquam.
 Nunc quoque eris, quamvis sis inimica mihi.
 Nec domina ulla meo ponet vestigia lecto.
 Solus ero, quoniam non licet esse tuum.

L

Atque

Atque utinam, si forte pius eduximus annos,
Ille vir in medio fiat amore lapis.

A D M U S A M I X.

N O N ob regna magis diris cecidere sub arma
Thebani, media non sine matre, duces :
Quam mihi si media liceat pugnare puella,
Mortem ego non fugiam morte subire tua.
Sed tempus lustrare aliis Helicon choreis,
Et campum Hæmonio jam dare tempus equo.
Iam libet & fortes memorare ad prælia turmas,
Et Romana mei dicere castra ducis.
Quod si deficient vires, audacia certe
Laus erit, in magnis & voluisse, sat est.
Ætas prima canat veneres, extrema tumultus.
Bella canam, quando scripta puella mea est.
Nunc volo subducto gravior procedere vultu.
Nunc aliam citharam me mea Musa docet.
Surge anima ex humili jam carmine. sumite vires
Piærides. magni nunc erit oris opus.
Iam negat Euphrates equites post terga tueri
Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet.
India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho.
Et domus intactæ te tremit Arabiæ.
Et, si qua extremis tellus se subtrahit oris,
Sentiet illa tuas postmodò capta manus.
Hæc ego castra sequar, vates. tua castra canendo
Magnus ero. servent hunc mihi fata diem.
Ut caput in magnis, ubi non est tangere, signis
Ponitur hic imos ante corona pedes :
Sic nos, nunc inopes laudis conscendere carmen,
Pauperibus sacris vilia thura damus.
Nondum etiã Ascræos norunt mea carmina fontes
Sed modò Permessi flumine lavit amor.
Scribant de te alii, vel sis ignota licebit.
Laudet qui sterili semina ponit humo.
Omnia crede mihi, tecum uno munera lecto
Auferet extremi funeris atra dies.
Et tua transibit contemnens ossa viator,
Nec dicet, Cinis hic, docta puella fuit.

DE AMORE X.

QUICUNQUE ille fuit, puerum qui pinxit
 amorem,
 Nonne putas miras hunc habuisse manus?
 Hic primum vidit sine sensu vivere amantes,
 Et levibus curis magna perire bona.
 Idem non frustra ventosas addidit alas,
 Fecit & humano corde volare Deum:
 Scilicet alterna quoniam jactamur in unda,
 Nostraque non ullis permanet aura locis.
 Et meritò hamatis manus est armata sagittis,
 Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet:
 Ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem,
 Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.
 In me tela manent, manet & puerilis imago.
 Sed certè pennas perdidit ille suas:
 Evolat è nostro quoniam de pectore nusquam,
 Assiduusque meo sanguine bella gerit.
 Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?
 Si pudor est, aliò trajice tela tua.
 Intactos isto satius tentare veneno:
 Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.
 Quam si perdidideris, quis erit qui talia cantet?
 Hæc mea Musa levis gloria magna tua est.
 Quæ caput, & digitos & lumina nigra puellæ,
 Et canit, ut soleant molliter ire pedes.

AD CYNTHIAM XI.

NON tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
 Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
 Hic me tam graciles vetuit contemnere Musas,
 Iussit & Aleræum sic habitare nemus.
 Non ut Pieriæ quercus mea verba sequantur,
 Aut possim Ismaria ducere valle feras:
 Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu,
 Tunc ego sim Inachio notior arte Lino.
 Non ego sum formæ tantum mirator honestæ:
 Nec siqua illustres foemina jactat avos.
 Me juvat in gremio doctæ legisse puellæ,
 Auribus & puris scripta probasse mea.

L 2

Hæc

Hæc ubi contigerint, populi confusa valecto
 Fabula. nam domina iudice tutus ero.
 Quæ si forte bonas ad pacem verterit aures,
 Possum inimicitias tunc ego ferre Iovis.
 Quandocunque igitur nostros mors claudet ocellos
 Accipe quæ serves funeris acta mei.
 Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa,
 Nec tuba sit fati vana querela mei.
 Nec mihi tum fulcro sternatur lectus eburno,
 Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.
 Desit odoriferis ordo mihi lancibus. adsint
 Plebei parvæ funeris exequiæ.
 Sat sit magna mei si tres sint pompa libelli:
 Quos ego Persephonæ maxima dona feram.
 Tu vero nudum pectus lacerata sequare,
 Nec fueris nomen lassa vocare meum.
 Osculaque in gelidis pones suprema labellis,
 Quum dabitur Syrio munere plenus onyx.
 Deinde ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,
 Accipiat manes parvula testa meos:
 Et sit in exiguo laurus superaddita busto,
 Quæ tegat extincti funeris umbra locum.
 Et duo sint versus, Qui nunc jacet horrida pulvis,
 Vnius hic quondam servus Amoris erat.
 Nec minus hæc nostri notescet fama sepulchri,
 Quam fuerant Phthii busta cruenta viri.
 Tu quoque, si quando venies ad fata, memento
 Hoc itere ad lapides cana venire meos.
 Interea cave sis nos aspernata sepultos.
 Non nihil ad verum conscia terra sapit.
 Atque utinam primis animam me ponere cunis
 Iussisset quævis de tribus una soror.
 Nam quo tam dubiæ servetur spiritus horæ?
 Nestoris est visus post tria sæcla cinis.
 Quis tam longævæ meminisset fata senectæ?
 Gallicus Iliacis miles in aggeribus?
 Non ille Antilochi vidisset corpus humati.
 Diceret aut, O mors cur mihi sera venis?
 Tu tamen amisso non nunquam flebis amico.
 Fas est præteritos semper amare viros.
 Testis, qui niveum quondam percussit Adonem.
 Venantem Idalio vertice durus aper.
 Illis formosum lavisse paludibus, illuc

Diceris effusa tu Venus isse coma.
 ed frustra mutos revocabis, Cynthia, manes.
 Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui?

LÆTATUR POTITVS
 AMICA XI.

Non ita Dardanio gavifus Atrida triumpho est,
 Quum caderent magnæ Laomedontis opes:
 Nec sic errore exacto lætatus Vlysses,
 Quum tetigit caræ littora Dulichiæ:
 Nec sic Electra, salvum quum aspexit Orestem,
 Cujus falsa tenens fleverat ossa soror:
 Nec sic incolumen Minois Thesea vidit,
 Dædaleum lino quum duce rexit iter:
 Quanta ego præterita collegi gaudia nocte.
 Immortalis ero, si altera talis erit.
 At dum demissis supplex cervicibus ibam,
 Dicebar sicco vilior esse lacu.
 Nec mihi jam fastus opponere quærit iniquos,
 Nec mihi ploranti lenta sedere potest.
 Atque utinam non tam sero mihi nota fuisset
 Conditio. emeritis nunc medicina datur.
 Ante pedes cæcis lucebat semita nobis.
 Scilicet infano nemo in amore videt.
 Hoc sensi prodesse magis. contendite amantes.
 Sic hodie veniet, si qua negavit heri.
 Pullabant alii frustra, dominamque vocabant.
 Mecum habuit positum lenta puella caput.
 Hæc mihi devictis potior victoria Parthis:
 Hæc spolia, hæc reges, hæc mihi currus erunt.
 Magna ego dona tua figam, Cytheræa, columna,
 Taleque sub nostro munere carmen erit:
 Has pono ante tuam tibi, diva, Propertius ædem
 Exuvias tota nocte receptus amans.
 Nunc ad te, mea lux, veniat mea littore navis
 Servata: an mediis fidat onusta vadis?
 Quod, si forte aliqua nobis mutabere culpa
 Vestibulum jaceam mortuus ante tuum.

N A R R A T V O L V P T A T E S
S V A S X I I I.

O ME felicem, ô nox mihi candida, & ortu
 Lectule delitiis facte beate meis.
 Quam multa apposita narramus verba lucerna?
 Quantaque sublato lumine rixa fuit?
 Nam modò nudatis mecum est luctata papillis:
 Interdum tunica duxit operta moram.
 Illa meos somno lassos patefecit ocellos
 Ore suo, & dixit, siccine lente jaces?
 Quam vario amplexu mutamus brachia? quantum
 Oicula sunt labris nostra morata tuis?
 Non juvat in cæco venerem committere motu.
 Si nescis, oculi sunt in amore duces.
 Ipse Paris nuda fertur periisse Lacæna,
 Cum Menelaéo surgeret è thalamo:
 Nudus & Endymion Phœbi cepisse sororem
 Dicitur, & nudæ concubuisse dexæ.
 Quod si pertendens animo vestita cubaris,
 Scissa veste meas experiere manus.
 Quin etiam si me ulterius provexerit ira,
 Ostendes matri brachia læsa tuæ.
 Nee dum inclinatæ prohibent te ludere mammæ.
 Viderit hoc, si quis jam peperisse putet.
 Dum nos fata sinunt, oculos fatiemus amore.
 Nox tibi longa venit, nec reditura dies.
 Atque utinam hærentes sit nos vincire catena
 Velles, ut nunquam solveret ulla dies.
 Exemplo junctæ sic sint in amore columbæ,
 Masculus & totum fœmina conjugium.
 Errat, qui finem vesani quærit amoris.
 Verus amor nullum novit habere modum.
 Terra prius falso partu deludet arantes,
 Et citius nigros Sol agitabit equos:
 Fluminaque ad caput incipient revocare liquores,
 Aridus & sicco gurgite pifeis erit:
 Quam possim nostros aliò transferre calores.
 Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.
 Quod mihi si tecum tales concedere noctes
 Illa velit, vitæ longus & annus erit.
 Si dabit hæc multas, fiam immortalis in illis.
 Nocte una quivis vel Deus esse potest.

Qua-

aalem si cuncti vellent decurrere vitam ,
 Et pressi multo membra jacere mero :
 Non ferrum crudele neque esset bellica navis ,
 Nec nostra Actiacum verreret ossa mare.
 Nec toties propriis circum oppugnata triumphis ,
 Lassa foret crines solvere Roma suos.
 Nec certe merito poterunt laudare minores.
 Læserunt nullos pocula nostra Deos.
 Tu modò, dum licet, hunc fructum ne desere vitæ.
 Omnia, si dederis oscula pauca, dabis.
 Nec veluti folia arentes liquere corollas ,
 Quæ passim calathis strata natare vides :
 Sic nobis, qui nunc magnum spiramus amantes ,
 Forsitan includet crastina fata dies.

AD CYNTHIAM XIV.

ORATOR ab Illyricis venit modò, Cynthia, ter-
 Maxima præda tibi, maxima cura mihi. (ris,
 Non potuit saxo vitam posuisse Cerauno.
 Ah, Neptune, tibi qualia dona darem.
 Nunc sine me plena fiunt convivia mensa.
 Nunc sine me tota janua nocte patet.
 Quare si sapis, oblatas ne desere messes:
 Et stolidum pleno vellere carpe pecus.
 Deinde ubi consumpto restabit munere pauper ,
 Dic alias iterum naviget Illyrias.
 Cynthia non sequitur fascès, nec curat honores.
 Semper amatorum ponderat illa sinus.
 At tu nunc nostro, Venus ô, succurre dolori,
 Rumpat ut assiduis membra libidinibus.
 Ergo muneribus quivis mercatur amorem ?
 Iuppiter, indigna merce puella perit.
 Semper in Oceanum mittit me quærere gemmas ,
 Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro.
 Atque utinam Romæ nemo esset dives, & ipse
 Graminea posset dux habitare casa.
 Nunquam venales essent ad munus amicæ ,
 Atque una fieret cana puella domo.
 Non quia septenas noctes sejuncta cubaris ,
 Candida tam fœdo brachia fusa viro :
 Non quia peccaris testor te , sed quia vulgo
 Formosis levitas semper amica fuit.
 Barbarus excussis agitat vestigia lumbis ,

Et subito felix nunc mea regna tenet :
 Aspice quid donis Eriphyla invenit amaris ,
 Arserit & quantis nupta Creusa malis.
 Nullane sedabit nostros injuria fletus ?
 An dolor hic vitiiis nescit abesse suis ?
 Tot jam abiēre dies, quum me nec cura theatri ,
 Nec tetigit campi, nec mea Musa juvat.
 Ah pudeat certe, pudeat : nisi forte, quod ajunt,
 Turpis antor surdis auribus esse solet.
 Cerne ducem, modò qui fremitu complevit inani
 Actia damnatis æquora militibus.
 Hunc infamis amor verlis dare terga carinis
 Iussit, & externo quærere in orbe fugam.
 Cæsaris hæc virtus, & gloria Cæsaris hæc est.
 Illa qua vicit, condidit arma manu.
 Sed quascunque tibi vestes, quoscunque smaragdos,
 Quosve dedit flavo lumine chrysolithos :
 Hæc videam rapidas in vanum ferre procellas.
 Qua tibi terra, velim, qua tibi fiat aqua.
 Non semper placidus perjuros ridet amantes
 Iuppiter, & surda negligit aure preces.
 Vidistin' toto sonitus percurrere cælo ?
 Fulminaque ætherea desiluisse domo ?
 Non hæc Pleiades faciunt, neque aquosus Orion.
 Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.
 Perjuras tunc ille solet punire puellas,
 Deceptus quoniam flevit & ipse Deus.
 Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis :
 Ut timeas, quoties nubilus auster erit.
 Mentiri noctem, promissis ducere amantem ,
 Hoc erit infectas sanguine habere manus.
 Horum ego sum vates, quoties desertus amaras
 Explevi noctes, fractus utroque toro.
 Vel tu Tantealea moveare ad flumina sorte ,
 Ut liquor arenti fallat ab ore sitim :
 Vel tu Sisyphios licet admirere labores ,
 Difficile ut toto monte volutet onus :
 Durius in terris nihil est quod vivat amante ,
 Nec, modò si sapias, quod minus esse velis.
 Quem modò felicem invidia admirante ferebant ,
 Nunc decimo admitto vix ego quoque die.
 Nunc jacere è duro corpus juvat, impia, saxo,
 Sumere & in nostras trita venena manus.

Nunc

Nunc licet in triviis sicca requiescere Luna,
 Aut per rimosas mittere verba fores.
 Quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo.
 Tum flebit, quum in me senserit esse fidem.

AD CYNTHIAM XIV.

A Sfiduæ multis odium peperere querelæ,
 Frangitur in tacito fœmina sæpe viro.
 Siquid vidisti, semper vidisse negato.
 Aut siquid doluit forte, dolere nega.
 Quin ego deminuo curam, quod sæpe Cupido
 Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.
 Quid si jam canis ætas mea caneret annis?
 Et, faceret scissas languida ruga genas?
 At non Tithoni spernens Aurora senectam
 Desertum Eoa passa jacere domo est.
 Illum sæpe suis decedens fovet in ulnis,
 Quam prius abjunctos sedula lavit equos.
 Illum ad vicinos quum amplexa quiesceret Indos,
 Maturus iterum est quæsta redire dies.
 Illa Deos, currum conscendens, dixit iniquos:
 Invitum & terris præstitit officium:
 Cui majora senis Tithoni gaudia vivi,
 Quam gravis amisso Memnone luctus erat.
 Cum sene non puduit talem dormire puellam,
 Et canæ toties oscula ferre comæ.
 At tu etiam juvenem odisti me perfida, quum sis
 Ipsa anus haud longa curva futura die.
 Quum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus:
 Frater ego, & tibi sim filius unus ego.
 Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,
 Ludis & externo tincta nitore caput.
 An si cœruleo quædam sua tempora fuce
 Tinxerit, idcirco cœrula forma bona est?
 Ut natura dedit, sic omnis recta figura.
 Turpis Romano Belgicus ore color:
 Illi sub terris fiant mala multa puellæ,
 Quæ mentita suas vertit inepta comas.
 De me, mi certè poteris formosa videri,
 Mi formosa satis, si modò sæpe venis.
 Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus,
 Nec nimis ornata fronte sedere velis.

Credam ego narranti, noli committere, famæ;
Et terram rumor transfilit, & maria.

A D C Y N T H I A M X V I.

ET si me invito discedis, Cynthia, Roma,
Lætor, quod sine me devia rura colis.
Nullus erit castis juvenis corruptor in agris,
Qui te blanditiis non sinat esse probam:
Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras,
Nec tibi damnatæ somnus amarus erit.
Sola eris, & solos spectabis, Cynthia, montes,
Et pecus, & fines pauperis agricolæ.
Illic te nulli poterunt corrumpere ludi,
Fanaque peccatis plurima caussa tuis:
Illic assidue tauros spectabis arantes,
Et vitem doctam ponere falce comas.
Atque ibi rara feres inculto thura sacello,
Hædus ubi agrestes conruet ante focos.
Protinus & nuda choreas imitabere sura,
Omnia ab externo sint modò tuta viro.
Ipse ego venabor: jam nunc me sacra Dianæ
Suscipere, & Veneri ponere vota juvat.
Incipiam captare feras, & reddere pinu
Cornua, & audaces ipse monere canes.
Non tamen ut vastos ausim tentare leones,
Aut celer agrestes comminus ire fues.
Hæc igitur mihi sit lepores audacia molles
Excipere, & stricto figere avem calamo:
Qua formosa suo Clitumnus flumina luco
Integit, & niveos abluit unda boves.
Tu quoties aliquid conabere, vita, memento
Venturum paucis me tibi luciferis.
Sic me nec solæ poterunt avertere silvæ,
Nec vaga muscosis flumina fusa jugis.
Quin ego in assidua mutem tua nomina lingua.
Absentis nemo non nocuisse velit.

A D C Y N T H I A M X V I I.

QUID fles abducta gravius Briseide? quid fles
Anxia captiva tristius Andromacha?
Quidve mea de frange Deos, vesana fatigas?
Quid quereris nostram sic cecidisse fidem?
Non

non tam nocturna volucris funesta querela
 Attica Cecropiis obstrepit in foliis :
 ne tantum Niobe bis sex ad busta superba
 sollicito lacrimas depluit à Sipylo.
 licet æratis adstringant brachia nodis ,
 Sint mea vel Danaës condita membra dome :
 te ego & æratas rumpam, mea vita, catenas ,
 Ferratam Danaës transfiliamque domum.
 te, quodcunque ad surdas mihi dicitur aures ,
 Tu modò ne dubita de gravitate mea.
 Ila tibi juro per matris, & ossa parentis :
 (Si fallo, cinis heu sit mihi uterque gravis)
 te tibi ad extremas mansurum, vita, tenebras.
 Ambos una fides auferet, una dies.
 quod si nec nomen, nec me tua forma teneret ,
 Possset servitium mite tenere tuum.
 optima jam plenæ deducitur orbita Lunæ ;
 Quum de me, & de te compita nulla tacent.
 terea nobis non nunquam janua mollis,
 Non nunquam lecti copia facta tui.
 nec mihi muneribus nox ulla est empta beatis :
 Quicquid eram, hoc animi gratia magna tui.
 quum te tam multi peterent, tu me una petisti.
 Possum ego naturæ non meminisse tuæ ?
 nunc me vel tragicæ vexetis Erynnies, & me
 Inferno damnes, Æace, judicio :
 que inter Tityi volucres mea pœna vagetur,
 Tumque ego Sisyphio saxa labore geram.
 nec tu supplicibus me sis venerata tabellis.
 Ultima talis erit, quæ mea prima fides.
 hoc mihi perpetuo jus est, quod solus amator
 Nec citò desisto, nec temerè incipio.

AD CYNTHIAM DE
 PANTHO XVIII.

H quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
 Tantum illi Pantho ne sit amica Venus.
 id tibi jam videor Dodona verior augur.
 Vxorem ille tuus pulcher amator habet.
 pot noctes periere. nihil pudet ? adspice cantat
 Liber : tu nimium credula sola jaces.
 nunc inter eos tu sermo es. te ille superbus
 Dicit se invito sæpe fuisse domi.

Disper-

Dispercam, si quicquam aliud, quam gloria de te
 Quæritur. has laudes ille maritus habet.
 Colchida sic hospes quondam decepit Iason.
 Ejecta est: tenuit namque Creüsâ domum.
 Sic à Dulichio juvene est elusa Calypso.
 Vidit amatorem pandere vela suum.
 Ah nimium faciles aures præbere puellæ,
 Discite desertæ non temere esse bonæ.
 Huic quoque, qui restat, jam pridem quæritur alter.
 Experta in primo stulta cavere potes.
 Nos quocunque loco, nos omni tempore tecum
 Sive ægra pariter, sive valente sumus.

AD DEMIPHONEM XVIII.

SCIS here mi multas pariter placuisse puellas,
 Scis mihi, Demophoon, multa venire mala.
 Nulla meis frustra lustrantur compita plantis:
 O nimis exitio nata theatra meo.
 Sive aliquis molli deducit candida gestu
 Brachia, seu varios incinit ore modos.
 Interea nostri quærunt sibi vulnus ocelli,
 Candida non tectæ pectore si qua sedet.
 Sive vagi crines puris in frontibus errant,
 Indica quos medio vertice gemma tenet.
 Quæ si forte aliquid vultu mihi dura negavit,
 Frigida de tota fronde cadebat aqua.
 Quæris, Demophoon, cur sim tam mollis in omnes
 Quod quæris, quare non habet ullus amor?
 Cur aliquis sacris laniat sua brachia cultris?
 Et Phrygis insanos cæditur ad numeros?
 Vnicuique dedit vitium natura creato.
 Mi fortuna aliquid semper amare dedit.
 Me licet & Thamyrae cantoris fata sequantur,
 Nunquam ad formosas, inuide, cæcus ero.
 Sed, tibi si exiles videor tenuatus in artus.
 Falleris haud unquam est culta labore Venus:
 Percontere licet. sæpe est experta puella
 Officium tota nocte valere meum.
 Iuppiter Alcmenæ geminas requieverat arctos,
 Et cælum noctu bis sine rege fuit.
 Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit.
 Nullus amor vires eripit ipse suas.

Quid?

Quid? quum è complexu Briseïdos iret Achilles,
 Num fugere minus Theffala tela Phryges?
 Quid? ferus Andromachæ lecto quum surgeret He-
 ctor,

Bella Mycenææ non timere rates?

Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros.

Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.

Aspice uti cælo modò Sol, modò Luna ministret.

Sic etiam nobis una puella parum est.

Altera me cupidis teneat, foveatque lacertis,

Altera si quando non sinit esse locum.

Aut si forte irata meo sit facta ministro,

Vt sciat esse aliam, quæ velit esse mea.

Nam melius duo defendunt retinacula navem,

Tutius & geminos anxia mater alit.

Aut si es dura, nega: sin es non dura, venito.

Quid juvat in nullo pondere verba loqui?

Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti,

Speranti subito si qua venire negat.

Quanta illum toto versant suspiria lecto,

Quum recipi, quem non noverit illa, vetat?

Et rursum puerum quærendo audita fatigat.

Quem quæ scire timet, quærere plura jubet.

Cui fuit indocto fugienda hæc semita vulgi,

Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.

Ingenuus quisquam alterius dat munera seruo,

Vt commissa suæ verba ferat dominæ?

Et quærit toties, quænam nunc porticus illam

Integit? & campo quo movet illa pedes?

Deinde ubi pertuleris quos dicit fama labores

Herculis, ut scribat muneris ecquid habes?

Et modò pavonis caudæ flabella superbæ,

Et manibus dura frigus habere pila:

Et cupit iratum talos me poscere eburnos,

Quæque nitent Sacra vilia dona via.

Ah peream, si me ista movent dispendia: verum

Fallaci dominæ jam pudet esse jocum.

Cernere uti possis vultum custodis avari,

Captus & immunda sæpe latere casa,

Quam care semel in toto nox vertitur anno?

Ah pereant, si quos janua clausa juvat.

Contra rejecto quæ libera vadit amictu,

Custodum & nullo septa tumore, placet.

Cui

Cui sæpe immundo Sacra conteritur via focco,
 Nec finit esse moram, si quis adire velit.
 Differet hæc nunquam, nec poscet garrula, quæ
 Astrictus ploret sæpe dedisse pater.
 Nec dicet, timeo, propera jam surgere, quæso
 Infelix. hodie vir mihi rure venit.
 Et quas Euphrates, & quas mihi misit Orontes
 Me capiant, nolim furta pudica tori.
 Libertas quoniam nulli jam restat amanti,
 Nullus liber erit, si quis amare volet:
 Tu loqueris, quum sis jam noto fabula libro:
 Et tua sit toto Cynthia lecta foro?
 Cui non his verbis aspergat tempora surdo
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
 Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis,
 Non ego nequitix dicerer esse caput.
 Nec sic per totam infamis traducerer urbem:
 Vreret & quamvis nomine, verba darem.
 Quare ne tibi sit mirum me quærere viles.
 Parcius infamant. num tibi caussa levis?

A D C Y N T H I A M I N
 A M V L V M X X .

Hoc erat in primis quod me gaudere jubebas
 Tam te formosam non pudet esse levem?
 Vna aut altera nox nondum est in amore peracta
 Et dicor lecto jam gravis esse tuo.
 Me modò laudabas, & carmina nostra legebas.
 Ille tuus pennas tam citò vertit amor?
 Contendat mecum ingenio, contendat & arte,
 In primis una discat amare domo:
 Si libitum tibi erit, Lernæas pugnet ad hydras;
 Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat:
 Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas,
 Et nunquam pro te deneget esse miser:
 (Quos utinam in nobis, vita, experiare labores)
 Iam tibi de timidis iste protervus erit,
 Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem.
 Diffidium vobis proximus annus erit.
 Dura est, quæ multis simulatum ducit amorem,
 Et se plus uni siqua parare potest.
 At me non ætas mutabit tota Sibyllæ,
 Non labor Alcidæ, non niger ille dies.

T

u mea compones, & dices, Ossa, Properti,
 Hæc tua sunt. eheu tu mihi certus eras.
 certus eras eheu, quamvis nec sanguine avito
 Nobilis, & quamvis non ita dives eras.
 Nil ego non patiar. nunquam me injuria mutat.
 Ferre ego formosam nullum onus esse puto.
 redo ego, non paucos ista periisse figura.
 Credo ego, sed multos non habuisse fidem.
 arvo dilexit spatio Minoida Theseus,
 Phyllida Demophoon: hospes uterque malus.
 am tibi Iasonia nota est Medæa carina,
 Et modò servato sola relicta viro.
 Noli nobilibus, noli conferre beatis.
 Vix venit, extremo qui legat ossa die.
 i tibi nos erimus. sed tu potius, precor, ut me
 Demissis plangas pectore nuda comis.
 nica nata meo pulcherrima cura dolori,
 Excludit quoniam fors mea, sæpe venis.
 ista meis fiet notissima forma libellis.
 Calve, tua venia: pace, Catulle, tua.
 Ailes depositis annosus secubat armis,
 Grandævique negant ducere aratra boves:
 putris & in vacua requiescit navis arena,
 Et vetus in templo bellica parma vacat.
 At me ab amore tuo deducet nulla senectus,
 Sive ego Tithonus, sive ego Nestor ero.
 Et si sæcla forent antiquis grata puellis,
 Essem ego, quod nunc tu: teinporre vincor ego.
 Non tamen ista meos mutabunt sæcula mores.
 Vnusquisque sua noverit ire via.
 Nonne fuit satius duro servire tyranno?
 Et gemere in tauro, sæve Perille, tuo?
 Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu?
 Caucasias etiam si pateremur aves?
 Sed tamen obscura teritur rubigine mucro
 Ferrens, & parvo sæpe liquore filex.
 At nullo de me teritur sub limine amor, qui
 Restat: & immerita sustinet aure minas.
 Vitro contemptus rogat, & peccasse fatetur
 Læsus, & invitis ipse redit pedibus.
 Tu quoque qui pleno fastus assumis amore,
 Credule, nulla diu foemina pondus habet.
 An quisquam in mediis persolvit vota procellis,

Quura

Quum sæpè in portu fracta carina natet ?
 Aut prius infecto deposcit præmia cursu ,
 Septima quam metam triverit ante rota ?
 Mendaces ludunt flatus in amore secundi ,
 Si qua venit fero, magna ruina venit.
 Tu tamen interea, quamvis te diligat illa ,
 In tacito cohibe gaudia clausa sinu.
 Namque in amore suo semper sua maxima cuique
 Nescio quo pacto verba nocere solent.
 Quamvis te per sæpe vocet, semel ire memento
 Invidiam quod habet, non solet esse diu.
 At vos, qui officia in multos revocatis amores,
 Quantum sic cruciat lumina vestra dolor :
 Vidistis pleno teneram candore puellam :
 Vidistis fusco. ducit uterque color.
 Vidistis quandam Argiva prodire figura :
 Vidistis nostras. utraque forma rapit.
 Illaque plebejo, vel sit sandicis amictu :
 Hæc atque illa mali vulneris una via est.
 Quum satis una tuis insomnia portet ocellis ,
 Vna sit & cuivis fœmina multa mala.

A D C Y N T H I A M X X.

Vidi te in somnis fracta, mea vita, carina
 Ionio lassas ducere rore manus ,
 Et quæcunque in me fueras mentita, fateri :
 Nec jam humore graves tollere posse comas.
 Qualem purpureis agitatum fluctibus Hellen ,
 Aurea quam molli tergo vexit ovis.
 Quam timui, ne forte tuum mare nomen haberet
 Atque tua labens navita fleret aqua.
 Quæ tum ego Neptuno, quæ tum cum Castore fratrem
 Quæque tibi excepi tum Dea Leucothoe ?
 At tu vix primas extollens gurgite palmas
 Sæpe meum nomen jam peritura vocas.
 Quod si forte tuos vidisset Glaucus ocellos ,
 Esses Ionii facta puella maris.
 Et tibi præ invidia Nereides increpitarent ,
 Candida Nisæe, cœrula Cymothoë.
 Sed tibi subsidio delphinum currere vidi ,
 Qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram.
 Iamque ego conabar summo me mittere faxo ,
 Quum mihi discussit talia visa metus.

Na

Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puella
 Serviat, & tota dicat in urbe potens.
 Non, si Cambysæ redeant, & flumina Cræsi,
 Dicat: De nostro surge poëta toro:
 Nam mea quum recitat, dicit se odisse beatos.
 Carmina tam sancte nulla puella colit.
 Multum in amore fides, multum constantia prodest,
 Qui dare multa potest, multa & amare potest.
 seu mare per longum mea cogitet ire puella,
 Hanc sequar, & fidos una aget aura duos.
 Unum littus erit sopitis, unaque tecto
 Arbor, & ex una sæpe bibemus aqua.
 Et tabula una duos poterit componere amantes,
 Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.
 Omnia perpetiar, sævus licet urgeat Eurus,
 Velaque in incertum frigidus Auster agat.
 Quicumque & venti miserum vexastis Vlyssæm,
 Et Danaum Euboïco littore mille rates:
 Et qui movistis dno littora, quum rudis Argus
 Dux erat ignoto missa columba mari.
 Illa meis tantum non unquam desit ocellis,
 Incendat navem Iuppiter ipse licet.
 Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris,
 Me licet unda ferat, te modò terra tegat.
 Sed non Neptunus tanto crudelis amori,
 Neptunus fratri par in amore Iovi.
 Testis Amymone, latices quum ferret in arvis
 Compressa, & Lerne pulla tridente palus.
 Jam Deus amplexu votum persolvit: at illi
 Aurea divinas urna profudit aquas.
 Crudelem & Boream rapta Orithyia negavit.
 Hic Deus & terras & maria alta domat.
 Crede mihi, nobis mitescet Scylla, nec unquam
 Alternante vorans vasta Charybdis aqua.
 Ipsaque sidera erunt nullis obscura tenebris.
 Purus & Orion, purus & Hædus erit.
 Quod mihi si ponenda tuo sit corpore vita,
 Exitus hic nobis non inhonestus erit.
 At vos incertam mortales funeris horam
 Quæritis, & qua sit mors aditura via:
 Quæritis & cælo Phœnicum inventa sereno,
 Quæ sit stella homini commoda, quæque mala:
 Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Britannos:

M

Et

Et maris & terræ cœca pericla viæ,
 Rursus & objectum fletis capiti esse tumultum,
 Quum Mavors dubias miscet utrinque manus.
 Præterea domibus flammam, domibusque ruinas
 Neu subeant labris pocula nigra tuis.
 Solus amans novit, quando periturus, & à qua
 Morte, neque hic Boreæ flabra, neq; arma timet.
 Iam licet & Stygia sedeat sub arundine remex,
 Cernat & infernæ tristitia vela ratis:
 Si modò clamantis revocaverit aura puellæ,
 Concessum nulla lege redibit iter.

*AD IOVEM PRO AMICIS
 EGROTANTE XXIII.*

Iuppiter affectæ tandem miserere puellæ.
 Tam formosa tuum mortua crimen erit.
 Venit enim tempus, quo torridus æstuat aër,
 Incipit & sicco fervere terra cane.
 Sed non tam ardoris culpa est, neque crimina cœli
 Quam toties sanctos non habuisse Deos.
 Hoc perdit miseræ, hoc perdidit ante puellas.
 Quicquid jurarunt, ventus & unda rapit.
 Num sibi collatam doluit Venus? illa peræque
 Præ se formosis invidiosa Dea est.
 An contenta tibi Iunonis templa Pelasgæ?
 Palladis aut oculos ausa negare bonos?
 Semper, formosæ, non nostis parcere verbis.
 Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.
 Sed tibi vexatæ per multa pericula vitæ,
 Extremo veniet mollior hora die.
 Io versa caput primos mugiverat annos:
 Nunc Dea, quæ Nili flumine vacca bibit.
 Imo etiam prima terras ætate vagata est.
 Hanc miser implorat navita Leucothoën.
 Andromede monitris fuerat devota marinis,
 Hæc eadem Persei nobilis uxor erat.
 Callisto Arcadios erraverat irsa per agros.
 Hæc nocturna suo sidere vela regit.
 Quod si forte tibi properarint fata quietem;
 Illa sepulturæ fata beata tuæ,
 Narrabis Semelæ quæ sit formosa periclo,
 Credet & illa suo docta puella malo.

Et tibi Mæonias inter Heroïdas omneis
 Primus erit nulla non tribuente locus.
 Hunc utcunque potes fato gere faucia morem.
 Et Deus, & durus vertitur ipse dies.
 Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Iuno.
 Frangitur & Iuno, si qua puella perit.
 Deficiunt magico torti sub carmine rhombi,
 Et jacet extincto laurus adusta foco.
 Et jam Luna negat toties descendere cælo,
 Nigraque funestum condidit omen avis.
 Na ratis fati nostros portabit amores
 Cœrula ad infernos velificata lacus.
 Si non unius, quæso miserere duorum.
 Vivam, si vivet: si cadet illa, cadam.
 Pro quibus optatis sacro me carmine damno:
 Scribam ego, Per magnū est salva puella Iovem.
 Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit,
 Narrabitque sedens longa pericla sua.
 Hæc tua, Persephone, maneat clementia, nec tu
 Persephones conjux sævior esse velis.
 Sunt apud infernos tot millia formosarum,
 Pulchra sit in superis scilicet illa locis.
 Vobiscum est Iope, vobiscum candida Tyro,
 Vobiscum Europe, nec proba Pasiphaë:
 Et quot Iona tulit, vetus & quot Achaia formas,
 Et Thebæ, & Priami diruta regna senis:
 Et quæcunque erat in numero Romana puella,
 Occidit, has omneis ignis avarus habet. (nis.
 Nec forma æternum, aut cuiquam est fortuna peren-
 Longius, aut propius mors sua quemque manet.
 Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo,
 Munera Dianæ debita redde choros.
 Redde etiam excubias divæ nunc, ante juvenæ,
 Votivas noctes & mihi redde decem.

AD CYNTHIAM XXIII.

Hæsterna, mea lux, quum potus nocte vagarer,
 Nec me servorum duceret ulla manus,
 Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta
 Venerat: hos vetuit me numerare timor.
 Quorum alii faculas, alii retinere sagittas,
 Pars etiam visa est vincla parare mihi.

M 2

sed

Sed nudi fuerant. quorum lascivior unus ;
 Arripite hunc, inquit, nam bene nostis eum.
 Hic erat. hunc mulier nobis irata locavit.
 Dixit, & in collo jam mihi nodus erat.
 Hic alter jubet in medium propellere. at alter,
 Intereat, qui nos non putat esse Deos.
 Hæc te non meritum totas expectat in horas.
 At tu nescio quas quæris, inepte, fores.
 Quæ quum Sidoniæ nocturna ligamina mitræ
 Solverit, atque oculos moverit illa graves :
 Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
 Sed quos ipse suis fecit Amor manibus.
 Parcite jam, fratres. jam certos spondet amores,
 Et jam ad mandatam venimus ecce domum.
 Atque ita me injecto duxerunt rursus amictu.
 I nunc, & noctes disce manere domi.
 Mane erat, & volui, si sola quiesceret illa,
 Visere, at in lecto Cynthia sola fuit.
 Obstupui. non illa mihi formosior unquam
 Visa, neque ostrina quum fuit in tunica.
 Ibat & hinc castæ narratum somnia Vestæ,
 Neu sibi, neve mihi quæ nocitura forent.
 Talis visa mihi somno demissa recenti.
 Heu quantum per se candida forma valet.
 Quid tu matutinus, ait, speculator amicæ,
 Me similem vestris moribus esse putas ?
 Non ego tam facilis. sat erit mihi cognitus unus,
 Vel tu, vel si quis verior esse potest.
 Apparent non ulla toro vestigia presso,
 Signa voluptatis nec jacuisse duos.
 Aspice ut in toto nullus mihi corpore surgat
 Spiritus, admissio notus adulterio.
 Dixit, & opposita propellens suavia dextra,
 Proslit in laxa nixa pedem solea.
 Sic ego tam sancti custode recludor amoris.
 Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

A D E A N D E M X X I I I .

Quæris cur veniam tibi tardior ? aurea Phœbi
 Porticus à magno Cæsare aperta fuit.
 Totâ erat in species Pœnis digesta columnis :
 Inter quas Danaï scœmina turba senis.

Hic

Hic equidem Phœbo visus mihi pulchrior ipso
 Marmoreus tacita carmen hiare lyra.
 Atque aram circum steterant armenta Myronis
 Quatuor artificis vivida signa boves.
 Tum medium Clario surgebat marmore templum,
 Et patria Phœbo carius Ortygia.
 Auro Solis erat supra fastigia currus,
 Et valvæ Libyci nobile dentis opus.
 Altera dejectos Parnassî vertice Gallos,
 Altera mœrebat funera Tantalidos.
 Deinde inter matrem Deus ipse, interque sororem
 Pythius in longa carmina veste sonat.
 Illic adspicias scopulis hæere sorores,
 Et canere antiqui dulcia furta Iovis:
 Ut Semele est combustus, ut est deperditus Io.
 Denique ut ad Trojæ tecta volarit avis.
 Qui videt, is peccat. qui non & viderit: ergo
 Non cupiet. facti crimina lumen habet.
 Quod si nemo extat, qui vicerit alitis arma,
 Communis culpæ cur reus unus agor?
 Vna contentum pudeat me vivere amica.
 Hoc si crimen erit, crimen amoris erit.
 Mi nemo objiciat. libeat tibi, Cynthia, mecum
 Roscida muscosis antra tenere jugis.
 Nec tu Virginibus reverentia moveris ora.
 Hic quoque non nescit, quid sit amare, chorus:
 Si tamen Oeagri quædam compressa figura
 Bistonis olim rupibus accubuit.
 Hic ubi me prima statuent in parte choreæ,
 Et medius tecta cuspide Bacchus erit:
 Tum capiti sacros patiar pendere corymbos.
 Nam sine te nostrum non valet ingenium.
 Hoc, utinam spatium loco, quodcumque vacabis,
 Cynthia. sed tibi me credere turba vetat,
 Quum videt accensis devotam currere tædis
 In nemus, & Triviæ lumina ferre Deæ.
 Nam quid Prænestis dubias, ô Cynthia, sortes?
 Quid petis Ææi mœnia Telegoni?
 Curve te in Herculeum deportant effeda Tibur?
 Appia cur toties te via ducit anum?
 Scilicet umbrosis sordet Pompeja columnis.
 Porticus aulæis nobilis Attalicis,
 Et creber pariter platânis surgentibus ordo,

Flumina sopito quæque Marone cadunt :
 Et leviter nymphis tota crepitantibus urbe ,
 Quum subito Triton ore recondit aquam.
 Falleris. ista tui furtum via monstrat amoris.
 Non urbem, demens : lumina nostra fugis.
 Quo fugis, ah demens ? nulla est fuga, tu licet usque
 Ad Tanaim fugias, usque sequetur amor.
 Non, si Pegaseo veſteris in aëra dorſo :
 Nec, tibi si Perſei moverit ala pedes :
 Vel, si te ſectæ moveant talaribus auræ :
 Nil tibi Mercurii proderit alta via.
 Inſtat ſemper Amor ſupra caput. inſtat amanti,
 Et gravis ipſe ſuper libera colla ſedet.
 Excubat ille acer cuſtos, & tollere nunquam
 Te patietur humo lumina capta ſemel.
 Et jam ſi pecces, Deus exorabilis ille eſt,
 Si modò præſentes viderit eſſe preces.
 Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per unda
 Et petere Hyrcani littora nota maris ?
 Spargereque alterna communes cæde penates,
 Et ferre ad patrios præmia dira lares ?
 Nil agis. inſidias in me componis inanes.
 Tendis iners docto retia nota mihi.
 Sed de me minor eſt famæ jactura pudicæ :
 Tanta tibi miſeræ, quanta mereris, erit.
 Nuper enim de te noſtras me lædit ad aures
 Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.
 Sed te non debes inimicæ credere linguæ,
 Semper formoſis fabula pœna fuit.
 Non tua depreſſo damnata eſt fama veneno.
 Teſtis eris puras, Phœbe, videre manus.
 Sin autem longo nox una, aut altera luxu
 Conſumpta eſt, non me crimina parva movent.
 Iſta ſenes licet accuſent convivia duri.
 Nos modò propoſitum, vita, teramus iter.
 Illorum antiquis onerentur legibus aures.
 Hic locus eſt, in quo tibia docta ſones :
 Quæ non jure vado Mærandri jacta nataſti,
 Turpia quum faceret Palladis ora tumor.
 Tyndaris externo patriam mutavit amore.
 Et ſine decreto viva reduſta domum eſt.
 Ipſa Venus quamvis corrupta libidine Martiſ,
 Nec miſus in cœlo ſemper honeſta fuit.

Quam-

Quamvis Ida Parim pastorem dicat amasse,
 Atque inter pecudes accubuisse Deam:
 Hoc & Hamadryadam spectavit turba fororum,
 Silenique senes, & pater ipse chori.
 Cum quibus Idæo legisti poma sub antro
 Supposita excipiens, Nai, caduca manu.
 An quisquam in tanto stuprorum examine quærit
 Cur hæc tam dives? quis dedit? unde dedit?
 O nimium nostro felicem tempore Romam,
 Si contra mores una puella facit.
 Hæc eadem hæc ante illam impune & Lesbia fecit.
 Quæ sequitur, certe est invidiosa minus.
 Qui quærit Tatios veteres, durosque Sabinos,
 Hic posuit nostra nuper in urbe locum.
 Tu prius & fluctus poteris siccare marinos,
 Altaque mortali deligere astra manu:
 Quam facere ut nostræ nolint peccare puellæ.
 Is mos Saturno regna tenente fuit:
 Et quum Deucalionis aquæ fluxere per orbem,
 Et post antiquas Deucalionis aquas.
 Dic mihi: quis potuit lectum servare pudicum?
 Quæ Dea cum solo vivere sola Deo?
 Vxorem quondam Magni Minois, ut ajunt,
 Corruptit torvi candida forma bovis.
 Nec minus ærato Danaë circumdata muro,
 Non potuit magno casta negare Iovi.
 Quod si tu Grajas, sive es imitata Latinas:
 Semper vive meo libera iudicio.

AD CYNTHIAM XXV.

TRistia jam redeunt iterum solemnia nobis.
 Cynthia jam noctes est operata decem.
 Atque utinam Nilo pereat quæ sacra tepente
 Misit matronis Inachis Aufoniis.
 Quæ Dea tam cupidos toties divisit amantes,
 Quæcunque illa fuit, semper amara fuit.
 Tu certe Iovis occultis in amoribus, Io,
 Sensisti, multas quid sit inire vias:
 Quum te iussit habere puellam cornua Iuno,
 Et pecoris duro perdere verba sono:
 Ah quoties quernis læsisti frondibus ora:
 Mansisti stabulis abdita pasta tuis.

M 4

Ah

An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
 Iuppiter, idcirco facta superba Dea es?
 An tibi non satis est fuscis Ægyptus alumnis?
 Cur tibi tam longa Roma petita via est?
 Quid tibi quid prodest viduas dormire puellas?
 Sed tibi, crede mihi, cornua rursus erunt.
 Aut nos è nostra te, sæva fugabimus urbe.
 Cum Tiberi Nilo gratia nulla fuit.
 At tu quæ nostro nimium placata dolori es,
 Noctibus his vacui reficiamus iter.
 Non audis, & verba finis mea ludere: quum jam
 Flectant Icarii sidera tarda boves.
 Lenta bibis, mediæ nequeunt te frangere noctes.
 An nondum est talos mittere lassæ manus?
 Ah pereat quicumque meracas repperit uvæ,
 Corruptique bonas nectare primus aquas.
 Icare Cecropiis merito jugulare colonis,
 Pampineus, nosti, quam sit amarus odor.
 Tu quoque, ô Eurytion, vino, Centaure, peristi,
 Nec non Ismario tu, Polypheme, mero.
 Vino forma perit, vino corrumpitur ætas,
 Vino sæpe suum nescit amica virum.
 Me miseram, ut multo nihil es mutata Lyæo.
 Iam bibe. formosa es, nil tibi vina nocent,
 Quum tuæ præpendent demissa in pocula ferta,
 Et mea deducta carmina voce legis:
 Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
 Spumet & aurato mollius in calice:
 Nulla tamen lecto recipit se sola libenter.
 Est quiddam, quod vos quærere cogat Amor.
 Semper in absenteis felicior æstus amantes.
 Elevat assiduos copia longa viros.

AD LYNCEVM POETAM XXV.

CVR quisquam faciem dominæ jam credat Amo-
 Sic crepta mihi pene puella mea est. (ri?)
 Expertus dico. nemo est in amore fidelis.
 Formosam raro non sibi quisque petit:
 Polluit, ille Deus cognatos, solvit amicos,
 Et bene concordēs tristitia ad arma vocat.
 Hospes in hospitium Menelao venit adulter.
 Colchis & ignotum nonne secuta virum est?
 Lynceu,

Lynceu, tunc meam potuisti tangere curam?
 Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus?
 Quid si non constans illa & tam certa fuisset?
 Posses in tanto vivere flagitio?
 Tu mihi vel ferro pectus, vel perde veneno:
 A domina tantum te modò tolle mea.
 Te socium vitæ, te corporis esse licebit,
 Te dominum admitto rebus, amice, meis.
 Lecto te solum, lecto te deprecor uno.
 Rivalem possum non ego ferre Iovem.
 Ipse meas solus, quod nil est, æmulor umbras,
 Stultus, quod stulto sæpe timore tremo.
 Una tamen caussa est, qua crimina tanta remitto,
 Errabant multo quod tua verba mero.
 Sed nunquam vitæ me fallat ruga severæ.
 Omnes jam norunt, quam sit amare bonum.
 Lynceus ipse meus seros insanit amores.
 Solum te nostros lætor adire Deos.
 Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
 Proderit? aut rerum dicere posse vias?
 Aut quid * Cretæi tibi profunt carmina lecta?
 Nil juvat in magno vester amore senex.
 Tu satius musis meliorem imitere Philetam,
 Et non inflati somnia Callimachi.
 Non rursus licet Ætoli referas Acheloi
 Fluxerit ut magno factus amore liquor.
 Atque etiam ut Phrygio fallax Mæandria campo
 Errat, & ipsa suas decipit unda vias.
 Qualis & Adraști fuerit vocalis Arion,
 Tristis ad Archemori funera victor equus.
 Non non Amphiarææ tibi fata quadrigæ
 Profint, aut Capanci grata ruina Iovi.
 Desine Achilleo componere verba cothurno,
 Desine, & ad molles membra resolve choros.
 Incipe jam angusto versus componere torno,
 Inque tuos ignes, dure poëta, veni.
 Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero,
 Despiciat & magnos recta puella deos.
 Sed non ante gravis taurus succumbit aratro,
 Cornua quam validis hæserit in laqueis.
 Nec tu tam duros per te patieris amores.
 Trux tamen à nobis ante domandus eris.
 Harum nulla solet rationem quærere mundi,

Nec cur fraternis Luna laboret equis :
 Nec si post Stygias aliquid restaverit undas ,
 Nec si consulto fulmina missa tonent.
 Aspice me, cui parva domi fortuna relicta est ,
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi :
 Ut regnem mistas inter conviva puellas
 Hoc, ego quo tibi nunc elevor, ingenio.
 Me juvet hesternis positum languere corollis,
 Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus,
 Actia Vergilium custodis littora Phœbi ,
 Cæsaris & fortes dicere posse rates :
 Qui nunc Æneæ Trojani suscitât arma ,
 Iactaque Lavinis mœnia littoribus.
 Cedite Romani scriptores, cedite Graji :
 Nescio quid majus nascitur Iliade.
 Tu canis umbrosi subter pineta Galefi
 Thyrsin, & attritis Daphnin arundinibus :
 Utque decem possint corrumpere mala puellam ,
 Missus & impressis hœdus ab uberibus.
 Felix, qui viles pomis mercaris amores,
 Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.
 Felix, intactum Corydon qui tentat Alexin
 Agricolaë domini carpere delicias.
 Quanvis ille suam lassus requiescat avenam ,
 Laudatur facileis inter Hamadryadas.
 Tu canis Ascræi veteris præcepta poetæ ,
 Quo seges in campo, quo viret uva jugo.
 Tale facis carmen docta testudine, quale
 Cynthius impositis temperat articulis.
 Non tamen hæc ulli venient ingrata legenti ,
 Sive in amore rudis, sive peritus erit.
 Nec minor his animis, nec se minor ore canorus
 Anseris indocto carmine cessit olor.
 Hæc quoque perfecto ludebat Iasone Varro ,
 Varro Leucadiæ maxima flamma suæ.
 Hæc quoque lascivi cantarunt scripta Catulli ,
 Lesbïa queis ipsa notior est Helena.
 Hæc etiam docti confessa est pagina Calvi ,
 Quam caneret miseræ funera Quintiliæ.
 Et modò formosa qui multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna vulnera lavit aqua.
 Cynthia quinetiam versu laudata Propertî ,
 Hos inter si me ponere fama volet.

SEX. AVREL.

P R O P E R T I I

E L E G I A R V M

L I B E R I I I .

E L E G I A I .

CALLIMACHI manes, & Coi sacra Philetæ,
 In vestrum, quæso, me finite ire nemus.
 Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
 Itala per Grajos orgia ferre choros.

Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro,
 Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam.
 Ah valeat Phœbum quicumque moratur in armis.
 Exactus tenui pumice versus eat.

Quo me fama levat terra sublimis, & à me
 Nata coronatis Musa triumphat equis,
 Et mecum in curru parvi vectantur Amores,
 Scriptorumque meas turba secura rotas.

Quid frustra missis in me certatis habenis?
 Non datur ad Musas currere lata via.

Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent,
 Qui finem imperii Bactra futura canent.

Sed quod pace legas, opus hoc de monte Sororum
 Detulit intacta pagina nostra via.

Mollia, Pegasides, vestro date ferta poëtæ.
 Non faciet capiti dura corona meo.

At mihi quod vivo detraxerit invida turba,
 Post obitum duplici fœnore reddet honos.

Omnia post obitum fingit majora vetustas,
 Majus ab exequiis nomen in ora venit.

Nam quis equo pulsas abiegno nosceret arces?
 Fluminaque Hæmonio comminus îsse viro?

Idæum Simoënta Iovis cunabula parvi?

Hæctora per campos ter maculasse rotas? (mis,
 Deiphobumq;, Helenumq;, & Polydamanta sine ar-
 Qualemunque Parin vix sua nosset humus.

Exiguo sermone fores nunc, Ilion, & tu
 Troja bis Oetæi numine capta Dei.

Nec

Nec non ille tui casus memorator Homerus
 Posteritate suum crescere sensit opus.
 Meque inter feros laudabit Roma nepotes.
 Illum post cineres auguror esse diem.
 Ne mea contemto lapis indicet ossa sepulchro
 Provisum est, Lycio vota probante Deo.
 Carminis interea nostri redeamus in orbem,
 Gaudeat ut solito tacta puella sono.
 Orphea detinuisse feras, & concita dicunt
 Flumina Threïcia detinuisse lyra.
 Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem
 Sponte sua in muri membra coïsse ferunt.
 Quinetiam, Polypheme, fera Galatea sub Ætna
 Ad tua rorantes carmina flexit equos.
 Miremur nobis & Baccho & Apolline dextro,
 Turba puellarum si mea verba colit,
 Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis
 Nec camera auratas inter eburna trabes,
 Nec mea Phæacas æquant pomaria silvas,
 Non operosa rigat Martius antra liquor:
 At Musæ comites, & carmina cara legenti,
 Et defessa choris Calliopea meis.
 Fortunata meo si qua es celebrata libello,
 Carmina erunt formæ tot monumenta tuæ.
 Nam neque Pyramidum sumptus ad sidera ducti,
 Nec Iovis Elæi cœlum imitata domus:
 Nec Mausolæi dives fortuna sepulchri
 Mortis ab extrema conditione vacat.
 Aut illis flamma, aut imber subducet honores,
 Annorum aut ictu pondera victa ruent.
 At non ingenio quæsitum nomen ab ævo
 Excidet. ingenio stat sine morte decus.

P R O P E R T I I S O M N I U M I I.

VISVS eram molli recubans Heliconis in umbra,
 Bellerophontei qua fluit humor equi:
 Reges, Alba, tuos, & regum facta tuorum
 Tantum operis nervis hiscere posse meis:
 Parvaque tam magnis admôram fontibus ora,
 Vnde pater sitiens Ennius ante bibit,
 Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila,
 Regiaque Æmilia vecta trophæa rate,
 Victorisque moram Fabii, pugnamque sinistram

Can-

Cannensem, & versos ad pia vota Deos,
 Annibalemque Lares Romana sede fugantes,
 Anseris & tutum voce fuisse Iovem.
 Num me Castalia specularans ex arbore Phœbus
 Sic ait aurata nixus ad antra lyra,
 Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te
 Carminis heroi tangere iussit opus?
 Non hic ulla tibi speranda est fama, Properti.
 Mollia sunt parvis prata terenda rotis,
 Tuus in scamno jactetur sæpe libellus,
 Quem legat expectans sola puella virum.
 An tua præscriptos evecta est pagina gyros?
 Non est ingenii cymba gravanda tui.
 Alter remus aquas, alter tibi radat arenas,
 Tutus eris. medio maxima turba mari est.
 Exerat, & plectro sedem mihi monstrat eburno,
 Qua nova muscoso semita facta solo est.
 Hæc erat affixis viridis spelunca lapillis,
 Pendebantque cavis tympana pumicibus.
 Imago Musarum, & Sileni patris imago
 Fictilis, & calami, Pan Tegeæ, tui,
 Veneris dominæ volucres mea turba columbæ
 Tingunt Gorgoneo punica rostra lacu,
 Verberaque novem sortitæ jura puellæ
 Exercent teneras in sua dona manus.
 Nec ederas legit in thyrsos, hæc carmina nervis
 Aptat, & illa manu textit utraque rosam,
 Quarum numero me contigit una dearum:
 Ut reor à facie, Calliopea fuit.
 Contentus niveis semper vectabere cygnis,
 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.
 Nil tibi sit rauco prætoriam classica cornu
 Flare, nec Aonium cingere Marte nemus:
 Sed quibus in campis Mariano prælia signo
 Stent, & Teutonicas Roma refringat opes,
 Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus
 Saucia mœrenti corpora vectet aqua.
 Calliope coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnæque canes ebria signa fugæ,
 Super te clausas sciat excantare puellas,
 Qui volet austeros arte ferire viros.
 Calliope, lymphisque à fonte petitis,
 Ora Philetea nostra rigavit aqua.

D E S C R I P T I O T R I V M -
P H I I I I.

A Rma Deus Cæsar dities meditatur ad Indos,
 Et freta gemmiferi findere classe maris.
 Magna viri merces. parat ultima terra triumphos.
 Tigris, & Euphrates sub tua jura fluent.
 Sera sub Aufoniis veniet provincia virgis.
 Affuescent Latio Partha trophæa Iovi.
 Ite agite expertæ bello date lintea proræ,
 Et solitum armigeri ducite munus equi.
 Omnia fausta cano. Crassos, cladesque piate:
 Ite, & Romanæ consulite historiæ.
 Mars pater, & sacræ fatalia lumina Vestæ,
 Ante meos obitus sit, precor, illa dies:
 Qua videam spoliis onerato Cæsaris axe
 Ad vulgi plausus sæpe resistere equos.
 Inque sinu caræ nixus spectare puellæ
 Incipiam, & titulis oppida capta legam.
 Tela fugacis equi, & bracchati militis arcus,
 Et subter captos arma sedere duces.
 Ipsa tuam prolem serva Venus. hoc sit in ævum,
 Cernis ab Ænéa quod superesse caput.
 Præda sit hæc illis, quorum meruere labores:
 Me fat erit Sacra plaudere posse via.
 Pacis Amor Deus est, pacem veneramur amantes.
 Stant mihi cum domina prælia dura mea.
 Nec tamen invisò pectus mihi carpitur auro,
 Nec bibit è gemma divite nostra fitis.
 Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur,
 Nec miser æra peto classe, Corinthe, tua.
 O prima infelix fingenti terra Prometheo,
 Ille parum cauti pectoris egit opus.
 Corpora disponens mentem non vidit in arte,
 Recta animi primum debuit esse via.
 Nunc maris in tantum ventis jactamur, & hostem
 Quærimus, atque armis nectimus arma nova.
 Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas.
 Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.
 Victor cum victis pariter miscabitur umbris.
 Consule cum Mario capte Iugurtha sedes.
 Lydus Dulichio non distat Cræsus ab Iro.

Optima

Optima mors, parca quæ venit apta die.
 e iuvat in prima coluisse Heliconæ iuventa,
 Musarumque choris implicuisse manus.
 e iuvat & multo mentem vincire Lyæo,
 Et caput in verna semper habere rosâ.
 tque ubi jam venerem gravis interceperit ætas,
 Sparferit integras alba senectæ comas:
 um mihi Naturæ libeat perdiscere mores,
 Quis Deus hanc mundi temperet arte domum:
 qua venit exoriens, qua deficit. unde coactis
 Cornibus in plenum mensura Luna redit.
 nde salo superant venti. quid flamine captet
 Eurus, & in nubes unde perennis aqua:
 it ventura dies mundi quæ subruat arces,
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas:
 ut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi,
 Solis & atratis luxerit orbis equis:
 Cur segnis versare boves, & plaustra Bootes:
 Plejadum spisso cur coit igne chorus:
 Curve fucus fines altum non exeat æquor,
 Plenus & in partes quattuor annus eat:
 ubi terris sint iura Deum & tormenta Gigantum,
 Tisiphones atro si furit angue caput:
 Aut Alcæoniæ furia, aut jejunia Phineï:
 Num rota, num scopuli, num sitis inter aquas:
 Num tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus & Tityo jugera pauca novem:
 An ficta in miseras descendit fabula gentes,
 Et timor haud ultra, quam rogus, esse potest.
 Exitus hic vitæ superest mihi. Vos quibus arma
 Grata magis, Crassi signa referte domum.

AD LYGDAMVM. IV.

DIc mihi de nostra, quæ sentis vera puella:
 Sic tibi sint dominæ, Lygdame, dempta iuga:
 Dum me lætitiâ tumefactum fallis inani,
 Hæc referens, quæ me credere velle putas.
 Omnis enim debet sine vano nuncius esse,
 Majoremque timens servus habere fidem.
 Nunc mihi si qua tenes, ab origine dicere prima
 Incipe, suspensis auribus ista bibam.
 Siccine eam incomptis vidisti flere capillis?
 Illius ex oculis multa cadebat aqua?

Nec

Nec speculum strato vidisti, Lygdame, lecto?

Ornabat niveas nullave gemma manus?

Ac moestam teneris vestem pendere lacertis?

Scriniaque ad lecti clausa jacere pedes?

Tristis erat domus? & tristes sua pensa min istras

Carpebant? medio nebat & ipsa loco?

Humidaque impressa siccabat lumina lana?

Rettulit & querulo jurgia nostra sono?

Hæc te teste mihi promissa est, Lygdame, merco

Est pœnæ servo rumpere teste fidem.

Ille potest nullo miseram me linquere facto?

Ac qualem nulla dicere habere domo?

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto?

Si placet insultet, Lygdame, morte mea.

Non me moribus illa sed herbis improba vicit.

Staminea rhombi ducitur ille rota.

Illum turgentis ranæ portenta rubetæ,

Et lecta exectis anguibus ossa trahunt.

Et strigis inventæ per busta jacentia plumæ,

Cinctaque funesto lanæa vitta viro.

Si non vana canunt mea somnia, Lygdame, test

Pœna erit ante meos sera, sed ampla pedes.

Putris & in vacuo texetur aranea lecto.

Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.

Quæ tibi si veris animis est quæsta puella,

Hac eadem rursus, Lygdame, curre via:

Et mea cum multis lacrimis mandata reporta:

Iram, non fraudes esse in amore meo.

Me quoque consimili impositum torquerier igni

Iurabo & bis sex integer esse dies.

Quod mihi si tanto felix concordia bello

Extiterit, per me, Lygdame, liber eris.

D E M O R T E P Æ T I O B
I V A R I T I A M V I.

ERGO sollicitæ tu causâ pecunia vitæ es,
Per te immaturum mortis adimus iter.

Tu vitis hominum crudelia pabula præbes.

Semina curarum de capite orta tuo.

Tu Pætum ad Pharios tendentem linæa portus

Obruis infano terque quaterque mari.

Nam dum te sequitur, primo miser excidit ævo,

Et nova longinquis piscibus esca natat.

Fle

ens tamen extremis dedit hæc mandata querelis,
 Quum moribunda niger clauderet ora liquor :
 maris, Ægei quos sunt penes æquora ponti,
 Et quæcunque meum degravat unda caput :
 Non rapitis miseros primæ lanuginis annos ?
 Adtulimus longas in freta vestra manus.
 Tu miser, Alcyonum scopulis adfigar acutis,
 In me cœruleo fuscina sumpta Deo est.
 saltem Italiæ regionibus advehat æstus.
 Hoc de me, fat erit, si modò matris erit.
 Abtrahit hæc fantem torta vertigine fluctus :
 Ultima quæ Pæto noxque diesque fuit.
 Nunc te, quid ætatem numeras ? quid cara natanti
 Mater in ore tibi est ? non habet unda Deos ;
 Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
 Omnia detrito vincula fune cadunt.
 Mater non iusta piæ dare debita terræ,
 Nec pote cognatos inter humare rogos.
 Sed tua nunc volucres adstant super ossa marinæ.
 Nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare.
 felix Aquilo, raptæ timor Orithyæ,
 Quæ spolia ex illo tanta fuere tibi ?
 Sed ut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina ?
 Portabat sanctos alveus ille viros.
 Centum æquoreæ Nereo genitore puellæ,
 Et tu nocturno tacta dolore Thetis.
 Quos decuit lasso supponere brachia mento.
 Non poterat vestras ille gravare manus.
 Deditte corpus humo, positaque in gurgite vita
 Pætum sponte tua vilis arena tegas.
 Sed t, quoties Pæti transibit nauta sepulchrum,
 Dicat : Et audaci tu timor esse potes.
 Te rates curvæ, & leti texite caussam.
 Ista per humanas mors venit acta manus.
 Terra parum fuerat ; fatis adjecimus undas.
 Fortunæ miseris auximus arte vias.
 Anchora te teneat, quem non tenere penates ?
 Quid meritum dicas cui sua terra parum est ?
 Natura insidians pontum substravit avaris.
 Ut tibi succedat, vix semel esse potest.
 Mentorum est quodcunque paras. haud ulla carina
 Consenuit. fallit portus & ipse fidem.
 Sed tunc Agamemnonias testantia littora curas.

N

Quæ

Quæ notat Argyni pœna natantis aqua.
 Hoc juvene amisso classem non solvit Atrides:
 Pro qua mactata est Iphigenia mora.
 Saxa triumphales fregere Capharea puppes.
 Naufraga quum vasto Græcia tracta salo est.
 Paulatim sociùm jacturam fleuit Vlysses,
 In mare cui soli non valere doli.
 Hunc parvo ferri vidit nox improba ligno.
 Patus ut occideret, tot coiere mala.
 Non tulit huic pectus stridorem audire procellarum
 Et duro teneras lædere fune manus:
 Sed Thyiæ thalamo, aut Oriciæ terebinthi
 Effulto pluma versicolore caput.
 Huic fluctus vivo radicibus abstulit unguis,
 Et miser invitam traxit hiatus aquam.
 Quod si contentus patrio bove verteret agros,
 Verbaque duxisset pondus habere mea:
 Viveret ante suos dulcis conviva penates
 Pauper, & in terra, nil ubi flere potest.
 At tu, sæve Aquilo, nunquam mea vela videbis
 Ante fores dominæ condar oportet iners.

A D C Y N T H I A M VI.

Dulcis ad externas fuerat mihi rixa lucernas,
 Vocis & insanæ tot maledicta tuæ.
 Cur furibunda mero mensam propellis, & in me
 Projicis insana cymbia plena manu?
 Tu vero nostros audax invade capillos,
 Et mea formosis unguibus ora nota:
 Tu minitare oculos subjecta exurere flamma.
 Fac mea rescisso pectore nuda sinu.
 Nimirum veri dantur mihi signa caloris.
 Nam sine amore gravi fœmina nulla dolet.
 Quæ mulier rabida jactat convicia lingua,
 Et Veneris magnæ volvitur ante pedes:
 Custodum gregibus circum se stipat euntem,
 Seu sequitur medias Mænas ut acta vias:
 Seu timidam crebro dementia somnia terrent,
 Seu miseram in tabula picta puella movet.
 His ego tormentis animi sum verus aruspex:
 Nam didici certas sæpe in amore notas.
 Non est certa fides, quam non injuria versat.
 Hostibus eveniat lenta puella meis.

morso æquales videant mea vulnera collo.
 Me doceat livor mecum habuisse meam.
 ut in amore dolere volo, aut audire dolentem.
 Sive meas lacrimas, sive videre tuas.
 cæta superciliis si quando verba remittis,
 Aut tua quum digitis scripta, silenda notas.
 di ego quæ nunquam pungunt suspiria somnos:
 Semper in iratam pallidus esse velim.
 ulcior ignis erat Paridi, quum grata per arma
 Thyndaridi poterat gaudia ferre suæ.
 um vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector:
 Ille Helenæ in gremio maxima bella gerit.
 ut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
 Semper erunt. in te pax mihi nulla placet.
 gaude quod nulla est æque formosa: doleres,
 Si qua foret. nunc sis jure superba, licet.
 At tibi, qui nostro nexisti retia lecto:
 Sit socer æternum, nec sine matre domus.
 Cui nunc si qua data est furandæ copia noctis,
 Offensa illa mihi, non tibi amica dedit.

AD M E C O E N A T E M VII.

MEcoenas eques Hetrusco de sanguine regum,
 Intra fortunam qui cupis esse tuam:
 Quid me scribendi tam vastum mittis in æquor?
 Non sunt apta meæ grandia vela rati.
 Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus:
 Et pressum inflexo mox dare terga genu.
 Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
 Fama nec ex æquo ducitur ulla jugo.
 Gloria Lysippo est animosa effingere signa.
 Exactis Calamis se mihi jactat equis.
 In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles.
 Parrhasius parta vindicat arte locum.
 Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ.
 At Myos exiguum flectit acanthus iter.
 Phidiacus signo se Iuppiter ornat eburno,
 Praxitelem proprius vindicat arte lapis.
 Est, quibus Elææ concurret palma quadrigæ,
 Est, quibus in celeres gloria nata pedes.
 Hic fatus ad pacem, hic castrensibus utilis armis.
 Naturæ sequitur semina quisque suæ.

N 2

At

At tua, Mæcenas, vitæ præcepta recepi,
Cogor & exemplis te superare tuis.

Quum tibi Romano dominas in honore secures,

Et liceat medio ponere jura foro:
Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes,

Atque onerare tuum fixa per arma domum:

Et tibi ad effectum vires det Cæsar, & omni

Tempore tam faciles insinuentur opes:

Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras,

Velorum plenos subtrahis ipse sinus.

Crede mihi, magnos æquabunt ista Camillos

Iudicia, & venies tu quoque in ora virum:

Cæsaribus & famæ vestigia juncta tenebis,

Mæcænatibus erunt vera trophæa fides.

Non ego velifera tumidum mare findo carina,

Tota sub exiguo flumine nostra mora est.

Non flebo in cineres arcem sedisse paternos

Cadmi, nec semper prælia clade pari:

Nec referam Scæas, & Pergama Apollinis arces,

Et Danaum decimo vere redisse rates,

Mœnia quam Grajo Neptunia pressit aratro

Victor Palladiæ ligneus artis equus.

Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,

Et cecinisse modis, pure poëta, tuis.

Hæc curent pueri, curent hæc scripta puellæ,

Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.

Te duce vel Iovis arma canam, cœloque minantem

Cœum, & Phlegræis Oromedonta jugis;

Celsaque Romanis decerpta palatia tauris

Ordiant, & cæso mœnia firma Remo:

Eductosque pares silvestri ex ubere reges,

Crescet & ingenium sub tua jussa meum.

Prosequar & currus utroque ab littore ovantes

Parthorum, astutæ tela remissa fugæ:

Castraque PelusI Romano subbruta ferro,

Antonique graves in sua fata manus.

Mollis tu cœptæ fautor cape lora juventæ,

Dexteraque immixtis da mihi signa rotis.

Hoc mihi, Mæcenas, laudis concedis: & à te est

Quod ferar in partes ipse fuisse tuas.

DE NATALI AMICÆ
SVÆ VIII.

MIRABAR quidnam misissent mane Camœnæ
 Ante meum stantes sole rubente torum.
 Natalis nostræ signum misere puellæ,
 Et manibus faustos ter crepuere sonos.
 Transeat hic sine nube dies, stent aëre venti,
 Ponat & in sicco molliter unda minas.
 Aspiciam nullos hodierna luce dolentes,
 Et Niobes lacrimas supprimat ipse lapis.
 Alcyonum positis requiescant ora querelis,
 Increpet absumptum nec sua mater Ityn.
 Tuque, ô cara mihi felicibus edita pennis
 Surge, & poscentes justa precare Deos.
 Ac primum pura somnum tibi discute lympha,
 Et nitidas presso pollice finge comas.
 Dein qua primum oculos cœpisti veste Properti,
 Indue, nec vacuum flore relinque caput.
 Et pete, qua polles, ut sit tibi forma perennis:
 Inque meum semper stent tua regna caput.
 Inde coronatas ubi thure piaveris aras,
 Luxerit & tota flamma secunda domo:
 Sit mensæ ratio, noxque inter pocula currat,
 Et crocino nares murreus ungat onyx.
 Tibia nocturnis succumbat rauca choreis,
 Et sint nequitæ libera verba tuæ.
 Dulciaque ingratos adimant convivia somnos,
 Publica vicinæ perstrepat aura viæ.
 Sit fors & nobis talorum interpretæ iactu,
 Quem gravibus pennis, verberet ille puer.
 Quum fuerit multis exacta trientibus hora,
 Noctis & instituet sacra ministra Venus:
 Annua solvamus thalamo solemnia nostro,
 Natalisque tui sic peragamus iter.

FOEMINAS IMPERARE
AMANTIBVS IX.

Quid mirare, meam si versat foemina vitam,
 Et trahit addictum sub sua jura virum?
 Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
 Quod nequeam fracto rumpere vincla iugo?

Venturam melius præfagit navita mortem.
 Vulneribus didicit miles habere rictum.
 Ista ego præterita jactavi verba juventa.
 Tu nunc exemplo disce timere meo.
 Colchis flagranteis adamantina sub juga tauros
 Egit, & armigera prælia sævit humo :
 Custodisque feros clausit serpentis hiatus,
 Iret ut Æsonias aurea lana domos.
 Ausa feròx ab equo quondam oppugnare sagittis
 Mæotis Danaum Penthesilea rates.
 Aurea cui postquam nudavit cassida frontem,
 Vicit victorem candida forma virum.
 Omphale in tantum formæ processit honorem
 Lydia Gygæo tincta puella lacu :
 Ut qui pacato statuisset in orbe columnas
 Tam dura traheret mollia pensa manu.
 Perfarum statuit Babylona Semiramis urbem,
 Ut solidum cocto tolleret aggere opus.
 Et duo in adversum misit per mœnia currus,
 Ne possent tacto stringere ab axe latus.
 Duxit & Eufratem medium, qua condidit arces,
 Iussit & imperio surgere Bactra caput. (vos
 Nam quid ego heroas, quid raptem in crimina di
 Iuppiter infamat seque, suamque domum.
 Quid? modò quæ nostris opprobria vexerit armis
 Et famulos inter scœmina trita suos,
 Conjugis obscœni pretium Romana poposcit
 Mœnia, & addictos in sua regna patres.
 Noxia Alexandrina dolis aptissima tellus,
 Et toties nostro Memphi cruenta malo.
 Tres ubi Pompejo detraxit arena triumphos,
 Tolleat nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
 Issent Phlegræo melius tibi funera campo,
 Vel tua si socero colla daturus eras.
 Scilicet incesti meretrix regina Canopi
 Vna Philippeo sanguine iniusta nota,
 Ausa Iovi nostro latrantem opponere Anubim,
 Et Tiberim Nili cogere ferre minas,
 Romanamque tubam crepitanti pellere sistro,
 Baridos & contis rostra Liburna sequi,
 Fœdaque Tarpejo Canopea tendere saxo,
 Iura dare statuas inter & arma Mari.
 Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures,
 No-

Nomine quem simili vita superba vocat,
 mulier patienda fuit? cape, Roma, triumphum,
 Et longam Augusto salva precare diem.
 Agisti tamen in timidi vaga flumina Nili:
 Accepere tuæ, Romule, vincla manus.
 Machia spectavi sacris admorsa colubris:
 Et trahere occultum membra soporis iter.
 Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda,
 Dixit & assiduo lingua sepulta mero.
 Septem urbs alta jugis, toto quæ præsidet orbi,
 Fœmineas timuit territa Marte minas.
 Hannibalis spolia & victi monumenta Siphacis,
 Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes.
 Curtius expletis statuit monumenta lacunis:
 At Decius misso prælia rupit equo.
 Coclitis abscissos testatur semita pontes,
 Et cui cognomen corvus habere dedit. (vant.
 Hæc Dii condiderunt, hæc Dii quoque mœnia fer-
 Vix timeat salvo Cæsare Roma Iovem.
 Nunc ubi Scipiadæ classes? ubi signa Camilli?
 Aut modò Pompeji Bosphora capta manu?
 Leucadius versas acies memorabit Apollo.
 Tantum operis belli sustulit una dies.
 At tu sive petes portus, seu navita, linques:
 Cæsaris in toto sis memor Ionio.

AD POSTUMVM DE
 GALLA X.

Postume plorantem potuisti linquere Gallam?
 Miles & Augusti fortia signa sequi?
 Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
 Ne faceres Galla multa rogante tua?
 Si fas est, omnes pariter percaris, avari,
 Et quisquis fido prætulit arma toro.
 Tu tamen injecta tectus, vesane, lacerna
 Potabis galea fessus Araxis aquam.
 Illa quidem interea fama tabescet inani,
 Hæc tua ne virtus fiat amara tibi:
 Neve tua Medæ lætentur cæde sagittæ,
 Ferreus aurato neu cataphractus equo:
 Neve aliquid de te flendum referatur in urna.
 Sic redeunt, illis qui cecidere locis.

Ter quater in casta felix, ô Postume, Galla.
 Moribus his alia conjuge dignus eras.
 Quid faciet nullo munita puella timore,
 Quum sis luxuriæ norma magistra tuæ?
 Sed securus eas. Gallam non munera vincent,
 Duritiæque tuæ non erit illa memor.
 Nam quocunque die sanum te fata remittent,
 Pendebit collo Galla pudica tuo.
 Postumus alter erit miranda conjuge Vlysses,
 Non illi longæ tot nocuere moræ: (Calpe
 Castra decem annorum, & Ciconum mons, I smara
 Exustæque tuæ mox, Polypheme, genæ:
 Et Circæ fraudes, lotosque, herbæque tenaces,
 Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas:
 Lampetis Ithacis verubus mugisse juvencos,
 (Paverat hos Phœbo filia Lampetie)
 Et thalamum Æææ flentis fugisse puellæ,
 Totque hiemis noctes, totque nataste dies.
 Nigrantesque domos animarum intrasse silentum,
 Sirenium furdo remige adisse lacus,
 Et veteres arcus leto renovasse procorum,
 Errorisque sui sic statuisse modum.
 Nec frustra: quia casta domi perfederat uxor,
 Vincit Penelopes Lælia Galla fidem.

D E A V A R I T I A P U E L -
 L A R V M X I.

QUÆRITIS unde avidis nox sit preciosa
 puellis,
 Et Venere exhaustæ damna querantur opes?
 Certa quidem tantis causâ est manifesta ruinis:
 Luxuriæ nimium liberâ facta via est.
 Inda cavis aurum mittit formicea metallis,
 Et venit è rubro concha Erycina salo:
 Et Tyrus ostrinos præbet Cadmea colores,
 Cinnamon & multi pastor odoris Arabs:
 Hæc etiam clausas expugnant arma pudicas,
 Quæque terunt fastus, Icarioni, tuos.
 Matrona incedit census induta nepotum,
 Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.
 Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi:
 Aut si qua est, precio tollitur ipsa mora.

Felix

Ilix Eois lex funeris una maritis,
 Quos Aurora suis rubra colorat equis.
 Amque ubi mortifero jacta est fax ultima lecto,
 Vxorum fufis stat pia turba comis:
 certamen habent leti, quæ viva sequatur
 Conjugium. pudor est, non licuisse mori.
 rudent victrices, & flammæ pectora præbent,
 Imponuntque suis ora perusta viris.
 hic genus infidum nuptarum, hic nulla puella,
 Nec fida Evadne, nec pia Penelope.
 elix agrestum quondam pacata juvenus,
 Divitiæ quarum messis, & arbor erant.
 lis pompa fuit decussa Cydonia ramo,
 Et dare puniceis plena canistra rubis:
 nunc violas tondere manu, nunc mista referre
 Lilia virgineos lucida per calathos:
 t portare suis vestitas frondibus uvas,
 Aut variam plumæ versicoloris avem.
 lis tum blanditiis furtiva per antra puellæ
 Oscula silvicolis emta dedere viris.
 sinnulei pellis totos operibat amantes,
 Altaque nativo creverat herba toro.
 pinus & incumbens lætas circumdabat umbras,
 Nec fuerat nudas pœna videre deas.
 Corniger Idæi vacuum pastoris in aulam
 Dux aries saturas ipse reduxit oves.
 Dique, dæque omnes, quibus est tutela per agros,
 Præbebant versis verba secunda focis.
 Et leporem quicumque venis venaberis, hospes,
 Et si forte meo tramite quæris avem.
 Et me Pana tibi comitem de rupe vocato:
 Sive petas calamo præmia, sive cane.
 At nunc desertis cessant sacraria lucis.
 Aurum omnes victa jam pietate colunt.
 Aurea nunc vere sunt sæcula. plurimus auro
 Venit honos, auro conciliatur amor.
 Auro pulsa fides, auro vænalia jura,
 Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.
 Torrida sacrilegum testantur limina Brennum,
 Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
 At mons laurigero concussus vertice duras
 Gallica Parnasi sparsit in arma nives.
 Te scelus accepto Thracis Polymnestoris auro

Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.
 Tu quoque, ut auratos gereres, Eriphyla, lacertæ
 Dilapsis nusquam est Amphiarus equis.
 Proloquar, atque utinam patriæ sim vanus aruspex
 Frangitur ipsa suis Roma superba bonis. (da)
 Certa loquor, sed nulla fides. neque enim Ilia quæ
 Verax Pergameis Mænas habenda malis.
 Sola Parin Phrygiæ fatum componere, sola
 Fallacem patriæ serpere dixit equum.
 Ille furor patriæ fuit utilis, ille parenti.
 Experta est veros irrita lingua Deos.

*AD SPARTEM DE LVDIS
 LACONICIS XII.*

Multa tuæ, Sparte, miramur jura palæstræ,
 Sed mage virginei tot bona gymnasii:
 Quod non infames exercet corpore ludos
 Inter luctantes nuda puella viros:
 Quam pila veloci fallit per brachia jactu,
 Increpat & versi clavis adunca trochi.
 Pulverulentaque ad extremas stat fœmina metas,
 Et patitur duro vulnera Pancratio.
 Nunc ligat ad cestum gaudentia brachia loris,
 Missile nunc disci pondus in orbe rotat.
 Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
 Virgineumque cavo protegit ære caput.
 Et modò Taygeti crines asperfa pruina
 Sectatur patrios per juga longa canes.
 Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
 Thermodoonteis turba lavatur aquis.
 Qualis & Eurotæ Pollux & Castor arenis,
 Hic victor pugnis, ille futurus equis.
 Inter quos Helene nudis capere arma papillis
 Fertur, nec fratres erubuisse Deos.
 Lex igitur Spartana vetat secedere amantes,
 Et licet in triviis ad latus esse suæ.
 Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ,
 Nec gravis austeri pœna cavenda viri.
 Nullo præmisso, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis, longæ nulla repulsâ moræ.
 Non Tyriæ vestes errantia lumina fallunt,
 Est neque adoratæ cura molesta domi.

nostra ingenti vadit circumdata turba,
 Nec digitum angusta est inferuisse via.
 Nec quæ sint facies, nec quæ sint verba rogandi
 invenias. cæcum versat amator iter.
 Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum:
 Perarior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

AD CYNTHIAM DE
 LYCINNA XIII.

Ule ego non ullos jam norim in amore tumultus,
 Nec veniat sine te nox vigilanda mihi:
 mihi prætextæ pudor exvelatus amictu,
 Et data libertas noscere Amoris iter.
 Quæ rudes animos per noctes conscia primas
 Imbuit, heu nullis capta Lycinna datis.
 Certius haud multo minus est quam ducitur annus.
 Vix memini nobis verba coisse decem.
 Vincula tuus sepelivit amor: nec fœmina post te
 Villa dedit collo dulcia vincla meo.
 Quæstus erit Dirce tam vero crimine sæva
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 Quæ quoties pulchros ussit regina capillos,
 Molliaque immites fixit in ora manus!
 Quæ quoties famulam pensis oneravit iniquis,
 Et caput in dura ponere jussit humo!
 Quæ sæpe illam immundis passa est habitare tenebris:
 Vilem jejunæ sæpè negavit aquam.
 Quæ Jupiter Antiopæ nusquam succurris habenti
 Tot mala? corrumpit dura catena manus.
 Quæ si Deus es, tibi turpe tuam servire puellam.
 Invocet Antiopæ quem nisi vincula Iovem?
 Quæ sola tamen, quæcunque aderant in corpore vires,
 Regales manicas rupit utraque manu.
 Inde Cythæronis timido pede currit in arces.
 Nox erat, & sparso triste cubile gelu.
 Sæpe vago Afopi sonitu permota fluentis
 Credebat dominæ pone venire pedes.
 Et durum Zethum, & lacrimis Amphiona mollem
 Experta est stabulis mater abacta suis.
 Ac veluti magnos quam ponunt æquora motus,
 Eurus in adversos desinit ire Notos,
 Littore si tacito sonitus rarefcit arenæ:

Sic

Sic cadit inflexo lapsa puella genu,
 Sera tamen pietas, natis est cognitus error.
 Digne Iovis natos qui tueare senex.
 Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
 Vinxerunt Dirce sub trucis ora bovis.
 Antiope cognosce Iovem, tibi gloria Dirce
 Ducitur in multis mortem habitura locis.
 Prata cruentantur Zeti, victorque canebat
 Pæana Amphion rupe, Aracynthe, tua.
 At tu non meritam parcas vexare Lycinnam.
 Nescit vestra ruens ira referre pedem.
 Fabula nulla tuas de nobis concitet aures.
 Te solam & lignis funeris ustus amem.

D E I M P E R I O A M I C Æ X I V .

NOx media, & dominæ mihi venit epistola
 Tibure me missa iussit adesse mora, (st
 Candida qua geminas ostendunt culmina turres,
 Et cadit in patulos lympha Anienæ lacus.
 Quid faciam? obductis committam mene tenebris
 Vt timeam audaces in mea membra manus?
 At si hæc distulero nostro mandata timore,
 Nocturno fletus sævior hoste mihi.
 Peccaram semel, & totum sum pulsus in annum.
 In me mansuetas non habet illa manus.
 Nec tamen est quisquam, sacros qui lædat amante
 Scironis media si licet ire via.
 Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris
 Nemo adeo, ut noceat, barbarus esse volet.
 Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras,
 Ipse Amor accensas percutit ante faces.
 Sæva canum rabies morsus avertit hianteis.
 Huic generi quovis tempore tuta via est.
 Sanguine tam parvo quis enim spargatur amanti
 Improbus? exclusis fit comes ipsa Venus.
 Quod si certa meos sequerentur funera casus,
 Talis mors precio vel sit emenda mihi.
 Afferet huc unguenta mihi, fertisque sepulchrum
 Ornabit custos ad mea busta sedens.
 Di faciant, mea ne terra locet ossa frequenti,
 Qua facit assiduo tramite vulgus iter.
 Post mortem tumuli sic infamantur amanti,
 Me tegat arborea devia terra coma.

A

et humet ignotæ cumulus vallatus arenæ,
Non juvat in media nomen habere via.

AD BACCHVM XV.

Vnc, ô Bacchê, tuis humiles advolvimur aris,
Da mihi pacato vela secunda, pater.
potes insanæ Veneris compescere fastus,
Curarumque tuo fit medicina mero.
r te junguntur, per te solvuntur amantes,
Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
quoque enim non esse rudem testatur in astris
Lyncibus in cœlum vecta Ariadna tuis.
oc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
Funera sanabunt, vel tua vina, malum.
mper enim vacuos nox sobria torquet amantes,
Spesque timorque animum versat utroque modo.
od si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
Arcessitus erit somnus in ossa mea:
se seram vites, pangamque ex ordine colles,
Quos carpant nullæ me vigilante feræ:
immodò purpureo spument mihi dolia musto,
Et nova pressanteis inquinet uva pedes.
od superest vitæ, per te, & tua cornua, vivam.
Virtutisque tuæ, Bacche, poëta ferar.
cam ego maternos Ætnæo fulmine partus,
Indica Nysæis arma fugata choris:
esantumque nova nequicquam in vite Lycurgum:
Pentheos in triplices funera grata greges:
urvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas
In vada pampinea desiluisse rate.
tibi per mediam bene olenti flumine Naxon,
Vnde tuum potant Naxia turba merum,
andida laxatis onerato colla corymbis,
Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.
ævis odorato cervix manabit olivo,
Et feries nudos veste fluente pedes.
ollia Dirææ pulsabunt tympana Thebas,
Capripedes calamo Panes hiantes canent.
ertice turrigero iuxta Dea magna Cybelle
Tundet ad Idæos cymbala rauca choros.
ante fores templi crater antistitis auro
Libatum fundens in tua sacra merum.

Hæc

Hæc ego non humili referam memoranda comæ,
 Qualis Pindarico spiritus ore tonat.
 Tu modò servitio vacuum me siste superbo;
 Atque hoc sollicitum vince sèpore caput.

M O R T E M E S S E I N E V I T
 B I L E M X V I.

Plausus ab umbroso qua ludit Pontus Averna
 Humida Bajarum stagna tepentis aquæ,
 Qua jacet & Trojæ tubicen Misænus arena,
 Et sonat Herculeo struèta labore via.
 Hic ubi mortaleis dextra quum quæreret urbe
 Cymbala Thebano concrepuere Deo :
 At nunc invisæ magno cum crimine Bajæ,
 Quis Deus in vestra constitit hostis aqua ?
 His pressus Stygias vultum demisit in undas,
 Errat & in vestro spiritus ille lacu.
 Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi
 Mater, & amplexum Cæsaris esse focos ?
 Aut modò tam pleno fluitantia vela theatro,
 Et per maternas omnia gesta manus ?
 Occidit, & misero steterat vigesimus annus.
 Tot bona tam parvo clausit in orbe dies.
 Inunc, tolle animos, & tecum finge triumphos
 Stantiaque in plausum tota theatra juvent.
 Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
 Geminea sint ludis : ignibus ista dabis.
 Sed tamen huc omnes: huc primus, & ultimus omnes
 Est mala, sed cunètis ista terenda via est.
 Exoranda canis tria sunt latrantia colla.
 Scandenda est torvi publica cymba senis.
 Ille licet ferro cautus se condat, & ære :
 Mors tamen inclusum protrahit inde caput.
 Nerea non facies, non vis exemit Achillem,
 Cræsum aut, Pactoli quas parit humor, opes.
 At tibi, nautâ, pias hominum qui trajicis umbras
 Huc animæ portent corpus inane tuæ :
 Qua Siculæ victor telluris Claudius, & qua
 Cæsar ab humana cessit in astra via.

E MULIERVM INCONTI-
NENTIA XVII.

Objicitur toties à te mihi nostra libido.
 Crede mihi, vobis imperat ista magis.
 Vos, ubi contempti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captæ mentis habere modum.
 Flamma per incensas citius sedetur aristas,
 Fluminaque ad fontis sint reditura caput:
 placidum Syrtes portum, & bona littora nautis
 Præbeat hospitio sæva Malea suo:
 Quam possit vestros quisquam reprehendere cursus,
 Et rapidæ stimulos frangere nequitia.
 Vestis, Cretæi fastus quæ passa juvenci
 Induit abiernæ cornua falsa bovis.
 Vestis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
 Quæ voluit liquido tota subire Deo.
 Crimen & illa fuit patria succensa senecta
 Arboris in frondes condita Myrrha novæ.
 Nam quid Medæ referam, quo tempore matris
 Iram natorum cæde piavit amor?
 Quidve Clytemnestræ, propter quam tota Mycenis
 Infamis stupro stat Pelopea domus?
 Tuque ô Minoa venundata, Scylla, figura,
 Tondens purpurea regna paterna coma.
 Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti.
 Nise, tuas portas fraude reclusit amor.
 At vos, innuptæ, feliciter urite tædas.
 Pendet Cretæa tracta puella rate.
 Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci.
 Victor erat quamvis, æquus in hoste fuit.
 Credis eum jam posse tuæ meminisse figuræ,
 Vidisti à lecto quem dare vela tuo?
 Durus, qui lucro potuit mutare puellam.
 Tantisne in lacrimis Africa tota fuit?
 At tu, stulta, Deos, tu fingis inania verba.
 Forsitan ille alio pectus amore terit.
 Est tibi forma potens, sunt castæ Palladis artes,
 Splendidaque à docto fama refulget avo.
 Fortunata domus, modò sit tibi fidus amicus,
 Fidus ero. in nostros curre, puella, toros.

DE

D E C O N T E M P T O R E
A M I C Æ X V I I I .

NOx mihi prima venit. primæ data tempora
 Longius in primo, Luna, morare toro.
 Tu quoque, qui æstivos spatiosius exigis ignes,
 Phœbe, moraturæ contrahe lucis iter.
 Fœdera sunt ponenda prius, signandaque jura,
 Et scribenda mihi lex in amore novo.
 Quam multæ ante meis cedant sermonibus horæ
 Dulcia quam nobis concitet arma Venus.
 Hæc amor ipse suo constringit pignora signo,
 Testis fidereæ torta corona Deæ.
 Namque ubi non certo vincitur fœdere lectus,
 Non habet ultores nox vigilanda Deos.
 Et quibus imposuit solvit mox vincla libido.
 Contineant nobis omnia prima fidem.
 Ergo qui pactas in fœdera ruperit aras,
 Pollueritque novo sacra marita toro:
 Illi sint quicunque solent in amore dolores,
 Et caput argutæ præbeat historiæ.
 Nec flenti dominæ patefiant nocte fenestræ.
 Semper amet, fructu semper amoris egens.

A D C Y N T H I A M X I X .

MAgnum iter ad doctas proficisci cogor Athos
 Ut me longa gravi solvat amore via. (na
 Crescit enim assidue spectando cura puellæ.
 Ipse alimenta sibi maxima præbet Amor.
 Omnia sunt tentata mihi, quacunque fugari
 Possit, at ex omni me premit ipse Deus.
 Vix tamen aut semel admittit, quum sæpe negavit
 Seu venit, extremo dormit amicta toro.
 Vnum erit auxilium mutatis, Cynthia, terris.
 Quantum oculis, animo tam procul ibit Amor.
 Nunc agite, ô focii, propellite in æquora navem,
 Remorumque pares ducite sorte vices,
 Iungiteque extremo felicia lintea malo:
 Iam liquidum nautis aura secundat iter.
 Romanæ turres, & vos valeatis amici,
 Qualiscunque mihi tuque puella vale.

Ergo

ego ego nunc rudis Adriaci vehar æquoris hospes,
 Cogar & undisonos nunc prece adire Deos,
 inde per Ionium vectus quum fessa Lechæo
 sedarit placida vela phaselus aqua :
 quod superest sufferte pedes, properate laborem,
 Isthmos qua terris arcet utrimque mare.
 de ubi Piræi capient me littora portus.
 Scandam ego Theseæ brachia longa viæ.
 hic vel studiis animum emendare Platonis
 Incipiam, aut hortis docte Epicure tuis :
 persequar aut studium linguæ, Demosthenis armæ,
 Librorumque tuos docte Menandre sales :
 ut certe tabulæ capient mea lumina pictæ,
 Sive ebore exactæ, seu magis ære manus :
 ut spatia annorum, & longâ intervalla profundi
 Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.
 u moriar fato, non turpi fractus amore.
 Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

AD TVLLVM XX.

Rigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos
 Tulle, Propontiaca qua fluit Isthmos aqua,
 Indymus, & sacræ fabricata inventa Cybellæ,
 Raptorisque tulit qua via Ditis equos.
 te forte juvant Helles Athamantidos urbes,
 Et desiderio, Tulle, movere meo :
 u licet aspicias cœlum omne Atlanta gerentem,
 Sectaque Perseæ Phorcidos ora manu,
 Eryonæ stabula, & luctantum in pulvere signa
 Herculis, Antæique Hesperidumque choros :
 tuque tuo Colchon propellas remige Phasin,
 Peliacæque trabis totum iter ipse legas ;
 qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 In faciem proræ pinus adacta novæ :
 ut si quadrigæ visenda est ora Caystri,
 Et qua septenas temperat unda vias.
 omnia Romanæ cedent miracula terræ,
 Natura hic posuit quicquid ubique fuit.
 Armis apta magis tellus, quam commoda noxæ,
 Famam, Roma, tuæ non pudet historiæ.
 Nam quantum ferro, tantum pietate potentes
 Stamus, victrices temperat ira manus.

Hic

Hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Vmbro
 Tramite, & aeternum Martius humor opus.
 Albanusque lacus socii Nemorensis ab unda,
 Potaque Pollucis nympha salubris equo.
 At non iquamoso labuntur ventre cerastæ,
 Itala portentis nec furit una novis:
 Non hic Andromedæ resonant pro matre catenæ,
 Nec tremis Ausonias, Phœbe fugate, dapes:
 Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes,
 Exitium nato matre parante suo:
 Penthea non sævæ venantur in arbore Bacchæ,
 Nec solvit Danaas subdita cerva rates:
 Cornua nec valuit curvare in pellice Iuno,
 Aut faciem turpi dedecorare bove:
 Arboreasque cruces Scinis, & non hospita Graia
 Saxa, & curvatas in sua fata trabes.
 Hæc tibi, Tulle, parens, hæc est pulcherrima se
 Hæc tibi pro digna gente petendus honos.
 Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
 Spes, & venturæ conjugis altus amor.

D E T A B V L I S P E R -
 D I T I S X X I.

ERgo tam doctæ nobis periire tabellæ,
 Scripta quibus pariter tot periire bona.
 Has quondam nostris manibus detriverat usus,
 Qui non signatas iussit habere fidem.
 Illæ jam sine me norant placare puellas,
 Et quædam sine me verba disertæ loqui.
 Non illas fixum caras effecerat aurum.
 Vulgari buxo sordida cera fuit.
 Qualescunque mihi semper mansere fideles,
 Semper & effectus promeruerunt bonos.
 Forsitan hæc illis fuerant mandata tabellis:
 Irascor, quoniam es lente moratus heri.
 An tibi nescio quæ visa est formosior? an tu
 Non bona de nobis crimina ficta jadis?
 Aut dixit, Venias hodie, cessavimus una:
 Hospitium tota nocte paravit amor:
 Et quæcunque dolens reperit non stulta puella,
 Garrula quum blandis ducitur hora dolis.
 Me miserum his aliquis rationem scribit avari,

Et ponit duras inter ephemeridas.
 Quis siquis mihi rettulerit, donabitur auro.
 Quis pro divitiis ligna retenta velit?
 Quæruer, & citus hæc aliqua proponere columna:
 Et dominum Exquilis scribe habitare tuum.

AD CYNTHIAM SUPERBIENTEM XXII.

Alsa est ista tuæ, mulier, fiducia formæ,
 Olim oculis nimium facta superba meis.
 Post amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes.
 Versibus insignem te pudet esse meis.
 Istam te varia laudavi sæpe figura,
 Ut quod non esses, esse putaret amor.
 Color est toties roseo collatus Eoo.
 Quum tibi quæsitus candor in ore foret.
 Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
 Eluere aut vasto Thessala saga mari.
 Hæc ego non ferro non igne coactus, & ipsa
 Naufragus Ægæa verba fatebar aqua.
 Correptus sævo Veneris torrebar ahenis:
 Vincit eram versas in mea terga manus.
 Ecce coronatæ portum tetigere carinæ,
 Trajectæ Syrtes anchora jacta mihi est.
 Nunc demum vasto fessi respiscimus æstu,
 Vulnere & ad sanum nunc coiere mea.
 Mens bona, si qua Dea es, tua me in sacraria donos:
 Exciderunt surdo tot mea vota Iovi.
 Insus eram positus inter convivia mensis,
 Et de me poterat quilibet esse loquax.
 Quinque tibi potui servire fideliter annos.
 Vngue meam morso sæpe querere fidem.
 Nil moveor lacrimis, ista sum captus ab arte.
 Semper ab insidiis, Cynthia, flere soles.
 Mebo ego discedens, sed fletum injuria vincit.
 Tu bene conveniens non finis esse jugum.
 Minima jam nostris valeant lacrimantia verbis,
 Nec tamen irata janua fracta manu.
 Ut te celatis ætas gravis urgeat annis,
 Et veniat formæ ruga sinistra tuæ.
 Pellere tum cupies albos à stirpe capillos,
 Ah speculo rugas increpitante tibi,

O 2

Ex.

Exclusa inque vicem fastus patiare superbos :
 Et quæ fecisti, facta queraris anus.
 Has tibi fataleis cecinit mea pagina Diras ,
 Eventum formæ disce timere tuæ.

S E X. A V R E L.

P R O P E R T I I

E L E G I A R V M

L I B E R I V.

D E V R B E R O M A I.

Hoc quodcunque vides, hospes, quam ma-
 ma Roma est ,
 Ante Phrygem Æneam collis & he-
 Atq; ubi navali stant sacra palatia Phœ-
 Evandri profugæ procubuere boves

Fictilibus crevere Deis hæc aurea templa ,
 Non fuit opprobrio facta sine arte casa.
 Tarpejusque pater nuda de rupe tonabat,
 Et Tiberis nostris advena bobus erat.
 Quo gradibus domus ista Remi se sustulit olim,
 Vnus erat fratrum maxima regna focus.
 Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu ,
 Pellitos habuit rustica corda patres.
 Buccina cogebat priscos ad verba Quirites,
 Centum illi in prato sæpe senatus erat.
 Nec sinuosa cavo pendebant vela theatro ,
 Pulpita solemnem non oluere crocos.
 Nulli cura fuit externos quærere divos ,
 Quum tremeret patrio pendula turba sacro.
 Annuaque accenso celebrare Palilia sæno.
 Qualia nunc curto lustra novantur equo.
 Vesta coronatis pauper gaudebat asellis,
 Ducebant macræ vilia sacra boves.
 Parva saginati lustrabant compita porci ,
 Pastor & ad calamos exta litabat ovis.
 Verbera pellitus setosa movebat arator ,
 Vnde licens Fabius sacra Lupercus habet.

N

rudis infestis miles radiabat in armis,
 Miscebant uſta prœlia nuda ſude.
 Ma galēritus poſuit prætoria Lucmo.
 Magnaque pars Tatio rerum erat inter oves.
 Titiens Ramnesque viri, Luceresque coloni.
 Quattuor hinc albos Romulus egit equos.
 Lippe suburbanæ parua minus urbe Bovillæ,
 Et qui nunc nulli, maxima turba Gabii:
 ſtetit Alba potens albæ ſuis omine nata,
 Hac, ubi Fidenas longe erat ire, via.
 Il patrium niſi nomen habet Romanus alumnus,
 Sanguinis altricem nunc pudet eſſe lupam.
 Sic mellus profugos miſiſti Troja penates,
 O quali vecta eſt Dardana puppis aye.
 Im bene ſpondebant tunc omina, quod nihil illam
 Læſerat abiegni venter apertus equi,
 Num pater in nati tremulus cervice pependit,
 Et verita eſt humeros urere flamma pios.
 Tunc animi venere Decii, Brutique ſecures,
 Vexit & ipſa ſui Cæſaris arma Venus:
 Arma reſurgentiſ portans victricia Trojæ.
 Felix terra tuos cepit, Iulè, Deos:
 Inodò Avernalis tremulæ cortina Sibyllæ
 Dixit Aventino rura pianda Remo:
 Ut ſi Pergamææ ſero rata carmina vatis
 Longævum ad Priami vera fuere caput.
 Certite equum Danaï, male vincitis. Ilia tellus
 Vincet, & huic cineri Iuppiter arma dabit.
 Optima nutricum noſtris Lupa martia rebus,
 Qualia creverunt mœnia lacte tuo.
 Mœnia namque pio conor diſponere verſu,
 Hei mihi quod noſtro eſt parvus in ore ſonus.
 Sed tamen exiguo quodcunq; è pectore rivi
 Fluxerit, hoc patriæ ſerviat omne mœæ.
 Ennius hirsuta cingat ſua dicta corona:
 Mi folia ex edera porridge, Bacche, tua.
 Ut noſtris tumefacta ſuperbiat Umbria libris,
 Umbria Romani patria Callimachi.
 Scandentes ſi quis cernet de vallibus arces,
 Ingenio muros æſtinet ille meo.
 Roma fave, tibi ſurgit opus, date candida cives
 Omina, & inceptis dextera cantet avis.
 Sacra, dieſq; canam, & cognomina priſca locorum,

Has meus ad metas sudet oportet equus.
 Dicam, Troja cades, &, Troica Roma resurges.
 Et maris, & terræ longa sepulchra canam.
 Quo ruis imprudens vage dicere facta Propertî?
 Non sunt à dextra condita fila colu.
 Arcessis lacrimis Charites, aversus Apollo.
 Poscis ab invita verba pigenda lyra.
 Certa feram certis auctoribus. haud ego vates
 Nescius ærata signa movere pila.
 Me creat Architæ soboles Babylonius Horos,
 Horos, & à proavo ducta Conone domus.
 Dî mihi sunt testes, non degenerasse propinquis,
 Inque meis libris nil prius esse fide.
 Nunc precium fecere Deos, & fallitur auro
 Iuppiter obliquæ signa iterata rotæ.
 Dixi ego quum geminos produceret Arria natos,
 (Illa dabat natis arma vetante Deo)
 Non posse ad patrios sua pila referre penates.
 Nempe meam firmant nunc duo busta fidem.
 Quippe Lupercus, equi dum faucia protegit ora,
 Heu sibi prolapsò non bene cavit equo.
 Gallus at in castris dum credita signa ruetur,
 Concidit ante aquilæ rostra cruenta suæ.
 Fatales pueri duo funera matris avaræ:
 Vera sed invito contigit ista fides.
 Idem ego quum Cinaræ traheret Lucina dolores,
 Et facerent uteri pondera lenta moram:
 Iunoni votum facite impetrabile, dixi.
 Illa parit. libris est data palma meis.
 Hoc neque arenosum Libyæ Iovis explicat antrum,
 Aut sibi commissos fibra locuta Deos.
 Aut si quis motas cornicis senserit alas,
 Umbra neque hæc magicis mortua prodit aquis:
 Aspicienda via est cæli, versusque per astra
 Trames, & ab zonis quinque petenda fides,
 Felicesque Iovis stellæ, Martisque rapacis,
 Et grave Saturni sidus in omne caput.
 Quid moveant Pisces, animosaque signa Leonis,
 Lotus & Hesperia quid Capricornus aqua.
 Exemplum grave erit Calchas, namq; Aulide solvit
 Ille bene hærentes ad pia faxa rates.
 Idem Agamemnoniæ ferrum cervice puellæ
 Tinxit, & Atrides vela cruenta dedit.

Nec

Nec rediere tamen Danaï. tu diruta fletum
 Supprime, & Euboicos respice, Troja, sinus.
 Supplius ultores sub noctem porrigit ignes,
 Et natat exuviis Græcia pressa tuis.
 Etor Oilide rape nunc, & dilige vatem,
 Quam vetat avelli veste Minerva sua.
 Actenus historiæ. nunc ad tua devehor astra.
 Incipe tu lacrimis æquus adesse novis.
 Ambria te notis antiqua penatibus edit.
 Mentior? an patriæ tangitur ora tuæ?
 Quæ nebulosa cavo rorat Mevania campo,
 Et lacus æstivis intepet Vmber aquis.
 Grandentisque axis confurgit vertice murus,
 Murus ab ingenio notior ille tuo.
 Istaque legisti non illa ætate legenda
 Patris, & in tenues cogeres ipse Lares.
 Nam tua quum multi versarent rura juvenci,
 Abstulit excultas pertica tristis opes.
 Iox ubi bulla rudi demissa est aurea collo,
 Matris & ante Deos libera sumpta toga:
 Cum tibi pauca suo de carmine dicit Apollo,
 Et vetat infano verba tonare foro.
 At tu finge elegos fallax opus. hæc tua castra:
 Scribat ut exemplo cetera turba tuo.
 Militiam Veneris blandis patiere sub armis,
 Et Veneris pueris utilis hostis eris.
 Nam tibi victrices, quascunque labore parasti,
 Eludet palmas una puella tuas.
 Et bene quum fixum mento discussseris uncum,
 Nil erit hoc: rostro te premet ansa suo.
 Illius arbitrio noctem, lucemque videbis,
 Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet,
 Nec mille excubiæ, nec te signata juvabunt
 Limina. persuasæ fallere rima sat est.
 Nunc tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 Vel licet armatis hostis inermis eas,
 Vel tremefacta cavo tellus diducat hiatum:
 Octipedis cancri terga sinistra time.

FABVLA VERTVMNI II.

Quid mirare meas tot in uno corpore formas?
 Accipe Vertumni signa paterna Dei.

O 4

Thuscus

Thuscus ego, & Thuscis orior, nec pœnitet inter
 Prælia Volscinos deseruisse focos.
 Nec me turba iuvat, nec templo lætor eburno,
 Romanum satis est posse videre forum.
 Hac quondam Tiberinus iter faciebat: & ajunt
 Remorum auditos per vada pulsa sonos.
 At postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 Vertumnus verso dicor ab amne Deus.
 Seu quia vertentis fructum percepimus anni,
 Vertumni rursus credidit esse sacrum.
 Prima mihi variat liventibus uva racemis,
 Et coma lactenti spicea fruge tumet.
 Hic dulces cerasos, hic autumnalia pruna
 Cernis, & æstivo mora rubere die.
 Instor hic solvit pomosa vota corona,
 Quum pirus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama nocet. alius mihi nominis index,
 De se narranti tu modò crede Deo.
 Opportuna mea est cunctis natura figuris.
 In quamcunque voles verte, decorus ero.
 Indue me Cois, fiam non dura puella.
 Atque virum sumpta quis neget esse toga?
 Da falcem, & torto frontem mihi comprime fœno:
 Iurabis nostra gramina secta manu.
 Arma tuli quondam, & memini, laudabar in illis:
 Corbis & imposito pondere messor eram.
 Sobrius ad lites; at quum est imposta corona,
 Clamabis capiti vina subisse meo.
 Cinge caput mitra, speciem furabor Iacchi.
 Furabor Phœbi, si modò plectra dabis.
 Cassibus impositis venor: sed arundine sumpta,
 Faunus plumoso sum Deus aucupio.
 Est etiam aurigæ species Vertumnus, & ejus,
 Trajicit alterno qui leve pondus equo.
 Suppetat hoc, pisces calamo prædabor, & ibo
 Mundus demissis institor in tunicis.
 Pastorem ad baculum possum curare, vel idem
 Sirpiculis medio pulvere ferre rosam. (est,
 Nam quid ego adjiciam, de quo mihi maxima fama
 Hortorum in manibus dona probata meis?
 Cæruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre
 Me notat, & junco brassica vincta levi.
 Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter

Im-

Impositus fronti langueat ante meæ.
 t mihi, quod formas unus vertebar in omnes,
 Nomen ab eventu patria lingua dedit.
 t tu, Roma, meis tribuisti præmia Thuscis,
 Vade hodie vicus nomina Thuscus habet.
 tempore quo sociis venit Lucomedius armis,
 Atque Sabina feri contudit arma Tati:
 idi ego labentes acies, & tela caduca,
 Atque hostes turpi terga dedisse fugæ.
 ed facias divûm fator, ut Romana per ævum
 Transcat ante meos turba togata pedes.
 rex superant versus. te, qui ad vadimonia curris,
 Non moror. hæc spatii ultima creta meis.
 tipes acervus eram properanti falce dolatus,
 Ante Numam grata pauper in urbe Deus.
 At tibi Mamuri formæ cælator ahenæ,
 Tellus artifices ne terat Osca manus:
 Qui me tam docileis potuisti fundere in usus.
 Vnum opus est, operi non datur unus honos.

EPISTOLA ARETHUSÆ AD
 LYCOTAM III.

HÆc Arethusa suo mittit mandata Lycotæ,
 Quum toties absis, si potes esse meus.
 si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit,
 Hæc erit è lacrimis facta litura meis.
 Aut si qua incerto faller te littera tractu,
 Signa meæ dextræ jam morientis erunt.
 Te modò viderunt iteratos Bactra per ortus,
 Te modò munito Beticus hostis equo,
 Hibernique Getæ, pictoque Britannia curru,
 Vitis & Eoa discolor Indus aqua.
 Hæcne marita fides, & pactæ jam mihi noctes,
 Quum rudis urgenti brachia victa dedi?
 Quæ mihi deductæ fax omen prætulit, illa
 Traxit ab everso lumina nigra rogo.
 Et Stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis
 Vitta data est, nupsi non comitante Deo.
 Omnibus heu portis pendent mea noxia vota.
 Textitur hæc castris quarta lacerna tuis.
 Occidat, immerita qui carpsit ab arbore vallum,
 Et struxit querulas rauca per ossa tubas:

Dignior obliquo funem qui torqueat Oeno :
 Æternusque tuam pascat, aselle, famem.
 Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos ?
 Num gravis imbelles atterit hasta manus ?
 Hæc noceant potius, quam dentibus ulla puella
 Det mihi plorandas per tua colla notas.
 Diceris & macie vultum tenuasse, sed opto,
 E desiderio sit color iste meo.
 At mihi quum noctes induxit vesper amaras,
 Si qua relicta jacent, osculor arma tua.
 Tum queror, in toto non fidere pallia lecto,
 Lucis & auctores non dare carmen aves.
 Noctibus hibernis castrensia pensa laboro,
 Et Tyria in gladios vellera secta suos.
 Et disco, qua parte fluat vincendus Araxes,
 Quot sine aqua Parthus millia currat eques.
 Cogor & è tabula pictos ediscere mundos,
 Qualis & hæc docti sit positura Dei :
 Quæ tellus sit lenta gelu, quæ putris ab æstu,
 Ventus in Italiam qui bene vela ferat.
 Assidet una soror, curis & pallida nutrix
 Pejerat hiberni temporis esse moras.
 Felix Hippolyte, nuda tulit arma papilla,
 Et textit galea barbara molle caput.
 Romanis utinam patuissent castra puellis :
 Essem militiæ sarcina fida tuæ.
 Nec me tardarent Scythiæ juga, quum pater altas
 Africus in glaciem frigore necit aquas.
 Omnis amor magnus, sed aperto in conjuge major,
 Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem.
 Nam mihi, quo Pœnis tibi purpura fulgeat ostris,
 Crystallusque tuas ornet aquosa manus,
 Omnia surda tacent. raris assueta calendis,
 Vix aperit clausos una puella lares.
 Glaucidos & catulæ vox est mihi grata querentis,
 Illa tui partem vindicat una tori.
 Flore facella tego, verbenis compita velo,
 Et crepat ad veteres herba Sabina focos.
 Sive in finitimo gemuit stans noctua tigno,
 Seu voluit tangi parca lucerna mero :
 Illa dies hornis cædem denunciat agnis,
 Succinétique calent ad nova lucra popæ.
 Ne, precor, ascensis tanti sit gloria Bactris,

Rapta-

Raptave odorato carbasa lina duci,
 umbea quum tortæ sparguntur pondera fundæ,
 Subdolos & versis increpat arcus equis.
 Sed tua sic domitis Parthæ telluris alumnis
 Pura triumphanteis hasta sequatur equos.
 Incorrupta mei conserva fœdera lecti.
 Hac ego te sola lege redisse velim.
 Armaque quum tulerò portæ votiva Capenæ
 Subscribam, Salvo grata puella viro.

FABVLA TARPEIÆ IV.

TArpejum nemus, & Tarpejæ turpe sepulchrum
 Fabor, & antiqui limina capta Iovis.
 Lucus erat felix ederoso conditus antro,
 Multaque nativis obstrepat arbor aquis:
 Silvani ramosa domus, quo dulcis ab æstu
 Fistula poturas ire jubebat oves.
 Hunc Tatius fontem vallo præcingit acerno,
 Fidaque suggesta castra coronat humo.
 Quid tum Roma fuit, tubicen vicina Curetis
 Quum quateret lento murmure saxa Iovis?
 Atque ubi nunc terris dicuntur jura subactis,
 Stabant Romano pila Sabina foro?
 Murus erant montes, ubi nunc est curia septa,
 Bellicus ex illo fonte bibebat equus.
 Hinc Tarpeja Deæ fontem libavit, at illi
 Urgebat medium fictilis urna caput.
 Et satis una malæ potuit mors esse puellæ,
 Quæ voluit flammæ fallere, Vesta, tuas?
 Vidit arenosis Tatium proludere campis,
 Pictaque per flavas arma levare jubas.
 Obstupuit regis facie, & regalibus armis,
 Interque oblitæ excidit urna manus.
 Sæpe illa immeritæ causata est omina Lunæ;
 Et sibi tingendas dixit in amne comas.
 Sæpe tulit blandis argentea lilia Nymphis,
 Romula ne faciem læderet hasta Tati.
 Dumque subit primo Capitolia nubila fumo,
 Rettulit hirsutis brachia secta rubis.
 Et sua Tarpeja residens ita flevit ab arce
 Vulnera, vicino non patienda Iovi:
 Ignes castrorum, & Tatiæ prætoria turmæ,
 Et formosa oculis arma Sabina meis.

O uti-

O utinam ad vestros sedeam captiva penates ,
 Dum captiva mei conspicer esse Tati !
 Romani montes & montibus addita Roma,
 Et valeat probro Vesta pudenda meo.
 Ille equus ille meos in castra reponet amores ,
 Cui Tatius dextras collocat ipse iugas.
 Quid mirum, in patrios Scyllam sævisse capillos ?
 Candidaque in sævos inguina versa canes ?
 Proditā quid mirum fraterni cornua monstri,
 Quum patuit lecto stamine torta via ?
 Quantum ego sum Ausoniis crimen factura puelli
 Improba virgineo lecta ministra foco.
 Palladis extinctos si quis mirabitur ignes,
 Ignoscat; lacrimis spargitur ara meis.
 Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe.
 Tu cape spinosi roscida terga jugi.
 Lubrica tota via est, & perfida, quippe tacentes
 Fallaci celat limite semper aquas.
 O utinam magicæ nossem cantamina Musæ.
 Hæc quoque formoso lingua tulisset opem.
 Te toga picta decet: non quem sine matris honore
 Nutrit inhumanæ dura papilla lupæ.
 Sic hospes, pariamne tua regina sub aula,
 Dos tibi non humilis prodita Roma venit.
 Si minus, at raptæ ne sint impune Sabinæ,
 Me rape, & alterna lege repende vices,
 Commissas acies ego possum solvere. nuptæ
 Vos medium palla fœdus inite mea. (conde,
 Adde Hymenæe modos, tubicen fera murmura
 Credite, vestra meus molliet arma torus.
 Et jam quarta canit venturam buccina lucem,
 Ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.
 Experiar somnum, de te mihi somnia quæram:
 Fæc venias oculis umbra benigna meis.
 Dixit, & incerto permisit brachia somno,
 Nescia se furiis accubuisse novis.
 Nam Vesta Iliacæ felix tutela favillæ
 Culpam alit, & plures condit in ossa faces.
 Illa ruit, qualis celerem prope Thermodoonta
 Strymonis abscisso fertur aperta sinu.
 Vrbi festus erat, dixere Palilia patres:
 Hic primus cœpit mœnibus esse dies.
 Annua pastorum convivium, lusus in urbe.

Quum

Quum pagana madent fercula divitiis.
 Quumque super raros fœni flammantis acervos
 Trajicit immundas ebria turba dapes,
 Romulus excubias decrevit in otia solvi,
 Atque intermissa castra silere tuba.
 Hoc Tarpeja suum tempus rata, convenit hostem,
 Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.
 Mons erat ascensu dubius, festoque remissus.
 Nec mora, vocales occupat ense canes.
 Omnia præbebant somnos. sed Iuppiter unus
 Decrevit pœnis invigilare suis.
 Prodiderat portæque fidem, patriamque jacentem:
 Nubendique petit, quem velit ipsa, diem.
 At Tatius, neq; enim sceleri dedit hostis honorem,
 Nube ait, & regni scande cubile mei.
 Dixit, & ingestis comitum superobruit armis,
 Hæc, virgo, officiis dos erat apta tuis.
 A duce Tarpejo mons est cognomen adeptus.
 O vigil, injustæ præmia fortis habes.

AD LENAM V.

Terra tuum spinis obducat, lena, sepulchrum.
 Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim:
 Nec sedeant cineri manes & Cerberus ultor
 Turpia jejuno terreat ossa sono:
 Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem,
 Concordique toro pessima semper avis.
 Penelopen quoque neglecto rumore mariti
 Nubere lascivo cogeret Antinoo;
 Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,
 Et volucris nidis esse noverca suis.
 Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas,
 Stantia currenti diluerentur aqua.
 Audax cantatæ leges imponere Lunæ,
 Et sua nocturno fallere terga lupo.
 Posset & intentos astu cæcare maritos.
 Cornicum immeritas eruit ungue genas:
 Consulitque striges nostro de sanguine, & in me
 Hippomanes fœtæ semina legit equæ.
 Exornabat opus verbis, ceu blanda perurat,
 Saxosamque terat sedula culpa viam:
 Si te Eoa, Dorixanium, juvat aurea ripa,
 Et quæ sub Tyria concha superbit aqua:

Eu-

Eurypylique placet Coæ textura Minervæ,
 Sectaque ab Attalicis patria signa toris :
 Seu quæ palmiferæ mittunt venalia Thebæ ,
 Murreaque in Parthis pocula cocta focis :
 Sperne fidem, provolve Deos, mendacia vincant
 Frange & damnosæ jura pudicitiaë.
 Et simulare virum, precium facit. utere caussis.
 Major dilata nocte recurrit amor.
 Si tibi forte comas vexaverit utilis ira ,
 Post modò mercata pace premendus erit.
 Denique ubi amplexu Venerem promiseris empt
 Fac simules puros Isidis esse dies.
 Ingerat Apriles Iole tibi : tundat Amycle ,
 Natalem Majis idibus esse tuum.
 Supplex ille sedet. posita tu scribe cathedra
 Quidlibet. has artes si pavet ille, tenes.
 Semper habe morsus circa tua colla recentes ,
 Litibus alternis quos putet esse datos.
 Non te Medææ delectent probra sequacis.
 Nempe tulit fastus ausa rogare prior :
 Sed potius mundi Thais preciosa Menandri ,
 Quum ferit astutos comica mœcha Getas.
 In mores te verte viri. si cantica jactat ,
 I comes, & voces ebria junte tuas.
 Ianitor ad dantes vigilet: si pulsæt inanis ,
 Surdus in obductam somniet usque seram.
 Nec tibi displiceat miles non factus amori ,
 Nauta nec, attrita si ferat æra manu :
 Aut quorum titulus per barbara colla pependit ,
 Cælati medio quum saliere foro.
 Aurum spectato, non quæ manus afferat aurum.
 Versibus auditis quid nisi verba feres ?
 Qui versus, Coæ dederit nec munera vestis ,
 Ipsius tibi sit surda sine arte lyra.
 Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus ,
 Vtere, ne quis eat liber amore dies.
 Vidi ego odorati victura rosaria Pæsti ,
 Sub matutino cocta jacere Noto.
 His animum nostræ dum versat Acanthis amicæ,
 * * *
 Sed cape torquatæ, Venus ô regina, columbas
 Ob meritum ante tuos guttura secta focos.
 Vidi ego rugoso tussim concreâcere collo ,

Spu-

Sputaque per dentes ire cruenta cavos,
 q; animam in tegetes putrem expirare paternas.
 Horruit argenti pergula curta foco.
 Equiæ fuerant rari furtiva capilli
 Vincula, & immundo pallida mitra situ,
 canis in nostros nimis experrecta dolores,
 Quum fallenda meo pollice claustra forent.
 tumulus lenæ curto vetus amphora collo.
 Urgeat hunc supra vis, caprifice, tua.
 quisquis amas, scabris hoc bustum cædito faxis,
 Mistaque cum faxis adjice verba mala.

DE PVGNA ACTIACÆ
 NAVALI VI.

Acra facit vates. sint ora faventia sacris,
 Et cadat ante meos ic̄ta juvenca focos,
 era Phileteis certet Romana corymbis,
 Et Cyrenæas urna ministret aquas.
 ostum molle date, & blandi mihi thuris honores,
 Terque focum circa laneus orbis eat.
 oargite me lymphis carmenque recentibus aris
 Tibia Mygdoniis libet eburna Cadis.
 e procul fraudes. alio sint aère noxæ.
 Pura novum vati laurea mollit iter.
 lusa, Palatini referamus Apollinis ædem.
 Res est, Calliope, digna favore tuo.
 Cæsar in nomen ducuntur carmina. Cæsar
 Dum canitur, quæso, Iuppiter, ipse vaces:
 st Phœbi fugiens Arhamana ad littora portus.
 Qua sinus Ionæ murmura condit aquæ,
 Actia Iulææ pelagus monumenta carinæ
 Nautarum votis non operosa via.
 Huc mundi coiere manus. stetit æquore moles
 Pineæ. nec remis æqua favebat avis.
 Altera classis erat tenero damnata Quirino,
 Pilaque foeminea turpiter apta manu.
 Hinc Augusta ratis plenis Iovis omine velis,
 Signaque jam patriæ vincere docta suæ.
 Tandem acies geminos Nereus lunarat in arcus,
 Armorum & radiis picta tremebat aqua:
 Quum Phœbus linquens stantem se vindice Delon:
 (Nam tulit iratos mobilis una Notos)

Acti-

Afflitit Augusti puppem super, & nova flamma
 Luxit in obliquam ter sinuata facem.
 Non ille attulerat crines in colla solutos,
 Aut testudineæ carmen inerme lyræ.
 Sed quali aspexit Pelopeum Agamemnona vultu
 Egeffitque avidis Dorica castra rogis:
 Aut qualis flexos solvit Pythona per orbis
 Serpentem, imbelles quem timere lyræ.
 Mox ait, ô longa mundi servator ab Alba
 Auguste, Hectoreis cognite major avis:
 Vince mari: jam terra tua est; tibi militat arcus,
 Et favet ex humeris hoc onus omne meis.
 Solve metu patriam, quæ nunc te vindice freta
 Imposuit proræ publica vota tuæ.
 Quam nisi defendes, murorum Romulus augur
 Ire Palatinas non bene vidit aves.
 Et nimium remis audent, proh turpe! Latinis,
 Principe te, fluctus regia vela pati.
 Nec te, quod classis centenis remiget alis,
 Terreat. invito labitur illa mari.
 Quodque vehunt proræ Centaurica saxa minante
 Tigna cava, & pictos experiare metus.
 Frangit, & attollit vires in milite caussa:
 Quæ nisi justa subest, excutit arma pudor.
 Tempus adest. committe rates. ego temporis aucto
 Ducam laurigera Iulia rostra manu.
 Dixerat, & pharetræ pondus consumit in arcus.
 Proxima post arcus Cæsaris hasta fuit.
 Vincit Roma fide Phœbi. dat fœmina pœnas,
 Sceptra per Ionias fracta vehuntur aquas.
 At pater Idalio miratus Cæsar ab astro,
 Sum deus, & nostri sanguinis ista fides.
 Prosequitur cantu Triton, omnesque marinæ
 Plausferunt circa libera signa Deæ.
 Illa petit Nilum cymba mala nixa fugaci,
 Hoc unum jusso non moritura die.
 Dî melius, quantus mulier foret una triumphus,
 Ductus erat per quas ante Iugurtha vias.
 Actius hinc traxit Phœbus monumenta, quod eju
 Vna decem vicit missa sagitta rates.
 Bella satis cecini. citharam jam poscit Apollo
 Victor, & ad placidos exiit arma choros.
 Candida nunc molli subeant convivia luco,

Blan

Blanditæque fluant per mea colla rosæ :
 naque fundantur prælis elisa Falernis ,
 Terque lavet nostras spica Ciliffa comas.
 genium potis irritat Musa poëtis.
 Bacche, soles Phœbo fertilis esse tuo.
 e paludosos memoret servire Sicambros.
 Cepheam hic Meroën fuscaque regna canat.
 ic referat sero confessum fœdere Parthum.
 Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua.
 ve aliquid pharetris Augustus parceret Eois ,
 Differat in pueros ista trophæa suos.
 aude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas ,
 Ire per Euphratem ad tua busta licet.
 c noctem patera, sic ducam carmine, donec
 Injiciat radios in mea vina dies.

AD CYNTHIAM VII.

Vnt aliquid manes, letum non omnia finit.
 Lucidaque evictos effugit umbra rogos.
 Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro ,
 Marmor ad extremæ nuper humata viæ :
 Quum mihi ab exequiis somnus penderet amaris.
 Et quererer lecti frigida regna mei.
 Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillos ,
 Eosdem oculos. lateri vestis adusta fuit.
 Et solitum digito beryllon adederat ignis ,
 Summaque Lethæus triverat ora liquor :
 Spirantisque animos, & vocem misit. at illi
 Pollicibus fragiles increpuere manus :
 Perfide, nec cuiquam melior sperande puellæ ,
 In te jam vires somnus habere potest ?
 Nam ne tibi exciderunt vigilacis furta Suburræ ,
 Et mea nocturnis trita fenestra dolis ?
 Per quam demisso quoties tibi fune pependi
 Alterna veniens in tua colla manu.
 Sæpe Venus trivio commista est pectore misto.
 Fecerunt tepidas pallia nostra vias.
 Nec crepuit fixa me propter arundine custos ,
 Læsit & objectum tegula curta caput.
 Fœderis heu taciti, cujus fallacia verba
 Non auditori diripuerunt Noti.
 At mihi non oculos quisquam inclamavit euntes.
 Vnum impetrassem te revocante diem.

P

Deni-

Denique quis nostro curvum te funere vidit ?
 Atram quis lacrimis incaluisse togam ?
 Si piguit portas ultra procedere , at illud
 Iussisses, lectum lentius ire meum.
 Cur ventos non ipse rogis, ingrata, petisti ?
 Cur nardo flammæ non oluere meæ ?
 Hoc etiam grave erat nulla mercede hiacynthos
 Injicere & fracto busta piare cado.
 Quæ modo per viles inspecta est publica noctes
 Hæc nunc aurata cyclade signat humum.
 Et graviora rependit iniquis pensa quasillis,
 Garrula de facie si qua locuta mea est.
 Nostraq; quod Petale tulit ad monumenta corollæ
 Codicis immundi vincula sentit anus.
 Cæditur & Lalage tortis suspensa capillis,
 Per nomen quoniam est ausa rogare meum,
 Lygdamus uratur. cændescat lamina vernæ.
 (Senti ego, quam insidiis pallida vina bibi.)
 Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas.
 Ducet damnatas ignea testa manus.
 Te patiente meæ conflavit imaginis aurum,
 Ardeat è nostro dotem habitura rogo.
 Non tamen infector, quamvis mereare, Propertius
 Longa mea in libris regna fuere tuis.
 Iuro ego fatorum nulli revocabile carmen,
 Tergeminusque canis sic mihi molle sonet :
 Me servasse fidem. si fallo, vipera nostris
 Sibilet in tumulis, & super ossa cubet.
 Nam gemina est sedes turpem sortita per amnem.
 Turbaque diversa remigat omnis aqua.
 Una Clytemnestræ stuprum vehit, altera Cressæ
 Portat mentitæ lignea monstra bovis.
 Ecce coronato pars altera parta phaselo,
 Mulcet ubi Elysiæ aura beata rosas.
 Qua numerosa fides, quaque æra rotunda Cybelle
 Mitratisque sonant Lydia plectra choris,
 Andromedeq;, & Hypermnestre sine fraude mariæ
 Narrant historiæ corpora nota suæ.
 Hæc sua maternis queritur livere catenis
 Brachia, nec meritas frigida saxa manus.
 Narrat Hypermnestre magnum ausas esse sorore
 In scelus hoc animum non valuisse suum.
 Sic mortis lacrimis vitæ sanamus amores.

Celo ego perfidiæ crimina multa tuæ.
 Sed tibi nunc mandata damus, si forte moveris,
 Si te non totum Chloridos herba tenet.
 Nutrix in tremulis ne quid desideret annis
 Parthenie, patuit, nec tibi avara fuit.
 Delitiæque meæ Latris, cui nomen ab usu est.
 Ne speculum dominæ porrigat illa novæ.
 Et quoscunque meo fecisti nomine versus.
 Vre mihi. laudes desine habere meas.
 Pelle ederam tumulo, mihi quæ pugnante corymbo
 Mollia contortis alligat ossa comis.
 Ramosis Anio qua pomifer incubat arvis,
 Et nunquam Herculeo numine pallet ebur:
 Hoc carmen media dignum me scribe columna,
 Sed breve. quod currens vector ab urbe legat:
 Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra.
 Accessit ripæ laus, Aniene, tuæ.
 Nec tu sperne piis venientia somnia portis.
 Quum pia venerunt somnia, pondus habent.
 Nocte vagæ ferimur: nox clausas liberat umbras.
 Errat & abjecta Cerberus ipse fera.
 Luce jubent leges Lethæa ad stagna reverti.
 Nos vehimur. vectum nauta recenset onus.
 Nunc te possideant aliæ. mox sola tenebo.
 Mecum eris, & mistis ossibus ossa teram.
 Hæc postquam querula mecum sub voce peregit,
 Inter complexus excidit umbra meos.

DE CYNTHIA ET DRA
CONE VIII.

DISCE, quid Exquilias hac nocte fugarit a-
 quoslas,
 Quum vicina novis aura cucurrit agris.
 Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis,
 Hic ubi Tartaræ non perit hora moræ.
 Qua sacer abripitur cæco descensus hiatu,
 Qua penetrat, (virgo, tale iter omne cave.)
 Jejuni serpentis honos, quum pabula poscit
 Annua, & ex ima sibila torquet humo.
 Talia demissæ pallent ad sacra puellæ:
 Quum tenera anguineo creditur ore manus.
 Ille sibi admotas à virgine corripit escas.

Virginis in palmis ipsa canistra tremunt.
 Si fuerint castæ, redeunt in colla parentum,
 Clamantque agricolæ, Fertilis annus erit.
 Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis.
 Causa fuit Iuno, sed mage causa Venus.
 Appia dic, quæso, quantum te teste triumphum
 Egerit, effusis per tua saxa rotis.
 Turpis in arcana sonuit quum rixa taberna :
 Si sine me, famæ non sine labe meæ.
 Spectaculum ipsa sedens primo temone pependit
 Ausa per impuros frena movere locos :
 Striga. nam raptò volgi carpenta nepotis,
 Atque armillatos colla Molossa comes,
 Qui dabis immundæ venalia farta saginæ,
 Vincet ubi erasas barba pudenda genas.
 Quum fieret nostro toties injuria lecto,
 Mutato volui castra movere toro.

*Deprehensum Propertium cum Phyllide &
 Theja amicis, à Cynthia, vapulasseque ab ea
 omnes vehementer. I X.*

PHyllis Aventinæ quædam est vicina Dianæ :
 Sobria grata parum : quum bibit, omne decet.
 Altera Tarpejos est inter Teia lucos
 Candida, sed potæ non satis unus erit.
 His ego constitui noctem lenire vocatis,
 Et Venere ignota furta novare mea.
 Unus erat tribus in secreta lectulus herba.
 Quæris concubitus? inter utramque fui.
 Lygdamus ad cyathos, vitrique æstiva supellex,
 Et Methymnæi Græca saliva meri.
 Nilotes tibicen erat, crotaliftria Phyllis,
 Et facilis spargi munda sine arte rosa.
 Nanus & ipse suos breviter curvatus in artus
 Iactabat truncas ad cava buxa manus.
 Sed neque suppletis constabat flamma lucernis,
 Decidit inque suos mensa supina pedes.
 Me quoque per talos Venerem quærente secundos,
 Semper damnosi subsilivere canes.
 Cantabant furdo, nudabant pectora cæco.
 Lanuvii ad portas heu mihi solus eram.

Quum

Quum subito ranci sonuerunt cardine postes,
 Et leuia ad primos murmura facta lares.
 Nec mora, quum totas resupinat Cynthia valvas,
 Non operosa comis, sed furibunda decens;
 Ocula mi digitos inter cecidere remissos,
 Pallueruntque ipso labra soluta mero.
 Fulminat illa oculis, & quantum foemina saevit,
 Spectaclum capta nec minus urbe fuit.
 Phyllidos iratos in vultum conjicit ungues,
 Territa vicinas Teia clamat aquas.
 Lumina sopitos turbant elata Quirites.
 Omnis & infana semita nocte sonat.
 Illas direptisque comis, tunicisque solutis
 Excipit obscuræ prima taberna viæ.
 Cynthia in exuviis gaudet, victrixque recurrit,
 Et mea perversa sauciat ora manu:
 Imponitque notam collo, morsuque cruentat:
 Præcipueque oculos, qui meruere, ferit.
 Atque ubi jam nostris lassavit brachia plagis,
 Lygdamus ad plutei fulcra sinistra jacens
 Exuitur, geniumque meum prostratus adorat,
 Lygdame nil potui: tecum ego captus eram.
 Supplicibus palmis tum demum ad foedera veni,
 Quum vix tangendos præbuit illa pedes.
 Atque ait, Admissæ si vis me ignoscere culpæ,
 Accipe, quæ nostræ formula legis erit.
 Tu neque Pompeja spatia bere cultus in umbra,
 Nec quum lascivum sternet arena forum.
 Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum,
 Aut lectica tuæ sudet aperta moræ.
 Lygdamus in primis omnis mihi causa querelæ
 Veniat, & pedibus vincula bina trahat.
 Indixit leges. respondi, Ego legibus utar.
 Riserat imperio facta superba dato.
 Dein quæcunque locum externæ tetigere puellæ
 Suffocat, & pura limina tergit aqua.
 Imperat & totas iterum mutare lacernas,
 Terque meum tetigit sulfuris igne caput.
 Atque ita mutato per singula pallia lecto,
 Respondi: & toto solvimus arma toro.

DE HERCVLE ET MOR-
TE CACI X.

AMPHITRYONIADES qua tempestate ju-
vencos

Egerat à stabulis ô Erythea tuis.
Venit ad invictos pecorosa palatia montes,
Et statuit fessos fessus & ipse boves.
Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque
Nauta per urbanas velificabat aquas.
Sed non infido manserunt hospite Caco
Incolumes, furto polluit ille Iovem.
Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
Per tria partitos qui dabat ora sonos.
Hic, ne certa forent manifestæ signa rapinæ,
Aversos cauda traxit in antra boves.
Nec sine teste Deo furem sonuere juveni,
Furis & implacidas diruit ira fores.
Mænaliò jacuit pulsus tria tempora ramo
Cacus. & Alcides sic ait, Ite boves,
Herculis ite boves, nostræ labor ultime clavæ,
Bis mihi quæsitæ, bis mea præda boves:
Arvaque mugitu sancite boaria longo.
Nobile erit Romæ pascua nostra forum.
Dixerat, & sicco torret sitis ora palato,
Terraque non ullas foeta ministrat aquas.
Sed procul inclusas audit ridere puellas.
Lucus ab umbroso fecerat orbè nemus,
Fœminæ loca clausa Deæ, fontesque piandos,
Impune & nullis sacra relecta viris.
Devia puniceæ velabant limina vittæ.
Putris odorato luxerat igne casa.
Populus & longis ornabat frondibus ædem,
Multaque cantantes umbra tegebat aves.
Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam,
Et jacet ante fores verba minora Deo:
Vos precor ô luci sacro quæ luditis antro,
Pandite defessis hospita fana viris.
Fontis egens erro, circoque sonantia lymphis,
Et cava suscepto flumine palma sat est.
Audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem?
Ille ego sum; Alciden terra recepta vocat.

Quis

quis facta Herculeæ non audit fortia clavæ?
 Et nunquam ad natas irrita tela feras?
 Et que uni Stygias hominum luxisse tenebras?

* * *
 Quod si Iunoni sacrum faceretis amaræ,
 Non clausisset aquas ipsa noverca suas.
 Non aliquam vultusque meus, setæque Leonis
 Terrent, & Libyco sole perusta coma:
 Idem ego Sidonia feci servilia palla
 Officia, & Lyda pensa diurna colu.
 Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
 Et manibus duris apta puella fui.
 Talibus Alcides, at talibus alma sacerdos
 Puniceo canas stamine vincta comas:
 Parce oculis, hospes, lucoque abscede verendo.
 Cede agedum, & tuta limina linque fuga.
 Interdicta viris metuenda lege piatur,
 Quæ se summotâ vindicat ara casa.
 Magnam Tiresias aspexit Pallada vates,
 Fortia dum posita Gorgone membra lavat.
 Dii tibi dent alios fontes. hæc lymphâ puellis
 Avia secreti liminis una fuit.
 Sic anus. ille humeris postes concussit opacos,
 Nec tulit iratam janua clausa sitim.
 At postquam exhausto jam flumine vicerat æstus,
 Põnit vix siccis tristia jura labris:
 Angulus hic mundi nunc me mea fata trahentem
 Accipit, hæc fesso vix mihi terra patet.
 Maxima quæ gregibus devota est ara repertis,
 Hæc nullis unquam pateat veneranda puellis,
 Herculis eximii ne sit inulta sitis.
 Sancte pater salve, cui jam favet aspera Iuno.
 Sancte, velis libro dexter inesse meo.
 Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
 Sic Sanctum Tatii composuere Cures.

QVARE IUPPITER FERETRIVS
 DICTVS XI.

Nunc Iovis incipiam causas aperire Feretri,
 Armaque de ducibus trina recepta tribus.
 Magnum iter ascendo, sed dat mihi gloria vires.

Non iuvat ex facili lecta corona iugo.
 Imbuis exemplum primæ tu, Romule, palmæ
 Hujus, & exuviis plenus ab hoste redis,
 Tempore quo portas Ceninum Acrona petentem
 Victor in eversum cuspide fundis equum.
 Acron Hercules Cenina ductor ab arce,
 Roma, tuis quondam finibus horror erat.
 Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirinis
 Ipse dedit, sed non sanguine sicca suo.
 Hunc videt ante cavas vibrantem spicula turres
 Romulus, & votis occupat ante ratis.
 Iuppiter, hæc hodie tibi victima corruet Acron,
 Voverat, & spolium corruiit ille Iovi.
 Urbis, virtutisque parens sic vincere suevit,
 Qui tulit aprico frigida castra lare.
 Idem eques & frenis, idem fuit aptus aratris,
 Et galea hirsuta compta lupina juba.
 Pieta nec inducto fulgebat parma pyropo.
 Præbebant cæsi baltea lenta boves.
 Cossus at insequitur Vejentis cæde Tolumni,
 Vincere quum Vejos posse laboris erat.
 Nec dum ultra Tiberim belli sonus, ultima præda
 Nomentum, & captæ jugera pauca Coræ.
 Et Veji veteres & vos tum præda fuistis.
 Et vestro posita est aurea sella foro.
 Nunc intra muros pastoris buccina lenti
 Cantat, & in vestris ossibus arva metunt.
 Forte super portæ, dux Veius astitit arcem,
 Colloquiumque sua fretus ab urbe dedit.
 Dumque aries murum cornu pulsabat ahenò,
 Vineaque inductum longa tegebat opus,
 Cossus ait, forti melius concurrere campo.
 Nec mora fit, plano sistit uterque gradu.
 Dî Latias juvere manus. defecta Tolumni
 Cervix Romanos sanguine lavit equos.
 Claudius à Rheno trajectos arcuit hostes
 Belligerans. vasti parma relata ducis
 Viridomari. genus hic Rheno jaçtabat ab ipso
 Nobilis erectis fundere gesa rotis.
 Illi virgatis jaculantis ab agmine brachis
 Torquis ab incisa decidit unca gula.
 Nunc spolia in templo tria condita. caussa Feretri,
 Omine quod certo dux ferit ense ducem.

Sen

heu quia victa suis humeris hæc arma ferebant,
Hinc Feretri dicta est ara superba Iovis.

AD PAVLVM XII.

ESINE, Paule, meum lacrimis urgere sepul-
crum.

Panditur ad nullas janua nigra preces.

Quum semel infernas intrarunt funera leges,
Non exorato stant adamante viæ.

Ne licet orantem fuscæ Deus audiat aulæ,

Nempe tuas lacrimas littora sūrda bibent.

Nota movent superos ubi portitor æra recepit,

Obserat herbosos lurida porta rogos.

hic mæstæ cecinere tubæ, quum subdita nostrum

Detraheret lecto fax inimica caput.

Quid mihi conjugium Pauli, quid currus avorum

Profuit, aut famæ pignora tanta meæ?

Num minus immites habui Cornelia Parcas,

Et sum quod digitis quinque levatur onus?

Damnatæ noctes, & vos vada lenta paludes,

Et quæcunque meos implicat unda pedes,

immatura licet, tamen huc non noxia veni.

Det pater huic umbræ mollia jura meæ.

Aut si quis posita iudex sedet Æacus urna,

In mea sortita iudicet ossa pila.

Assideant fratres: juxta Minoia sella, &

Eumenidum intento turba severa foro.

Sisyphæ mole vaces. taceant Ixionis orbes,

Fallax Tantaleo corripere liquor:

Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras,

Et jaceat tacita lapsa catena sera.

Ipse loquor pro me. si fallo, pœna sororum

Infelix humeros urgeat urna meos.

Si cui fama fuit per avita decora trophæi,

Afra Numantinos regna loquuntur avos.

Altera maternos exæquat turba Libones.

Et domus est titulis utraque fulta suis.

Mox ubi jam facibus cessit prætexta maritis,

Vinxit & acceptas altera vitta comas:

Iungor, Paule, tuo sic discessura cubili,

In lapide hoc uni nupta fuisse legar.

Testor majorum cineres tibi, Roma, colendos,

Sub quorum titulis Africa tanta jaces:

P 5

Et

Et Persen proavi simulantem pectus Achillis,
 Quique tuas proavus fregit, Achille, domos:
 Me neque censuræ legem molisse, nec ulla
 Labe mea vestros erubuisse focos.
 Non erat exuviis tantis Cornelia damnum:
 Quin & erat magnæ pars imitanda domus.
 Nec mea mutata est ætas: sine crimine tota est.
 Viximus insignes inter utramque facem.
 Mi natura dedit leges à sanguine ductas,
 Nec possum melior iudicis esse metu.
 Quælibet austeras de me ferat urna tabellas,
 Turpior assensu non erit ulla meo.
 Vel tu, quæ tardam movisti fune Cybellem,
 Claudia turritæ rara ministra Deæ:
 Vel cui commissos quum Vesta reposceret ignes,
 Exhibuit vivos carbasus alba focos.
 Nec te dulce caput mater Scribonia læsi.
 In me mutatum quid, nisi fata, velis?
 Maternis laudor lacrimis, urbisque querelis.
 Defensa & gemitu Cæsaris ossa mea.
 Ille sua nata dignam vixisse sororem
 Increpat: & lacrimas vidimus ire Deo.
 Et tamen emerui generosos vestis honores,
 Nec mea de sterili facta rapina domo.
 Te, Lepide; & te, Paule, meum post fata levamen,
 (Conditæ sunt vestro lumina nostra sinu)
 Vidimus & fratrem sellam geminasse curulem:
 Consule quo facta tempore rapta soror.
 Et bene habet. nunquam mater lugubria sumsi,
 Venit in exequias tota caterva meas.
 Nunc tibi commendo communia pignora natos,
 Hæc cura & cineri spirat inulta meo.
 Fungere maternis vicibus, pater, illa meorum
 Omnis erit collo turba ferenda tuo.
 Oscula quum dederis tua flentibus, adjice matris,
 Tota domus cæpit nunc onus esse tuum.
 Et si quid doliturus eris, sine testibus illis.
 Quum venient, siccis oscula falle genis.
 Sat tibi sint noctes, quas de me, Paule, fatiges:
 Somniaque in faciem credita sæpe meam.
 Atque ubi secreto, nostra ad simulacra loqueris,
 Ut responsuræ singula verba jace.
 Seu tamen adversum mutarit janua lectum,

Sede-

Sederit & nostro cauta noverca toro :
Conjugium, pueri, laudate & ferte paternum,
Capta dabit vestris moribus illa manus.
Nec matrem laudate nimis. collata priori
Vertet in offensas libera verba suas.
Tu memor ille mea contentus manserit umbra,
Et tanti cineres duxerit esse meos :
Nescite venturam jam nunc sentire senectam,
Cœlibis ad curas nec vacet ulla via.
Quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos,
Prole mea Paulum sic juvat esse senem.
Filia tu specimen censuræ nacta paternæ
Fac teneas unum nos imitata virum,
Ut serie fulcite genus. mihi cymba volenti
Solvitur aucturis tot mea fata malis.
Hæc est fœminei merces extrema triumphii,
Laudat ubi emeritum libera fama rogam.
Causa perorata est, flentes me surgite testes.
Dum precium vitæ grata rependit humus,
Moribus & cœlum patuit, sim digna merendo,
Cujus honoratis ossa vehantur equis.

F I N I S.

CN.

CN. CORNELII GALLI

V I T A.

Cornelius Gallus Forojuliensis, Orator, & Poëta clarissimus, ex infima fortuna in Augusti amicitiam susceptus, Ægyptum provinciam Romanorum primus obtinuit: mox quum quædam in convivio per merum fassus esset in suspicionem conjurationis adductus, damnandusque senatui traditus, ob pudorem, propria se manu interfecit, anno ætatis suæ LXIII. Hunc P. V. Maro usque adeo sibi amicissimum habuit, ut Bucolica & Georgica in ejus laudibus terminarit. Verum quia in Georgicis pleniore de eo laudes continentur, jubente Augusto, in Aristei fabulam commutavit. Scripsit Cornelius Gallus Elegiarum libros IV. de Cytheride quadam P. Voluminii liberta, quam ficto nomine Lycorida appellavit: in quibus imitatus est Euphacionem Chalcidicum poëtam. Lasciviusculus semper fuit: in compositione tamen cæteris, qui elegiam Latinè scriptitarunt, durior Fabio non temerè judicatus. Ejus scripta penitus interciderunt, præter hunc unum libellum, quem paulo ante mortem in Ægypto visus est perscripsisse. Nam quum ibi Græcam quandam puellam adamasset, nec propter ingravescentem jam ætatem ejus libidini satisfacere potuisset: materia satis opportunè objecta est, ut senectutis incommoda describens, juveniles suos amores recenseret, seque in suis carminibus multo melius quam in nummo, spectandum effingeret. Nam quod fuerit Hetruscus, quod Orator, quod Poëta, quod etiam vinolentus, quod Lycorida adamarit, quod Legatus Ægypto præfuerit, hinc manifestissime colligitur: quæ si quis diligenter animadvertat, fatebitur hunc libellum Cornelii Galli, non alterius fuisse, ut quidam parum prudenter existimarunt.

CN.

CN. CORNELII GALLI

VEL POTIVS

MAXIMIANI

ELEGIARVM

LIBELLVS.

I.

Æ Mula cur cessas finem properare senectus?
 Cur in hoc fesso corpore tarda sedes?
 Solve precor miseram tali de carcere vitā,
 Mors est jam requies, vivere pœna mihi.

Non sum qui fueram, periit pars maxima nostri:
 Hoc quoq; quod superest, languor, & horror ha-
 lux gravis in luctu, rebus mœstissima lætis. (bet.

Quodque omni est pejus funere, velle mori.
 Dum juvenile decus, dum mens sensusque manebat,
 Orator toto clarus in orbe fui.

æpe poëtarum mendacia dulcia finxi,
 Et veros titulos res mihi ficta dedit.

æpe perorata præcepi lite coronam,
 Et data sunt linguæ præmia digna mææ,
 Quæ cum defunctis jam sunt immortua membris;
 Heu senibus vitæ portio quanta manet?

Nec minor his aderat sublimis gratia formæ:
 Quæ, vel si desint cætera multa, placet.

Quinetiam virtus fulvo pretiosior auro,
 Per quam præclarum plus micat ingenium,
 si placuit canibus densos circumdare saltus,
 Occubuit telis præda petita meis.

si libuit celeres arcu tentare sagittas,
 Prostravi multas non sine laude feras.
 Dulce fuit madidam si fors versare palæstram,
 Implicui validis lubrica membra toris.

Nunc agili cursu cunctos anteire solebam:
 Nunc tragicos cantus exuperare meo.

Augebat meritum dulcis mixtura bonorum:
 Ut semper varium plus micat artis opus.

Nam

Nam quæcunque solent per se perpensa placere :
 Alternò potius vincita decore placent.
 Has inter virtutis opes, tolerantia rerum
 Spernebat cunctas insuperata minas.
 Vertice nudato ventos pluviasque ferebam :
 Non mihi solstitium, nec grave frigus erat :
 Innabam gelidas Tyberini fluminis undas.
 Nec metui dubio credere membra freto.
 Quamvis exiguo poteram requiescere somno,
 Et quamvis modico membra fovere cibo.
 At si me subito vinosus repperit hospes,
 Aut levis fecit sumere vina dies.
 Cessit & ipse pater Bacchus stupuitque bibentem,
 Et quicumque solet vincere victus abit.
 Haud facile est animum tantis inflectere rebus,
 Ut res oppositas mens ferat una duas.
 Hoc quoque virtutum quondam certamine magnus
 Socratem palmam promeruisse ferunt.
 Hinc etiam rigidum memorant valuisse Catonem :
 Non res in vitium, sed male facta cadunt.
 Intrepidus quæcunque forent, ad utrumq; ferebar
 Cedebant animo tristitia cuncta meo.
 Pauperiem modico contentus semper amavi :
 Et rerum dominus nil cupiendo fui.
 Tu me sola tibi sub dîs miseranda senectus,
 Cui cedit quicquid vincere cuncta potest.
 In te corruimus, tua sunt quæcunque fatiscunt :
 Vltima quæque tuo conficis ipsa malo.
 Ergo his ornatum meritis Hetruria nostris,
 Optabat natis me sociare suis :
 Sed mihi dulce magis resolutò vivere collo,
 Nullaque conjugii vincula grata pati.
 Ibam per mediam vernali corpore Romam,
 Spectandus cunctis undique virginibus.
 Quæque peti poterat, fuerat vel forte petita,
 Erubuit vultus visa puella meos.
 Et nunc subridens latebras fugitiva petebat,
 Non tamen effugiens, tota latere volens.
 Sed magis ex aliqua cupiebat parte videri :
 Lætior hoc multo, quod male tecta foret.
 Sic cunctis formosus ego, gratusque videbar
 Omnibus, & sponsum sic genialis eram.
 Sed tantum sponsum. nam me natura pudicum

Fecerat, & casto pectore durus eram :
 Nam dum præcipuæ cupio me jungere formæ,
 Permansi viduo frigidus usque toro.
 Omnis fœda mihi, atque omnis mihi rustica visa est,
 Nullaque conjugio digna puella meo.
 Horrebam tenues, horrebam corpore pingues :
 Nec mihi grata brevis, nec mihi longa fuit.
 Num media tantum dilexi ludere forma.
 Major enim mediis gratia rebus inest.
 Corporis has nostri mollis lascivia partes
 Incolit, has sedes mater amoris habet.
 Quærebam gracilem, sed non quæ macra fuisset :
 Carnis ad officium carnea membra placent.
 Sic quod in amplexu delectat stringere corpus,
 Ne lædant pressum quælibet ossa latus.
 Candida contempsi, nisi quæ suffusa rubore
 Vernarent propriis ora serena rosis.
 Hunc Venus ante alios sibi vendicat ipsa colorem,
 Diligit & florem Cypris ubique suum.
 Aurea cæsaries, demissaque lactea cervix,
 Vultibus ingenuis visa sedere magis.
 Nigra supercilia, & frons libera, lumina nigra,
 Vrebant animum sæpe notata meum.
 Flammea dilexi, modicumque tumentia labra,
 Quæ mihi gustanti basia plena darent,
 In tereti collo visum preciosius aurum,
 Gemmaque iudicio plus radiare meo :
 Singula turpe seni quondam quæ sita referre :
 Et quod tunc decuit, jam modò crimen habet :
 Diversos diversa juvant : non omnibus annis
 Omnia conveniunt : res prius apta, nocet.
 Exultat levitate puer, gravitate senectus :
 Inter utrunque manens stat juvenile decus.
 Hunc tacitum, tristemque decet : fit clarior ille
 Lætitia, & linguæ garrulitate suæ.
 Cuncta trahit secum, vertitque volubile tempus :
 Nec patitur certa currere quemque via.
 Nunc quia longa mihi gravis est, & inutilis ætas,
 Vivere quum nequeam, sit mihi posse mori.
 O quam dura premit miseros conditio vitæ :
 Nec mors humano subjacet arbitrio.
 Dulce mori miseris, sed mors optata recedit :
 At quum tristis erit, præcipitata venit.

Me

Me vero heu tantis defunctum partibus olim,
 Tartareas vivum constat inire vias.
 Iam minor auditus, gustus minor, ipsa minora
 Lumina, vix tactu noscere certa queo.
 Nullus dulcis odor, nulla est jam grata voluptas
 Sensibus expertem quis superesse putet?
 En Lethæa meam subeunt oblivia mentem,
 Nec confusa, sui jam meminisse potest.
 Ad nullum confurgit opus, cum corpore langue
 Atque intenta suis obstupet ipsa malis.
 Carmina nulla cano: cantandi summa voluptas
 Heu fugit, & vocis gratia vera perit.
 Non fora sollicito, nec blanda poemata fingo:
 Litibus heu rapidis commoda dura sequor.
 Ipsaque me species quondam delectata reliquit:
 Et videor formæ mortuus esse meæ.
 Pro niveo, rutiloque prius, nunc inficit ora
 Pallor, & exanguis, funereusque color.
 Aret sicca cutis, rigidi stant undique nervi,
 Et lacerant unæ tabida membra manus.
 Quondam ridentes oculi, nunc fonte perenni
 Deplangunt pœnas nocte, dieque suas.
 Et quos grata prius ciliorum ferta tegebant.
 Desuper incumbens hispida sylva premit.
 At velut inclusis cœco conduntur in antro:
 Nescio quid torvum, vel furiale vident.
 Iam pavor est vidisse senem, nec credere possis
 Hunc hominem, humana qui ratione caret,
 Si libros repeto, duplex se littera findit,
 Largior occurrit pagina nota mihi.
 Claram per nebulas videor mihi cernere lucem
 Nubila sunt oculis ipsa serena meis.
 Eripitur sine nocte dies: caligine cœca
 Septum tartareo quis neget esse loco?
 Talia quis demens homini persuaserit autor,
 Ut cupiat voto turpior esse suo?
 Iam subeunt morbi, subeunt discrimina mille:
 Iam dulces epulæ, delitiæque nocent.
 Cogimur à gratis animum suspendere rebus,
 Atque ut vivamus, vivere desinimus.
 Et jam me, dudum cui nulla adversa nocebant,
 Ipsa quibus regimur, nunc alimenta gravant.
 Esse libet saturum, saturum mox esse pigebit:

Pra

Præstat ut abstineam, aut abstinuisse nocet.
 Neque modò profuerat, contraria redditur esca:
 Fastidita jacet, quæ modò dulcis erat.
 Nec Veneris sunt grata mihi, nec munera Bacchi,
 Nec quicquid vitæ fallere damna solet.
 Quæ sola jacens natura manet, quæ sponte per horas
 Solvitur, & vitio carpitur ipsa suo:
 Non potus, experta mihi medicamina, profunt;
 Non ægris quicquid ferre solebat opem.
 Sed cum materia pereunt quæcunque parantur,
 Fit magis & damnis tristior urna meis.
 Non secus infantem cupiens fulcire ruinam.
 Diversis contra nititur obicibus;
 Nec longa dies, omni compage soluta,
 Ipsum cum rebus subruat auxilium.
 Quicquid, quod nulla leuant animum spectacula rerum,
 Nec mala tot vitæ dissimulare licet?
 Turpe seni vultus nitidi, vestesque decoræ,
 Atque etiam est ipsum vivere turpe senem.
 Crimen amare jocos, crimen convivia, cantus,
 O miseri, quorum gaudia crimen habent.
 Quicquid mihi divitiæ, quarum si demeris usum,
 Quamvis largus opum, semper egenus ero?
 Non etiam pœna est partis incumbere rebus,
 Quas quum possideas est violare nefas:
 Non aliter sitiens vicinas Tantalus undas
 Captat, & appositis abstinet ora cibis.
 Officior custos rerum magis ipse mearum,
 Conservans aliis, quæ periire mihi.
 Sicut in auricomis pendentiâ plurimus hortis
 Pervigil observat non sua poma draco.
 Hinc me sollicitam torquent super omnia curæ,
 Hinc requies animo non datur ulla meo.
 Quærere quæ nequeo semper retinere laboro,
 Et retinens semper nil tenuisse puto.
 Quæcumat dubius, tremulusq; senex, semperque malorum
 Credulus, & stultus quæ facit ipse timet.
 Laudat præteritos, præsentis despicit annos:
 Hoc tantum rectum, quod sapit ipse, putat.
 Quæ sola doctam, se judicat esse peritam,
 Et quod sit sapiens despicit inde magis.
 Stulta licet nobis referens, eademque revolvens
 Horret, & alloquium conspuit ipse seum.

Q

De-

Deficit auditor, non deficit ipse loquendo :
 O sola fortes garrulitate senes.
 Omnia nequicquam clamosis vocibus implet :
 Nil satis est, horret, quæ placuere modò.
 Arridet de se ridentibus : ac sibi plaudens ,
 Incipit opprobrio lætior esse suo.
 Hæc sunt primitiæ mortis, his partibus ætas
 Defluit, & piger gressibus ima petit.
 Non habitus, non ipse color, non gressus euntis,
 Non species eadem, quæ fuit ante, manet.
 Labitur ex humeris demisso corpore vestis,
 Quæque brevis fuerat, jam modò longa mihi est
 Contrahimur, miroque modo decrescimus ipsi,
 Diminui nostri corporis ossa putes.
 Nec cælum spectare licet, sed prona senectus
 Terram, à qua genita est & reditura, videt.
 Fitque tripes, prorsus quadrupesq; ut parvulus in
 Et per sordentem flebile serpit humum. (fane
 Ortus cuncta suos repetunt, matremque requirunt
 Et redit ad nihilum, quod fuit ante nihil.
 Hinc est quod baculo incumbens ruitura senectus
 Assiduo pigram verbere pulsat humum.
 Et numerosa movens certo vestigia passu,
 Talia rugato creditur ore loqui :
 Suscipe me genitrix ; nati miserere laborum,
 Membra velis gremio fessa fovere tuo :
 Horrent me pueri, nequeo velut ante videri,
 Horrendos partus cur finis esse tuos ?
 Nil mihi cum superis, explevi munera vitæ,
 Redde, precor, patrio mortua membra solo.
 Quid miseros variis prodest suspendere pœnis ?
 Non est materni pectoris ista pati.
 His dictis, trunco titubantes sustinet artus,
 Neglecti repetens stramina dura tori.
 Quo postquam jácuit, misero quid funere differt ?
 Heu tantum attriti corporis ossa vides.
 Quumque magis jaceam semper vivamque jacende
 Quis sub vitali me putet esse loco ?
 Iam pœna est totum quod vivimus : urimur æstu,
 Officiunt nebulæ, frigus, & aura nocet.
 Res lædit, modicoque etiam corrumpitur hembre
 Veris & Autumnii lædit amœna dies.
 Hinc miserum seabies, hinc tussis anhela fatigat,
 Con

Continuos gemitus ægra senectus habet.
 Los superesse rear, quibus & spirabilis aër,
 Et lux, quâ regimur, redditur ipsa gravis?
 Ipsa etiam cunctis requies gratissima somnus
 Abvolat, & sera vix mihi nocte redit.
 Vel si lassatos nunquam dignabitur artus,
 Turbidus in quantis horret imaginibus?
 Lollia fulcra tori duris sunt cotibus æqua:
 Parva licet, magnum pallia pondus habent.
 Logor per mediam turbatus surgere noctem,
 Multaque, ne patiar deteriora, pati.
 Vincimur infirmi defectu corporis, & qua
 Noluero, infelix, hac ego parte trahor.
 Omnia naturæ solvuntur viscera nostræ,
 Et tam præclarum quod male mutat opus.
 His veniens onerata malis inopina senectus,
 Cedere ponderibus se docet ipsa suis.
 Ergo quis has cupiat per longum ducere pœnas?
 Paulatimque anima deficiente mori?
 Morte mori melius, quàm vitam ducere mortis,
 Et sensus membris sic sepelire suis.
 Non queror (heu) longi quod totum solvitis anni,
 Improba naturæ dicere jura nefas.
 Deficiunt validi longævo tempore tauri:
 Et quondam pulcher, qui modò turpis, equus,
 Racta diu rabidi compescitur ira Leonis:
 Lentaque per senium Caspia tigris erit.
 Ipsa etiam veniens consumet saxa vetustas:
 Et nullum est quod non tempore cedat opus.
 Sed mihi venturos melius prævertere casus,
 Atque infelices anticipare dies.
 Cæna minor, certam subito perferre ruinam,
 Quod timeas gravius sustinuisse diu.
 At quos fert alios quis possit dicere casus?
 Hoc quoque difficile est commemorasse seni.
 Gurgis, contemptus, violentaque damna sequuntur,
 Nec quisquam ex tantis præbet amicus opem.
 Prosi me pueri, atque ipsæ sine lite puellæ,
 Tarpe putant dominum jam vocitare suum.
 Irrident gressus, irrident denique vultum,
 Et tremulum, quondam quod timere, caput.
 Numque nihil videam, tamen hoc spectare licebit,
 Ut gravior misero pœna sit ista mihi.

Q 2

Felix

Felix qui meruit tranquillam ducere vitam,
 Et lætos stabili claudere fine dies.
 Dura satis miseris memoratio prisca bonorum,
 Et gravius summo culmine missa ruunt.

I I.

EN dilecta mihi nimium formosa Lycoris,
 Cum qua mens eadem, res fuit una mihi.
 Post multos, quibus indivisi viximus, annos,
 Respuit amplexus (heu) stupefacta meos.
 Iamque alios juvenes, aliosque requirit; amorem
 Me vocat imbellem, decrepitemque senem.
 Nec meminisse volet transactæ duloia vitæ,
 Nec quod me potius roddidit ipsa senem.
 Imo etiam causas ingrata ac perfida fingit,
 Ut spretus vitio iudicor esse meo.
 Hæc me præteriens quum dudum forte videret,
 Expuit, obductis vultibus ora tegens.
 Hunc ego dilexi? meque hic complexus amavit?
 Huic ego sæpe, nefas, oscula blanda dedi?
 Nauseat, & prisicum vomitu ceu fundat amorem,
 Imponit capiti plurima dira meo.
 Heu quid longa dies nunc affert? ut sibi quisquam
 Quondam dilectum prodere turpe putet?
 Nonne fuit melius tali me tempore fungi,
 Quo nulli merito despiciendus eram:
 Quam postquam periit quicquid fuit ante decoris,
 Extinctum meritis vivere criminibus?
 Iam nihil est totum quod viximus: Omnia secum
 Tempus præteriens, horaque summa trahit.
 At mea jam nivei circumdant tempora cani,
 Et jam cœruleus inſeicit ora color.
 Præstat adhuc, nimiumque sibi speciosa videtur;
 Atque annos mecum despicit illa suos.
 Et fateor, primæ retinet monumenta figuræ,
 Atque inter cineres condita flamma manet.
 Ut video, pulchris otiam vos parcitis annis:
 Nec veteris formæ gratia tota perit.
 Reliquis veterum juvenes pascuntur amorum,
 Sed si quid nunc est, quod fuit ante, placet:
 Ante oculos statuunt primævi temporis ætus,
 Atque in præteritum luxuriantur opus.
 Et quia nos totus membrorum deserit usus;

Nul-

Nullos amplexus, quos remoretur, habet.

sed miseris solus superest post omnia luctus:

Quot bona tunc habui, tot modò damna fleo.

Ergo velut pecudum præsentia sola manebunt?

Nil de transactis, quod memoretur, erit?

Quum fugiant & bruta novos animalia campos,

At repetant celeres pascua nota greges.

Sub qua decubuit requiescens diligat umbram

Taurus, & amissum quærat ovile pecus,

Dulcius in solitis cantet philomela rubetis,

Sitque suum rapidis dulce cubile feris.

Tu tamen & bene nota tibi, atque experta relinquis

Hospitia, & potius non manifesta petis.

Nonne placet melius certis confidere rebus?

Eventus varios res nova semper habet.

Sum grandævus ego, nec tu minus alba capillis,

Par ætas animos conciliare solet:

Si modò non possum, quondam potuisse memento:

Sit satis ut placeam me placuisse prius.

Permanet in validis reverentia prisca colonis,

Quod fuit in vetulo milite, miles amat.

Rusticus expertum deslet cessisse juvenum:

Cum quo consenuit miles honorat equum.

Nec me adeo primis spoliavit floribus ætas:

En facio versus, & mea dicta cano.

Sit gravitas, sitque ipsa tibi veneranda senectus:

Sit quod denosti vivere velle diu.

Quis suam in alterius condemnet crimine vitam?

Et quo prætendit claudere certet iter?

Dicere si fratrem, seu dedignaris amicum,

Dic patrem, affectum nomen utrumque tenet.

Vincat honor luxum, pietas succedat amori.

Plus ratio quamvis cæca, valere solet.

His lacrimis longos quantum fas, flevimus annos:

Est grave quod doleat commemorare diu.

III.

Nunc operæ pretium est quædam memorare ju-

Atque senectutis pauca referre meæ: (ventæ,

Quo lector mentem rerum vertigine fractam

Erigat, & mæstum noscere curet opus.

Captus amore tuo demens Aquilina ferebar,

Pallidus & tristis, captus amore tuo.

Q 3

Non-

246 C O R N. G A L L I
Nondū quid sit amor, vel quid Venus ignea, norans
Torquebar potius rusticitate mea.
Nec minus illa mea percussa à cuspide, flagrans
Errabat, tota non capienda domo.
Carmina pulsa procul, nimium dilecta jacebant,
Solutus amor cordi, curaque semper erat.
Nec reperire viam, qua cœcum pasceret ignem,
Docta, nec alternis reddere verba notis.
Tantum in conspectu studio perstabat inani,
Anxia vel solo lumina corde fovens.
Pædagogus adit me, illam tristissima mater
Servabat, tanti præna secunda mali.
Prensabantque oculos nutusque per omnia nostros,
Quique solet mentis ducere signa color.
Dum licuit; votum tacitè compressimus ambo,
Et variâ dulces teximus arte dolos.
At postquam teneram rupit verecundia frontem,
Nec valuit penitus flamma recepta tegi,
Mox captare dolos & tempora cepimus ambo,
Atque superciliis, luminibusque loqui.
Fallere sollicitos, suspensos ponere gressus,
Et tota nullo currere nocte sono.
Nec longè, genitrix furtivum sensit amorem,
Et medicare parans vulnera vulneribus,
Incepit caditque: ignes in pectore crescunt,
Ut solet adjecto crescere flamma rogo.
Concipiunt geminum flagrantia corda timorem,
Et sic permixto sævit amore dolor.
Tunc mea visceribus perterrita quærit anhelis,
Emptum supplicii quem putat esse suis.
Nec memorare pudet, turpesque revolvere versus,
Imo etiam gaudens imputat illa mihi.
Pro te susceptos juvat, inquit, ferre labores:
Tu pretium tanti dulce cruoris eris.
Sit modò certa fides, atque inconcussa voluptas,
Quæ nihil imminuit passio, nulla fuit.
His egomet stimulis angebar semper, & ardens
Languēbam, nec spes ulla salutis erat.
Prodere non ausus carpebar vulnere cœco,
Sed stupor, & macies vocis habebat opus.
Hic mihi, magnarum scrutator maxime rerum,
Solutus Bobeti fers miseratus opem.
Nam quum me curis intentum sæpe videres,

Nec

E L E G
Nec posses con
Tantum prof
Miserum alloq
Dicit & ante ne
Da, præcep, &
Nec intellexi
Ut magis lucid
Dum poterit in
Agnorit tant
Mox ait: occul
Pote metum
Prostratus pecc
Cum lacrim
Fare, ait, ut p
Responden
Solvitur in ris
Causa amor
Protere dilect
Impos hinc
Vagabund, &
Vulnera ne
Interca deniq
Et pretio in
Auri cœcus v
Cesperant
Dant vitio in
Et totum
Permissum in
Vicerunt in
Illa mihi que
Odis, & in
Proiet vane
Et subit
Salve simba
Virginitas
Quæ potius
Mecum in
Mact, inq
Et de co
Arma tibi v
Cœcit in
Si tibi pecc
Abstant

Nec posses causam noscere tristitiæ:
 Tandem prospiciens tali me peste teneri,
 Mitibus alloquiis pandere clausa iubes.
 Dicito & unde novo correptus carperis igne?
 Dic, precor, & dicti sume doloris opem.
 Non intellecti nulla est curatio morbi,
 Ut magis inclusis ignibus ante fremunt.
 Dum pudor est tam fœda loqui, vitiumque fateri,
 Agnovit tanti conscia lingua mali.
 Mox ait: occultæ satis est res prodita causæ,
 Pone metum, veniam vis tibi tanta dabit.
 Prostratus pedibus verecunda silentia rupi,
 Cum lacrimis referens ordine cuncta suo.
 Fare, ait, ut placidæ potiaris munere formæ
 Respondet pietas talia velle fugit.
 Solvitur in risum, exclamans, proh mira voluptas
 Castus amor Veneris dicito quando fuit?
 Parcere dilectæ juvenis desiste puellæ,
 Impius huic fueris, si pius esse voles.
 Vnguibus, & morsu teneri pascuntur amores:
 Vulnera non refugit, res magis apta plagæ;
 Interea donis permulcet corda parentum,
 Et precio faciles in mea vota trahit.
 Auri cœcus amor nativum vincit amorem:
 Cœperunt natæ crimen amare suæ.
 Dant vitiis furtisque locum: dant jungere dextras,
 Et totum ludo concelebrare diem.
 Permissum sit vile nefas, & languidus ardor.
 Vicerunt morbum languida corda suum.
 Illa mihi quæsitâ videns procedere, causam
 Odit, & illæso corpore tristis abit.
 Projeci vanas sanato pectore curas,
 Et subito didici quàm miser ante fui.
 Salve sancta, inquam, semperque intacta manet
 Virginitas, per me plena pudoris eris.
 Quæ postquam perlata viro sunt omnia tuto,
 Meque videt fluctus exuperasse meos:
 Macte, inquit, juvenis proprii dominator Amoris,
 Et de contemptu sume trophæa tuo.
 Arma tibi Veneris cedantque Cupidinis arcus:
 Cedat & armipotens ipsa Minerva tibi.
 Si tibi peccandi studium permissa potestas
 Abtulit, atque ipsam talia velle fugit.

Ingrati, tristes pariter discessimus ambo,
 Dissidii ratio vita pudica fuit.

I V.

Restat adhuc alios, turpesque revolvere casus,
 Atque aliquo molli pascere corda joco.
 Conveniunt etenim deliræ ignava senectæ,
 Aptaque sunt operi carmina vana meo.
 Sic vicibus variis, alternisvolvimur annis,
 Et mutata magis tempora grata mihi.
 Virgo fuit, species dedit ævi candida nomen,
 Candida, diversis sat bene compta comis.
 Huic ego per totum vidi splendentia corpus
 Cymbala, multiplices edere pulsa sonos.
 Nunc niveis digitis, nunc pullans pectine chordas,
 Arguto quicquid murmure dulce loqui.
 Hanc ego saltantem subito correptus amavi,
 Et cœpi tacitus vulnera grata pati.
 Sic me diversis tractum de partibus, una
 Carpebat variis pulchra puella modis.
 Singula visâ semel, semper memorare libebat,
 Hærebatque animo nocte dieque meo.
 Sæpe velut visæ lætabar imagine formæ,
 Et procul absenti voce manumque fui.
 Sæpe velut præsens fuerit. mecum ipse loquebar,
 Cantabam dulces, quos solet illa, modos.
 O quoties demens, quoties sine mente putabar,
 Nec, puto, fallebar, nec bene sanus eram.
 Certè difficile est abscondere pectoris æstus,
 Panditur & clauso sapius ore furor.
 Nam subito inficiens vultum pallorque, ruborque,
 Interdum certæ vocis habebat opus.
 Nec minus ipsa meas prodebant somnia curas,
 Somnia secreti non bene fida mei.
 Nam quum sopitos premerent oblivia sensus,
 Confessa est facinus conscia lingua suum.
 Candida clamabam propera: cur candida cessas?
 Nox abit, & furtis lux inimica venit.
 Proximus ut genitor mecum comitatus amatæ
 Virginis, in gelida forte jacebat humo,
 Illius ad nomen turbatos excitat artus:
 Exilit, & natam credit adesse suam.
 Omnia collustrans, toto me corde solutum

Pro-

Prospicit afflantem, nec meminisse mei:
 ana putas? an vera sopor ludibria jactat?
 Et te verus, ait, pectoris ardor habet?
 redo equidem assuetas animo remeare figuras,
 Et fallax istudium ludit imago suum:
 at tamen attonitus, perplexaque murmura captat,
 Et tacitis precibus dicere plura rogat.
 ic ego, qui cunctis sanctæ gravitatis habebar,
 Proditus indicio sum miser ipse meo.
 Et nunc infelix tota est sine crimine vita,
 Et peccare senem non potuisse pudet.
 destrui mur vitiiis, fugit indignata voluptas:
 Et quod non possum, non potuisse juvat.
 Hoc etiam meminisse licet, quod serior ætas
 Intulit, & gemitus quos mihi læta dedit.
 Has sed quis possit naturæ astringere partes?
 Gnarus, & ut sapiens noxia sæpe velit?
 interdum rapimur vitiiis, trahimurque volentes,
 Et quæ non capiunt, pectora bruta volunt.

V.

Missus ad Eoas legati munere functus,
 Tranquillam cunctis neçtere pacis opus;
 Dum studeo geminæ componere fœdera pacis,
 Inveni cordis bella nefanda mei.
 Hic me suscipiens Hetruscæ gentis alumnum,
 Involvit patrii Graja puella dolis.
 Nam quum se nostro captam simularet amore,
 Me potius vero fecit amore capi.
 Pervigil ad nostras adstabat mane fenestras,
 Nescio quid Græco murmure dulce canens.
 Nunc aderant lacrimæ, gemitus, suspiria, pallorque,
 Et quicquid nullum fingere posse putes.
 Sed velut afflicto nimium miseratus amore,
 Efficior potius tunc miserandus ego.
 Hæc erat egregia forma, vultusque sereni.
 Grata, micans oculis, nec minus arte placens.
 Docta loqui digitis, & carmina fingere docta,
 Et responsuram sollicitare lyram.
 Illam Sireniis stupefactus cantibus æquans;
 Efficior demens alter Vlysses ego.
 Et quia non poteram tantas evadere moles,
 Nescius in scopulos, & vada cæca feror.

Q 5

Quid

Quid referam gressus certa se lege moventes ?
 Suspensosque novis passibus ire pedes ?
 Grande erat inflexos gradibus numerare capillos,
 Grande erat in niveo pulchra colore coma.
 Vrebant oculos duræ, stantesque papillæ,
 Et quas astringens clauderet una manus.
 Ah quantum mentem stomachi fultura movebat,
 Atque sub exhausto pectore pingue femur.
 Vrebar teneros astringere fortiter artus,
 Vifa per amplexus ossa sonare meos.
 Grandia, clamabam, nimium me brachia lædunt.
 Non tolerant pondus subdita membra tuum.
 Dirigui, quantusque fuit calor ossa reliquit,
 Et nata est veniæ caussa pudenda meæ.
 Non sic lac tenerum permixta coagula reddunt,
 Nec liquidi mellis spuma liquoris erit.
 Succubui, fateor, Grajæ tum nescius artis :
 Succubui Thusca simplicitate senex.
 Qua defensa suo superata est Hectore Troja.
 Vnum non poterat fraus superare senem ?
 Muneris invicti curam, studiumque reliqui,
 Deditus imperiis sæve Cupido tuis.
 Nec memorare pudet tali me vulnere victum,
 Subditus his flammis Iuppiter ipse fuit.
 Sic mihi prima quidem nox affuit, & sua solvit
 Munera grandævo vix subeunda viro.
 Proxima destituit vires, vacuusque recessit
 Ardor, & in Venerem segnis ut ante fui.
 Illa, velut proprium repetens infesta tributum,
 Instat, & increpitans. debita reddis ? ait.
 Sed nihil hic clamor, nil sermo mitis agebat :
 Quod natura negat, reddere nemo potest.
 Erubui stupuique. omnes verecundia motus
 Abstulit, & blandum terror ademit opus.
 Contrectare manu cœpit frigentia membra,
 Meque etiam digitis sollicitare suis.
 Nil mihi torpenti, nil tactus profuit illis,
 Restitit in medio frigus ut ante foco.
 Quæ te crudelis rapuit mihi fœmina ? dixit,
 Cujus ab amplexu fessus ad arma redis ?
 Iurabam curis animam mordacibus uri,
 Nec posse ad luxum tristia corda trahi.
 Illa dolum credens : Non falles, inquit, amorem,
 Plæ-

lurima cæcus amor lumina semper habet.
 Quid potius placido noli unquam parcere ludo,
 Projice tristitias, & renovere jocis.
 Candunt siquidem curarum pondera sensus:
 Intermissa minus sarcina pondus habet.
 Sic egomet toto nudatus corpore lecto
 Effusus lacrimis talia verba dedi:
 Cogimur heu segnes crimen, vitiumque fateri,
 Ne meus extinctus forte putetur amor.
 O miserum, cuius non est culpanda voluptas,
 Ludicor infelix debilitatis ope.
 Longo confecta situ tibi tradimus arma,
 Arma ministeriis quippe dicata tuis.
 Sic quodcumq; potes, nos cedimus: hoc tamen ipse
 Grandior est hostis, quo minus ardet amor.
 Notinus Argivas admovit turpiter artes,
 Meque cupit flammis vivificare suis.
 Ut ubi dilecti persensit funera membri,
 Nec velut expositum surgere vidit opus;
 Igitur, viduoque toro laniata recumbens,
 Vocibus his luctus, & sua damna foveat:
 Mentula festorum cultrix operosa dierum,
 Quondam divitiæ, delitiæque meæ.
 Quo te dejectam lacrimarum gurgite plangam?
 Quæ de tot meritis carmina digna feram?
 Tu mihi flagranti succurrere sæpe solebas
 Atque æstus animi ludificare mei.
 Tu mihi per totam custos gratissima noctem,
 Consors lætitiæ, tristitiæque meæ.
 Conscia secreti semper fidissima nostri,
 Adstans in nostris pervigil obsequiis:
 Quo tibi fervor abit, per quem feritura placebas?
 Quo tibi cristatum, vulniferumque caput?
 Nempe jaces nullo, ut quondam, suffusa rubore?
 Pallida demisso vertice nempe jaces.
 Nil tibi blanditiæ, nil dulcia carmina profunt,
 Non quicquid mentem sollicitare solet.
 Sic velut exposito meritam te funere plango,
 Occidit assiduo quod caret officio.
 Læc ego cum lacrimis deducta voce canentem
 Irridens, dictis talibus increpui:
 Dum desles nostri languorem fœmina membri,
 Ostendis morbo te graviore premi;

Vade

Vade, inquam, felix semper felicibus apta,
 Utere cognatis utere deliciis.
 Illa furens, credo, quod nescis, perfide dixit:
 Non fleo privatim, sed generale chaos. (qu
 Hæc genus humani, pecudum, volucrumq; ferarum
 Et quicquid toto spirat in orbe, creat.
 Hac sine diversi nulla est concordia sexus.
 Hac sine conjugii gratia summa perit.
 Hæc geminas tanto constringit fœdere mentes,
 Vnius ut faciat corporis esse duos.
 Pulchra licet, pretium si desit, fœmina perdit;
 Hæc si defuerit, vir quoque turpis erit.
 Hæc si gemma micans rutilum non conterat aurum
 Æternum fallax, mortiferumque genus.
 Tecum pura fides, secretaque certa loquuntur,
 O vere precium, fructiferumque bonum.
 Cedunt cuncta tibi, quodque est sublimius, ultro
 Cedunt imperiis maxima quæque tuis.
 Nec subtracta gemunt, sed se tibi subdere gaudem
 Vulnera sunt iræ posteriora tuæ.
 Ipsa etiam totum moderans sapientia mundum,
 Porrigit invitas ad tua jura manus.
 Sternitur icta tuo votivo vulnere virgo:
 Et percussa novo læta cruore jacet.
 Flet tantum riderque suum laniata dolorem,
 Et percussori plaudit amica suo.
 Non tibi semper iners, non mollis convenit actus,
 Mixtaque sunt ludis fortia facta tuis.
 Nam nunc ingenio, magnis nunc viribus usa,
 Nunc his quæ juveni sunt inimica malis.
 Nam tibi pervigiles impendunt sæpe dolores,
 Hymbres, infidiæ, jurgia, damna, pudor.
 Tum mihi sæpe feri commendas corda tyranni,
 Sanguineus per te Mars quoque mitis erit.
 Tu post extinctos, debellatosque gigantes,
 Executis irato tela trisulca Iovi.
 Tu cogis rapidas affectus discere tigres,
 Per te blandus amans redditur ipse leo.
 Mira tibi virtus, mira est patientia, victos
 Diligis, & vinci, vincere sæpe volens.
 Quum superata jaces, vires, animosque resumis,
 Atque iterum vinci, vincere rursus amans.
 Ira brevis, longa est pietas, recidiva voluptas,

et quum posse perit, mens tamen una manet.
 Et sic tandem longo fatiata dolore,
 ac velut expletis desinit exequiis.

V I.

Laude precor miseras ætas verbosa querelæ;
 Nunquid adhuc vitium vis referare tuum?
 Satis indignum leviter tetigisse pudorem,
 Contrectata diu crimina crimen habent.
 Omnibus est eadem lethi via, non tamen unus
 Est vitæ cunctis, exitiique modus.
 Et pueri, atque senes pariter, juvenesque ferentur,
 Hac par divitibus pauper egenus erit.
 Ergo quod astrictum, quodque est vitabile nulli,
 Festino gressu vincere præstat iter.
 Felix ceu jam defleto funere surgo,
 Hac me defunctum vivere parte puto.

F I N I S.

Sequens

*Sequens Lyricum, quia à plerisque C. Gallo
attribuitur, hic adicere libuit.*

Lidia bella puella, candida,
 Quæ bene superas lac, & lilium,
 Albam simul rosam rubidam,
 Aut expolitum ebur Indicum.
 Pande puella, pande capillulos
 Flavos, lucentes ut aurum nitidum
 Productum bene candidis humeris.
 Pande puella stellatos oculos,
 Flexaque super nigra cilia.
 Pande puella genas roseas
 Perfusas rubro purpuræ Tyriæ.
 Porrige labra, labra corallina,
 Da columbatim mitia basia:
 Sugis amentis partem animi:
 Cor mihi penetrant hæc tua basia.
 Quid mihi sugis vivum sanguinem?
 Conde papillas, conde gemipomas,
 Compresso lacte quæ modò pullulant.
 Sinus expansa profert cinnama
 Undique surgunt ex te deliciae.
 Conde papillas, quæ me sauciant
 Candore, & luxu nivei pectoris.
 Sæva non cernis quod ego languo?
 Sic me destituis jam semimortuum?

F I N I S.

ASINI

ASINII
 CORNELII GALLI
 LEGIA:
 EIVSDEM
 EPIGRAMMATA
 TRIA,

Edente Aldo Manutio juniore.

Cornelius Gallus Asinii Pollionis filius, inter primos elegiarum scriptores connumeratur. Tullio, & Propertio, ut carminis suavitate non comparandus, ita exquisitissima Græcorum imitatione, sententiarum pondere, & beatissima præterea verborum copia, utroque major, & splendidior. *Virgilium Maronem* unice dilexit: à quo Bucolico carmine bis laudatus est: & extremum Georgicorum illius nomine principio apparuisse constat; verum, jussu Augusti: & partium odio, in *Aristei* fabulam postea mutatum. Quæ in hac Elegia vitio temporis corrupta videbantur, ea intacta reliquimus. Cornelii Galli quæ exstant edita, *Maximiani* esse, qui avorum nostrorum memoria vixit, testatur *Lilius Gregorius Gyraldus* Dialogo *IV de Poëtis*. Librum ego scriptum habeo, in quo *Galli Maximiani* nomine ea leguntur.

GALLI

G A L L I
E L E G I Æ

A R G V M E N T V M.

Militabat Gallus adversus Parthos, sub Ventidio, Imperatore clarissimo. Certior verò factus de valetudine Lycoridos, quam in urbe reliquerat; hanc in castro Elegiam scripsit, in qua mirabiliter amantium affectus exprimit. creber est sententiis non vulgaribus, magnificè assurgit, nec otiose digreditur. oratione prætere suavisissima, & verè Romana, utitur: ita ut Quintilianus iudicium mirari subeat, qui Gallum paulo durius sculorum poëtam interdum vocet.

G A L L I E L E G I A.

Non fuit Arfacidum tanti expugnare Seleucen,
Italæque ultori signa referre Iovi;
Ut desiderio nostri, curæque Lycoris
Heu jaceat mensès pæne sepulta novem.
Nec tantum morbus, quantum gravat ira parentis
Sic premitur geminis una puella malis.
Æqua tamen matris causâ est. capit illa paternam,
Impleat ut pulchra filia prole domum.
Quid, quod Lena meos avertere tentat amores,
Portat, & occulto grandia dona sinu?
Et juvenem laudat, qui munera misit ab alta
Indole
Candida quod nulla lanugine vestiat ora;
Quod fluat ex toto vertice flava coma;
Quod citharæ cantusq; sciens, deinde horrida bella,
Atque ingrata notat tempora militiæ.
Me quoque jam canis narrat splendere capillis,
Et quod vulnere tardus eam.
Multa quoque affingit, mentitur, & omnia fluxa
Quam vereor ne sit nostra puella fide.
Fœmina natura varium, & mutabile semper:
Diligat ambiguum est, oderit anne magis:
Nil adeo medium.
Et tantum constans in levitate sua.
Filius Europæ Minos, seu poneret arcum,

Sive

Sive comam premeret Casside pulcher erat :
 Non prius è muris pugnantom regia virgo
 Viderat, ac dirus crimina suasit amor.
 Acer Amor Deus est : fetus domat ille lænas.
 Excuset facinus vindice Scylla deo :
 At pius æternam servet ni Iuppiter Urbem,
 Scilicet occiderat Virginis illa dolo.
 Sic pereat patrias quicumque insanus in arces
 Mente ruit, pœnas ut scelerata dedit.
 Obruta Virgo jacet. servat quoque nomina turris
 Illa, triumphator Iuppiter unde tonat.
 Quid loquor ah demens ? roseæ nec flore juventæ,
 Nec capitur missis lux mea muneribus.
 Non patris Imperium, matris non aspera jussa,
 Sollicitant, firmo pectore durat amor.
 Non secus Ægéo moles objecta fragori,
 Illa manet, frustra ventus & aura furit.
 Nec minus, ut vires paulatim colligit ignis,
 Purior accenso fomite flamma micat.
 Illa meos reditus spe non præsumit inani,
 Et fovet in tacito gaudia certa sinu.
 Me vocat absentem, me me suspirat in unum,
 Et de me noctes cogitat, atque dies.
 Quin etiam argento, puroque intexit in auro
 Altera jam castris parta lacerna meis.
 Illic bellantum juvenum studiosa figuras,
 Atque audita levi proelia pingit acu.
 Pingit, & Euphratis currentes mollius undas,
 Victricesque Aquilas sub duce Ventidio.
 Qui nunc Crassorum manes, direptaque signa
 Vindicat Augusti Cæsaris auspiciis.
 Parthe tumens animis, & nostra clade superbò
 Hic quoque Romano stratus ab hoste jaces.
 At mea cum primis viceris apparet imago,
 Exigit hoc pietas, & bene fidus amor.
 Ipsa quoque exprimitur; dejecto pallida vultu
 Stat lacrimans, & me pæne vocare putes.
 Quam bene, cum ferrum nondum prodiret in auras:
 Omnia pacis erant, & sua cuique satis,
 Dives erat, si quis, parvi possessor agelli,
 Severat ille prius, deinde coquebat olus.
 Non locus invidiæ, quamvis vicinus abunde
 Et pecus, & messes, mustaque haberet ager.

R

Liber

258 C. GALLI ELEGIA

Liber Amor, nulli mulier suspecta marito,
Casta satis, norat si qua negare palam.

Tunc Venus spirabat dulciter ignes,
Spiculaque in silvis tuta vibrabat Amor.

Cur mihi non illis nasci, mea vita, diebus
Cohigit? invidit quis bona tanta Deus?

O niveas luces, ô tempora dulcia, vere
Aurea Saturni sæcla fuere senis.

Nunc ferrum erupit, rabiesque asperrima ferri:
Nunc furor, & cædes

Forfan, & hic noster tinget cruor hospitis arma,
Aut cadet unanimis frater ab ense meo.

Quid mihi cum bello? pugnent quibus inclita regna,
Aut quibus ingentes Marte petuntur opes;

Nos alias pugnas aliis pugnemus in armis:
Inflēt amor lituos, & fera signa canat.

Fortis ad occasum ni pugnem Solis ab ortu,
Detrahat ignavo protinus arma Venus.

Sin cadat ex votis, & res bene gesta feratur,
Cesserit è merito cara puella mihi.

Quam sinu, cui basia jungam,
Dum lateri vires, nec sit amare pudor.

Tunc me vina juvent nardo confusa, rosisque
Sertaque, & unguentis sordida facta coma.

Nec dominæ pudeat gremio captare soporem,
Surgere nec media jam veniente die.

Si quis amore vacans irriserit, imprecor illi
Ardeat, &, quid sit, discat, amare senex.

Servus, &, ut nostros incassum laudet amores,
Et sapit hic, dieat, faucius igne novo.

Heu male (crede mihi) si quis sua gaudia differt,
Dum loquimur, nox est mortis, & umbra subit.

EPIGRAMMA, SINE TITULO.

O Curre cum mane mihi, ni purior ipsa
Luce nova exoreris, lux mea, desperam.

Quod si nocte venis, jam vero ignoscite, Divi,
Talis ab occiduis Hesperus exit aquis.

De

De Duabus Sororibus, meretriculis ex Illyrico, Gentia, & Chloë, quæ Romana castra cum matre Lena sequerentur.

. . . . matris amor, delictumque meum.
 Ne vero inter vos odio certate sorores,
 Vtrius alba magis, vel minus atra cutis.
 Hoc unum certate, suos magis urat amores,
 Altera nonne oculis, altera nonne comis?
 Anne coma ex auro flava est tibi, Gentia? an auri
 Ex ipsa magis est bractea flava coma?
 E Beronicæo detonsum vertice crinem
 Retulit esuriens Græcus in astra Conon:
 Gentia rapta tibi fiat coma protinus astrum,
 Et regat Illyricas certior urfa rates.
 Cum quatit, & caudam Iunonius explicat ales,
 Mille oculos, gemmas mille decenter habet.
 huc illuc flectat ocellos:
 Hinc illinc videas currere mille faces.

IN IMAGINEM PVELLÆ.

Sofrides, si virgo faces jacularis ocellis,
 Et tua nescio quo murmure labra sonant;
 Cur non ora mihi jamdudum in verba resolvis?

Sequens Epigramma, de Virgilii morte ad Augustum, quia Galli à plerisque creditur, hic adjungere voluimus, quamvis ab aliis omissum.

Temporibus lætis tristamur, maxime Cæsar;
 Hoc uno amisso, quem gemo, Vergilium.
 Sed vetuit relegi, si tu patiere, libellos;
 In quibus Æneam condidit ore sacro.
 Roma rogat, precibus totus tibi supplicat orbis;
 Ne pereant flammis tot monumenta ducum.
 Atque iterum Trojam, sed major flamma, cremabit:
 Fac laudes Italum, fac tua fata legi.
 Æneamque suum fac major nuncius ornet,
 Plus fatis possunt Cæsar's ora Dei.

R I N I S.

R 2

Ex

EX DIALOGO IV.

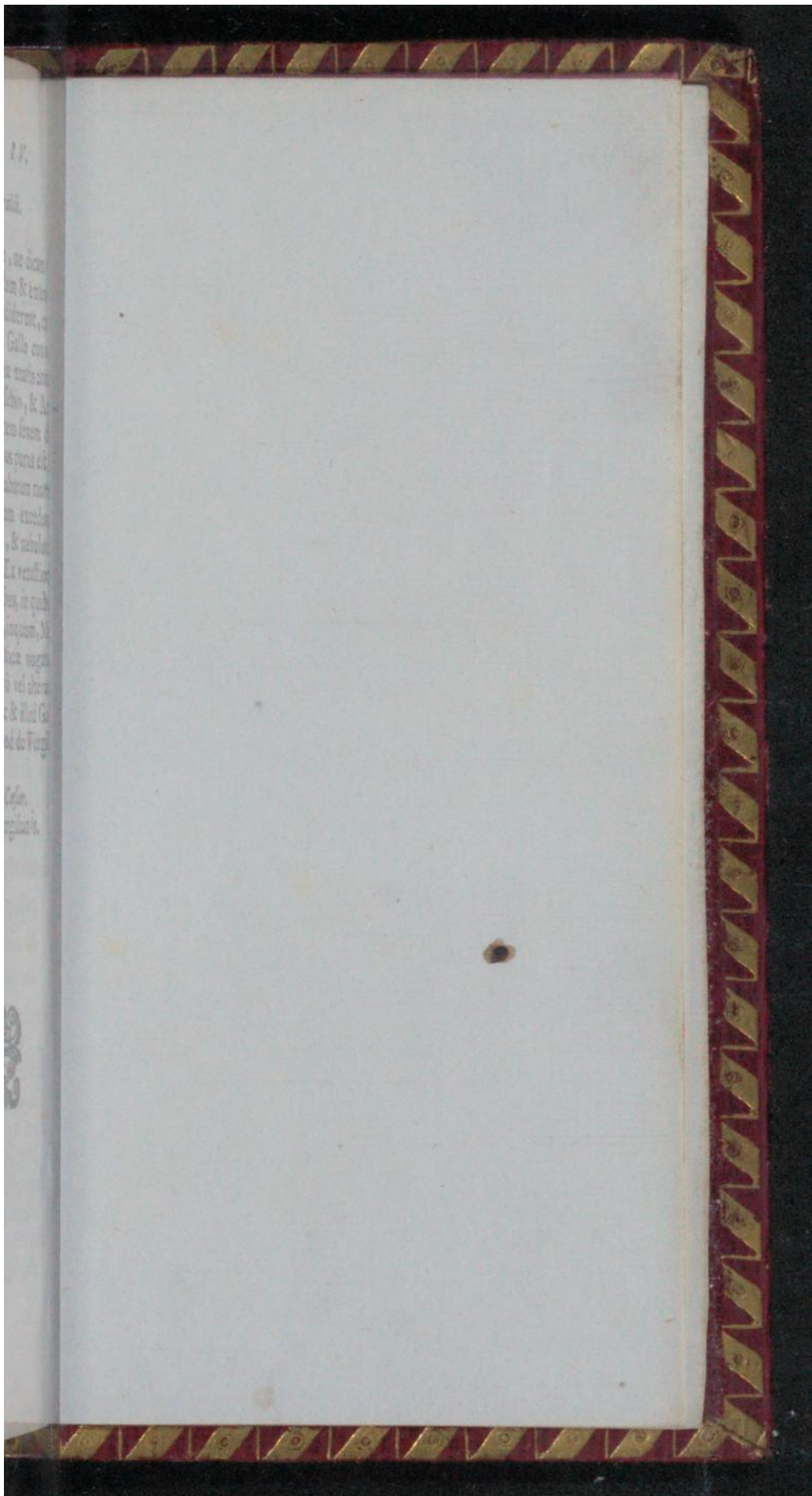
Historiæ Poëtarum Lillii Gyraldi.

MIROR quorundam impudentiam, ne dicam amentiam, qui tralaticios quosdam & ementiosos versus sub Galli Poëtæ nomine ediderunt, cum in iis neque phrasis, neque tempus Gallo conveniant, qui tertio & quadragesimo suæ ætatis anno, sua sibi manu, teste Dione, Eusebio, & Ammiano, mortem accersit, in iis autem senem describit. Sed nec in plerisque versibus purus est & sincerus sermo Latinus, quin & syllabarum moræ, & tempora metri leges nonnunquam excedunt. *Maximiani* verò nugatoris cujusdam, & nebulonis potius, eorum versus plurimi sunt. Ex vetustioribus enim adhuc quibusdam exemplaribus, in quibus *Maximiani* ipsius nomen legitur, illius, inquam, *Maximiani*, cujus & insignis Grammaticæ nugator Alexander nugas irridet. Vnam verò vel alteram Elegiam Galli esse non abnuerim. Sic & illud Galli epigramma à plerisque creditur, quod de Vergilii morte ad Augustum legitur:

*Temporibus lævis tristamur maxime Cæsar.
& reliqua, quæ leges in Catalectis Vergilianis.*

Tilg.

17.

alii.

, ac dicitur
in 16. etiam
liberant, et
Galla con
et multa
libro, et h
in tenen
us parat
liberum
in exco
, & n
Ex ven
us, in qu
inquit
hac reg
vel ab
et illi
ad de

Ceter
regnum

23

